ווישור חברה לביטוח בע"מ

דוח תקופתי

לשנת 2018

weSure

ווישור חברה לביטוח בע"מ

דוח תקופתי לשנת 2018

תוכן עניינים

פרק 1 – דוח תיאור עסקי התאגיד 3

פרק 2 – דוח הדירקטוריון 73

פרק 3 – דוחות כספיים 81

פרק 4 – פרטים נוספים על התאגיד 144

נספח – הצהרת אקטואר בענפי ביטוח כללי 161

פרק 1 – דוח תיאור עסקי התאגיד

ליום 31.12.2018

פרק 1 – דוח תיאור עסקי התאגיד

תוכן עניינים

פרק 1 – דוח תיאור עסקי התאגיד 3

מבוא 5

הגדרות 6

חלק א - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה 9
1.1. פרטי החברה 9
1.2. תרשים החזקות (נכון למועד הדוח) 9
1.3. נתונים בדבר היקף פעילות החברה 10
1.4. תיאור התפתחות עסקי החברה 10
1.5. תחומי פעילות החברה 10
1.6. השקעות בהון החברה ועסקאות מהותיות במניותיה 11
1.7. חלוקת דיבידנדים 11

חלק ב'- תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות 12
2.1. תחום ביטוח כללי 12
2.2. מוצרים ושירותים – ענף ביטוח רכב חובה 12
2.3. מוצרים ושירותים – ענף ביטוח רכב רכוש 25
2.4. מוצרים ושירותים – ענף כללי אחר - ביטוחי דירות 32

חלק ג'- מידע נוסף אודות ענפי ביטוח שלא נכללו 36

חלק ד'- מידע נוסף ברמת כלל החברה 37
4.1. מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה : 37
4.2. חסמי כניסה ויציאה : 49
4.3. גורמי הצלחה קריטיים : 51
4.4. השקעות : 52
4.5. ביטוח משנה : 53
4.6. הון אנושי : 59
4.7. שיווק והפצה 61
4.8. ספקים ונותני שירותים 63
4.9. רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים (תוכנות מחשב) 65

חלק ה' – היבטי ממשל תאגידי 70
5.1. מידע אודות דירקטורים חיצוניים מכהנים : 70
5.2. מבקר פנים : 70
5.3. רואה חשבון מבקר : 71
5.4. בקרה פנימית על דיווח כספי והיערכות ליישום משטר כושר הפירעון לפי הדירקטיבה Solvency II : 72

מבוא

פרק זה מתאר את עסקי ווישור חברה לביטוח בע"מ ("**החברה**", "**התאגיד**") נכון ליום 31 דצמבר, 2018 וסוקר את החברה והתפתחות עסקיה, כפי שחלו בשנת 2018 ("**תקופת הדוח**"). החברה התאגדה בחודש ינואר 2018 וקיבלה רשיון מבטח בחודש יוני 2018, הנתונים בדוח מעודכנים ליום 31 דצמבר 2018, אלא אם צוין מפורשות אחרת.

החברה הינה מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. הדוח, ביחס לעסקי הביטוח של החברה, ערוך על פי סעיף 42 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א- 1981, והוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח, לעניין תיאור עסקי החברה בדוח התקופתי של חברות ביטוח, הקובעות, בין היתר, את מבנה הדיווח והמידע שייכלל בדוח התקופתי של חברות ביטוח.

פרק זה בדוח התקופתי כולל, בין היתר, תיאור כללי ותמציתי של מוצרי הביטוח של החברה, המובאים לצרכי הדוח בלבד. תנאי מוצרי הביטוח המחייבים את המבטח הם רק אלה המפורטים בחוזי הביטוח (פוליסות) הרלוונטיים שנכרתו על ידה (על נספחיהן וצרופותיהן). בהתאם לכך, התיאור המובא בדוח זה לא ישמש לצרכי פרשנות חוזי הביטוח ולא יהווה מקור להסתמכות כלשהי לגבי תנאי הביטוח ואין בו כדי כדי להוות ייעוץ או המלצה בקשר לפעולות במוצרי החברה או המנעות מהן.

יש לקרוא את הדוח התקופתי, על כל חלקיו, כמקשה אחת.

כל הנתונים המוצגים בפרק זה של הדוח הינם באלפי ש"ח, אלא אם צוין במפורש אחרת.

מידע צופה פני עתיד

פרק זה, העוסק כאמור בתיאור החברה, התפתחותה, עסקיה ותחומי פעילותה, כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח 1968- ("חוק ניירות ערך"). מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה הקיימת בחברה במועד הדוח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. בחלק מהמקומות, קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד יכילו מילים כגון "החברה מעריכה", "החברה סבורה", "בכוונת החברה" וכיוצ"ב, אך לא בהכרח, ויתכן כי מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים. מידע צופה פני עתיד המופיע בדוח זה מתייחס אך ורק למועד בו הוא נכתב. החברה אינה מתחייבת לעדכן או לשנות מידע זה ככל שמידע נוסף או שונה בקשר למידע כאמור יגיע לידיעתה.

הגדרות

עסקי החברה הינם בתחומים הדורשים היכרות עם מונחים מקצועיים, החיוניים להבנת עסקיה. על מנת לתאר את עסקי החברה באופן בהיר ככל שניתן, פרק תיאור עסקי התאגיד כולל שימוש הכרחי במונחים מקצועיים אלו, בצירוף הסברים וביאורים, ככל שניתן.

למען הנוחות, בפרק זה תהיה למונחים הבאים המשמעות שלצדם, אלא אם צוין מפורשות אחרת:

"**ביטוח כללי**" – כהגדרתו בסעיף 28 לחוק הפיקוח על הביטוח;

"**ביטוח משנה**" – ביטוח שנועד להפחית ולפזר את רמת הסיכון שחברת ביטוח נוטלת על עצמה וזאת על ידי העברת הסיכון למספר מבטחים אחרים ו/או על מנת לבטח סיכונים בהיקף גדול מהיכולת הכלכלית הטבעית של חברת ביטוח ו/או לצורך ניהול יעיל יותר של הון החברה. חברת הביטוח מעבירה למבטחי המשנה שלה חלק מהסיכונים הביטוחים הכספיים בהם היא נושאת כלפי מבוטחיהן. סוגי הסכמי ביטוח המשנה העיקריים הינם:

- "**EOL (Excess Of Loss)**" - הסכם ביטוח משנה בלתי יחסי, בו מבטח המשנה מקבל פרמיה (סכום קבוע לכל פוליסה או אחוז מכל הפרמיות בענף הביטוח הרלוונטי), שתמורתו הוא מכסה נזקים מעל סכומים מסוימים (אקסס), עד גובה גבול אחריותו על פי ההסכם. בתביעות בהן סך התשלומים למקרה או לאירוע הינם בסכום הגבוה מסכום האקסס שנקבע בהסכם, מבטחי המשנה יישאו ביתרת הסכום עד לגובה גבול האחריות על פי ההסכם. בסוג ביטוח זה לא משולמת בדרך כלל עמלה לחברת הביטוח;

- "**Surplus Lines**"– הסכם לביטוח משנה יחסי, בו קובעת חברת הביטוח את חלקו של מבטח המשנה בסיכון. בסוג זה של הסכם, חברת הביטוח מוסרת למבטח המשנה ידות, שהן כפולות של חלק מהשייר שלה (החלק של חברת הביטוח בסיכון), עד למספר מירבי של ידות שנקבע בהסכם. החלק של מבטח המשנה בסיכון יכול להשתנות בין פוליסות שונות.

- "**Quota Share**" – הסכם לביטוח משנה יחסי, בו קיימת חלוקה יחסית של הפרמיה, של הסיכון הביטוחי ושל תשלום התביעות, בין חברת הביטוח לבין מבטחי המשנה. החלוקה בין חברת הביטוח למבטחי המשנה נקבעת מראש, בשיעור קבוע לכל הפוליסות הקיימות בחברה בענף ביטוח מסוים , לפעמים בחלוקה לסוג ביטוח באותו ענף, בשנה מסויימת, ובתמורה חברת הביטוח מקבלת בדרך כלל עמלה ממבטח המשנה. שיעורי וסוגי העמלות משתנים מהסכם להסכם.

- "**ביטוח משנה פקולטטיבי**" – הסכם לביטוח משנה יחסי, הנערך לכיסוי סיכונים מיוחדים, הגלומים בפוליסות ספציפיות. בביטוח משנה מסוג זה יבוטחו לרוב עסקים ספציפיים, כשסכום הביטוח עולה בהיקפו על קיבולת הסכמי ביטוח המשנה החוזים שצוינו לעיל או שהוא נופל בחריגי הסכמי ביטוח המשנה החזויים.

- "**ביטוח קטסטרופה**"- ביטוח משנה בלתי יחסי מפני נזקי קטסטרופה, שעלולים להשפיע על מספר גדול של סיכונים מצטברים, המבוטחים על ידי חברת הביטוח. נזקים המוגדרים כנזקי קטסטרופה הם לרב נזקי טבע, כגון: רעידת אדמה, ברד, שיטפון וכו'. בסוג ביטוח משנה זה לא משולמת עמלה לחברת הביטוח.

"**גוף מוסדי**" – מבטח או חברה מנהלת, כהגדרת המונח בחוק הפיקוח על הביטוח.

"**דמי ביטוח,**" "**פרמיה**" – הסכום הכולל שעל המבוטח לשלם למבטח, בהתאם לתנאי הפוליסה (חוזה הביטוח) שרכש המבוטח.

"**דוחות כספיים**" –דוחות כספיים מבוקרים של החברה, נכון ליום 31 בדצמבר 2018.

"**דמים**" – סכומים הכלולים בדמי הביטוח, המיועדים לכיסוי הוצאות המבטח.

"**החברה**", "**ווישור**" – ווישור חברה לביטוח בע"מ.

"**החברה האם**", "**הארט**" – הארט דיגיטל בע"מ.

"**החברה האם הסופית**" – יו. דיגיטל בע"מ.

"**החוזר המאוחד**", "**קודקס הרגולציה**" - החוזר המאוחד מרכז הוראות של הממונה. החוזר המאוחד משלב הוראות שבחוזרי המקור, ללא שינוי במשמעותן, למעט הוראות חדשות, מסוימות, שצוינו מפורשות ככאלו בחוזר המאוחד ונקבע להן מועד תחילה מפורש.

"**הממונה**" ו/או "**המפקח/ת**"– הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

"**הפול**" – התאגיד המנהל של המאגר הישראלי לביטוח רכב חובה.

"**הקבוצה**" - יו.דיגיטל בע"מ והחברות המוחזקות שלה.

"**הרשות**", "**רשות שוק ההון**" – רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

"**חוזי ביטוח**" - חוזים לפיהם צד אחד (המבטח) לוקח סיכון ביטוחי מצד אחר (בעל הפוליסה), על ידי הסכמה לפצות את בעל הפוליסה אם אירוע עתידי לא ודאי מוגדר (מקרה הביטוח) ישפיע באופן שלילי על בעל הפוליסה.

"**חוזר סולבנסי**" – חוזר 9-1-2017 "יישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II".

"**חוק החברות**" – חוק החברות, התשנ"ט – 1999.

"**חוק ההתיישנות**" – חוק ההתיישנות, התשי"ח – 1958.

"**חוק חוזה הביטוח**" – חוק חוזה הביטוח, התשמ"א -1981.

"**חוק הפיקוח על הביטוח**" – חוק הפיקוח על שירותים פיננסים (ביטוח), התשמ"א – 1981.

"**תקנות תנאים בחוזי ביטוח**" - תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאים בחוזי ביטוח), התשמ"ב-1981

"**חוק הפלת"ד**" – חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה- 1975.

"**חיתום**" – תהליך במסגרתו החברה בוחנת את הצעת הביטוח המתקבלת, ומתמחרת את הפוליסה, בין היתר בהתאם להערכות סיכון אקטואריות, הנתונים העולים מהצעת הביטוח ומידע נוסף שברשות המבטח.

"**מאגר ISO**" - מאגר מידע לאיתור הונאות בענף ביטוח רכב חובה.

"**פקודת הנזיקין**" – פקודת הנזיקין [נוסח חדש], תשכ"ח – 1968.

"**פקודת מס הכנסה**" – פקודת מס הכנסה [נוסח חדש].

"**פקודת ביטוח רכב מנועי**" – פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל – 1970.

"**ענפי ביטוח**" – כמשמעם בהודעת הפיקוח על עסקי ביטוח (ענפי ביטוח) התשמ"ה– 1985.

"**צי רכב**" – לפחות 40 כלי רכב בבעלות אחת המבוטחים בחברה, לרוב בתנאים ומחירים זהים, לפי הסכם אחד.

"**קולקטיב**" – ביטוח המבטח קבוצת אנשים בעלי רקע משותף, מקום עבודה או תאגיד כלשהו, לרוב בתנאים ומחירים מיטבים. בתחום הביטוח הכללי נהוג ליצור הסכם מסגרת מול הגוף המתקשר, אך הביטוח נעשה בהתקשרויות פרטניות מול כל אחד מהזכאים להכלל בקולקטיב, ובהתאם לצרכיו הביטוחיים.

"**קרנית**" – הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים.

"**שייר**" – הסיכון שנותר על חברת הביטוח, לאחר ניטרול חלק הסיכון שהועבר למבטחי משנה.

"**תגמולי ביטוח**"**-** סכום שחברת הביטוח תשלם למבוטח או למוטב במקרה ביטוח, על פי תנאי הפוליסה.

"**תקנות ההיוון**"**-** תקנות הביטוח הלאומי (היוון), תשל"ח- 1978.

"**תקנות חוזה ביטוח רכב חובה**" - תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי), התש"ע, 2010.

"**תקנות חוזה ביטוח רכב רכוש**" - תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986.

"**תקנות חוזה ביטוח דירה**" - תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ותכולתן) התשמ"ו- 1986.

חלק א - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

1.1. פרטי החברה

ווישור חברה לביטוח בע"מ (weSure) התאגדה ב- 1.1.2018, תחת השם ווישור בע"מ, במטרה להיות חברת ביטוח דיגיטלית בישראל הפועלת בתחומי הביטוח השונים ובכל ערוצי ההפצה ("**היברדית**"). החברה נוסדה על ידי מנהלים בכירים בתעשיית הביטוח והפיננסים, בעלי ניסיון רב שנים בתחומי הפעילות: מר אמיל ויינשל, המכהן כיו"ר דירקטוריון החברה ומר ניצן צעיר הרים, המכהן כמנכ"ל החברה, שהינם גם בעלי השליטה בחברה.

ב- 20 ביוני 2018 החברה קיבלה רישיון מבטח מרשות שוק ההון ביטוח וחיסכון לפעול בענפי הביטוח הכללי - ביטוח רכב חובה, ביטוח רכב רכוש (עצמי וצד ג') וביטוח מקיף לדירות ובתי עסק (מוגבל בשלב זה לביטוח דירות בלבד). זאת, לאחר שנבחנו יכולותיה לעמוד בכל דרישות הרשות למתן רישיון מבטח, לרבות דרישות הון וחוסן פיננסי, הנדרשים מגוף מוסדי בישראל.

החברה מבוססת על תפיסות מתקדמות של ניהול מערכי ביטוח, טכנולוגיות חדישות ותהליכי עבודה יעילים ואוטומטיים, ככל הניתן. מודל החברה הוא להיות חברת ביטוח מבוססת דיגיטל וטכנולוגיה מתקדמת בכל שלבי העסקה, משלב הצעת מחיר לביטוח, הצטרפות לביטוח, שירות לקוחות, טיפול באירועי ביטוח ותשלום תביעות (End to End). החברה הינה חברה היברידית, במובן זה שהיא פועלת הן בערוץ ההפצה באמצעות סוכני ביטוח והן בערוץ הפצה "ישיר", והכל כאמור על תשתית טכנולוגיה מתקדמת ודיגיטלית למגוון ערוצי ההפצה שלה.

נכון למועד הדוח, כל מניות החברה מוחזקות על ידי חברת האם, הארט דיגיטל בע"מ. בעלי היתר השליטה בחברה ובמבטח הם מר אמיל ויינשל ומר ניצן צעיר הרים, המחזיקים בעקיפין, באמצעות חברות בשליטתם, ב- 87.1% מהון המניות המונפק והנפרע של החברה וזכויות ההצבעה בה. יתר אמצעי השליטה בחברת הארט מוחזקים על ידי בעלי מניות פרטיים, שכל אחד מהם מחזיק בעד 4.9% מהון המניות המונפק והנפרע שלה.

1.2. תרשים החזקות (נכון למועד הדוח)

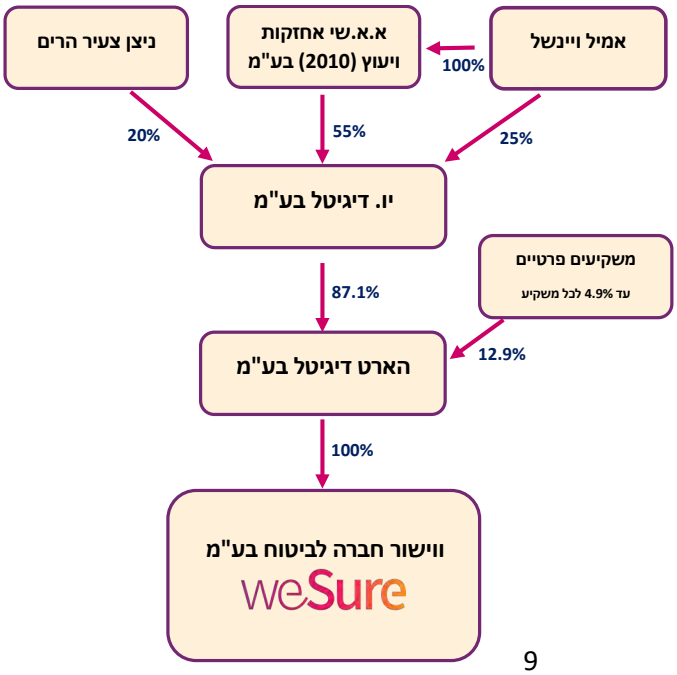

1.3. נתונים בדבר היקף פעילות החברה

נכון ליום 31 בדצמבר 2018, סך המזומנים ושווי המזומנים וכן ההשקעות הפיננסיות של החברה המנוהלים במסגרת תיק הנוסטרו בביטוח כללי של החברה, מסתכמים בכ-49.6 מיליוני ש"ח.

נכון למועד הדוח, החברה הינה בשלבים ראשונים של פעילותה העסקית וטרם החלה בשיווק פוליסות "on-line" לציבור הרחב. לפיכך, ליום הדוח נתח השוק של החברה הינו שולי ביותר, ביחס לשוק הביטוח כללי.

1.4. תיאור התפתחות עסקי החברה

1.4.1. **קבלת היתרי שליטה ורישיון מבטח בענפי הביטוח הכללי** – כמפורט בסעיף 1.1 לעיל, ביום 20.6.2018, קיבלה החברה רישיון מבטח מרשות שוק ההון, המאפשר לה לפעול בענפי הביטוח הכללי הבאים: ביטוח רכב (חובה, מקיף וצד ג') וביטוח כללי אחר (בשלב זה ביטוחי דירות ומבנה אגב משכנתא).

1.4.2. **קבלת רישיון ביטוח חיים לצורך השתתפות במכרז עובדי המדינה לשנים 2019-2020-** ביום 30.8.2018 קיבלה החברה רישיון ביטוח חיים (סיכון בלבד), מוגבל לפוליסת ביטוח חיים קבוצתי הנלווית לביטוח רכב פרטי לעובדי מדינה, במסגרת מכרז החשב הכללי, מותנה בעמידת החברה בדרישות הון כמפורט במסמכים הנלווים לרישיון, לצורך התמודדותה במכרז. עם פרסום תוצאות המכרז בחודש ספטמבר 2018, החברה לא הוכרזה כאחת מהחברות הזוכות במכרז זה.

1.4.3. **התקשרות עם לקוחות משמעותיים בתחום ביטוח רכב חובה** – במהלך הרבעון האחרון של שנת הדיווח החברה התקשרה עם שני לקוחות גדולים, בעלי עשרות אלפי כלי רכב כל אחד, אשר יעבירו את תיק ביטוח רכב החובה של צי הרכב שבבעלותם לשנת 2019, לחברה.

1.5. תחומי פעילות החברה

החברה פועלת כאמור לעיל, כמבטחת בישראל החל משנת 2018 במספר ענפים בתחום הביטוח הכללי בלבד: ענף ביטוח רכב חובה, ענף רכב רכוש (כולל ביטוח צד שלישי ו/או מקיף) וענף כללי אחר- דירות. בענף רכב רכוש החלה החברה במכירת פוליסות לאחר תאריך המאזן, החל מיום 1 בינואר 2019.

ענף ביטוח רכב חובה- ביטוח זה מעניק כיסוי ביטוחי לנזק גוף העלול להיגרם למשתמש ברכב (נהג או נוסע) או הולך רגל כתוצאה משימוש ברכב מנועי, כהגדרתו בפקודת ביטוח רכב מנועי, וככל שהאירוע יוגדר כתאונת דרכים בהתאם לחוק הפלת"ד. הדין מחייב לרכוש ביטוח זה עבור רכבים שבהם נעשה שימוש. להרחבה ראה סעיף 2.1 להלן.

ענף רכב רכוש- ביטוח זה מעניק כיסוי ביטוחי לנזק או אבדן של כלי הרכב המבוטח ולחבות המבוטח בגין נזק שייגרם לרכוש צד שלישי על ידי כלי הרכב המבוטח. ניתן לרכוש כיסוי ביטוחי לחבות כלפי צד שלישי

בלבד (ביטוח צד ג') או כיסוי ביטוחי לנזק שייגרם לכלי הרכב המבוטח, לרבות כיסוי ביטוחי לחבות כלפי צד שלישי (ביטוח מקיף).

ענף ביטוח כללי אחר- דירות- ביטוח זה מעניק כיסוי ביטוחי לתכולת הדירה ו/או למבנה הדירה. הביטוח יכול לכלול כיסויי חבויות בגין נזקים לצד שלישי ובגין חבות מעבידים לעובדי משק בית.

החברה משווקת פוליסות ביטוח גם באמצעות סוכנים, שלהם זיקה לפעילות דיגיטלית, על בסיס התשתית הדיגיטלית שהוקמה בחברה, ובהמשך תשווק החברה את מוצריה לציבור הרחב, באמצעות פורטלים אינטרנטיים חדשניים. החברה מתעתדת לייעד את פעילותה לשיווק מוצריה הן לקולקטיביים ולציי רכב, והן לביטוחי פרט (לקוחות יחידים פרטיים ולקוחות עסקיים קטנים).

1.6. השקעות בהון החברה ועסקאות מהותיות במניותיה

1.6.1. ביום 18 ביוני, 2018 העבירה חברת האם לחברה סך של 5 מיליוני ש"ח במזומן, כנגד הקצאת מניות של החברה לחברת האם.

1.6.2. ביום 19 ביוני 2018, במסגרת שינוי מבני בקבוצה, העבירה חברת האם לחברה את הנכסים הנדרשים לפעילותה כמבטח (רכוש קבוע, רכיבי חומרה ותוכנות אחרות), לרבות מערכת תכנת ליבה ביטוחית, הכוללת מגוון מודולים הרלוונטיים לפעילות החברה כמבטח, ובכללם הזכויות הקניינית שהיו לחברה האם בתוכנת הליבה המועברת. הנכסים שהועברו מהחברה האם לחברה, הועברו על בסיס שוויים ההוגן, בהתאם להערכת שווי שנערכה בסמוך לביצוע העסקה, על ידי משרד המתמחה בתחום הערכות שווי. העברת הנכסים כאמור בוצעה כנגד הקצאת מניות של החברה לחברה האם, בהתאם לסעיף 104א' לפקודת מס הכנסה.

1.6.3. ביום 9 בספטמבר 2018, העבירה חברת האם לחברה סך נוסף של 3.5 מיליוני ש"ח במזומן, כנגד הקצאת מניות נוספת של החברה לחברת האם.

1.6.4. ביום 9 בדצמבר 2018, העבירה חברת האם לחברה סך נוסף של 5.026 מיליוני ש"ח במזומן, כנגד הקצאת מניות נוספת של החברה לחברת האם.

1.7. חלוקת דיבידנדים

נכון למועד הדוח, אין לחברה מדיניות חלוקת דיבידנדים, ועד שמדיניות שכזו תאושר, אין בכוונת החברה לחלק דיבידנדים. לפרטים ראה ביאור 11 לדוחות הכספיים.

חלק ב'- תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות

2.1. תחום ביטוח כללי

2.1.1. כללי:

תחום זה כולל את פעילות החברה בענפי הביטוח הכללי. נהוג לחלק את תחום הביטוח הכללי לשתי קטגוריות עיקריות: ביטוחי רכוש וביטוחי חבויות לרבות רכב חובה. הפעילות בביטוחי רכוש נחשבת כבעלת "זנב תביעות קצר" מאחר שתביעות אלו מוגשות, במרבית המקרים, במהלך תקופת הביטוח ומאחר שמשך תקופת ההתיישנות הינו שלוש שנים בלבד מקרות מקרה הביטוח. מנגד, ביטוחי חובה וחבויות נחשבים כבעלי "זנב תביעות ארוך" מאחר שמשך תקופת ההתיישנות הינו שבע שנים מקרות מקרה הביטוח (ובמקרה של קטין, תקופה אף ארוכה יותר), התביעה הביטוחית אינה מתיישנת כל עוד לא התיישנה תביעת הצד השלישי כנגד המבוטח וכן בשל פרק הזמן הארוך שחולף בין מועד היווצרות העילה כנגד המבוטח לבין מועד הגילוי ו/או לבין מועד הגשת התביעה (בין היתר לאור תקופת ההתיישנות כאמור לעיל) ו/או בשל פרק הזמן הדרוש לבירור התביעה. להלן יסקרו הענפים העיקריים הנכללים בתחום הביטוח הכללי.

2.2. מוצרים ושירותים – ענף ביטוח רכב חובה

2.2.1. כללי:

ענף ביטוח לפי דרישת **פקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), התש"ל - 1970** (פקודת ביטוח רכב מנועי), המכסה נזקי גוף של בעל הרכב, כל הנוסעים ברכב והולכי רגל שנפגעו מהרכב, כתוצאה משימוש ברכב מנועי, בהתאם לחוק הפלת"ד.

תנאי הכיסוי הביטוחי הם בהתאם לנוסח פוליסה תקנית, שנקבע בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי) התש"ע – 2010 ("**תקנות חוזה ביטוח רכב חובה**", "**הפוליסה התקנית בביטוח רכב חובה**").

ענף ביטוח רכב חובה כולל בעיקרו מוצר אחד. ביטוח רכב חובה, כשמו, הוא מנדטורי. שימוש ברכב שאינו מבוטח בביטוח חובה מהווה עבירה פלילית, כשלהוכחת הכיסוי הביטוחי, המבטח מפיק תעודת ביטוח רכב חובה.

בחודש דצמבר 2017 תוקנה **פקודת ביטוח רכב מנועי (תיקון מס' 22)**. בין היתר, התיקון מאפשר לחברת ביטוח להנפיק תעודת ביטוח חובה באמצעים אלקטרוניים, בתנאים ובמועדים שבתיקון. עד לתיקון, הדין חייב את המשתמש ברכב לשאת את תעודת החובה המקורית (מודפסת), ועתה ניתן להציג לשוטר עותק מהתעודה באמצעים אלקטרוניים. במקרה שהומצאה לבעל פוליסה תעודה באמצעים אלקטרוניים, רשאי המבטח להמציא הודעה על ביטול הפוליסה באמצעים אלקטרוניים ובלבד שווידא שבעל הפוליסה קיבל את ההודעה. מבוטח רשאי להוציא יותר מתעודת ביטוח אחת לאותו כלי רכב, ובוטלה החובה להשבת תעודה מקורית למבטח. התיקון עולה בקנה אחד עם

פעילותה ומיצובה של החברה כחברה דיגיטלית, המתקשרת עם מבוטחיה בעיקר באמצעים דיגיטליים.

באוגוסט 2018 פורסמה **טיוטת הצעת חוק לתיקון הוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי) (תיקון מס' 2), התשע"ח-2018**, המבקשת לבצע, בין היתר, התאמת הוראות הפוליסה התקנית לתיקון מס' 22 לפקודה הנ"ל, וקביעת הוראות פרטניות בנושא, התאמת הפוליסה התקנית לביטול תקנה 172א לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961; קביעת הוראות לעניין הודעת המבוטח על השבתת רכב, במסגרתה יוכל מבוטח לקבל הנחה בדמי הביטוח כנגד הפחתת היקף הכיסוי הביטוחי, עדכונים והתאמות בפוליסה לביטוח סחר - רכב חובה, והוספת פוליסה ותעודה לביטוח תו סוחר - רכב חובה שתכסה שימוש ברכב בעל לוחית זיהוי "במבחן", על ידי כל נהג שקיבל היתר מבעל הפוליסה להשתמש ברכב.

2.2.2. המוצרים והשירותים:

ככלל, בענף ביטוח רכב חובה קיים מוצר אחד, החל על כל סוגי הרכבים – הוא הפוליסה התקנית. עם זאת, קיימים הבדלים מסויימים בפוליסות, בהתאם לסוג הרכב המבוטח והשימושים בו,לרבות בקשר למאפייני נהגים הצפויים לנהוג ברכב. דוגמאות למאפיינים יחודיים בפוליסת רכב חובה הינם :

פוליסת סחר ושלט במבחן – פוליסת ביטוח רכב חובה, הנותנת מענה לעוסקים בסחר כלי רכב ממונעים, כגון יבואנים, מכוני בדיקה ועוד. הפוליסה מאפשרת לעובדים השונים בעסק לנהוג בכלי הרכב השונים (ללא הגבלה על כלי רכב ספציפי לפי מספר רישוי), אשר נמסרים לעסק במסגרת הפעילות שלו. יחד עם זאת, ישנן בפוליסה הגבלות שונות כגון המורשה לנהוג, מטרות השימוש ועוד.

ביטוח לאופנועים עם השתתפות עצמית - בשנת 2008 הוציא הממונה הוראות, המאפשרות להפיק תעודת ביטוח חובה לאופנוע, הכוללת השתתפות עצמית, בגין אבדן השתכרות או בעד נזק שאינו נזק ממון, תמורת הנחה בפרמיית הביטוח. ככל שנרכשה תעודת ביטוח חובה הכוללת השתתפות עצמית, נדרש לציין זאת בתעודת הביטוח כולל גובה ההנחה שניתנה, וכן לציין את הנהג הנקוב הרשאי לנהוג באופנוע.

פוליסה לנהגים נקובים בשם לאופנועים ומוניות– פוליסת ביטוח רכב חובה, המעניקה כיסוי רק לנהגים, ששמם נקוב בתעודת החובה, וניתן כיום לשווקה במוניות ואופנועים בלבד.

2.2.3. מאפיינים עיקריים:

אחידות - תנאי חוזה ביטוח רכב חובה הינם אחידים ונקבעו בתקנות חוזה ביטוח רכב חובה, שקובעות את נוסח התנאים, שיופיעו בפוליסה התקנית בביטוח רכב חובה. בהתאם, התחרות בענף זה מתמקדת בעיקר במחיר ובשירות כמתואר בסעיף להלן.

היקף הכיסוי - הפוליסה התקנית לביטוח רכב חובה מעניקה כיסוי ביטוחי לבעל הרכב, המחזיק והנוהג בו, בגין חבות שהם עשויים לחוב בה מכוח חוק הפלת"ד ו/או חבות אחרת בשל כל נזק **גוף**,

שנגרם לנהג, לנוסעים ברכב ו/או להולכי הרגל, אשר נפגעו על ידי או עקב השימוש ברכב המבוטח. בנוסף מכסה הפוליסה נזקים של נפגע רכב צד שלישי שאינו מבוטח בביטוח חובה, כפוף לכך שייקבע כי העושה שימוש ברכב המבוטח, חב לפי פקודת הנזיקין.

אחריות מוחלטת (No Fault) - הכיסוי הביטוחי בענף ביטוח רכב חובה הינו בהתאם לחוק הפלת"ד, שקובע כי האחריות של בעל הרכב, המחזיק או הנוהג בו, הינה מוחלטת ולפיכך זכאות הנפגע בתאונת דרכים לפיצויים אינה תלויה בהוכחת אשם. עם זאת, חוק הפלת"ד קובע חריגים לאחריות, אשר בגינם תישלל הזכאות לפיצוי.

התיישנות ומשך התביעות (זנב ארוך, long tail) - תקופת ההתיישנות בענף ביטוח רכב חובה הינה 7 שנים בהתאם לחוק ההתיישנות. במקרה של קטין, תקופת ההתיישנות מתחילה להימנות מהגיעו של הקטין לגיל 18. תביעות הביטוח בענף זה מאופיינות בזמן בירור ארוך יחסית, ולרוב חולפות מספר שנים בין מועד קרות האירוע הביטוחי לבין מועד סילוק סופי של התביעה. לפיכך, החברה משתמשת בהערכות אקטואריות לקביעת סכום התביעות התלויות בענף זה, כפי שמפורט בדוחות הכספיים.

ייחוד עילה- מי שנגרם לו נזק גוף בתאונת דרכים כהגדרתה בחוק הפלת"ד ויש לו עילת תביעה לפי חוק הפלת"ד, רשאי לתבוע רק על פי חוק זה, ואינו רשאי לתבוע לפי פקודת הנזיקין.

היקף ודרכי הפיצוי- למעט קיומה של תקרת פיצויים למרכיב נזק שאינו נזק ממוני והגבלת הכיסוי לאובדן השתכרות לעד פי 3 מהשכר הממוצע במשק, הכיסוי אינו מוגבל בסכום.

דמי הביטוח - הפרמיות בענף ביטוח רכב חובה הינן דיפרנציאליות, מפוקחות ונקבעות בהתאם למגבלות הדין. חברות הביטוח קובעות את דמי הביטוח תוך שימוש במשתנים שאושרו על ידי הממונה (להלן "**המשתנים**"). המשתנים נועדו להתאים את פרמיות הביטוח לסיכון המבוטח. המשתנים כוללים, בין היתר, את נתוני הרכב, כגון סוג רכב, נפח מנוע, כריות אויר, מערכות בטיחות למניעת תאונות, סוג השימוש ברכב (לדוגמא: רכב השכרה, הובלת חומרים מסוכנים וכו') וכן נתוני נהג, כגון מין, גיל, וותק נהיגה (בהתאם לרישיון הנדרש ביחס לסוג כלי הרכב המבוטח), מספר תאונות, מספר השלילות ועוד. ניתן לקבוע פרמיות שונות לביטוח רכב חובה לציי רכב, ובלבד שתעריפי ציי הרכב אושרו פרטנית על ידי הממונה (עד לשנת 2016 ניתן היה לקבוע פרמיות שונות גם לקולקטיבים).

שיעור דמים מקסימאלי - החוזר המאוחד (ראה סעיף 4.1.4) קובע הסדרים לקביעת דמי ביטוח בענף רכב חובה שרשאי מבטח לגבות ואופן הגשתם לאישור הממונה. בהתאם לפרק הדן בביטוח כללי בחוזר המאוחד, מרכיב פרמיית הסיכון שבתעריף ביטוח רכב חובה (דמי הביטוח נטו) הינו אחיד לכל המבוטחים בעלי אותם מאפיינים, אצל המבטח. המבטח רשאי לגבות בנוסף דמים בשיעור של עד 25.16% מפרמיית הסיכון, שנועדו לכיסוי הוצאות המינהל של המבטח, עמלת סוכנים ורווח, תשלום לקרנית (כמפורט בסעיף 2.2.4.2) והוצאות הרפואיות (כמפורט בסעיף 2.2.4.3). המבטח רשאי לתת הנחות ביחס למרכיב הדמים בלבד בשיעור של עד 16.25%, למעט לציי רכב, כמפורט לעיל, שאז רשאי המבטח לתת הנחה אף מדמי הביטוח נטו (דמי הביטוח למעט הדמים).

2.2.4. הסדרים מיוחדים בענף :

2.2.4.1. מאגר מידע סטטיסטי-

מאגר מידע, המוסמך על פי דין לאסוף מידע בענף, ולקבוע על בסיסו הערכה של עלות הסיכונים בענף רכב חובה ("המאגר הסטטיסטי", "תעריף הסיכון" בהתאמה). בהתאם לתקנות ביטוח רכב מנועי (הקמה וניהול של מאגרי מידע), התשס"ד 2004, חברות הביטוח מחויבות על פי דין להעביר למאגר המידע והפיקוח מידע על נהגים ברכב המבוטח, כפי שהגדיר הממונה, וכן על פרמיות, תשלומים ותביעות תלויות, בהיקף ובמועדים שנקבעו בתקנות האמורות.

הממונה מינה זכיין שהינו אחראי לניהול מאגר המידע כאמור לעיל, ולהפקת דוחות אשר ישמשו, בין השאר, להערכת הסיכונים בענף ביטוח רכב חובה ולקביעת תעריף הסיכון. נכון למועד הדו"ח הזכיין הינו רון בינה אקטוארית בע"מ.

תעריף הסיכון אינו מחייב את חברות הביטוח במישרין, אולם תעריף הפול נקבע על ידי הממונה בהתייחס אליו ובנוסף הוא מהווה מדד רלוונטי, מבחינת הממונה, לאישור התעריף של חברות הביטוח. הממונה מסדיר גם את העקרונות והפרמטרים לקביעת תעריפי ביטוח רכב חובה ומפקח עליהם באמצעות חוזרים שהוא מפרסם מעת לעת. חברות הביטוח רשאיות לקבוע את הפרמיות תוך שימוש בתעריף הסיכון ובקריטריונים לסיווג סיכונים שנקבעו, וזאת כדי להתאים את פרמיית הביטוח לסיכון המבוטח. החברה עשתה שימוש במאגר המידע הנ"ל ובדוחות שפרסם מפעיל המאגר בשנים האחרונות, אשר כוללים מידע נרחב ונתונים רבים בדבר עלות הסיכון והמשתנים השונים, שכן בשלב זה ניסיון התביעות בפועל של החברה הינו קטן יחסית.

2.2.4.2. קרנית- הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים-

קרנית הינה תאגיד סטטוטורי, שהוקם על פי חוק הפלת"ד, לצורך תשלום פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, שאין באפשרותם לתבוע פיצויים מחברת הביטוח של הרכב הפוגע או הרכב בו נסעו, בשל אחד מהמקרים הבאים: המבטח אינו ידוע (כגון פגיעת פגע וברח), עקב פגיעה על-ידי רכב שלא היה לו כיסוי ביטוחי, או במקרה בו החברה המבטחת נמצאת בפירוק או מונה לה מנהל מורשה. על-פי הוראות **צו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מימון הקרן) (תיקון), התשס"ג - 2003**, על כל חברות הביטוח המשווקות ביטוחי רכב חובה להעביר לקרנית 1% מהפרמיות (נטו) בגין פוליסות ביטוח רכב חובה שהוצאו על-ידיהן.

בנוסף, על פי **צו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מימון עלות אספקת שירותים), התש"ע - 2009**, על כל מבטח להעביר לקרנית 9.4% מהפרמיה, עבור כל הפוליסות שהוציא, כנגד העברת האחריות לכל ההוצאות הרפואיות הכלולות בסל הבריאות, אל קופות החולים – ראה בהרחבה בהמשך בסעיף 2.2.4.3.

חוזר ההשבה - החוק מחיל על קרנית הסדרי השבה לציבור המבוטחים בענף ביטוח רכב מנועי, במקרה שבחשבונה נצבר סכום העולה על הנדרש למימון פעולותיה והבטחת יציבותה (סעיף 15(ד)(1) לחוק הפלת"ד). בחודש ספטמבר 2017 הוציאה הממונה את **חוזר 2016-1-14,**

שעניינו השבת כספים מקרנית לציבור המבוטחים ("**חוזר ההשבה**"). חוזר זה קבע הוראות להשבת עודפים שנצברו בקרנית לציבור המבוטחים בביטוח רכב מנועי, בגין פוליסות ביטוח רכב חובה, שמועד תחילתן בין 1 בינואר 2017 ל- 31 בדצמבר 2018, ושתקופת הביטוח בהן לא עולה על 13 חודשים. בנובמבר 2017, פרסמה הממונה תיקון לחוזר ההשבה, במסגרתו נקבע, בין היתר, שקרנית תעביר לחברות הביטוח קובץ דיווח יומי אודות יתרת הזכאות לדמי השבה ביחס לכל כלי הרכב בישראל, וכן כי לאור נתונים כספיים במאזן קרנית, שיעור דמי ההשבה החל מיום 2 בדצמבר 2017, ירד ל 7% (במקום 13% במקור). בנוסף, הוטלה חובה על חברות הביטוח להגיש דוח שנתי מבוקר וחתום ע"י רואה חשבון אודות דמי הביטוח שגבתה החברה ודמי ההשבה שהשיבה, דמי הביטוח שהחזירה למבוטחים ודמי ההשבה שנוכו מהם בתקופת הדוח. במקביל לפרסום התיקון ההשבה, פורסם חוזר נוסף המתקן את הוראות חוזר הדיווח בעניין השבת הכספים מקרנית לציבור, ומתאימו לתיקון לחוזר ההשבה. בגין פוליסות שיופקו מיום 1.1.2019 ואילך, לא תתבצע עוד הפחתה, כך שפרמיות הביטוח המשולמות על ידי המבוטחים בענף צפויות להתייקר.

2.2.4.3. **<u>אחריות למתן שירותים רפואיים-</u>**

בהתאם לתיקון החקיקה משנת 2009, במסגרתו הועברה האחריות הביטוחית בשל נזקי גוף לנפגעי תאונות דרכים, למתן שירותים רפואיים, הנכללים בסל השירותים הקבוע בתוספת השניה לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד – 1994 (להלן: "**חוק ביטוח בריאות ממלכתי**") ובצו התרופות לפי סעיף 8)ז) לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, גובות חברות הביטוח 9.4% מדמי הביטוח, לצורך מימון עלות אספקת השירותים לנפגעי תאונות דרכים אלו ("**סכום ההשתתפות**"). המבטחים ממשיכים להיות אחראים לגבי יתר השירותים הרפואיים שאינם נכללים בתוספת השנייה לחוק ביטוח בריאות ממלכתי ובצו התרופות. כמו כן, האמור אינו חל על אוכלוסיות מסוימות, בין היתר, חיילים ונפגעי תאונות עבודה אשר האחריות הביטוחית לכיסוי הוצאות טיפול רפואי עבורם במקרה של תאונת דרכים, נותרה של המבטחים. את סכום ההשתתפות מעבירה החברה לקרנית, אשר מעבירה אותו למוסד לביטוח לאומי, והוא מעבירו לקופות החולים.

2.2.4.4. **ביטוח שיורי "הפול"-**

המאגר הישראלי לביטוח רכב הוא גוף שתפקידו לבטח את הסיכונים של כלי הרכב הנדחים על -ידי חברות הביטוח בביטוח חובה (הביטוח השיורי) - מאחר וביטוח רכב חובה הינו אובליגטורי הרי שהפול נותן מענה לכל מסורבי הביטוח בענף. מסיבה זו, עיקר המבוטחים בפול הם אופנועים, היות ובשנים האחרונות פרמיות הביטוח לאופנועים הייתה פרמיה בחסר, שעל פי רוב הייתה מאופיינת בהפסדים חיתומיים וחברות הביטוח לא הסכימו לבטח סוג רכב זה. הביטוח השיורי מוסדר ב**תקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוח שיורי ומנגנון לקביעת תעריף) התשס"א- 2001**. הפול פועל כחברת ביטוח לכל דבר ותעריפיו כיום הינם תחרותיים ביחס לחברות ביטוח אחרות בשוק בסוגי רכב מסויימים ובמאפייני נהגים מסוימים. כל חברות הביטוח הפועלות בתחום ביטוח רכב חובה שותפות בפול, וכל אחת מחברות הביטוח נושאת בהפסדי הפול או ברווחיו, על-פי החלק היחסי של החברה בשוק ביטוחי רכב החובה.

מרכיב העמסה הינו חלק מהתעריף הסופי שמשלמים ציבור המבוטחים בביטוח החובה, אשר נועד לסבסבד חלק מהגירעון השנתי של הפול ("**מרכיב העמסה**"). פקודת ביטוח רכב מנועי מגדירה את טווחי מרכיב ההעמסה האפשריים בתעריף ביטוח חובה, מתוך עלות הסיכון הטהור של ביטוחי רכב החובה. נכון למועד הדוח, הפקודה קובעת כי מרכיב ההעמסה הצפוי בתעריף ביטוח רכב חובה מעלות הסיכון הטהור לא יעלה על 8% ברכבים פרטיים ו-8.5% באופנועים, כפוף לאמור להלן. עד לאחרונה, מרכיב ההעמסה לביטוח אופנועים היה מקסימום 6.5%, אך בעקבות **תיקון מיום 1.7.2018 לפקודת ביטוח רכב מנועי (מס' 23), התשע"ח-2018**, הוגדל הטווח של מרכיב ההעמסה הצפוי למימון העלות לביטוח אופנועים למקסימום של 8.5%, וזאת בשנתיים שמיום 1 ביולי 2018 (לאחר מכן ירד ל-8%). זאת, מתוך מגמה להוזיל או שלא לייקר את פרמיות ביטוחי החובה לאופנועים.

לאור העובדה שהחברה טרם החלה בפעילות ממשית נכון למועד הדוח, חלקה היחסי של החברה בהפסדי הפול נכון ליום ה-31.12.2018, הינם זניחים (0.1%) והוא יותאם במהלך שנת 2019 לחלק היחסי של החברה בפועל. החישוב הינו זמני ונקבע בהתאם לתקנון הפול כך שרק בחודש יוני 2019 יקבע חלקה הסופי של החברה בהפסדי הפול. להערכת החברה חלקה הסופי בהפסדי הפול נכון ליום 31.12.18 צפוי לעמוד על שיעור של כ-0.1% לכל היותר.

2.2.4.5. **מאגר מידע לאיתור הונאות בענף ביטוח רכב חובה-**

מאגר מידע מרכזי שהוקם במימון חברות הביטוח הפועלות בענף, מכוח תקנות ביטוח רכב מנועי (הקמה וניהול של מאגרי מידע),התשס"ד 2004. המאגר נועד לסייע לחברות הביטוח בתמחור נכון של הפוליסות ובאיתור הונאות ביטוח הן בשלב הטיפול בתביעות, והן בשלב החיתום לפני עריכת הפוליסה. המאגר הוקם בשנת 2006 ומנוהל על ידי חברה אמריקאית, באמצעות חברת בת ישראלית שלה- ISO קליימסרצ' ישראל (**"המפעיל"**), מכוח הסכם שבין המפעיל לבין כל חברות הביטוח הפועלות בענף, וכן בינו לבין הממונה. בשנת 2018 זכה המפעיל שוב במכרז להפעלת מאגר המידע הנ"ל והוא צפוי לתפעל את המאגר ב-5-10 שנים הקרובות.

בהתאם להוראות החוזר המאוחד, ככלל, לא תופק תעודת ביטוח רכב חובה עבור כלי רכב פרטי או מסחרי עד 3.5 טון או אופנוע, מבלי שבוצע אימות בשאילתא מקוונת במאגר בעת תהליך חיתום למעט חריגים המפורטים בחוזר.

2.2.4.6. **תביעות שיבוב של המוסד לביטוח לאומי-**

חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב] התשנ"ה-1995 ("חוק הביטוח הלאומי"), קובע כי במקרה בו שילם המוסד לביטוח לאומי גמלה לזכאי, בעילה המהווה גם עילה לחייב צד שלישי, לשלם פיצויים לאותו זכאי לפי פקודת הנזיקין או לפי חוק הפלת"ד, רשאי המוסד לביטוח לאומי לתבוע מאותו צד שלישי פיצויים על הגמלה ששילם או שהוא עתיד לשלם.

בינואר 2018, פורסמה הצעת תקציב המדינה לשנת 2019, במסגרתה נקבעו, בין היתר, הוראות לשינוי מנגנון ההתחשבנות שהיה נהוג בין המוסד לביטוח הלאומי לבין חברות הביטוח, בכדי

להגביר את יעילות הסדרי ההתחשבנות, שנגעו לתשלום פיצויים לפי חוק הפלת"ד. במסגרת השינוי, הוחלט לתקן את ההסדר הקבוע ב**סעיף 328(א) לחוק הביטוח הלאומי** בדבר התחשבנות הנערכת בין המוסד לביטוח לאומי לבין חברות הביטוח בגין תשלום פיצויים על הגמלה ששילם או שעתיד לשלם המוסד לביטוח לאומי לנפגעי תאונות דרכים לפי חוק הפלת"ד, כך שייקבע שחברות הביטוח יעבירו סכום קבוע שנתי לכיסוי חבותן, בהתאם לתקנות שיקבע שר האוצר. תקציב המדינה לשנת 2019 אושר בקריאה שנייה ושלישית על ידי כנסת ישראל במרץ 2018. התיקון בחוק הביטוח הלאומי יכנס לתוקף במועד כניסת התקנות לתוקף ("**מועד התחילה**") ויחול על תאונות שארעו במועד התחילה ואילך וכן על תאונות שארעו בין 1 בינואר 2014 למועד התחילה, בתנאי שהמוסד לביטוח לאומי לא הגיש תביעה או דרישה לתשלום בגינן. נכון למועד הדוח, טרם פורסמו הנחיות ליישום הוראות התיקון ו/או תקנות בנושא.

בשלב מקדמי זה, בטרם הובהר לחברות הביטוח אופן חישוב הסכום הקובע ואופן השימוש בבסיס הנתונים עליו הסתמכו משרד האוצר והמוסד לביטוח לאומי לצורך קביעת הסכום הקובע, ובטרם ניתנה האפשרות לחברות הביטוח לבדוק את אופן החישוב והשימוש במשתנים השונים שהביאו להצעת הסכום הקובע על ידי משרד האוצר והמוסד לביטוח לאומי, לא ניתן להעריך את ההשפעה של הסדר השיבוב החדש, והיא תלויה, בין היתר, בסכום שייקבע כסכום הקובע, בסכום שיקבע כסכום החד פעמי, במידע שיימסר לחברות הביטוח לצורך בחינה איכותית של אופן קביעת הסכום הקובע המוצע שנקבע בהצעה לפי חישוב משרד האוצר והמוסד לביטוח לאומי, במנגנון שיקבע לעניין חלוקת הסכום הקובע בין חברות הביטוח ובהשפעתה של התייעלות תפעולית אפשרית כפועל יוצא ממנגנון זה.

2.2.4.7. **<u>תשלומים עיתיים בפלת"ד–</u>**

בחודש יולי 2018 פרסמה הרשות נייר התייעצות בנושא תשלומים עיתיים מכוח חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975 ("**נייר ההתייעצות**"). במסגרת נייר ההתייעצות, מבקשת הרשות לבחון השלכות אסדרה, במסגרתה ייקבעו הוראות לפיהן תשלומים, מכח חוק הפיצויים, בשל הפסד כושר ההשתכרות והוצאות מתמשכות, לנפגעים שנקבע להם שיעור נכות של 20% ומעלה מכושר ההשתכרות העתידי שלהם, כך שיהיו ככלל, באמצעות תשלומים עיתיים שיהיו צמודים למדד המחירים לצרכן. בהתאם לנייר ההתייעצות, לא תהיה לנפגע או לחברת הביטוח זכות לטעון להרעה או הטבה במצבו הבריאותי עקב תאונת הדרכים, המחייבת עדכון הקיצבה החודשית שנקבעה לו. כמו כן, ייבחן הצורך לקבוע הוראות לפיהן במקרה בו נפטר נפגע, לאחר שנפסקו לו תשלומים עיתיים, התשלום לתלויים שפרנסתם כולה או מקצתה הייתה תלויה על הנפטר, ערב פטירתו, יהיה גם כן באמצעות תשלומים עיתיים ("**האסדרה המוצעת**"). בשלב מקדמי זה ולנוכח ראשוניות האסדרה המוצעת וכלליותה, אין לחברה יכולת להעריך את השפעתה, ככל שזו תצא אל הפועל, והדבר תלוי בין היתר, בפרטי האסדרה הסופיים שיקבעו, בעלויות שיידרשו ממבטחים לרבות לצורך תפעול מנגנון האסדרה המוצעת ויישומו, בתעריפים שיאושרו על ידי הממונה, ובהתנהגות התובעים והגורמים המתחרים בשוק.

2.2.4.8. **המלצות ועדת וינוגרד וכניסתן לתוקף של תקנות ההיוון-**

בחודש יוני 2014 מונתה ועדה ברשות השופט בדימוס אליהו וינוגרד, שתפקידה היה לבחון את גובה שיעור ריבית ההיוון שבה השתמש המוסד לביטוח לאומי בבואו לחשב את סך כל קצבאות הנכות שישלם במקרה של פגיעה לצורך גבייתן בסכום אחד מאת חברות הביטוח או לצורך היוונם לפי בקשת נפגע. הועדה המליצה, בין היתר, על שינוי גובה ריבית היוון משיעור ריבית של 3% שהייתה נהוגה ב-30 השנים האחרונות בעת היוון תקבולי המוסד לביטוח לאומי, לשיעור ריבית של 2% על רקע ירידת הריבית בשנים האחרונות, וכן על עדכון התשלומים לפי תוחלת החיים הנוכחית, הגבוהה יותר. התיקון כלל מנגנון לקביעת שיעור זה ועדכונו כל ארבע שנים בהסתמך על תשואות ממוצעות של אגרות חוב ממשלתיות.

בהמשך להמלצות ועדת וינוגרד, ב-1.10.2017 נכנסו לתוקף תקנות הביטוח הלאומי (היוון) (תיקון), התשע"ו- 2016, שאימצו את המלצותיה של הועדה.

שינוי הריבית חייב את חברות הביטוח להגדיל את הרזרבות שהן שומרות לתביעות כאלה ובייחוד ביטוחי חובה לרכב, ומרביתן ביצעו הפרשה של סכומים ניכרים בדוחות הכספיים. החברה לא ביצעה הפרשה כזו הואיל ולא היתה לה פעילות בתקופה הרלוונטית.

2.2.4.9. **ועדת קמיניץ-**

בעקבות תיקון התקנות, התעוררה שאלה מערכתית לגבי השלכותיו על ריבית ההיוון של הפיצויים בשל נזק לגוף בנזיקין, ובכלל זה, האם יש להתאים את שיעור ריבית ההיוון בנזיקין לזה שנקבע בתקנות הביטוח הלאומי, שכן לאורך השנים, שאלה זו הגיעה לפתחם של בתי המשפט בערכאות השונות, אשר פסקו בעניין פסיקות סותרות.

לאחרונה הגיעה השאלה לפתחו של בית המשפט העליון ב-ע"א 17/3751 המאגר הישראלי לביטוחי רכב נ' פלוני. נוכח מרכזיות השאלה, פנה בית המשפט העליון ליועץ המשפטי לממשלה שהודיע לו, כי לאור מורכבות הנושא, תוקם ועדה בין משרדית שתבחן את העניין וביקש, על כן, להמתין עם פסק הדין, עד לקבלת המלצותיה.

ביום 13.1.2019 פורסמו להערות הציבור טיוטת המלצות הוועדה הבין-משרדית לבחינת ריבית ההיוון של הפיצויים בשל נזק לגוף בנזיקין, שמונתה בידי שרת המשפטים ושר האוצר, ובראשה עמד המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, עו"ד ארז קמיניץ. הסוגיה המרכזית שבה עסקה הוועדה, היתה כאמור, שיעור ריבית ההיוון המתאים בפיצויים הנפסקים בבתי המשפט למי שניזוקו בנזקי גוף. רוב חברי הוועדה העדיפו לתמוך בשיטת היוון אחיד של 3% בשל יתרונותיה, וזאת נוכח העובדה כי היא משקפת בצורה נכונה יותר את ההתנהגות המצופה מניזוק סביר, ומשמרת את האופן בו נוהגים שחקנים בשוק להתייחס לריבית ההיוון בנזיקין.

ביום 28.1.2019 הודיע בית המשפט העליון כי הוועדה מעוניינת להשלים את הבחינה של מספר נושאים, כפי שצויין בדוח הוועדה, וכי לאחר קבלת הערות הציבור צפוייה הוועדה לפרסם את דוח הוועדה הסופי בחודש אפריל 2019.

לאור האמור, הערכת החברה בקשר עם ריבית היוון קיצבאות ביטוח לאומי, הינה בחלקה בגדר מידע צופה פני עתיד, המבוססת על המידע המצוי בידי החברה במועד הדוח ואשר לאור הנסיבות המפורטות לעיל, אין ודאות כי תתקיים.

2.2.4.10. **הסדרים לחלוקת נטל הפיצויים בין חברות הביטוח -**

במקרה בו מעורבים בתאונת דרכים יותר מכלי רכב אחד, חוק הפלת"ד וצו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (הסדרים לחלוקת נטל הפיצויים בין המבטחים), תשס"א-2001 ("**צו החציה**"), קובעים הסדרים לחלוקת נטל הפיצויים:

- **נפגע בתוך הרכב -** בתאונת דרכים שבה מעורבים מספר כלי רכב, תחול על כל מבטחת האחריות לנזקי הגוף של נוסעי הרכב המבוטח אצלה, בהתאם לעיקרון "האחריות המוחלטת" כמוסבר לעיל.

- **הסדר קל-כבד -** בהתאם **לצו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (הסדרים לחלוקת נטל הפיצויים בין המבטחים), תשס"א-2001**, במקרה של תאונת דרכים שבה היו מעורבים רכב קל אחד או יותר (רכב פרטי או מסחרי שמשקלו הכולל המותר אינו עולה על 4 טון ולמעט אוטובוס) לבין רכב כבד אחד או יותר (רכב שמשקלו הכולל המותר עולה על 4 טון, למעט רכב מסחרי בעל היתר להסעת 7 נוסעים או יותר ולמעט אוטובוס), תשיב מבטחת הרכב הכבד למבטחת הניזוק ברכב הקל 50% מכלל הפיצויים אשר שולמו לו.

- **הסדר נפגע מחוץ לרכב -** במקרה בו נפגע הולך רגל בתאונת דרכים שבה היו מעורבים מספר כלי רכב (לרבות אופנוע ורכב כבד), יהיו הנהגים חייבים כלפיו יחד ולחוד, ויישאו בינם לבין עצמם בנטל החיוב בחלקים שווים.

- **הסדר רכב-אופנוע -** בתאונה בה היה מעורב רכב ואופנוע, תשיב מבטחת הרכב שיעור של 75% מהפיצויים שתשלם מבטחת האופנוע למשתמש הניזוק אשר מבוטח אצלה.

2.2.4.11. **עתודות –**

חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי נערך בהתאם ל**תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי), התשע"ג–2013**, ובהתאם להוראות **פרק "מדידה, הון וניהול נכסים והתחייבויות" בקודקס הרגולציה**. הפרק כולל, בין היתר, הנחיות למדידת התחייבויות ביטוח כללי והוראות לעניין עתודות ביטוח, נוהג מיטבי לחישוב העתודות לצורך דיווח כספי, קיבוץ ענפים, וקביעת גובה העתודה בגין פוליסות שנמכרו בפרקי זמן הסמוכים ליום המאזן ובגין סיכונים לאחר יום המאזן. מאחר ולתביעות בענף ביטוח רכב חובה "זנב ארוך", להכנסות ולהפסדים מהשקעות השפעה משמעותית על רווחיות תחום זה.

2.2.5. שווקים עיקריים, מגמות ושינויים בביקוש ובהיצע:

2.2.5.1. שווקים עיקריים-

רוב חברות הביטוח בישראל פועלות בענף ביטוח רכב חובה.

2.2.5.2. מגמות ושינויים בביקוש והיצע-

ביטוח רכב חובה הינו מוצר אחיד המאופיין בביקוש קשיח. היקף המכירות בענף ביטוח רכב חובה והתחרות מושפעים, בין היתר, מהגידול ההולך וגובר במספר כלי הרכב בישראל. כמו כן, מכניסת מבטחים חדשים לתחום פעילות זה.

ההפסד הכולל של החברה לפני מס בתקופת הדוח בענף ביטוח רכב חובה, בו החלה החברה בפעילות ברבעון האחרון של שנת 2018, הינו 2,895 אלפי ש"ח . ההפסד הכולל נובע מהעבודה כי החברה רק החלה את פעילותה ויחס הוצאות ההנהלה וכלליות שלה הינם במהותם הוצאות קבועות והיקף הפרמיה הינו נמוך יחסית על מנת לחסות את ההוצאות הקבועות הנ"ל, קרי בשלב מוקדם זה, לחברה חיסרון מובהק לקוטן .

2.2.5.3. שינויים מהותיים הצפויים בחלקה של החברה בשווקים העיקריים-

ענף ביטוח רכב חובה הוא אחד משלושת הענפים המרכזיים בהם החברה מתעתדת לבסס את פעילותה, ולכן החברה צופה כי במהלך שנת 2019 יהיה גידול משמעותי בחלקה ביחס למוצרים והשירותים בענף. השיווק צפוי להיעשות בפעילות ישירה מול מבוטחים, בשיתוף פעולה עם סוכנים בעלי זיקה לעולמות הדיגיטל, וכן בביטוח ציי רכבים וקולקטיבים.

בהתאם לאמור לעיל, במהלך שנת 2019 בכוונת החברה להשיק מסלול דיגיטלי לשיווק פוליסות רכב חובה (ורכוש), עם ממשק פשוט וידידותי, המציע חווית לקוח חדשנית להליך ההצעה והרכישה של הפוליסה. כמו כן, בכוונת החברה לספק גם מעטפת דיגיטלית מלאה לשירות לקוחות, במקרה תאונה ו/או תקלה (לרבות דיווח אונליין על האירוע הביטוחי, הזמנת נותני שירות, הזמנת רכב חלופי ועוד) וכן במקרה של תביעה, עד סיום הטיפול בה.

2.2.5.4. מוצרים חדשים-

כאמור, בענף זה קיים בעיקר מוצר אחד, בעל כיסוי ביטוחי אחיד.

החברה אישרה את המוצרים שלה לקראת קבלת רישיון מבטח במהלך שנת 2018. בהתאם, גם פוליסת ביטוח רכב החובה של החברה הינה פוליסה חדשה מאושרת לשיווק בתחום הפעילות הזה. במסגרת זו החברה אישרה גם פוליסת סחר רכב ושלט במבחן, תעודת חובה עם השתתפות עצמית מוגדלת לאופנועים, ותעודת חובה לנהג נקוב בשם למוניות ולאופנועים.

למיטב ידיעת החברה, בהתאם לפרסומי רשות שוק ההון, בישראל פועלות, נכון למועד הדוח, 15 חברות ביטוח (ובנוסף קרנית והפול) אשר עוסקות בענף ביטוח רכב חובה. בשנת הדוח קיבלו שתי חברות ביטוח חדשות רישיון מהממונה לפעול כמבטח – אחת מהן היא החברה, והשניה היא ליברה חברה לביטוח בע"מ. על-פי נתוני הדוחות של רשות שוק ההון לשנת 2017,

סך הפרמיות מענף ביטוח רכב חובה הסתכמו בשנת 2017 בכ- 5,132 מיליוני ₪, המהווים כ 23.3% מסך הפרמיות בענפי תחום הביטוח הכללי בשוק בישראל בשנת 2017.

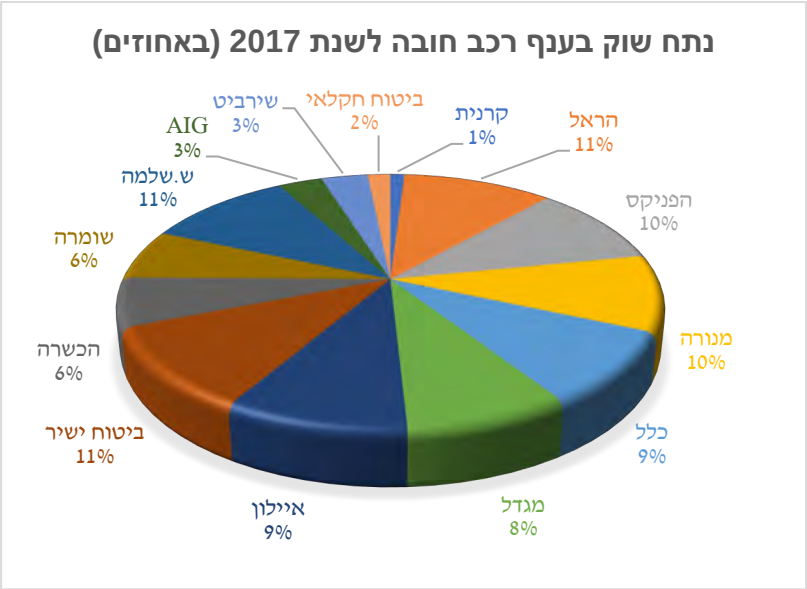

השוק בענף ביטוח רכב חובה מאופיין בתחרות עזה בין חברות הביטוח, שכן מדובר במוצר וכיסוי אחידים, בהתאם לפוליסה התקנית. כמו כן, קיימת שקיפות מחירים ללקוחות, זמינות של מידע השוואתי על תעריפים ותנאים, לרבות באתר האינטרנט של רשות שוק ההון.

הענף מתאפיין בנאמנות לקוחות נמוכה, כשאין משמעות רבה לגודל החברה, והתחרות מתבססת בעיקרה על המחיר והשירות הניתן על-ידי חברות הביטוח. הגם שבדרך כלל מבוטחים רוכשים ביטוח רכב חובה במקביל לביטוח רכב רכוש (צד שלישי או מקיף), כיום בשל המודעות הצרכנית לתחרות והמעבר לתעריפים דיפרנציאליים, יותר צרכנים מבעבר בוחרים לרכוש ביטוח רכב חובה וביטוח רכב רכוש בחברות ביטוח שונות.

משנת 2015, מידי שנה מפרסמת הרשות מדד שירות של חברות הביטוח (**"מדד השירות"**). מדד השירות משקף את רמת השירות של חברות הביטוח, בכל אחד ממוצרי הביטוח המרכזיים בישראל, לרבות בענף ביטוח רכב חובה והוא מבוסס על הרכיבים הבאים: תשלום תביעות, טיפול בלקוחות, תלונות ציבור, זמן מענה טלפוני וחדשנות ושירותים דיגיטאליים.

החברה מעריכה שהתחרות בענף ביטוח רכב חובה תמשיך להתמקד בתעריפי הביטוח, בשירות ובביצוע חיתום איכותי. לא ניתן להעריך בשלב זה את נתח השוק של החברה, שכן היא רק החלה בפעילות, ונכון למועד הדוח יש לה אלפי פוליסות בודדות.

החברה סבורה שכניסתה לשוק, האלטרנטיבה שהיא מציעה לעומת המתחרים, לרבות שירות יעיל, שקוף וזמין, לצד מחיר הוגן ופתרונות דיגיטליים מתקדמים, שהיא צפויה להשיק ללקוחות במהלך 2019, תגדיל את נתח השוק שלה.

2.2.5.6. **מתחרים משמעותיים-**

כאמור לעיל, בענף ביטוח רכב חובה קיימת תחרות עזה בין כל חברות הביטוח הפועלות בענף זה. המתחרות המשמעותיות של החברה בענף ביטוח רכב חובה, למיטב ידיעת החברה, הן: הראל חברה לביטוח בע"מ (**"הראל"**), הפניקס חברה לביטוח בע"מ (**"הפניקס"**), מגדל חברה לביטוח בע"מ (**"מגדל"**), איי.אי.ג'י (**"AIG"**), מנורה חברה לביטוח בע"מ (**"מנורה"**), אי.די.איי חברה לביטוח בע"מ (**"ביטוח ישיר"**), איילון חברה לביטוח בע"מ (**"איילון"**), שלמה חברה לביטוח בע"מ (**"שלמה"**), הכשרה חברה לביטוח בע"מ (**"הכשרה"**), כלל חברה לביטוח בע"מ (**"כלל"**), ושומרה חברה לביטוח בע"מ (**"שומרה"**).

2.2.5.7. **התמודדות עם התחרות-**

בכוונת החברה להתמודד עם התחרות בענף זה במספר מישורים:

דיגיטציה – באמצעות בניית תשתיות החברה על מערך דיגיטלי שכולל מערכות חדשניות, תהליכים אוטומטיים, ממשקים מתקדמים ללקוחות הישירים והסוכנים.

יעילות תפעולית - מבנה ארגוני צר המושתת על ידי שימוש נרחב בדיגיטציה ומערכות מידע (חברה המונה עשרות עובדים ולא מאות או אלפים). כמו כן, הגדרת תהליכי עבודה יעילים וממוכנים לביצוע רכישה, ניהול הפוליסה בתקופת הביטוח ותהליכי סילוק תביעות און ליין, הקמת מערכות פורטל סוכנים להפקת וניהול הפוליסות במשרד הסוכן, יצירת הסכמים איכותיים עם נותני שירותים וכדומה.

חיתום פוליסות - לפי חוקות עסקיות, המצמצמות חוסר ודאות לחברה ולמבטחי משנה, מייעלות ומטייבות את תהליכי החיתום.

מערכות החברה כפלטפורמה למיזמים ושיתופי פעולה עסקיים- המערכות המתקדמות של החברה יוכלו לשמש תשתית לשיתופי פעולה עם סטארטאפים בתחום ה Insuretech.

חווית שירות חדשנית ויחס אישי –החברה שמה דגש מיוחד על יעילות תפעולית, זריזות, שקיפות, מתן פתרונות מהירים ויחס אישי, חווית שירות שונה, בדגש על ניהול התביעות ומימוש הזכויות, תהליכים אוטומטים וזמני תגובה מבודלים מהשחקנים בשוק.

אסטרטגיות תמחור ואקטואריה מתקדמות - בין היתר על ידי ניתוח מידע עסקי ושימוש מושכל במאגרים, הזמינים לחברה הן בשלב החיתום והן בשלב סילוק התביעות לצורך תמחור מדויק יותר ואישי יותר. החברה סבורה כי היכולת לפעול בעיקר בסביבת הדיגיטל ביעילות עשויה להוזיל את דמי הביטוח (הפרמיה) באופן שיוכל להשפיע על התוצאות העסקיות של החברה ולאפשר לה להיות תחרותית יותר בענף ביטוח רכב חובה.

הידוק קשרים עם סוכנים- החברה משלבת בין שיווק ישיר ללקוחות קצה, לבין פעילות עם סוכנים נבחרים, שהינם בעלי זיקה לטכנולוגיות ומערכות מתקדמות. החברה בנתה סביבת עבודה מתקדמת עבור הסוכנים, מתוך מטרה לייעל את תהליכי העבודה ולצמצם את העלויות התפעוליות שלהם.

2.2.5.8. **לקוחות-**

ברבעון הרביעי של השנה החברה התקשרה עם שלושה לקוחות משמעותיים, להם ציי רכב של אלפי ועשרות אלפי רכבים - בעיקר רכבים פרטים ומסחריים עד 3.5 טון.

נכון ליום 31 בדצמבר 2018, חלק ניכר מהתפוקה של החברה (מעל 20%) הינו מלקוח בודד – אלדן שירותי תחבורה בע"מ. החברה טרם החלה לפעול בשנת 2018 מול לקוחות פרטיים וצפויה לעשות כן כאמור לעיל במהלך שנת 2019.

שיעור החידושים בענף ביטוח רכב חובה, במונחי פרמיות, בשנת 2018, איננו רלוונטי היות והחברה כאמור החלה פעילותה במחצית השנייה של שנת 2018 ובהתאם טרם הגיע מועד חידוש הפוליסות בחברה.

ותק והתמדה של לקוחות במונחי מחזור פרמיות- החברה החלה את פעילותה כאמור רק בשנת 2018 ולכן אין משמעות למידע זה.

2.3. מוצרים ושירותים – ענף ביטוח רכב רכוש

2.3.1. כללי:

ביטוח רכב רכוש הינו ביטוח המעניק כיסוי ביטוחי לנזק שנגרם לרכב המבוטח, וכן נזק אותו הרכב המבוטח עלול לגרום לרכבים של צדדים שלישיים. לחברה יש מגוון מוצרים ושירותים בענף זה, הן תחת הפוליסה התקנית, כמפורט להלן, והן בפוליסה שאינה תקנית.

החברה מציעה גם כתבי שירות (התחייבויות של המבטח על פי הפוליסה שניתנות באמצעות צד שלישי) כתוספת לפוליסה, המקנים זכות לקבל שירותים שונים כגון: שירותי גרירה ו/וא שרות רכב חלופי ו/או שירות לתיקון שמשות.

החברה החלה למכור פוליסות בענף זה מחודש ינואר 2019 , קרי, לאחר תאריך המאזן .

2.3.2. המוצרים והשירותים:

א. **פוליסה תקנית לביטוח רכב רכוש** ("**הפוליסה התקנית לביטוח רכב רכוש**")- תנאיה קבועים ב**תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986**. הפוליסה מיועדת לרכבים פרטיים ומסחריים עד 3.5 טון. הפוליסה התקנית לביטוח רכב רכוש מכסה, בהתאם לתנאי הפוליסה וחריגיה, אובדן ו/או נזק שנגרמו לרכב המבוטח, כתוצאה מסיכונים שונים כגון: אש, התנגשות מקרית, גניבה, שטפון, מעשה זדון, וחבות כלפי צד ג' בשל נזקי רכוש.

במסגרת הצעת הביטוח רשאי מבוטח לוותר על פרק א' בפוליסה התקנית לביטוח רכב רכוש- ויתור שמשמעותו רכישת ביטוח אחריות לנזקי רכוש כלפי צד ג' בלבד. כמו כן, באפשרותו לוותר, במסגרת פרק א', על אחד מהכיסויים הבאים (במקרה זה מדובר על פוליסת ביטוח מקיף חלקית בלבד): התנגשות מקרית, התהפכות ותאונה מכל סוג שהוא; גניבה.

לפוליסה התקנית לביטוח רכב רכוש ניתן להוסיף הרחבות וכתבי שירות, כגון שירותי דרך וגרירה, רכב חליפי במקרה גניבה או תאונה, תיקון שבר שמשות ללא השתתפות עצמית, כיסוי מפני רעידות אדמה ועוד. בעת מקרה ביטוח, החברה מאפשרת למבוטח לבחור האם לפנות למוסך בהסדר (לחברתנו רשימת מוסכי הסדר ברחבי הארץ) או לחילופין למוסך מטעמו, שאינו בהסדר עם החברה. מבוטח שבבעלותו לפחות ארבעים כלי רכב פרטיים, רשאי לוותר על תחולת הפוליסה התקנית לביטוח רכב פרטי, בשלב הצעת הביטוח.

ב. **ביטוח רכב רכוש שאינו פרטי ומסחרי עד 3.5 טון** – פוליסה זו מעניקה כיסוי ביטוחי לאובדן ו/או נזק שנגרם לרכב המבוטח, וכן נזק שעלול לגרום הרכב המבוטח לרכוש צד שלישי, בהתאם לתנאי הפוליסה. מדובר בפוליסה שאינה תקנית, כלומר תנאיה נקבעו על ידי החברה, ואושרו על ידי הרשות.

הפוליסה מעניקה כיסויים ביטוחיים כנגד אובדן או נזק פיזי בר תיקון, שנגרם לרכב המבוטח כתוצאה מאירוע תאונתי, ממספר סיכונים, כגון: אש, התנגשות מקרית, גניבה, שטפון, מעשה זדון, ביטוח אחריות כלפי צד שלישי בשל נזקי רכוש – וזאת בהתאם לתנאי הפוליסה וחריגיה.

הפוליסה מיועדת לרכבים שאינם פרטיים/מסחריים עד 3.5 טון כגון: משאית, מונית, אוטובוס, אמבולנס ואופנוע, ונמכרת לכלי רכב בבעלות פרטית ומסחרית, לרבות ציי רכב. יישוב התביעות בפוליסה נעשה בהתאם להערכת שמאי (ככל שקיימת), כפוף לפוליסה והדין.

2.3.3. **מאפיינים עיקריים:**

אחידות – כאמור לעיל, הכיסוי הביטוחי לרכבים פרטיים ומסחריים עד 3.5 טון בענף ביטוח רכב רכוש נקבע על פי הפוליסה התקנית לביטוח רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון. נוסח הפוליסה התקנית לביטוח רכב רכוש הינו מחייב וניתן רק להיטיב את תנאי הפוליסה התקנית בביטוח רכב רכוש באמצעות הרחבות לכיסוי, הסיכונים, הרכוש וחבויות המבוטחים. לפיכך, ההבדלים העיקריים בין הפוליסות הנמכרות בחברות הביטוח השונות, הן בעיקר בהרחבות השונות. בנוסף, כפי שהובהר, לחברה יש גם פוליסה **שאינה תקנית**, עבור ביטוחי רכוש ברכב פרטי ומסחרי מעל 3.5 טון.

תקופת הביטוח- פוליסת ביטוח רכב רכוש לרוב הינה לתקופה של שנה.

התיישנות ומשך התביעות - תקופת ההתיישנות בענף ביטוח רכב רכוש בתביעות עצמיות הינה 3 שנים, בהתאם לסעיף 31 לחוק חוזה הביטוח. תביעות הביטוח בענף זה מאופיינות בזמן בירור קצר יחסית בין קרות מקרה הביטוח ויישוב התביעה.

בפרק החבויות, תביעת המבוטח כלפי חברת הביטוח אינה מתיישנת כל עוד לא התיישנה על פי החוק תביעתו של הצד השלישי (הנפגע) כלפי המבוטח, ולכן תקופת ההתיישנות בכיסוי צד ג' הינה שבע שנים, ומשך זמן יישוב התביעה ארוך יותר מיישוב תביעות בנזק עצמי. הליך יישוב תביעות בביטוח רכב רכוש נעשה על פי הערכת שמאי, בהתאם לכיסוי הנרכש בפוליסה והוראות הדין בעניין שמאות בביטוח רכב.

רווחיות - הרווחיות בענף זה עשויה להיות מושפעת, בין היתר, משינויים שונים ברכיבים, כגון: כמות גניבות הרכב ותאונות הדרכים, שינוי במחירי חלפים ובעלות התיקון, שינויי תקינה ושינויי רגולציה, שינוי במחירי כלי רכב חדשים, מחיר שעת עבודה במוסכים, סוגי הרכבים ואמצעי בטיחות ונזקים עקב פגעי טבע ורמת התחרות בשוק.

2.3.4. **הסדרים מיוחדים המתייחסים לענף ביטוח רכב רכוש:**

פיקוח על התעריפים- התעריף לביטוח רכב רכוש כפוף לאישור הממונה. התעריף אינו אחיד, אלא תלוי ניתוח אקטוארי דיפרנציאלי. התעריף מבוסס על פרמטרים שונים, הקשורים לרכב המבוטח בפוליסה ולמאפייני הנהגים, כגון: ניסיון התביעות של המבוטח, גילו של הנהג הצעיר ביותר הרשאי לנהוג ברכב, וותק רישיונו, סוג הרכב המבוטח, שנת הייצור, ערך הרכב, מיגונים המותקנים ברכב ועוד, מתוך הנחה כי אלו פרמטרים מהותיים בהערכת הסיכון וקביעת הפרמיה. התעריף משתנה בין חברה לחברה ומלבד מרכיב פרמיית הביטוח הוא כולל את גובה ההשתתפות העצמית שתיגבה מהמבוטח בקרות מקרה ביטוח.

התמודדות עם גניבת רכב- למשטרה יחידה משטרתית ייעודית למלחמה בגניבות רכב וצמצום היקפן - **אתג"ר** (**אי**תור **ות**פיסת **ג**נבי **ר**כב), הכפופה ליחידת להי"ב 433, וממומנת בעיקר ממקורות ממשלתיים ועל ידי איגוד חברות הביטוח וארגון חברות הליסינג וההשכרה.

הסדר השמאים -בהתאם להוראות שנקבעו בחוזר המאוחד, מפרסמות חברות הביטוח רשימות שמאים ("רשימת שמאי החוץ"), לבחירת המבוטח. בהתאם להוראות החוזר המאוחד, הצעת תיקון או שומה של שמאי שנבחר על ידי המבוטח מתוך רשימת שמאי החוץ (להלן: "שמאי חוץ"), מהווה הצעת התיקון או השומה הקובעת והיא מחייבת את הצדדים בכפוף לזכות המבטח והמבוטח להעלות בפני שמאי החוץ הערות בעניינים טכניים. כמו כן, באפשרות המבטח והמבוטח לערער על השומה בהתאם להסדר הקבוע בחוזר השמאים. – לעניין זה ראה להלן.

מוסכי הסדר - במטרה לייעל, לקצר את זמן הטיפול, לשפר את השירות ולהוזיל עלויות יישוב תביעות רכב רכוש התקשרה החברה עם "מוסכי הסדר" לתיקון רכבי מבוטחים שנגרם להם נזק חלקי (שאינו אובדן גמור). מוסך הסדר הינו מוסך שהתקשר עם החברה בחוזה למתן שירותים כ"מוסך הסדר" בתמורה להנחות הניתנות למבטח (במחירי החלפים ו/או במחיר שעת העבודה). החברה מאפשרת למבוטחיה לבחור את המוסך שבו יבוצע תיקון הרכב אולם מציעה למבוטחיה הטבות שונות כגון הנחת השתתפות עצמית ו/או העמדת רכב חלופי לתקופת התיקון, על מנת לתמרץ את המבוטחים לתקן את רכבם באחד ממוסכי ההסדר עמם התקשרה החברה.

רפורמה מוצעת בעניין מוסכי ההסדר והסדר השמאים - בחודש אוגוסט 2016 פורסמה **טיוטת תקנות רישוי שירותים לרכב (שמאות רכב, התשע"ו – 2016)** ("**טיוטת תקנות רישוי שירותים לרכב - שמאות**"), המסדירה את פעילות השמאים ומתייחסת בין היתר, לאופן תמחור שעת עבודת המוסך על ידי השמאי, לעיתוי ביצוע השמאות (לפני תיקון הרכב), ולהשפעה אסורה על שיקול דעת שמאי הרכב על ידי צדדים מעוניינים. בחודש פברואר 2018 אושרו בוועדת הכלכלה **תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (השפעה אסורה על שיקול דעת של שמאי רכב, (התשע"ז–2017)** ("**תקנות השפעה אסורה על שיקול דעת שמאי רכב**"), המתייחסות להגדרת השפעה אסורה על שמאי מצד בעל רישיון (מוסך), כהגדרתו בחוק. מטרת התקנות לקבוע מהי השפעה אסורה על שיקול דעת של שמאי רכב ובאילו מקרים מדובר בבקשה מותרת לשינוי שומת רכב.

בחודש אוגוסט 2017 פרסמה הממונה טיוטת חוזר ביטוח בעניין "**תיקון הוראות החוזר המאוחד - הוראות בענף רכב רכוש- טיוטה**" ("**טיוטת חוזר מוסכים ושמאים**"), המסדירה את אופן יישוב תביעות ביטוח בענף רכב רכוש, לעניין התקשרות עם שמאים ועם מוסכים. ביחס למוסכי ההסדר (מוסכים שהתקשרו ישירות עם המבטח בהסכמים לתיקון רכבי מבוטחים), הטיוטה כוללת, בין היתר, הוראות בדבר ביטול רשימות מוסכי ההסדר הקיימות והרחבת רשימות מוסכי ההסדר לכל המוסכים שיהיו מעוניינים בכך ואשר יתחייבו לעמוד בעקרונות הסכם שייחתם בינם לבין חברת הביטוח ויפוקח על ידי הממונה ("**מוסכים מוסכמים**"), הגבלת הבידול בהשתתפות העצמית בין מבוטחים המטפלים ברכבם במוסך מוסכם לבין מבוטחים המטפלים ברכבם במוסך שאינו מוסכם, הגבלת תמחור עלות שעת עבודה למוסך מוסכם כך שמחיר שעת עבודה לא יעלה על המחיר הממוצע של שעת עבודה שגבה המוסך בפועל בתקופת 30 הימים שקדמו לתיקון הרכב. בהתאם להוראות

הטיוטה המוסך המוסכם יעניק לחברת הביטוח הנחה בגובה של לפחות 10% עד 20% מחשבונית התיקון ולחילופין יתחייב כי מחיר חלקי חילוף שיספק לא יעלה על מחיר החלף שנרכש על ידי חברת הביטוח ועשוי להיות מסופק על ידה, בהתאם להסכמה בין חברת הביטוח למוסך. עוד נקבע כי מוסך מוסכם לא יחל בתיקון הרכב, אלא לאחר אישור חברת הביטוח ובעל הרכב. ביחס לשמאים נקבע, בין היתר, כי במקרה של בחירת שמאי מתוך מאגר שמאים שמציעה חברת הביטוח (שמאי שהחלטתו מחייבת את חברת הביטוח, בכפוף להליך ערעור מוגבל שנקבע), תחויב חברת הביטוח לעשות שימוש במאגר שמאים אשר יהיה פתוח לכל השמאים שיעמדו בקריטריונים שנקבעו בטיוטה. בחירת השמאי מתוך המאגר תבוצע על ידי המבוטח מתוך רשימה של שלושה שמאים שתבחר באופן אקראי (להלן: "מנגנון שמאי מאגר"). כן נקבע, כי במידה והתובע יחליט לפנות לשמאי שלא בדרך של מנגנון שמאי מאגר, חברת הביטוח תהיה רשאית להתנות בחירה כאמור, בבדיקת הרכב טרום תיקונו. בשלב ראשוני זה החברה אינה יכולה לצפות את השפעותיהן הכוללות של טיוטת חוזר מוסכים ושמאים, טיוטת תקנות רישוי שירותים לרכב – שמאות, ותקנות השפעה אסורה על שיקול דעת שמאי רכב, וזאת, בין היתר, נוכח העובדה כי עיקר ההוראות מצוי בהליכי הסדרה שטרם הושלמו או מצוי בשלב מוקדם של ישום/ או שטרם החל ביישומן, ולאור העובדה כי מכלול ההסדרים המוצעים, יכול להשפיע בכיוונים מנוגדים על עצמאות שיקול הדעת של הגורמים המעורבים בהליך ישוב התביעה בענף רכב רכוש וכפועל יוצא על עלויות יישוב התביעה.

מאגר רכב רכוש - החל מדצמבר 2013 פועל מאגר מידע שהקימו איגוד חברות הביטוח ומרכז הסליקה של חברות ביטוח בע"מ ("**חברת הסליקה**") שעיקרו רישום היסטוריית תאונות של כלי רכב ("**מאגר רכב רכוש**"). המידע זמין הן לציבור רוכשי רכבים משומשים והן למבטחים שבחרו להצטרף למאגר ומטרתו איתור מידע ושקיפות בנוגע לתאונות שאירעו לכלי רכב משומשים בתקופה שקדמה לרכישתם. איגוד חברות הביטוח וחברת הסליקה קיבלו פטור מאישור הסדר כובל מאת הממונה על ההגבלים העסקיים בתוקף עד לחודש פברואר שנת 2021. כל מבטח יכול להצטרף להסדר (קרי, למסור נתונים למאגר ולהגיש שאילתות) או לצאת מההסדר אחת לשנה בהודעה מוקדמת של 90 יום. החברה הצטרפה להסדר לאחר מועד הדוח. האפשרות לעשות שימוש בנתוני המאגר, מצמצמת את פערי המידע בשוק.

2.3.5. שווקים עיקריים, מגמות ושינויים בביקוש ובהיצע:

2.3.5.1. שווקים עיקריים-

רוב חברות הביטוח בישראל פועלות בענף ביטוח רכב רכוש. שוק זה מאופיין בתחרות משמעותית ובשקיפות מחירים לצרכן באמצעות שירותי השוואה שמציעים אתרי אינטרנט שונים ובאמצעות קבלת הצעת מחיר באתרי חברות הביטוח ואפליקציות השוואה יעודיות.

2.3.5.2. מגמות ושינויים בביקוש והיצע- כללי

ביטוח רכב רכוש הינו מוצר אחיד. היקף המכירות והעליה בדמי הביטוח בענף זה מושפע, בין היתר, מהגידול המתמשך במספר כלי הרכב בישראל. רמת התחרות משתנה גם בהתאם

לתוצאות העסקיות של הענף בכללותו, כאשר הרווח הכולל עולה משיפור בתוצאות החיתומיות וכשיש רווח השקעתי גבוה, מתגברת התחרות והפרמיה נשחקת.

כאמור, החברה לא מכרה פוליסות בענף זה בשנת 2018.

2.3.5.3. **שינויים מהותיים הצפויים בחלקה של החברה בשווקים העיקריים-**

ענף ביטוח רכב רכוש הוא השני מבין שלושת הענפים המרכזיים בהם החברה מתעתדת לבסס את פעילותה בזמן הקרוב. היות והחברה החלה את פעילות המכירה בענף זה רק בחודש ינואר 2019, החברה מעריכה כי במהלך שנת 2019 היא צפויה לגדול בחלקה היחסי למוצרים ולשירותים בענף זה.

השיווק צפוי להיעשות בפעילות ישירה מול מבוטחים, שיתוף פעולה עם סוכנים בעלי זיקה לעולמות הדיגיטל, ציי רכבים וקולקטיבים.

כפי שצוין בהרחבה לעיל ביחס לביטוח רכב החובה, במהלך שנת 2019 בכוונת החברה להשיק מסלול דיגיטלי לשיווק פוליסות רכב רכוש (וחובה), וכן לייצר מעטפת דיגיטלית מלאה לכל שלבי חיי הפוליסה והטיפול בתביעות.

2.3.5.4. **מוצרים חדשים-**

החברה אישרה את המוצרים שלה לקראת קבלת רישיון מבטח במהלך שנת 2018 ובהתאם כל פוליסות ביטוח רכב הרכוש של החברה הינם פוליסות חדשות מאושרות לשיווק בתחום פעילות זה. הפוליסות של החברה כוללות פוליסות לביטוח מקיף מלא, ביטוח מקיף חלקי (ללא כיסוי גניבה או ללא כיסוי תאונה) ופוליסות צד ג'. הפוליסות המאושרות של החברה הינן הן פוליסות לרכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון והן פוליסות לרכבים מסחרים מעל 3.5טון ורכבים אחרים.

2.3.5.5. **תחרות- כללי**

למיטב ידיעת החברה, בהתאם לפרסומי רשות שוק ההון, בישראל פועלות, נכון למועד הדוח, 15 חברות ביטוח אשר עוסקות בענף ביטוח רכב רכוש. בשנת הדוח קיבלו שתי חברות ביטוח חדשות רישיון מהממונה לפעול כמבטח – אחת מהן היא החברה, והשניה היא ליברה חברה לביטוח בע"מ.

על-פי נתוני הדוחות של רשות שוק ההון לשנת 2017, סך הפרמיות מענף ביטוח רכב רכוש הסתכמו בשנת 2017 בכ- 8,263 מיליוני ₪, המהווים כ 37.5% מסך הפרמיות בענפי תחום הביטוח הכללי בשוק בישראל בשנת 2017. כאמור לעיל, מוצרי ביטוח רכב רכוש בתחום הפרט, המתייחסים לכלי רכב עד 3.5 טון, כפופים לפוליסה התקנית לביטוח רכב פרטי.

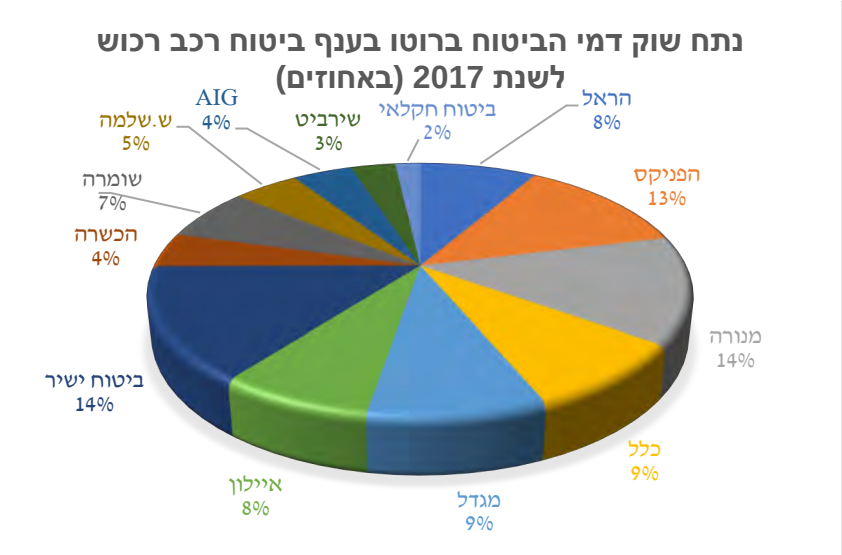

הגם שמרבית המבוטחים רוכשים ביטוח רכב רכוש במקביל לרכישת ביטוח רכב חובה, הרי שעם התגברות התחרות והמעבר לתעריפים דיפרנציאליים בביטוח רכב חובה, גוברת מגמה לרכוש ביטוח רכב חובה בחברת ביטוח אחת יחד עם ביטוח רכב רכוש של חברת ביטוח אחרת.

בנוסף, להערכת החברה כניסתם של חברות ביטוח חדשות לענף זה תוך שימוש בכלים דיגיטליים לרכישת ביטוח און ליין, שימוש המבוטחים במדד השירות ועריכת השוואה בין חברות הביטוח עשוי להגביר את התחרות בענף ביטוח רכב רכוש.

בחודש דצמבר 2015 פורסמה טיוטה לעניין הקמת תשתית דיווח לממונה על תעריפי ביטוח רכב רכוש, במסגרתה מוצע לפתח מחשבון תעריפי ביטוח רכב רכוש אשר יאפשר למי שמבקש לרכוש ביטוח רכב רכוש להשוות בין מוצרי הביטוח של החברות השונות, בדומה למחשבון רכב חובה. בהתאם לטיוטת מכתב לעניין הקמת תשתית דיווח, הדיווח של חברות הביטוח על תעריפי ביטוח רכב רכוש לצורך הצגתם במחשבון רכב רכוש ייעשה ישירות (אונליין) ובזמן אמת. בהתאם לטיוטת המכתב לעניין הקמת תשתיות דיווח, מחשבון רכב חובה, צפוי להשתלב בעתיד במחשבון רכב רכוש. טיוטת המכתב לעניין הקמת תשתית דיווח מפרטת את המשתנים שישמשו בתמחור הפרמיה. פרסום מחשבון רכב רכוש עשוי להגביר את התחרות בענף רכב רכוש וכפועל יוצא להשפיע על גובה הפרמיות והרווחיות בענף זה ויכול אף להשפיע בעקיפין על התחרות בענף רכב חובה. עם זאת, בשלב זה, לא ניתן לצפות את השפעתו הכוללת של המחשבון, והיא תלויה בין היתר, באופן בו המחשבון ייתן ביטוי לאבחנות בין המבוטחים השונים, בהתאם למאפיינים הייחודיים של כל מבוטח ומבוטח, וכן תלויה בהתנהגות המתחרים והלקוחות בשוק.

2.3.5.6. **<u>מתחרים משמעותיים-</u>**

בדומה לענף ביטוח רכב חובה, קיימת תחרות עזה בין חברות הביטוח הפועלות בענף ביטוח רכב רכוש. המתחרים המשמעותיים של החברה בענף הינם ביטוח ישיר, הפניקס, מנורה, מגדל, כלל, הראל, איילון, שלמה, שומרה ו- AIG.

2.3.5.7. **התמודדות עם התחרות-**

בכוונת החברה להתמודד עם התחרות בענף זה במספר מישורים:

דיגיטציה – באמצעות בניית תשתיות החברה על מערך דיגיטלי שכולל מערכות חדשניות, תהליכים אוטומטיים, ממשקים מתקדמים ללקוחות הישירים והסוכנים.

יעילות תפעולית - מבנה ארגוני צר המושתת על שימוש נרחב בדיגיטציה ומערכות מידע (חברה המונה עשרות עובדים ולא מאות או אלפים). כמו כן, הגדרת תהליכי עבודה יעילים וממוכנים לביצוע רכישה, ניהול פוליסה בתקופת הביטוח ותהליכי סילוק תביעות אונליין, הקמת מערכות פורטל סוכנים להפקת וניהול הפוליסות במשרד הסוכן, יצירת הסכמים איכותיים עם נותני שירותים וכדומה.

חיתום פוליסות - לפי חוקות עסקיות, המצמצמות חוסר ודאות לחברה ולמבטחי משנה ,מייעלות ומטייבות את תהליכי החיתום.

מערכות החברה כפלטפורמה למיזמים ושיתופי פעולה עסקיים- המערכות המתקדמות של החברה יוכלו לשמש תשתית לשיתופי פעולה עם סטארטאפים בתחום ה Insuretech.

חווית שירות חדשנית ויחס אישי –החברה שמה דגש מיוחד על יעילות תפעולית, זריזות, שקיפות, מתן פתרונות מהירים, ויחס אישי, חווית שירות שונה, בדגש על ניהול התביעות ומימוש הזכויות, תהליכים אוטומטים וזמני תגובה מבודלים מהשחקנים בשוק.

אסטרטגיות תמחור ואקטואריה מתקדמות - בין היתר על ידי ניתוח מידע עסקי ושימוש מושכל במאגרים הזמינים לחברה הן בשלב החיתום והן בשלב סילוק התביעות לצורך תמחור מדויק יותר ואישי יותר. החברה סבורה כי היכולת לפעול בעיקר בסביבת הדיגיטל ביעילות עשויה להוזיל את דמי הביטוח (הפרמיה) באופן שיוכל להשפיע על התוצאות העסקיות של החברה ולאפשר לה להיות תחרותית יותר בענף ביטוח רכב רכוש.

הידוק קשרים עם סוכנים- החברה משלבת בין שיווק ישיר ללקוחות קצה, לבין פעילות עם סוכנים נבחרים, שהינם בעלי זיקה לטכנולוגיות ומערכות מתקדמות. החברה בנתה סביבת עבודה מתקדמת ביותר עבור הסוכנים, מתוך מטרה לייעל את תהליכי העבודה ולצמצם את העלויות התפעוליות שלהם.

2.3.5.8. **לקוחות-**

נכון ליום 31 בדצמבר 2018 לא נרשמה פרמיה מורווחת בתחום ביטוח רכב רכוש.

2.4. מוצרים ושירותים – ענף כללי אחר - ביטוחי דירות

2.4.1. כללי:

ביטוח דירות מיועד לכסות נזקים ו/או אובדן שעשויים להיגרם למבנה הדירה ו/או לתכולתה. החברה החלה לפעול בענף זה בשנת 2018 בהיקף ראשוני וקטן מאוד.

2.4.2. המוצרים והשירותים:

א. **פוליסה תקנית לביטוח דירה** - כפופה לתנאים המינימליים שנקבעו ב**תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירה ותכולתן), התשמ"ו-1986**, ועודכנו ב**תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירה ותכולתן) (תיקון), התשע"ה-2015** (להלן: "**הפוליסה התקנית לדירות**"). הפוליסה התקנית לדירות מגדירה את היקף הכיסוי הביטוחי המינימאלי למבנה דירה ותכולתה.

ביטוח הדירה כולל לרוב הרחבה לביטוח אחריות כלפי צד ג' וחבות מעבידים לעובדי משק בית. ההרחבה כלפי צד ג' מיועדת להגן על המבוטח מפני חבותו, על פי פקודת הנזיקין, בגין נזק שנגרם ברשלנותו כלפי צד שלישי כלשהו, לרבות נזק תוצאתי הנובע מכך והתרחש במהלך תקופת הביטוח, כפוף לתנאי הפוליסה. ההרחבה של חבות מעבידים לעובדי משק בית, נועדה להגן על המבוטח מפני חבותו כמעביד, על פי פקודת הנזיקין, כלפי עובדי משק הבית שהוא מעסיק. הכיסוי מכסה את המעסיק ככל שיידרש לשלם פיצויים בגין מוות או נזק לגוף כתוצאה מתאונה או מחלה שנגרמו תוך כדי ועקב העסקתו בשירותו הישיר בעבודות משק בית בדירה, בהתאם לגבולות האחריות וסכומי הביטוח בפוליסה, וכפוף לתנאי הפוליסה.

בפוליסה לביטוח דירה ניתן לרכוש כיסויים נוספים כגון: ביטוח סכום נוסף בבית המשותף, ביטוח כל הסיכונים לתכשיטים, ביטוח כל הסיכונים לתכולה ו/או למבנה, ביטוח נזקי טרור, ביטוח פעילות עסקית בדירה, ביטוח אופניים, שירותי תיקוני צנרת ונזקי מים באמצעות שרברב בהסדר מהמבטח או שרברב מטעם המבוטח, כיסוי לאיטום לקוי, ועוד כיסויים נוספים.

הפוליסה התקנית לדירות כוללת כברירת מחדל סיכון של רעידת אדמה למבנה הדירה ולתכולתה, אלא אם כן המבוטח ויתר על כיסוי זה בהודעה מפורשת שתועדה אצל המבטח והדבר צוין גם במפרט הפוליסה.

ב. **פוליסות ביטוח מבנה אגב משכנתא** - נמכרות ברובן אצל הבנקים למשכנתאות, באמצעות סוכנויות ביטוח ייעודיות. ביטוח מבנה אגב משכנתא מהווה חלק בלתי נפרד מלקיחת המשכנתא והוא מהווה בטוחה למקרה שייגרם לדירה נזק, בהתאם למקרי הביטוח המכוסים בפוליסה, כגון: סיכוני מים, רעידת אדמה, אש ועוד. ביטוח מבנה אגב משכנתא מתחדש מדי שנה. הביטוח מסתיים במועד סיום הלוואת המשכנתא וכולל סעיף שיעבוד לטובת הבנק (או כל גורם אחר) אשר נתן את המימון לרכישת הדירה / הנכס.

2.4.3. **מאפיינים עיקריים:**

תקופת הביטוח- פוליסת ביטוח דירה הינה על פי רב לתקופה של עד שנה, אך יכולה להיות גם לתקופה ארוכה יותר של עד 14 חודשים.

פוליסה תקנית- הכיסוי הביטוחי הבסיסי נקבע על פי הפוליסה התקנית לדירות וניתן רק להיטיב את תנאיה, ולהוסיף הרחבות לכיסוי הביטוחי והיקף הכיסוי.

תקופת התיישנות- תקופת ההתיישנות של תביעה לתגמולי ביטוח רכוש (דירה) היא שלוש שנים מקרות מקרה הביטוח. בפרק החבויות, תביעת המבוטח כלפי חברת הביטוח אינה מתיישנת כל עוד לא התיישנה על פי החוק תביעתו של הצד השלישי (הנפגע) כלפי המבוטח, ולכן תקופת ההתיישנות בכיסוי צד ג' הינה שבע שנים.

משך טיפול בתביעה- תביעות בענף זה בפרקי הרכוש מתאפיינות במשך זמן קצר בין קרות מקרה הביטוח לבין יישוב התביעה. עם זאת, בנוגע להרחבות הנוגעות לחבויות, כגון כיסוי חבות מעבידים ואחריות כלפי צד שלישי, משך זמן יישוב התביעה ארוך יותר (Long Tail), בין היתר בשל הסיבות הבאות: (א) הנזק נגרם לצד שלישי שאינו המבוטח בפוליסה; (ב) פרק הזמן שעובר בין מועד קרות האירוע להגשת התביעה ארוך יחסית; (ג) תקופת ההתיישנות בגין עילת התביעה ארוכה יותר מתקופת ההתיישנות הקבועה בחוק חוזה הביטוח.

הכיסוי הוא על בסיס אירוע, כלומר הכיסוי ניתן לאירועים אשר קרו במהלך תקופת הביטוח והתביעה יכולה להיות מוגשת לאחר תום תקופת הביטוח, בכפוף לתקופת ההתיישנות הקבועה בדין. בנזקי מים, הכיסוי ניתן מהמועד בו הנזק התגלה לראשונה (גם אם החל לפני תחילת הביטוח).

"חוזר השרברבים"- בחודש ספטמבר 2017 נכנס לתוקף **התיקון להוראות החוזר המאוחד בענף ביטוח דירה** בתחום טיפול בנזקי מים בענף ביטוח דירות (חוזר השרברבים), שנועד לשפר את השירות שמקבלים המבוטחים אשר רכשו ביטוח דירה וקרה מקרה ביטוח בעקבות נזק מים. במסגרת החוזר נקבע כי מבוטח יהיה רשאי לבחור, בעת הצירוף לפוליסה, בין קבלת שירות על-ידי שרברב הסדר לבין קבלת שירות על ידי כל שרברב; הוראות לעניין ניהול רשימת שרברבים וכמות שרברבים בכל מחוז; אחריות חברת הביטוח על איכות התיקון והשירות, הוראות לעניין זמינות מתן השירות על ידי שרברב שבהסדר והוראות שיש לכלול בהסכם התקשרות עם שרברב.

להערכת החברה הוראות החוזר כאמור לעיל עשויות להגדיל הוצאות תפעוליות וחיתומיות בענף זה. הערכת החברה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על המידע המצוי בידיה במועד פרסום הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, בין היתר, לאור התנהגות המתחרים והלקוחות בענף.

2.4.4. שווקים עיקריים, מגמות ושינויים בביקוש ובהיצע:

2.4.4.1. שווקים עיקריים-

רוב חברות הביטוח בישראל פועלות בענף כללי אחר בתחום ביטוחי דירות. גם שוק זה מאופיין בשקיפות מחירים ובתחרות עזה בין חברות הביטוח הפועלות בו. פוליסות ביטוח דירה נמכרות לבעלי נכסים המעוניינים לבטח את דירתם ו/או את תכולתה. ככל שהביטוח נרכש על-ידי נוטלי משכנתאות אגב נטילת הלוואה לרכישת דירה או בית, הביטוח הינו לרוב ביטוח מבנה בלבד, והמלווה נרשם בפוליסה כמוטב בלתי חוזר.

2.4.4.2. מגמות ושינויים בביקוש ובהיצע-

ביטוח דירה הינו מוצר אחיד המאופיין בביקוש גמיש. הביקוש בענף ביטוח דירות מושפע, בין היתר, משיעור פריצות, נזקי מים לדירות, שריפות ונזקים הנגרמים עקב פגעי טבע, שעשויים להשפיע על הביקוש בענף כללי אחר- דירות.

2.4.4.3. שינויים מהותיים הצפויים בחלקה של החברה בשווקים העיקריים-

היות והחברה החלה את פעילותה במחצית השנייה של שנת 2018 היא צפויה לגדול באופן משמעותי בחלקה היחסי למוצרים ולשירותים גם בענף זה.

2.4.4.4. מוצרים חדשים-

החברה אישרה את המוצרים שלה לקראת קבלת רישיון מבטח במהלך שנת 2018 ובהתאם פוליסות הדירה של החברה הינם פוליסות חדשות מאושרות לשיווק בתחום פעילות זה. הפוליסות של החברה כוללות פוליסות לביטוח מקיף מלא והפוליסה לביטוח מבנה אגב משכנתא , עם מגוון הרחבות וחלופות שונות של השתתפויות עצמיות לפרקי הפוליסה השונים.

2.4.4.5. תחרות – כללי

למיטב ידיעת החברה, בהתאם לפרסומי רשות שוק ההון, בישראל פועלות, נכון למועד הדוח, 15 חברות ביטוח אשר עוסקות בביטוחי דירה. בשנת הדוח קיבלו שתי חברות ביטוח חדשות רישיון מהממונה לפעול כמבטח – אחת מהן היא החברה, והשניה היא ליברה חברה לביטוח בע"מ. על-פי נתוני הדוחות של רשות שוק ההון לשנת 2017, סך הפרמיות מענף ביטוח מקיף לדירות הסתכמו בשנת 2017 בכ- 1,702 מיליוני ₪, המהווים כ 7.7% מסך הפרמיות בענפי תחום הביטוח הכללי בשוק בישראל בשנת 2017. הפרמיות בענף של הבנקים למשכנתאות בשנת 2017 נאמדות בכ- 239 מליוני ₪.

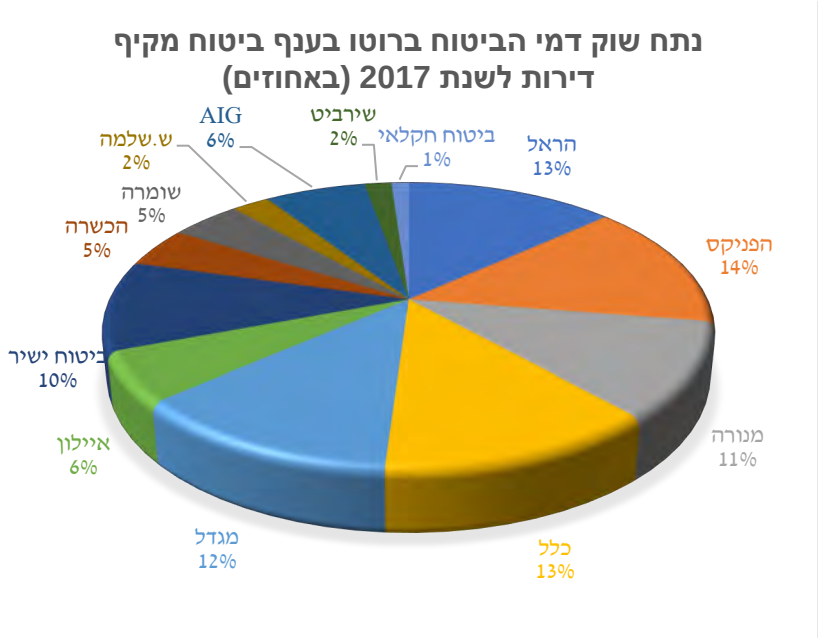

ענף דירות מאופיין בתחרות מצד חברות הביטוח המסורתיות וחברות הביטוח הישיר, כשכעת מצטרפות גם חברות הביטוח הדיגיטליות החדשות. באתר האינטרנט של רשות שוק ההון קיים מחשבון ביטוח דירה, באמצעותו יכול ציבור המבוטחים להשוות בין תעריפי פוליסות ביטוח הדירה הבסיסיות של החברות השונות. כלי זה עשוי להגביר את התחרותיות בענף ביטוח דירות ולהשפיע על גובה הפרמיות בענף. כמו כן, כניסת החברות החדשות, והמשך פרסום מדד השירות בתדירות שנתית עשוי גם הוא להגביר את התחרות.

2.4.4.6. **מתחרים משמעותיים-**

המתחרים המשמעותיים של החברה בענף זה הינם כלל, מנורה, הראל, הפניקס, מגדל, וחברות הביטוח הישיר. נכון למועד הדוח נתח השוק של החברה בתחום ביטוח כללי אחר אינו מהותי, בהתחשב בכך שהחברה רק החלה את פעילותה במחצית השניה של שנת 2018 וטרם החלה במאמצי שיווק של תחום זה.

2.4.4.7. **התמודדות עם התחרות-**

בכוונת החברה להתמודד עם התחרות בענף זה במספר מישורים:

דיגיטציה – באמצעות בניית תשתיות החברה על מערך דיגיטלי שכולל מערכות חדשניות, תהליכים אוטומטיים, ממשקים מתקדמים ללקוחות הישירים והסוכנים.

יעילות תפעולית - מבנה ארגוני צר המושתת על ידי שימוש נרחב בדיגיטציה ומערכות מידע (חברה המונה עשרות עובדים ולא מאות או אלפים). כמו כן, הגדרת תהליכי עבודה יעילים וממוכנים לביצוע רכישה, ניהול הפוליסה בתקופת הביטוח ותהליכי סילוק תביעות און ליין, הקמת מערכות פורטל סוכנים להפקת וניהול הפוליסות במשרד הסוכן, יצירת הסכמים איכותיים עם נותני שירותים וכדומה.

חיתום פוליסות - לפי חוקות עסקיות תוך התמקדות בפלחים בעלי מאפייני סיכון נמוך יותר, המצמצמות חוסר ודאות לחברה ולמבטחי משנה,מייעלות ומטייבות את תהליכי החיתום.

מערכות החברה כפלטפורמה למיזמים ושיתופי פעולה עסקיים- המערכות המתקדמות של החברה יוכלו לשמש תשתית לשיתופי פעולה עם סטארטאפים בתחום ה Insuretech.

חווית שירות חדשנית ויחס אישי –החברה שמה דגש מיוחד על יעילות תפעולית, זריזות, שקיפות, מתן פתרונות מהירים, ויחס אישי, חווית שירות שונה, בדגש על ניהול התביעות ומימוש הזכויות. תהליכים אוטומטים וזמני תגובה מבודלים מהשחקנים בשוק.

אסטרטגיות תמחור ואקטואריה מתקדמות - בין היתר על ידי ניתוח מידע עסקי ושימוש מושכל במאגרים שזמינים לחברה הן בשלב החיתום והן בשלב סילוק התביעות לצורך תמחור מדויק יותר. החברה סבורה כי היכולת לפעול בעיקר בסביבת הדיגיטל ביעילות עשויה להוזיל את דמי הביטוח (הפרמיה) באופן שיוכל להשפיע על התוצאות העסקיות של החברה ולאפשר לה להיות תחרותית יותר גם בענף ביטוח דירה.

הידוק קשרים עם סוכנים- החברה משלבת בין שיווק ישיר ללקוחות קצה, לבין פעילות עם סוכנים נבחרים, שהינם בעלי זיקה לטכנולוגיות ומערכות מתקדמות. החברה בנתה סביבת עבודה מתקדמת ביותר עבור הסוכנים, מתוך מטרה לייעל את תהליכי העבודה ולצמצם את העלויות התפעוליות שלהם.

2.4.4.8. **לקוחות:**

לא חל שינוי מהותי בתמהיל לקוחות החברה בשנת הדוח היות והיא רק החלה את פעילותה במחצית השניה של השנה והיקף הפעילות בתחום זה הינו מזערי. בהתאם, גם אין לחברה לקוח מהותי בתחום הפעילות ואין לה תלות בלקוח בודד.

ותק והתמדה של לקוחות במונחי מחזור פרמיות - החברה החלה פעילותה במחצית השנייה של שנת 2018 בהיקף זניח ולכן אין משמעות למידע זה.

חלק ג'- מידע נוסף אודות ענפי ביטוח שלא נכללו

כל ענפי הביטוח בהם פעילה החברה נכללו בחלק ב' לדוח.

חלק ד'- מידע נוסף ברמת כלל החברה

4.1. מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה:

א. חקיקה והוראות דין

4.1.1. תמצית הסדרים חוקיים והוראות דין עיקריים המשפיעים על החברה

- **חוק החברות והתקנות מכוחו-** החוק מסדיר את דיני החברות במדינת ישראל, לרבות אופן הקמת חברה, ניהולה באמצעות האורגנים השונים, מיזוג חברות, החובות והתשלומים החלים עליה ועוד. החברה נוסדה ב-1.1.2018 והיא מיישמת את הוראות הדין החלות עליה מכח החוק והתקנות, בשינויים המתחייבים מהוראות הדין הנוספות החלות עליה כגוף מוסדי ומבטח.

- **חוק הפיקוח על הביטוח לרבות התקנות שהותקנו מכוחו והחוזרים שמפרסם הממונה מכוח סמכותו על פי חוק הפיקוח -** חוק הפיקוח על הביטוח כולל, בין היתר, הוראות לעניין הפיקוח על מבטחים וסוכני ביטוח, והוא מגדיר את תפקידיו וסמכויותיו של הממונה, בין היתר, בכל הנוגע לחברות ביטוח.

- **חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981 -** מסדיר היבטים שונים הנוגעים לעסקי ביטוח במישור היחסים שבין הצדדים לחוזה הביטוח.

- **חוק תובענות ייצוגיות התשס"ו-2006-** חוק תובענות ייצוגיות מסדיר את סדרי הדין והעילות, הכרוכים בהליכי תובענות ייצוגיות.

- **חוק החוזים האחידים, התשמ"ג-1982** - מטרת החוק היא להגן על לקוחות מפני תנאים מקפחים בחוזים אחידים. החברה מיישמת את הוראות הדין החלות עליה מכח חוק החוזים האחידים והתקנות שהותקנו מכוחו.

- **חוק הגנת פרטיות, התשמ"א–1981 והתקנות מכוחו** - החוק המרכזי המסדיר את סוגיית הזכות לפרטיות בישראל. החוק מקיף את כל תחומי הגנת הפרטיות, ונוגע לתחומי משפט שונים.

4.1.2. חקיקה ותקנות מרכזיים בענפי רכב חובה ורכב רכוש

- **חוק הפלת"ד, התקנות והצווים מכוחו** – ראה סעיף 2.2.12.2 לעיל.

- **פקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), התש"ל -1970 -** ראה סעיף 2.2.12.2 לעיל.

- **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי), התש"ע – 2010** - ראה סעיף 2.2.1 לעיל.

- **תקנות ביטוח רכב מנועי (הקמה וניהול של מאגר מידע), התשס"ד - 2004 -** ראה סעיף 2.2.4.5 לעיל.

- **תקנות ביטוח רכב מנועי (השתתפות עצמית)(הוראת שעה), התשס"ט – 2008** – תקנות המאפשרות לכרות חוזה ביטוח חובה, הכולל תנית השתתפות עצמית, באופנועים בלבד, עבור נהג ששמו נקוב בתעודת הביטוח. תניה זו היא לבחירת המבוטח. ראה סעיף 2.2.2 לעיל.

- **תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו–1986** – ראה סעיף 2.3.2.

4.1.3. <u>חקיקה ותקנות מרכזיים בענף כללי אחר – דירות:</u>

- **תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ותכולתן), התשמ"ו-1986-** ראה סעיף 2.4.2 לעיל.

- **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסים (ביטוח) (דמי עמילות מרביים בביטוח מבנה אגב הלוואה לדיור), התשע"ב-2012** - ראה סעיף 4.7.4 להלן.

4.1.4. <u>תמצית עדכונים לחקיקה, תקנות ורגולציה רלוונטית להם, בשנת הדוח</u>

תמצית העדכונים העיקריים להסדרים חוקיים, הוראות דין ורגולציה הקשורה אליהם, שפורסמו בשנת הדוח או אחריה - עד למועד פרסום דוח זה, ועשויים להשפיע מהותית על פעילות החברה, ושלא נסקרו לעיל:

- **<u>תקנות הפיקוח על שירותים פיננסים (ביטוח)(הון עצמי מזערי הנדרש לקבלת רישיון מבטח), התשע"ח-2018 ("תקנות הון עצמי מזערי")</u>-** תקנות אלו מגדירות את ההון המזערי הנדרש לקבלת רישיון מבטח ואופן חישובו, ומחליפות את התקנות הקודמות שהיו בנושא **(תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998)** ("**תקנות הון מינימלי**"). כניסתן לתוקף של תקנות הון עצמי מזערי, בפברואר 2018, אפשרה לחברות להפחית בצורה משמעותית את ההון שנדרש מהן עד אותה עת לקבלת רישיון מבטח, והיוו חסם משמעותי לפתיחת שוק הביטוח למתחרים חדשים:

  - בביטוח חיים נדרש להעמיד הון של 15 מיליון ש"ח לעומת 52 מיליון ש"ח בעבר.
  - בביטוח כללי נדרש להעמיד הון של 10 מיליון ₪ (15 מיליון ₪ ככל שקיימת פעילות גם בענפי חבויות) לעומת 59 מיליון ש"ח בעבר
  - בשני תחומי הביטוח (חיים וכללי) נדרש להעמיד הון של 25 מיליון ₪ לעומת 89 מיליון ש"ח בעבר.

  ההפחתה בדרישות ההון התאפשרה בשל משטר ההון סולבנסי 2, המחייב את החברות להעמיד הון עצמי בהתאם לסיכונים אליהם הן חשופות ובהתאם לכמות הפוליסות שמכרו.

- בחודש מרץ 2018 פירסמה הממונה חוזר בעניין **הוראות בדבר הון עצמי לכושר פירעון של מבטח** ("**חוזר הון עצמי**"), שהוראותיו הוטמעו בפרק "הון עצמי" בחוזר המאוחד. החוזר החליף את תקנות הון מינימאלי לעניין הון עצמי הנדרש לכושר פירעון של חברת ביטוח. חוזר ההון העצמי הצטרף לתקנות הון עצמי מזערי ומשלים אותן. הוראות חוזר הון עצמי חלות על חברות ביטוח שהחוזר בעניין יישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברות ביטוח מבוסס Solvency II (חוזר הסולבנסי) לא חל עליהן ועל חברות ביטוח שחוזר הסולבנסי חל עליהן, עד לקבלת אישור הממונה בדבר ביצוע ביקורת רואה חשבון על יישום הוראות חוזר הסולבנסי. במקביל, פורסמה באותו מועד גם **עמדת ממונה בעניין הגדרת הון מוכר והון נדרש במכשירי הון מורכב.** בעמדה כאמור קובעת הממונה מהי הפרשנות הראויה למונחים "הון נדרש" ו"הון מוכר". יצויין כי במסגרת הליך קבלת הרישיון, החברה קיבלה דחיה זמנית ליישום משטר הסולבנסי על החברה, כפי שיפורט בסעיף 5.4 להלן.

  - בהקשר זה, יצוין, כי בחודש יוני 2018, פרסמה הממונה את עמדתה בקובץ שאלות ותשובות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II. פרסום זה ביטא את עמדת הממונה ופרשנותה המחייבת, בין היתר, להוראות חוזר הון עצמי וחוזר הסולבנסי.

  - עוד יצויין כי בחודש פברואר 2019 פורסמה טיוטת תיקון לחוזר ההון העצמי, שמטרתה להביא לתיקון של טעות, בגינה הסכומים שתחת חישוב הון עצמי הנדרש לכושר פירעון בחוזר הון עצמי, אשר הופיעו בתקנות, לא הוצמדו בטעות למדד המחירים לצרכן נכון למועד פרסום החוזר כפי שנדרש בהתאם לתקנה 15 לתקנות.

- **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012; תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א 2001** (יחד "**תקנות ההשקעה**")- בתקנות ההשקעה נקבעה מסגרת אחידה לכללי השקעה החלים על כל הגופים המוסדיים, לרבות כספי נוסטרו, ואת כללי הממשל התאגידי בתחום ההשקעות, בהתאמה.

  - בהקשר זה יצויין כי בחודש פברואר 2018 פרסמה הממונה טיוטת חוזר בעניין ועדת השקעות שאינן תלויות תשואה. מטרת הטיוטה היא לקבוע הוראות לגבי ועדת השקעות שאינן תלויות תשואה, שיחליפו את תקנות ההשקעה לאחר ביטולן, וכן להסדיר היבטים שונים בדרכי עבודת הוועדה והרכבה, כך שיותאמו לתפקידי הוועדה ולמסגרת העדכנית של ממשל תאגידי בגופים המוסדיים. במסגרת הטיוטה, נקבעו, בין היתר, הוראות לעניין הרכב הועדה וכשירות חבריה, הגבלות לעניין מינוי חבר ועדה, מינוי יושב ראש, תפקידי הוועדה ודרכי עבודתה.

- **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(חישוב עתודות בביטוח כללי), התשע"ג-2013** ("**תקנות עתודות בביטוח כללי**")- התקנות מסדירות, בין היתר, את אופן ותדירות חישוב עתודות הביטוח בביטוח כללי. כך גם **הוראות פרק "מדידה, הון וניהול נכסים והתחייבויות" לחוזר המאוחד**, שקובעות את אופן חישוב עתודות הביטוח ואת אופן מדידתן של ההתחייבויות.

- בחודש מרץ 2018, פורסם **תיקון להוראות החוזר המאוחד לעניין מדידה.** מהות העדכונים היא הטמעת הוראות דין קיימות בחוזר המאוחד, ובין היתר את הוראות **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (חישוב שווי נכסים), התשס"ט-2009** והוראות תקנות עתודות בביטוח כללי אלו.

- **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(דינים וחשבונות כספיים), התשס"ז-2007-** תקנות אלו מחייבות את הגופים המוסדיים בעריכת דוח כספי שנתי ורבעוני כשהוא מבוקר על ידי רואה חשבון ויוצרות בהקשר זה אחידות בין חובות המבטחים לבין חובות הגופים המוסדיים האחרים.

- בחודש מרס 2018, פרסמה הממונה פרק חדש של החוזר המאוחד- דין וחשבון לציבור. במסגרת הפרק כאמור מאוגדות כל הוראות הממונה שקשורות לדוחות התקופתיים של גופים מוסדיים המפורסמים לציבור. הוראות הפרק החדש מחליפות את התקנות האמורות לעיל, ועל כן הוראות תקנות אלו לא תקפות מהמועד בו הן נכנסו לתוקף (החל מהדוח לרבעון הראשון של שנת 2018).

למען שלמות התמונה יצויין כי מכיוון שהחברה קיבלה רישיון רק ב-20.6.2018, ובשים לב לכך שלחברה לא היתה פעילות עסקית משמעותית, הרשות אישרה לחברה הקלה בדבר אי פרסום דוח לרבעון השלישי של שנת 2018.

- **חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2019), התשע"ח-2018-** פורסם ביום 22.3.2018. להרחבה ראה סעיף 2.2.4.6 לעיל, בנושא תביעות שיבוב מול המוסד לביטוח לאומי.

- **החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, (התשע"ד – 2013" חוק הריכוזיות") -**בחודש דצמבר 2013 פורסם חוק הריכוזיות. חוק הריכוזיות מבקש להפחית את רמת הריכוזיות במשק הישראלי באמצעות מספר מהלכים מרכזיים שיכנסו לתוקף באופן הדרגתי לאורך מספר שנים, הכוללים בין היתר : הטלת מגבלות על התאגדות במבנה פירמידאלי (שליטה של תאגיד מדווח בתאגיד מדווח אחד או יותר) והחלת כללי ממשל תאגידי מוגברים על חברות פירמידאליות ; הפרדה בין החזקה בפעילות ריאלית משמעותית ופעילות פיננסית משמעותית, כהגדרתם בחוק ; וקביעת מנגנון של "מבטח ללא שולט", קביעת הוראות לעניין מינוי, כהונה והפסקת כהונה של דירקטורים במבטח כאמור.

- **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז-2007 ("תקנות הדירקטוריון")-** תקנות אלו עוסקות בדירקטוריון ובסמכויותיו וקובעות, בין היתר, הוראות לעניין הרכבו, עצמאותו, כשירותו, הגבלת מינוי דירקטור, תפקידי הדירקטוריון, הנושאים בהם יעסוק, מניעת ניגוד העניינים בתוך הדירקטוריון, נוכחות ומניין חוקי בישיבותיו, סמכויות ועדות הדירקטוריון, אצילת סמכויותיו ועוד.

- בחודש אוגוסט 2018, פרסמה הממונה את חוזר "דירקטוריון גוף מוסדי". החוזר קובע בין היתר, הוראות לעניין כשירות חברי הדירקטוריון, הרכב הדירקטוריון, כשירותו, תפקידיו, סמכויותיו ואופן התנהלותו, לרבות הוראות לענין ועדות הדירקטוריון. הוראות החוזר יחליפו

במלואן את חוזר נוהל עבודת הדירקטוריון וכן את מרבית הוראות תקנות הדירקטוריון. במסגרת העדכון בוטל גם חוזר 5-1-2008 "היערכות ל- Solvency II".

- **תיקון לפקודת ביטוח רכב מנועי (מס' 23) (מרכיב ההעמסה בתעריף הביטוח), התשע"ח-2018-** התיקון פורסם ביום 1.7.2018. להרחבה בעניין הגדלת רכיב ההעמסה בתעריף ביטוח רכב חובה ראה סעיף 2.2.4.4 לעיל, בנושא הפול.

- **תיקון 37 לחוק הפיקוח על הביטוח** - ביום 25.7.2018 פורסם תיקון לחוק, עקב עדכון לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א – 1981, במסגרתו נקבעו הוראות אופרטיביות למבטח, המספק שירות טלפוני ללקוחותיו ומפעיל מערכת אוטומטית לניתוב שיחות. התיקון צפוי להיכנס לתוקף באוגוסט 2019.

- **חוק בנק ישראל (תיקון מס' 7) (הוועדה ליציבות פיננסית), התשע"ט-2018** – ביום 26.11.2018 פורסם התיקון, שעניינו הקמת ועדה ליציבות פיננסית שבראשה יעמוד נגיד בנק ישראל, שמטרתה לתמוך ביציבותה של המערכת הפיננסית ובפעילותה הסדירה, באמצעות תיאום בין רשויות הפיקוח הפיננסיות - הפיקוח על הבנקים, רשות שוק ההון ביטוח וחסכון, הפיקוח על נותני שירותים פיננסיים מוסדרים במשרד האוצר, הפיקוח על מערכות תשלומים והרשות לניירות ערך - וכן בינן לבין בנק ישראל ומשרד האוצר, ובאמצעות שיתוף פעולה ושיתוף מידע ביניהם.

- **ריבית מיוחדת בגין תגמולי ביטוח -** בחודש נובמבר 2016 אושר תיקון לחוק חוזה ביטוח, אשר מגדיל את שיעור הריבית המיוחדת שבית משפט מוסמך לפסוק אם חברת ביטוח לא שילמה את תגמולי הביטוח שלא היו שנויים במחלוקת בתום לב, עד לפי 20 מהריבית הקבועה בחוק פסיקת ריבית, לעומת פי שלוש מהריבית כאמור, טרם התיקון ("ריבית מיוחדת"). בנוסף, מרחיב התיקון האמור את סוגי הביטוחים אשר ביחס אליהם חייב בית המשפט לחייב בריבית מיוחדת, במקרים כאמור, גם לביטוח מפני מחלות ואשפוז (הכולל ביטוח סיעודי) וביטוח רכב חובה.

- **החוזר המאוחד- קודקס הרגולציה-** במטרה ליצור סדר ואחידות בהוראות הרגולציה, הרשות שוקדת על יצירת קודקס, שיסייע בהתמצאות ההנחיות ותיקונם בהתאם. הקודקס נכתב פרקים-פרקים בנושאים שונים, ומתעדכן מעת לעת. בשנת 2014 נכנס לתוקף הפרק המסדיר את הוראות הרלוונטיות לחוזים בענפי ביטוח כללי - שער 2 – חלק 6 "הוראות לחוזה בענפי ביטוח כללי", ובין היתר את הנושאים הבאים:

  - הגדרות ספציפיות לחוזה בענפי ביטוח כללי.
  - חובות חברת הביטוח טרם השקת חוזה בענף ביטוח כללי, כגון: הנהגת תוכנית ביטוח, דמי ביטוח, דרכי פעולת חברת ביטוח בנושא שרברבים ועוד.
  - חובות חברת ביטוח בעת התקשרות עם מבוטח בחוזה בענפי ביטוח כללי.
  - חובות חברת ביטוח בתקופת תקפו של חוזה בענפי ביטוח כללי.
  - חובות חברת ביטוח בעת טיפול בתביעה בחוזה בענפי ביטוח כללי.

בפרק הבא ייסקרו שינויים שחלו בו במהלך שנת הדיווח.

ב. חוזרים, עמדות ממונה והכרעות עקרוניות:

להלן סקירה תמציתית של הנושאים המרכזיים אשר נוגעים לפעילות החברה שהוסדרו על-ידי הממונה בחוזרים, הבהרות, הכרעות ועמדות ממונה, בדגש על אלו שפורסמו בשנת הדוח או אחריה - עד למועד פרסום דוח זה, ועשויים להשפיע מהותית על פעילות החברה, ולא נסקרו בתחומי הפעילות לעיל:

- **מיקור חוץ בגופים מוסדיים**

בחודש יוני 2018, פורסם חוזר "מיקור חוץ בגופים מוסדיים", שהוראותיו הוטמעו גם כפרק בקודקס. חוזר זה מחליף חוזר קודם בנושא, וקובע כללים לשימוש במיקור חוץ בגופים מוסדיים, לרבות הליך הוצאת פעילויות למיקור חוץ וניהולן השוטף. בחודש דצמבר 2018, פורסם תיקון לחוזר זה, שמטרתו להבהיר את הוראות המעבר בחוזר.

- **צירוף לביטוח-**

בחודש יולי 2018, פורסם תיקון נוסף לחוזר צירוף לביטוח, במסגרתו נקבע בין היתר כי השלב הראשון במסגרת הליך התאמת הצרכים למועמד לביטוח יכלול בדיקה של רשימת מוצרי הביטוח הקיימים ברשותו וזאת על ידי שאילתה באתר הר הביטוח, על מנת למנוע מצב שבו מוצעים למבוטח מוצרים דומים למוצרים הקיימים ברשותו ואינם נדרשים לו.

- **כתבי שירות ואופן שיווקם –**

בחודש יולי 2018, פורסם תיקון לחוזר "**הנהגת כתבי שירות ואופן שיווקם**", וזאת לאור ביקורות ובדיקות שנערכו בחברות וסוכנויות הביטוח לעניין יישום והטמעת הוראות החוזר משנת 2015. מטרת החוזר היא לקבוע הוראות נוספות לעניין שיווק כתבי השירות, במטרה למנוע מצבים המקשים על המבוטח להשוות בין כתב שירות שנמכר על ידי חברת הביטוח לכזה שנמכר על ידי גורם אחר ולהפחית את העלויות. בין היתר, ההוראות כוללות איסור על השפעת עמלות סוכני הביטוח בגין מכירת פוליסת ביטוח משיווק כתבי שירות של החברה, ואיסור על התנייה בין רכישת פוליסת ביטוח לרכישת כתב שירות, לרבות ביטול הנחה בגין הפוליסה או אי מתן אפשרות לרכישת פוליסת ביטוח ללא כתבי שירות.

- **עמדת ממונה בעניין סיכום ממצאי ביקורת סייבר**

בחודש יולי 2018 פרסמה הממונה את עמדתה בעניין סיכום ממצאי ביקורות סייבר. בעמדה זו מתוארים הממצאים העיקריים שהתגלו במהלך מבדקי החדירה והמלצות להפחתת סיכונים. במסגרת העמדה צוין כי הגופים המוסדיים פועלים לחיזוק מערך הסייבר, אולם ברוב הגופים עלו ממצאים המעידים על הצורך בשיפור מערך זה, תוך שימת דגש לשינויים הרוחביים בעולמות אבטחת המידע והסייבר והאיומים ההולכים וגדלים.

- **הסעה שיתופית**

בחודש אוגוסט 2018 פרסמה הממונה נייר עמדה בעניין הסעה שיתופית. במסגרת נייר העמדה נקבע כי הסעה שיתופית, העומדת בתנאים המצטברים המנויים בתקנה 84ב לתקנות התעבורה, מכוסה במסגרת פוליסות ביטוח רכב חובה ורכב רכוש, בהתאם לפוליסות התקניות ואינה מחייבת רכישת פוליסות ייעודיות לנסיעה.

- **ממשק אינטרנטי**

בחודש אוגוסט 2018, פורסם תיקון לחוזר "ממשק אינטרנטי לאיתור מוצרי ביטוח". מטרת התיקון היא לקבוע סוגי מידע נוספים החייבים בדיווח על מנת לשפר את השירותים הניתנים למבוטחים באמצעות "הר ביטוח" ולהוסיף שירותים חדשים נוספים כפי שפורט בתיקון זה. בין היתר, נדרש לדווח על מקרי ביטוח שבגינם הוגשה תביעת ביטוח רכב רכוש על ידי המבוטח או צד שלישי, זאת במטרה לייצר דוח תביעות מרכז באמצעות "הר הביטוח" ולהקל על מבוטחים אשר נדרשים על ידי חברות הביטוח, לצרכי חיתום, להציג אישור בדבר מספר תביעות כאמור, טרם הצטרפות לביטוח.

- **הנהגת תכניות ביטוח ותקנון קופת גמל**

בחודש אוגוסט 2018 פורסם חוזר 29-9-2018 בעניין הנהגת תכניות ביטוח ותקנון קופת גמל, אשר מטרתו להחליף את חוזר 5-9-2015 ולקבוע, כי נספח והצהרת אקטואר המוגשים במסגרת נוהל להגשת הודעה על תכנית ביטוח או שינוי בה, ייחתמו על-ידי האקטואר הממונה. הוראה זו נועדה להבטיח שהאקטואר הממונה, החותם על עתודות הביטוח במסגרת הצהרת האקטואר בדוחות הכספיים, יכיר ויחתום גם על מסמכים אלה, שמתייחסים להיבטים תמחוריים, נוכח ההשפעה של תמחור המוצרים על העתודות הנדרשות בגוף המוסדי, ושהם ייחתמו על-ידי אקטואר בעל ניסיון והכשרה מתאימים. במקביל, הוראה זו קיבלה ביטוי גם בחוזר המאוחד בעניין "אקטואר ממונה", אשר בין היתר מסדירה את תפקידי האקטואר הממונה.

- **שירות ללקוחות**

בחודש אוקטובר 2018, פורסם חוזר "שירות סוכנים ויועצים ללקוחות". חוזר זה משלים את הוראות חוזר "שירות ללקוחות גופים מוסדיים", ומטרתו להבטיח מתן שירות נאות על ידי בעל רישיון. החוזר קובע, בין היתר, כללים ותנאים לעניין גביה של שכר והחזר הוצאות המשולמים ישירות מהלקוח.

- **מעורבות גוף שאינו בעל רישיון בשיווק ומכירה של מוצר ביטוח שאינו ביטוח קבוצתי-**

החוזר מפרט הוראות להתקשרות של גוף מפוקח עם גוף חיצוני בקשר לשיווק /מכירת מוצר ביטוח שאינו קבוצתי. סעיף התחילה בגין ביטוח נסיעות לחו"ל נדחה מספר פעמים, בהמשך להמלצת ביהמ"ש בבג"ץ 8973/14 (התאחדות משרדי הנסיעות ויועצי התיירות בישראל נ' הממונה על שוק ההון ואחרים), בכדי לאפשר מהלך חקיקה שתתיר לסוכנויות נסיעות לשווק ביטוח נסיעות לחו"ל, בו תמכה גם הרשות. בפברואר 2019, עקב הקדמת הבחירות ואי הוודאות ביחס לקידום יוזמת חקיקה כאמור, נקבע שהוראות החוזר יחולו על ביטוחי נסיעות לחו"ל החל מ- 1 במאי 2019.

- **תמצית עדכונים לחוזר המאוחד**

שפורסמו בשנת הדוח או אחריה, עד מועד פרסום הדוח, ועשויים להשפיע מהותית על החברה:

פרק דיווחים לממונה-

- בחודש פברואר 2018, פורסם תיקון בעניין דיווחי ביטוח משנה לממונה. מטרת התיקון היא לעדכן את מבנה המידע המדווח לממונה על אודות הסכמי ביטוח משנה, בשלושה מישורי התייחסות: דיווח תקופתי, דיווח מידי ואופן הגשת הדיווחים לממונה.

- בחודש מאי 2018, פורסם תיקון בפרק הדיווחים לממונה בעניין סולבנסי, שמטרתו לעדכן את הוראות החוזר המאוחד כך שיתווספו שני דיווחים בשם "דיווח סולבנסי" ו"דיווח סולבנסי משלים". הדיווחים כאמור כוללים קבצי דיווח ייעודיים על תוצאות יחס כושר פירעון בנוגע לנתוני המאזן הכלכלי, הרכב ההון, דרישת ההון בגין התרחישים, עמידה ביחס ההון הנדרש ולוחות הגילוי לציבור של דוח יחס כושר פירעון כלכלי.

- בחודש מאי 2018 פורסם תיקון לפרק הדיווחים לממונה בעניין השקעות, שמטרתו להטיל חובה על גופים מוסדיים לדווח לממונה, אחת לרבעון, על חשיפה לקבוצות תאגידים.

- בחודש יוני 2018, פורסם תיקון לפרק הדיווחים לממונה, שמטרתו לעדכן את הוראות פרק 3 בחלק 4 של שער 5 בחוזר המאוחד - "דיווח לממונה על שוק ההון". במסגרת התיקון כאמור, עודכנו הוראות, במטרה לשפר ולעדכן את תכנם של הדיווחים. כמו כן, הוטמעו בפרק זה הוראות חוזרי גופים מוסדיים שונות, ובין היתר הוראות דיווח לעניין מיקור חוץ בגופים מוסדיים, חשיפה לקבוצת תאגידים ולעניין נושאי משרה ובעלי תפקיד בגופים מוסדיים.

- בחודש דצמבר 2018, פורסם תיקון בפרק הדיווחים לממונה, במסגרתו עודכן טופס 3 – בעניין התפתחות תביעות תלויות בביטוח כללי, על רקע דרישת הרשות לנתונים נוספים בענפי הרכוש.

ניהול נכסי השקעה

- בחודש מרץ 2018 פורסם תיקון לחוזר המאוחד בעניין ניהול נכסי השקעה. במסגרת התיקון בוצעו מספר שינויים מבניים מהותיים, שמטרתם ליצור, בין היתר, רצף לוגי וקישורים רלוונטיים בין כל ההוראות שעוסקות בניהול נכסי השקעה תוך כדי הצגתן באופן בהיר ופשוט.

- בחודש יולי 2018 חל תיקון נוסף לפרק ניהול נכסי השקעה (הלוואות לא סחירות), במסגרתו הורחבה המגבלה הכמותית להשקעות הכוללות הלוואות, השאלת ניירות ערך ונכסי חוב לא סחיר (מובנה או נגזר), שאינם מדורגים או שרמת הדירוג שלהם נמוכה מ- BBB מ-3% ל-5% מהיקף הנכסים שמנהל הגוף המוסדי.

אישור נושאי משרה ודיווח על בעלי תפקיד

- בחודש מרץ 2018 פורסם תיקון לחוזר המאוחד בגין אישור נושאי משרה ודיווח על בעלי תפקיד, המסדיר את קביעת נושאי משרה שלמינויים נדרש אישור ממונה, ואת הדיווח אודות בעלי תפקידים משמעותיים נוספים שלמינויים לא נדרש אישור מהממונה.

דין וחשבון לציבור

- בחודש פברואר 2018, פורסם תיקון לחוזר המאוחד לעניין מדידה ועקרונות לעריכת דוח כספי. הוראות החוזר נועדו לאפשר לחברות לדחות את יישום תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 9 לעניין מכשירים פיננסיים (IFRS 9) עד למועד תחילתו בישראל של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 לעניין חוזי ביטוח (IFRS 17).

- בחודש דצמבר 2018 פורסם תיקון לפרק דין וחשבון לציבור הנ"ל, במסגרתו נקבע, בין היתר, כי לדוח הדירקטוריון הרבעוני יש להוסיף פסקאות המתארות את תכליתו של דוח הדירקטוריון הרבעוני, בדומה לקיים בנספח דוח דירקטוריון שנתי, וכן הוספה הוראה לפיה אין לכלול בדוח הוראות דין שתוארו בדוחות תקופתיים קודמים של המבטח.

מעילות, הונאות וסיכוני ציות

- בחודש מאי 2018 פרסמה הממונה תיקון לחוזר המאוחד בעניין מעילות והונאות מצד גורמים בתוך הארגון וגורמים מחוץ לארגון. מטרת החוזר הינה להטמיע את הוראות חוזר גופים מוסדיים 2006-9-3 "מעילות והונאות מצד גורמים בתוך הארגון וגורמים מחוץ לארגון" בהוראות החוזר המאוחד, תוך עדכון הוראות שמועדן חלף.

- בחודש יוני 2018, פרסמה הממונה תיקון לחוזר המאוחד בעניין ניהול סיכוני ציות בגופים מוסדיים, שמטרתו לשלב את הוראות החוזר בהוראות החוזר המאוחד, תוך עדכון הוראות שמועדן חלף.

הערכה אקטוארית

- בחודש אוגוסט 2018 פורסם עדכון לחוזר המאוחד בעניין "תפקידי אקטואר ממונה ומנהל סיכונים של מבטח, ומארג היחסים שלהם עם בעלי תפקידים אחרים", שמטרתו להטמיע את חלק מהוראות חוזר 2006-1-14 בחוזר המאוחד. במסגרת התיקון נקבע, בין היתר, כי נספח 10 והצהרת האקטואר המוגשים במסגרת הנהגת תכניות ביטוח, ייחתמו על ידי האקטואר הממונה, אשר יהיה בעל ניסיון והכשרה מתאימים, נוכח ההשפעה של תמחור המוצרים על העתודות הנדרשות בגוף המוסדי.

- בחודש פברואר 2019, פורסם עדכון לחוזר המאוחד בנושא הערכה אקטוארית, שנועד להטמיע ולעדכן לחוזר המאוחד שורת הוראות הנוגעות לדין וחשבון אקטוארי שעל האקטואר הממונה לערוך, לחוזר אחד מובנה, תוך עדכון מספר הוראות. בין היתר, הוסדר מבנה הגילוי של הדוח האקטוארי בביטוח כללי באמצעות הפניה לדוח לדוגמא; הוטמעה ההוראה הקיימת בחוזרי הערכה אקטוארית לפיה הדוחות הכספיים השנתיים ייחתמו רק לאחר קבלת הדוחות האקטואריים החתומים בביטוח כללי; ולהצהרת האקטואר בביטוח כללי, נוספה טבלה המרכזת את סך ההפרשות שהאקטואר מחשב על מנת להציג את העתודות במבנה אחיד.

השקת תכנית ביטוח או תקנון קופת גמל חדשים או כניסה לתחום פעילות חדש

- בחודש יוני 2018 פורסם חוזר בעניין השקת תכנית ביטוח או תקנון קופת גמל חדשים או כניסה לתחום פעילות חדש. מטרת החוזר הינה להטמיע את הוראות חוזר גופים מוסדיים 2006-9-5 בהוראות החוזר המאוחד.

- **ביטול פוליסות ביטוח**

בחודש פברואר 2017 פורסם חוזר ביטול פוליסת ביטוח, הקובע הוראה אחידה בדבר חובת חברות הביטוח לאפשר למבוטח לבטל את פוליסות הביטוח שברשותו בדרכים שונות, וקובע הוראות בדבר הפעולות הנדרשות לצורך הביטול. בין היתר, קובע החוזר כי בכל מקרה שבו מבוטח מבקש לבטל פוליסת ביטוח על החברה לפרט בפניו את כל הפוליסות שיש ברשותו בחברה. החוזר נכנס לתוקף בחודש יולי 2017.

- **נספח לחוזר בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות ציבור**

בחודש ספטמבר 2016 נכנסו לתוקף עיקר הוראות נספח לחוזר בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות ציבור. הנספח, המהווה חלק בלתי נפרד מחוזר יישוב תביעות, כולל הוראות פרטניות לעניין יישוב תביעות, שיש לנהוג על פיהן בעת יישוב תביעות.

בחודש פברואר 2017 פורסמה עמדת ממונה בעניין בדיקה מחודשת של זכאות, שעיקרה, הקביעה שעל חברת ביטוח שאישרה תביעה לתגמולי ביטוח עיתיים לתקופה קצרה מתקופת הזכאות המירבית בפוליסה, ליזום בדיקה מחודשת של זכאות התובע לתגמולי ביטוח לפני תום תקופת הכיסוי שאושרה.

בחודש מרס 2017 פורסם תיקון לנספח, לרבות הוראות לפיהן במסגרת אישור קבלת מסמכי תביעה לתגמולי ביטוח, על המבטח לפרט למבוטח את הפוליסות הנוספות שבהן הוא מבוטח אצלו, והוראות בדבר חובת המבטח לפעול להשגת מידע רלבנטי ליישוב התביעה, אם מהמידע המצוי ברשותו עולה כי קיים מידע נוסף נדרש לישוב התביעה כאמור.

- **חזון דיגיטלי, חוזרים והוראות בתחום המיחשוב והדיגיטציה**

בחודש ינואר 2017 פרסמה הממונה את משנתה בעניין "שילוב כלים דיגיטליים בשירות ללקוחות חברות הביטוח" ו- "שילוב כלים דיגיטליים בשירות ללקוחות גופים מוסדיים – חיסכון פנסיוני", שנועדו לקדם שילוב של כלים דיגיטליים על מנת לשפר את איכות השירות ללקוחות בשוק הביטוח והחיסכון. במסגרת ההוראות נקבעו פרמטרים שונים בהם צריכים לעמוד ערוצי השירות הדיגיטליים של גופים מוסדיים, וביניהם מתן אפשרות בחירה ללקוח מבין מגוון ערוצים אנושיים ודיגיטליים, מתן אפשרות לבצע היקף משמעותי של פעולות ליבה וקבלת מידעים, אמינות, אבטחה, עדכניות ונגישות. פרמטרים אלה ימדדו על ידי הרשות במסגרת מדידת השירות שניתן על ידי הגופים המוסדיים ללקוחותיהם.

ניהול סיכוני סייבר בחברה - החברה פועלת ליישם מדיניות הגנת סייבר שאושרה על ידי דירקטוריון החברה. הגנות הסייבר המיושמות ע"י החברה מוכוונות בהתאם לניתוח הסיכונים הרלוונטיים לחברה, וכוללות: בדיקות בתהליכי גיוס עובדים והתקשרות עם ספקים; הגברת מודעות עובדים; שמירה על ביטחון פיזי; הגנת רשת; הגנת מערכות ואפליקציות; תהליכי מידור הרשאות והפרדת תפקידים וכלי ניטור ובקרה. בכל הנוגע לקבלת שירותי מיקור חוץ מהותי, החברה מקיימת תהליך ניהול סיכונים מובנה, תוך התחייבות הספק לעמוד בדרישות אבטחת מידע שנקבעו על ידי החברה.

- **איסוף מידע סטטיסטי – פניות ציבור -**

בחודש מרץ 2019 פורסם חוזר בעניין "איסוף מידע סטטיסטי – פניות ציבור". מטרת החוזר הינה להנחות את חברות הביטוח ביחס לאיסופו של מידע סטטיסטי על אודות כלל פניות הציבור המתקבלות אצל הגופים המוסדיים, אשר יאפשר לרשות לקבל מידע רחב ומבוסס על אודות פניות הציבור, לצורך איתור סוגיות הדורשות אסדרה ובחינת רמת השירות באשר לטיפול בפניות.

במקביל, תוקן פרק הדיווחים בחוזר המאוחד, כך שהתווספו לו שורה של הוראות הנוגעות למידע שגופים מוסדיים נדרשים לדווח לממונה אודות פניות הציבור המתבררות על ידם, בהתאם לחוזר איסוף מידע סטטיסטי - פניות ציבור.

ג. טיוטות:

להלן טיוטות עיקריות, שעשויות להשפיע באופן מהותי על החברה ותוצאות פעילותה, שפורסמו בשנת הדוח או אחריה, עד למועד פרסום הדוח, ולא נסקרו בתחומי הפעילות לעיל. המידע בכל הקשור לטיוטות הינו מידע צופה פני עתיד, המתבסס על הערכות והנחות הקבוצה נכון למועד פרסום הדוח. ההשלכות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מאלו שנחזו וזאת לאור ראשוניות הטיוטות שפורסמו ובשל חוסר הוודאות באשר לאופן היישום בפועל של הוראות הטיוטות אם וכלל שיתקבלו והשלכותיהן:

- **יישוב סכסוכים-**

בחודש ינואר 2018, פורסמה טיוטת תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס') (מוסד ליישוב סכסוכים), התשע"ח- 2017. מטרת הטיוטה היא לייעל את הליכי יישוב הסכסוכים בתחום הביטוח בישראל, באופן שיאפשר מיצוי זכויות בתחומים אלה, בשים לב לפערי הכוחות בין המבקשים לממש את זכויותיהם לבין חברת הביטוח, וכן להפחית את העומס המוטל על בתי המשפט. במסגרת הטיוטה כאמור, מוצע, בין היתר, להקים בתוך הרשות מוסד ליישוב סכסוכים שיאפשר מיצוי זכויות של פונים, נקבעו תנאי הכשירות למבררים במסגרת המוסד האמור, הוראות לעניין אופן מינוי המבררים, ייחוד העיסוק ותקופת כהונתם, דרך בירור תביעות במסגרת המוסד, אפשרויות ערעור ועוד. הטיוטה לא נכללה בהצעת החוק שעלתה לקריאה ראשונה בכנסת בחודש פברואר 2018 . בשלב ראשוני זה החברה אינה יכולה להעריך את מלוא השפעות הטיוטה שתתקבל בנוסח מחייב ואלה יכול שתהינה מהותיות ותבאנה מחד לייעול הליכי התביעה ומאידך לגידול כולל בעלויות יישוב תביעות.

- **שירות ללקוחות גופים מוסדיים-**

בחודש פברואר 2018, פורסמה טיוטת תיקון לחוזר בעניין שירות ללקוחות גופים מוסדיים. במסגרת הטיוטה, מוצע לתקן את חוזר "שירות ללקוחות גופים מוסדיים" כך שלחוזר יתווספו הוראות שנועדו לשפר את טיב השירות הניתן ללקוחות הגופים המוסדיים. החוזר קובע עקרונות כלליים למתן שירות ללקוחות הגופים המוסדיים.

- **אישור קיום ביטוח-**

בחודש פברואר 2018, פורסמה טיוטת חוזר בעניין אישור קיום ביטוח. מטרת הטיוטה לקבוע הוראות להסדרת התנהלות חברות ביטוח וסוכני ביטוח בהנפקת אישור קיום ביטוח.

- **ניהול טכנולוגיות מידע בגופים מוסדיים -**

בחודש יוני 2018 פורסמה טיוטת הוראות לעדכון החוזר המאוחד בעניין ניהול טכנולוגיות מידע בגופים מוסדיים, שמטרתה להטמיע את הוראות חוזר 2010-9-4 " ניהול טכנולוגיות מידע בגופים מוסדיים" בהוראות החוזר המאוחד ולעדכן בו הוראות מסוימות.

- **המשכיות עסקית בגופים מוסדיים-**

בחודש יוני 2018 פורסמה טיוטת הוראות לעדכון החוזר המאוחד בעניין ניהול המשכיות עסקית בגופים מוסדיים, שמטרתה להטמיע את הוראות חוזר 2013-9-11 בהוראות החוזר המאוחד. החוזר המאוחד משלב את הוראות הממונה לתוך חוזר אחד, בו מסודרות ההוראות בצורה מרוכזת ומובנית אשר נועדה להקל על ההתמצאות בהוראות ויישומן.

- **דיווחים מיוחדים –**

באוגוסט 2018 פורסמה טיוטה לתיקון החוזר המאוחד, שמטרתו להנחות את חברות הביטוח ביחס לאופן הדיווח במצב של ריבוי נזקי רכוש כגון במצב של רעידת אדמה, שריפה רחבת היקפים וכיו"ב.

- **תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי (טיוטת תיקון לפוליסה התקנית בביטוח רכב חובה)**

בחודש אוגוסט 2018 פורסמה טיוטת תיקון הוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי) (תיקון מס' 2), התשע"ח-2018. טיוטת התיקון כוללת, בין היתר, התאמת ההוראות לחוק לתיקון פקודת ביטוח רכב מנועי (מס' 22), התשע"ח-2017 ועדכונים והתאמות בפוליסה תקנית לביטוח סחר – רכב חובה.

- **תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין העברת כספים למבטחי משנה מחוץ לישראל–** בחודש ינואר 2019 פורסמה טיוטת החוזר, המציעה לתקן את החוזר המאוחד בנושא ביטוחי משנה, כדי לקבוע תנאים בהם חברת ביטוח תוכל להעביר כספים, מעסקים שמקורם בישראל, למבטחי משנה בחוץ לארץ, ולעגן מחדש את חובת שמירת בטוחות בחוזי ביטוח משנה, בהתאם לעקרונות שהיו בתקנות ההשקעה הישנות.

- **תיקון הוראות החוזר המאוחד חלק 1 שער 5, פרק 5 שכותרתו "תגמול" – טיוטה**

בחודש מרץ 2019 פורסמה טיוטה לתיקון החוזר המאוחד, שמטרתה לרכז את הוראות הממונה הנוגעות לתגמול נושאי משרה ועובדים בגוף מוסדי, כן לעדכנם ולהתאימם להוראות רגולציה שהתפרסמו לאחר חוזרי הממונה בעניין מדיניות תגמול לנושאי משרה, ובין היתר, חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016 (להלן – **חוק התגמול**), שהשית מגבלות חדשות על סך התגמול של נושאי משרה ועובדים בתאגידים פיננסיים, ובכללם גופים מוסדיים, וכן הקלות שנקבעו לחברות ציבוריות בהוראות חוק החברות ובתקנות לפיו. עדכון מקביל בוצע גם בהוראות המפקח על הבנקים.

4.2. חסמי כניסה ויציאה:

4.2.1. חסמי כניסה-

חסמי הכניסה המרכזיים החלים על תחומי הפעילות של החברה הינם כדלקמן:

רישיונות והיתרים- עיסוק בביטוח מחייב עמידה בחובות ודרישות המפורטות בחוק הפיקוח על הביטוח. בין היתר נדרשים: רישיון מבטח, לצורך עיסוק בביטוח בענפים השונים (רישיון מתאים לכל ענף); קבלת היתר מהממונה להחזקת אמצעי שליטה במבטח, שמתחייב בכל מקרה של אחזקת חמישה אחוזים או יותר מסוג מסוים של אמצעי שליטה במבטח; קבלת היתר מאת הממונה לצורך שליטה במבטח או בסוכן תאגיד. לצורך מתן הרשיונות וההיתרים כאמור, הרשות בוחנת עמידה בפרמטרים רבים, ובכללם הוכחת עמידה בדרישות הון והאמצעים הכספיים של מבקשי הרשיון, תנאי התחרות בשוק ההון בכלל ובמשק הביטוח בפרט, יכולת מוכחת לקיום הסדרי ביטוח משנה נאותים, מידת ההתאמה של נושאי המשרה הפוטנציאליים לתפקידם, תוכנית עסקית ואסטרטגית, כתיבת פוליסות ועוד. במסגרת הענקת רישיון ו/או היתר כאמור, הממונה רשאי להתנותו בתנאים ככל שיידרשו לדעתו, ובהם איסור על שעבוד אמצעי שליטה הנכללים במסגרת שרשרת השליטה במבטח, קיום גרעין שליטה יציב וקבוע במבטח ועוד.

הון עצמי- כמבטח, כפופה החברה להעמדת הון עצמי, כנדרש לפי תקנות הון עצמי מזערי והוראות חוזר הסולבנסי. כמו כן, בעלי שליטה במבטח עשויים להידרש, במסגרת היתר השליטה, להתחייב להשלמת ההון העצמי הנדרש ממבטח באופן מלא או חלקי כל אימת שיש גירעון בהון העצמי ביחס לנדרש בהוראות הממונה.

מומחיות, ידע ונסיון- תחומי הפעילות בהם עוסקת החברה מחייבים ידע מקצועי ייחודי לתחומים אלו ובפרט בכל הכרוך בניהול סיכונים מושכל, הבנה והיכרות עמוקים של שווקי הביטוח, לרבות שווקי ביטוח המשנה, תחום האקטואריה ותמחור הסיכונים, והכרה מעמיקה עם הוראות הרגולציה ואכיפתן. חשיבות רבה יש גם לניסיון ומומחיות הכרוכים בתחומי הפעילות, אשר משליכים במישרין על קביעת תעריפים בעסקאות ביטוח.

רכישת הגנות נאותות ממבטחי משנה – באמצעות ביטוח המשנה חולקת חברת הביטוח את סיכוניה עם מבטחי משנה ומצמצמת את חשיפתה לסיכונים ביטוחים. ניהול ביטוח המשנה הנו

נדבך מהותי בניהול החברה, הואיל והוא משליך בין היתר, על ניהול ההון, על היכולת לקחת סיכון ולהתמודד בשוק ועשויה להיות לו השפעה מהותית על התוצאות העסקיות של החברה.

תשתית ארגונית, מיכונית ותפעולית מתאימה –מערכות ליבה של חברות ביטוח הן מערכות מורכבות ומסועפות, המצריכות משאבים רבים של כוח אדם והשקעה כספית ניכרת, וכמובן ידע מקצועי ומומחיות בהקמתן.

4.2.2. חסמי יציאה-

חסמי היציאה העיקריים של החברה בתחומי פעילותה קבועים בהוראות הדין הרלוונטיות והינם: הליכי מיזוג, פיצול, הפסקת ניהול או פירוק מרצון מחייבים את אישורו של הממונה מראש. הליכי פירוק או חיסול של עסקי ביטוח של מבטח כפופים לפיקוח של הממונה, אשר רשאי להורות למבטח על דרכי פעולה מסוימות לצורך יישום הפירוק או החיסול כאמור.

בעסקי ביטוח המאופיינים בזנב תביעות ארוך, הפסקת פעילות המבטח כרוכה בהסדרים למימוש כלל זכויות המבוטחים, שעשויות לארוך שנים רבות, ובהתאם המורכבות של היציאה מתחום זה.

4.2.3. מגבלות הכלולות בהיתר השליטה-

ב- 20.6.2018 ניתן למר אמיל ויינשל ולמר ניצן צעיר הרים היתר משותף לשליטה ולהחזקת אמצעי שליטה במבטח מהממונה, מכוח סעיף 32 לחוק הפיקוח על הביטוח, להחזיק, במישרין או בעקיפין, באמצעי שליטה ולשלוט בחברה בכפוף לתנאים המפורטים בנספח להיתר וכל עוד מתקיימים תנאים אלו. ההיתר ניתן לבעלי השליטה לפי שיעור החזקותיהם במבטח במועד קבלת ההיתר. כאמור לעיל, נכון למועד הדוח מר אמיל ויינשל ומר ניצן צעיר הרים, הינם בעלי השליטה הסופיים בחברה, בשיעורים המפורטים בתרשים. המגבלות העיקריות הכלולות בהיתר השליטה של החברה הינן כדלקמן:

שמירה על היתר השליטה בחברה- במסגרת היתר השליטה שניתן לבעלי השליטה נקבע, כי שיעור ההחזקה בחברה לא ישתנה בכל דרך שהיא, אלא אם יתקיים אחד מהבאים:

- ניתנה לכך הסכמתו של הממונה מראש ובכתב, ובכפוף לתנאים שנקבעו על ידו;
- הועברו אמצעי שליטה בהעברה מכוח ירושה או מכוח העברה על פי דין, אלא אם כן החליט הממונה להפעיל את סמכותו לפי סעיף 34(ב) לחוק הפיקוח על הביטוח;
- השינוי הותר במסגרת הוראות ההיתר ובתנאים שנקבעו לכך. כמו כן נקבעו תנאים להעברת/ מכירת אמצעי שליטה לאחר ו/או להנפקת אמצעי שליטה.

שמירת הון עצמי – ההיתר כולל דרישות לשיעור הון עצמי מינימלי והון מצטבר מינימלי בתאגידי השליטה.

אי מתן זכות לצד ג' בגרעין השליטה בחברה- בהיתר השליטה נקבעו תנאים בדבר שמירה על מבנה השליטה וההחזקה בחברה, ובכלל זה מגבלות על שינוי החזקות מר אמיל ויינשל ומר ניצן צעיר הרים, במישרין ובעקיפין, בחברה, בחברת האם (הארט) ובחברת האם הסופית (יו. דיגיטל). כמו-כן, בהיתר השליטה נקבע, בין היתר, כי בעל שליטה סופי בחברה ישמור בכל עת שיעורים מסויימים מהחזקותיו בחברה, כשהם נקיים וחופשיים ולא יאפשר כל פעולה שיש בה כדי לשנות בפועל את זכות הבעלות בתאגידי השליטה או בזכויות הנלוות להחזקות אלו.

השלמת הון עצמי מינימאלי- בעלי השליטה מסרו לממונה כתב התחייבות להשלמת ההון במבטח, כל עוד הם שולטים במישרין ו/או בעקיפין בחברה, כתנאי לקבלת ההיתר.

בנוסף, נקבעו, במסגרת ההיתר, חובות דיווח לממונה.

4.3. גורמי הצלחה קריטיים:

לשינויים במצב הכלכלי והמקרו כלכלי בישראל ובעולם, ובהם שינויים במצב הביטחוני, בשיעורי האינפלציה, בשערי הריבית, בשיעורי האבטלה, בגובה השכר במשק ועוד, עשויה להיות השפעה מהותית על התוצאות העסקיות של החברה.

כמצוין לעיל, שוק הביטוח בישראל הינו תחרותי, במיוחד בתחום ביטוחי הפרט. עליה ברמת התחרות, עלולה להשפיע על רווחיות החברה. לפרטים נוספים אודות התחרות בתחומי הפעילות השונים של החברה ולאמצעים שהחברה נוקטת על-מנת להתמודד בשוק תחרותי זה, ראה סעיפים 2.2.5.7, 2.3.5.7, 2.4.4.7.

גורמים נוספים שיכולה להיות להם השפעה מהותית על התוצאות העסקיות הם בין היתר: הוראות הדין והרגולציה החלות על מבטחים, ובכלל זה הוראות הממונה ותקדימים משפטיים, איכות ניהול ההשקעות, ניהול מקצועי של הסיכונים הביטוחיים והתפעוליים, ערוצי ההפצה השונים, היכולת לבצע אדפטיביות להתאמת המוצרים לתנאי השוק ולצרכי הלקוחות, עדכון תדיר של ההנחות האקטואריות המשמשות לקביעת תעריפים, שיפור איכות, מקצועיות ומהימנות נתוני החיתום, איכות השירות למבוטחים ולסוכנים, מקצועיות ויעילות בעת יישוב תביעות, גבייה יעילה, שימור ורכישת הון אנושי איכותי, איכות הסכמי ביטוח המשנה ויציבות מערכת היחסים עם מבטחי המשנה לאורך שנים, מערכות מחשוב וטכנולוגיות מתקדמות והגנה עליהן, יעילות תפעולית והוצאות התפעול, שיווק ומכירות, תמהיל הלקוחות ונאמנותם, רמת שימור תיק הלקוחות, הפעלת בקרה יעילה, תמחור מקצועי של מוצרי החברה, חיתום אמין ומבוקר, השגת שיעור גבוה של שיבוב תשלומים, תדירות נמוכה של אירועי נזקי טבע, צמצום היקף הונאות הביטוח, הסכמי הפצה, דיגיטציה ואוטומציה, ניצול יעיל של מידע רלוונטי ממאגרי מידע נרחבים ועוד.

פעילות ביטוח רכב רכוש עשויה להיות מושפעת גם משינויים בפרמטרים כגון: שיעור גניבות הרכב, שיעור תאונות הדרכים וחומרתן, שינוי במחירי חלפים או שינויי תקינה, שכיחות התביעות וחומרתן, לרבות אירועי קטסטרופה, שינוי במחירי כלי רכב חדשים, מחיר שעות עבודה במוסכים, נזקים בגין פגעי טבע ושינוי בהיקף פעילותה של יחידת אתג"ר של משטרת ישראל. פעילות ביטוח רכב חובה עשויה להיות מושפעת גם משיעור תאונות הדרכים וחומרתן, איכות התשתיות הארציות, תנאי מזג אויר ומערכות למניעת תאונות ברכב. פעילות החברה בענף ביטוח דירות עשויה להיות מושפעת גם משיעור הפריצות, המצב הכלכלי ונזקי טבע.

4.4. השקעות:

4.4.1. כללי

נכון ל-31.12.2018 החברה החזיקה את הכספים שלה ביתרות מזומנים ובפקדונות בלבד, מאחר ומדיניות ההשקעות של החברה הותווה על ידי דירקטוריון החברה וועדת ההשקעות במהלך הרבעון הראשון של שנת 2019. החברה מנהלת את השקעותיה, בין היתר, על-פי תקנות כללי ההשקעה (ראה סעיף 4.1.4 לעיל) והוראות הממונה ובהתאם למדיניות ההשקעה שמתווים דירקטוריון החברה וועדת ההשקעות של החברה.

4.4.2. מבנה ניהול ההשקעות בחברה

כאמור לעיל, החברה מנהלת את השקעותיה בהתאם להוראות הדין, כאשר הדירקטוריון קובע ומתווה את מדיניות ההשקעות הכוללת של החברה לוועדת ההשקעות, וועדת ההשקעות קובעת את המדיניות הפרטנית למנהל ההשקעות, ומעדכנת אותה מעת לעת. החברה מנהלת את השקעותיה במיקור חוץ באמצעות חברה לניהול תיקים "פסגות ניירות ערך בע"מ". ועדת ההשקעות של החברה מתכנסת אחת לחודש לפחות. תפקידיה של ועדת ההשקעות כאמור הינם, בין היתר, קביעת עקרונות ודרכי ההשקעה בכל תחום, אישור עסקאות מסוימות טרם ביצוען, קביעת מגבלות ההשקעה, בהתחשב במדיניות ובמסגרות ההשקעה שמגדיר הדירקטוריון, בחינת חשיפות באחזקת ניירות ערך מסוגים שונים, בחינת עסקאות של מנפיק, קבוצת לווים וכו', והכל בכפוף לתקנות כללי ההשקעה והוראות הממונה. בנוסף, באמצעות נותן השירותים במיקור חוץ כאמור לעיל, החברה מקיימת את הוראות הדין בקשר לקיום יחידת תפעול השקעות ויחידת בקרת השקעות, הבוחנת את יישומה של מדיניות ההשקעות של החברה במסגרת ניהול השקעות החברה, ובכלל זה, את המגבלות שקבעה ועדת ההשקעות במסגרת מדיניות ההשקעה ואת המגבלות הרגולטוריות החלות על החברה בהתאם להוראות הדין.

4.4.3. התפלגות הנכסים המנוהלים של החברה

אין נכסים מנוהלים נכון למועד הדוח, שכן היתרות מוחזקות במזומנים ובפקדונות בבנקים.

4.4.4. השקעות מהותיות של החברה

אין השקעות מהותיות נכון למועד הדוח.

4.5. ביטוח משנה:

4.5.1. כללי

ביטוח משנה הינו אמצעי בו נוקטת חברת ביטוח לשם גידור סיכוניה וניהול הונה העצמי ביחס לדרישות ההון. באמצעות ביטוח המשנה חולקת חברת הביטוח את סיכוניה עם מבטחי משנה ומצמצמת את חשיפתה לסיכונים ביטוחים. ניהול ביטוח המשנה הנו נדבך מהותי בניהול החברה: הוא משליך בין היתר, על ניהול ההון, על היכולת לקחת סיכון ולהתמודד בשוק ולתנאי ביטוח המשנה, ועשויה להיות לו השפעה מהותית על התוצאות העסקיות של החברה.

החברה התקשרה עם מבטחי משנה לביטוח התחייבויותיה בביטוחי רכב חובה, רכב רכוש, דירות ובביטוח בתי עסק בהסכמי ביטוחי משנה יחסיים מסוג מכסה (Quota Share) וכן ביטוחי משנה לא יחסיים מסוג הפסד יתר (Excess of Loss), ולצורך הגנת השייר של החברה גם בהסכם ביטוח משנה לאירועי קטסטרופה מסוג Excess of Loss, כמפורט להלן. נכון למועד הדוח, לא ערכה החברה חוזי ביטוח פקולטטיביים.

בדרך כלל, הסכמי ביטוחי המשנה נערכים על בסיס שנתי עם מבטחי משנה שונים. היות והחברה החלה את פעילותה רק ברבעון האחרון של שנת הדוח, הסדרי ביטוח המשנה שלה הינם לתקופה העולה על שנה. חלקו היחסי של כל מבטח משנה בכל אחד מענפי הביטוח, וכן הרכב מבטחי המשנה בחוזה יכולים להשתנות משנה לשנה, וזאת על בסיס שיקולים של תמחור, העדפותיו של מבטח המשנה, דירוג מבטח המשנה ושיקולים עסקיים אחרים. החברה בחרה, למרות היקף הפעילות הנמוך יחסית, להתקשר עם מספר מבטחי משנה, על מנת להפחית את הסיכון של תלות במבטח משנה בודד. מדיניות ותוכנית ביטוח המשנה של החברה יאושרו מדי שנה על-ידי דירקטוריון החברה, ודיווחים בהתאם לנדרש מועברים לממונה.

4.5.2. החשיפה למבטחי משנה

- **חשיפה ליתרות פתוחות, התחייבות המבטח לריבית על פקדונות של מבטחי המשנה, והסיכון שמבטח המשנה לא יוכל לעמוד בכיסוי התחייבויותיו הקיימות והעתידיות:** חשיפה זו מנוהלת בין היתר, באמצעות בחירה נאותה של מבטחי משנה בעלי דירוג גבוה, דרישה ליתרות של פקדונות ממבטחי משנה על חלקם בפרמיה וחלקם בתביעות התלויות, מעקב שוטף אחר רמת הדירוג שלהם, אשר מבוצעת על-ידי חברות הדירוג וכן מעקב אחר קיום התחייבויותיו הכספיות כלפי החברה.

- **חשיפה לנזק בודד גדול או הצטברות נזקים בגין אירוע גדול במיוחד.** ההצטברות מוערכת על בסיס שיעור הנזק הצפוי המרבי ("Maximuim Probable Loss" או "MPL"). נכון למועד הדוח ובהתחשב בכך שהחברה רק החלה את פעילותה במחצית השניה של השנה ובתקופה שחלפה עד כה, סך החשיפה של החברה בהסתברות נזק של 1.8% (MPL) הינה שולית. השייר לקטסטרופה הינו מזערי ליום הדוח, ונמוך מ- 100 אלפי ₪.

בהתאם להוראות הממונה, דירקטוריון החברה נדרש לקבוע אחת לשנה מסגרת חשיפה מרבית למבטחי המשנה. מאחר והחברה בראשית דרכה, מערך ביטוחי המשנה שלה נבנה לפני קבלת הרישיון, ואושר על ידי הרשות והממונה. הרכב מבטחי המשנה עמם התקשרה החברה כאמור הוצג בדירקטוריון, ועובר לאישור הדוחות, אושרה מדיניות ביטוח המשנה. על פי המדיניות החברה התקשרה ו/או תתקשר עם מבטחי משנה, בהתבסס בין היתר, על דירוגם הבינלאומי, וככלל החברה פועלת להתקשר עם מבטחי המשנה המדורגים לכל הפחות (A-) בכל הענפים (לפי דירוג S&P).

ריכוז תוצאות ביטוח משנה בביטוח כללי (באלפי ₪)

ענף פעילות	רכב חובה	כללי אחר (דירות)	סה"כ
פרמיות ביטוח משנה	2,823	26	2,849
תוצאות : רווח / (הפסד)	(38)	1	(37)

לפירוט פרמיות ביטוח משנה יחסי בענף כללי אחר (דירות) ראה טבלה בסעיף 4.5.5 להלן.

4.5.3. ביטוח משנה- ענף ביטוח רכב חובה:

החברה התקשרה בחוזי ביטוח משנה יחסי מסוג Quota Share עבור ביטוחי רכב חובה לכל סוגי הרכב ("**ביטוח משנה יחסי בביטוח חובה**"). החוזים מקנים לחברה עמלות קבועות מוסכמות ועמלות משתנות (Sliding Scale) בהתאם לתוצאות, בטווחים המוגדרים כשיעור מהפרמיה המועברת למבטחי המשנה. במקרה של עמלה משתנה, משולמת עמלה זמנית (Provisional Commission), עד אשר תתגבש התוצאה הסופית של יחס התביעות לפרמיה (LR) ותקבע העמלה המשתנה הסופית. שייר החברה בהסכמי ביטוח המשנה היחסי בביטוח חובה עומד על 15%, והוא מוגן בחלקו גם בביטוח EOL כמפורט להלן.

כאמור, בענף ביטוח רכב חובה התקשרה החברה בחוזי ביטוח משנה מסוג EOL (Excess of Loss), שבענף החובה נקרא MBI XOL, וזאת לצורך הגנה על שייר החברה בהסכמי ביטוח המשנה היחסי בביטוח חובה. כמקובל בחוזים מסוג EOL, אין עמלות המתקבלות ממבטחי המשנה. הסכם ביטוח המשנה הלא יחסי הנדון כולל שתי שכבות, עבור נזקים שערכם עולה על 4 מיליון ₪ למקרה ואירוע, ועד גבול אחריות של 400 מיליון ₪.

חלקם של מבטחי משנה המהווים מעל 10% בפרמיות ביטוח המשנה היחסי והלא יחסי הינו כדלקמן :

2018			
מבטחים	שיעור הפרמיה מסך פרמיות ביטוח המשנה	היקף פרמיית ביטוח המשנה	דירוג
Odyssey - Re Fairfax	23%	662	-A
Santam	15%	429	-A
Axis	15%	414	+A
Scor	14%	396	-AA
Munich re	12%	330	-AA
Hannover	12%	331	-AA
אחרים	9%	261	
סה"כ פרמיה	100%	2,823	

לפרטים נוספים אודות החשיפות למבטחי המשנה העיקריים של החברה בענף ביטוח רכב חובה בתקופת הדוח בצירוף חלקם בפרמיית ביטוח המשנה ודירוגם על-פי סוכנות הדירוג S&P הידוע לחברה, ראה באור מס' 23 ו(1) לדוחות כספיים.

<u>שינויים מהותיים בהסדרי ביטוח משנה</u>- החברה החלה פעילותה ב- 2018 ולפיכך לא חלו שינויים מהותים בהסדרי ביטוח המשנה ביחס לשנים הקודמות.

<u>מגבלות ותקרות כיסוי</u> - החברה, לפי מיטב ידיעתה, לא הגיעה לתקרה שנקבעה בתקופה המדווחת בחוזה מסוג EOL של ביטוח רכב חובה, ואין לה תביעות תלויות ידועות בהיקף המתקרב למגבלות שנקבעו בו.

<u>שינויים מהותיים בהסדרי ביטוח משנה לאחר מועד הדוח-</u> עקב שינוי בדירוג של אחד ממבטחי המשנה, שירד לדירוג הנמוך מ A-, עדכנה החברה את פאנל מבטחי המשנה שלה בענף זה, למפרע בגין שנת 2018, והחליפה את חלקו של אותו מבטח משנה, במבטחי משנה אחרים, בעלי דירוג גבוה יותר, התואם את מדיניות החברה בנושא זה (לרבות על ידי הגדלת חלקם היחסי של מספר מבטחי משנה קיימים). הטבלה לעיל משקפת שינוי זה.

כמו כן, סוכם כי החל מיום 1 בינואר 2019 חלקה של Munich re בענף זה, יגדל משיעור של 10% לשיעור של 18%, וחלקה של Santam יקטן משיעור של 13% לשיעור של 5%.

4.5.4. ביטוח משנה- ענף ביטוח רכב רכוש:

החברה התקשרה בחוזי ביטוח משנה יחסי מסוג Quota Share עבור ביטוחי רכב רכוש מקיף וצד ג', עד גבול אחריות של 750 אלפי ש"ח לרכב לנזק עצמי ועד 1.5 מיליון ש"ח לצד ג' (הסכומים הם למקרה). החוזים מקנים לחברה עמלות קבועות מוסכמות ועמלות משתנות (Sliding Scale) בהתאם לתוצאות, בטווחים המוגדרים כשיעור מהפרמיה המועברת למבטחי המשנה. במקרה של עמלה משתנה, משולמת עמלה זמנית (Provisional Commission), עד אשר תתגבש התוצאה הסופית של יחס תביעות לפרמיה (LR) ותקבע עמלה משתנה סופית. שייר החברה בתחום פעילות זה הוא 12%.

החברה החלה לשווק פוליסות רכב רכוש בתוקף מיום 1 לינואר 2019.

שינויים מהותיים בהסדרי ביטוח משנה- פעילות מכירת פוליסות בענף זה החלה בינואר 2019.

שינויים מהותיים בהסדרי ביטוח משנה לאחר מועד הדוח-

- החל מיום 1 מרץ 2019 החברה התקשרה עם מבטחי משנה בחוזי ביטוח משנה יחסי מסוג Quota Share עבור ביטוחי רכב רכוש לרכבי יוקרה עד גבול אחריות של 1.8 מיליון ₪ לרכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון ועד 2.2 מיליון ₪ לרכב מסחרי מעל 3.5 טון ורכב אחר. גבול אחריות צד ג' בהסכמים אלו הינו 2 מיליון ₪. החוזים מקנים לחברה עמלות קבועות מוסכמות ועמלות משתנות (Sliding Scale) בהתאם לתוצאות, בטווחים המוגדרים כשיעור מהפרמיה המועברת למבטחי המשנה. במקרה של עמלה משתנה, משולמת עמלה זמנית (Provisional Commission), עד אשר תתגבש התוצאה הסופית של יחס התביעות לפרמיה (LR) ותקבע העמלה המשתנה הסופית. שייר החברה לרכבי היוקרה כאמור הינו 15%.

4.5.5. ביטוח משנה- ענף ביטוח כללי אחר (דירות):

בענף זה, התקשרה החברה עם מבטחי משנה בחוזי ביטוח משנה יחסים מסוג Quota Share ובחוזה ביטוח משנה לא-יחסי מסוג Excess of Loss קטסטרופה, המגן על שייר החברה, שעומד על 12%.

החוזים מקנים לחברה עמלות קבועות מוסכמות ועמלות משתנות (Sliding Scale) בהתאם לתוצאות, בטווחים המוגדרים כשיעור מהפרמיה המועברת למבטחי המשנה. במקרה של עמלה משתנה, משולמת עמלה זמנית (Provisional Commission), עד אשר תתגבש התוצאה הסופית של יחס התביעות לפרמיה (LR) ותקבע העמלה המשתנה הסופית. בהסכם ביטוח המשנה מסוג EOL לא מתקבלת עמלה ממבטחי המשנה.

חלקם של מבטחי משנה המהווים מעל 10% בפרמיות ביטוח המשנה היחסי בשנת 2018:

2018			
מבטחים	שיעור הפרמיה מסך פרמיות ביטוח המשנה	היקף פרמיית ביטוח המשנה	דירוג
Odyssey - Re Fairfax	23%	6	-A
Axis	15%	4	+A
Scor	15%	4	-AA
Munich re	12%	3	-AA
Hannover	12%	3	-AA
אחרים	23%	6	
סה"כ פרמיה	100%	26	

לפרטים נוספים אודות החשיפות למבטחי המשנה העיקריים של החברה, בענף ביטוח כללי אחר תקופת הדוח (בצרוף חלקם בפרמיית ביטוח המשנה ודירוגם על-פי סוכנויות הדירוג S & P ו/או A.M Best, על-פי הידוע לחברה, ראה באור מס' 23ו(1) לדוחות כספיים.

<u>שינויים מהותיים בהסדרי ביטוח משנה</u>- החברה החלה את פעילותה בשנת 2018 ולפיכך לא חלו שינויים מהותים בהסדרי ביטוח המשנה לעומת שנים קודמות.

<u>מגבלות ותקרות כיסוי-</u> בחוזה ביטוח EOL בביטוחי דירות החברה לא הגיעה לתקרה שנקבעה בתקופה המדווחת ואין לה תביעות תלויות בהיקף המתקרב למגבלה שנקבעה. תקרות הכיסוי של מבטחי המשנה בחוזה היחסי מסוג Quota Share בביטוחי דירות ובתי עסק הינו 10 מיליון ש"ח למקרה, ולכיסוי צד ג' עד 5 מיליון ₪ לפוליסה. סכום הכיסוי בחבות מעבידים עומד על 5 מיליון ₪ לאירוע ו- 20 מיליון ₪ לתקופה לפוליסה. סה"כ גבולות אחריות של החוזה הינם 4% מסך החשיפה המצטברת של החברה בשייר, ועד 170 מיליון ₪, עבור 88% מהביטוח היחסי.

<u>שינויים מהותיים בהסדרי ביטוח משנה לאחר מועד הדוח</u>- עקב שינוי בדירוג של אחד ממבטחי המשנה, שירד לדירוג הנמוך מA-, עדכנה החברה את פאנל מבטחי המשנה שלה בענף זה, למפרע בגין שנת 2018, והחליפה את חלקו של אותו מבטח משנה, במבטחי משנה אחרים, בעלי דירוג גבוה יותר, התואם את מדיניות החברה בנושא זה (לרבות על ידי הגדלת חלקם היחסי של מספר מבטחי משנה קיימים). הטבלה לעיל משקפת שינוי זה.

4.5.6. <u>חשיפת מבטחי המשנה לאירועי קטסטרופה (רעידת אדמה ופגעי טבע):</u>

בגין אירועי קטסטרופה (רעידת אדמה ופגעי טבע), התקשרה החברה עם מבטח משנה לצורך הגנה על השייר שלה, בחוזה ביטוח משנה מסוג Excess of Loss בסכום מוגדר לחשיפה, אשר ינבע מהאירוע כאמור, וזאת בהתבסס על אומדן החברה בדבר הנזק או האירוע הצפוי להתרחש עקב קטסטרופה. חוזה ביטוח משנה זה מכסה גם את החשיפה של נזקי טבע להם חשופה החברה בתחום

ביטוחי רכב הרכוש. נכון למועד הדוח, שיעור הנזק הצפוי המירבי שהחברה מתבססת עליו (MPL) בהסדרי ביטוח משנה הינו 2.9% וגבולות הכיסוי בהתאמה הינם עד לגובה של 15.6 מליון ₪ לכל אירוע, בהתאם לנזק בפועל, מעל השתתפות עצמית של 396,000 ₪ או 0.1% מגבול הכיסוי ביום האירוע, לפי הגבוה. בגין נזק שחומרתו תעלה על האומדן האמור, חשופה החברה לתשלום נזקים בהיקף שאינו מכוסה בביטוח משנה.

חלקם של מבטחי משנה המהווים מעל 10% בפרמיות ביטוח המשנה הבלתי יחסי :

חשיפה לרעידת אדמה			
מבטחים	אלפי ש"ח	דירוג	שם המדרג
Scor	84	-AA	S&P

4.6. הון אנושי:

4.6.1. מבנה ארגוני

החברה מבוססת על תשתית של מערכות מידע חדישות ומתקדמות, וככל הניתן על תהליכים תפעוליים דיגיטליים, ולכן בהתאם החברה שואפת לכמות מינימלית של עובדים. דגש מיוחד ניתן לאיכות ולמקצועיות של בעלי תפקידים בכל הרמות, תוך הקפדה יתרה על נושא הממשל התאגידי.

נושאי המשרה בחברה משמשים בנוסף לתפקידם, גם כאחראים על תפקידי מפתח הנדרשים בהתאם להוראות ומגבלות הרגולציה, בהתאם לניסיונם, יכולותיהם וכישוריהם, דבר שיש בו לאפשר מענה איכותי לדרישות התפקידים, לאור ההיכרות וההבנה של הפעילות, וככל שאין בכך כדי ליצור ניגודי עניינים ופגיעה בעקרון של הפרדת תפקידים.

בשלבים הראשונים לפעילות, בחרה החברה לבצע פעילויות מסוימות באמצעות מיקור חוץ. לדוגמא, פעילות ניהול השקעות, טיפול בפניות ציבור, ביקורת פנים וכן חלק מפעילות מוקדי שירות ו/או מכירות, לרבות סילוק התביעות, יבוצעו באופן חלקי באמצעות מיקור חוץ.

להלן תרשים המתאר את המבנה הארגוני של החברה:

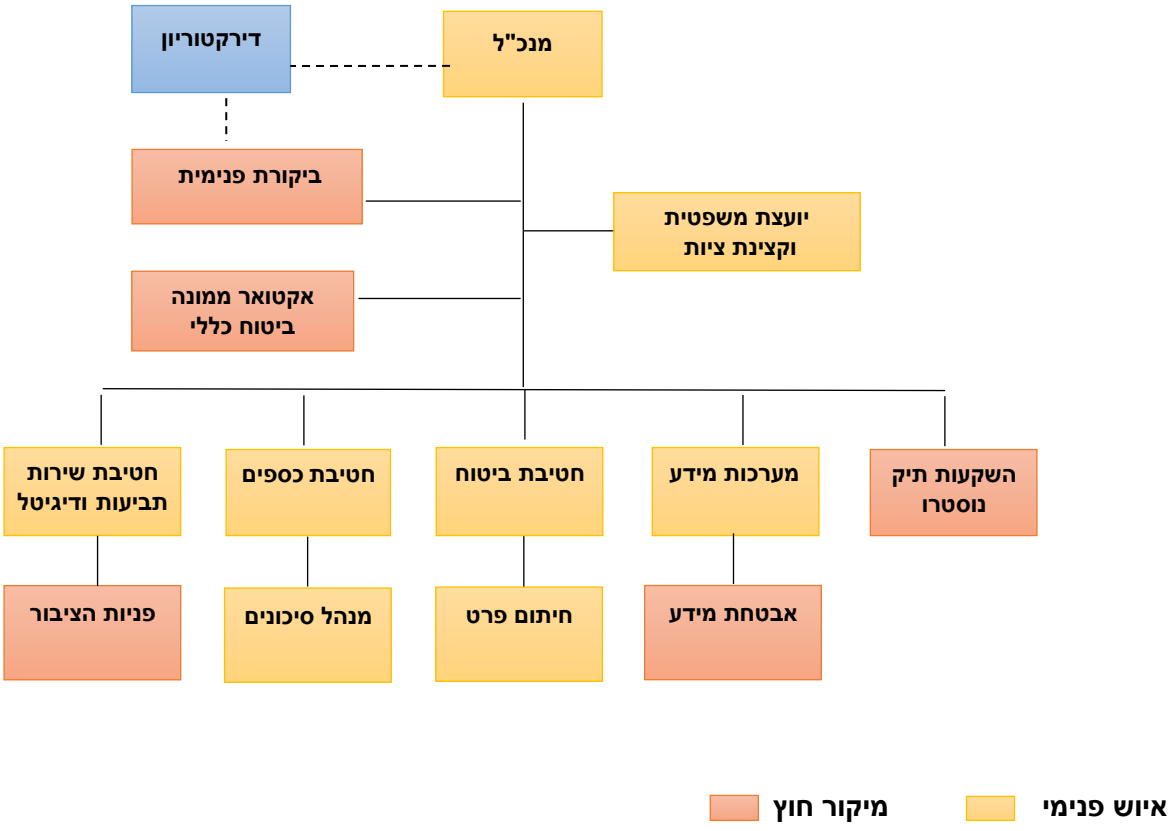

4.6.2. **מצבת כוח אדם:**

להלן כמות העובדים המשוקללת, נכון ל- 31.12.18, המועסקים במשרה מלאה:

תפקיד	כמות
מנכ"ל	1
מנהל תחום ביטוח כללי	1
מנהל כספים וסיכונים	1
יועצת משפטית וקצינת ציות	1
מנהל מערכות מידע	1
מנהל פרויקטים מיוחדים וסוכנים	1
מנהל תביעות, שירות ודיגיטל	1
עובדי כספים וגביה	2
עובדי חיתום	3
עובדי תביעות ועובדים כלליים	6
סה"כ	**18**

נושאי משרה ובעלי תפקיד במיקור חוץ (בריטנייר / היקף שעות לפי צורך)	כמות
אקטואר ממונה ביטוח כללי	1
מנהל אבטחת מידע	1
מבקר פנים	2
מנהל השקעות	1
מנהלת פניות הציבור	1
סה"כ	**6**

מצבת העובדים נכון לשנת הדוח מונה 18 עובדים שכירים. מצבת העובדים בחברה צפויה לגדול, בהתאם לגידול הצפוי בפעילות החברה וצרכיה העסקיים, אך ככלל ההעדפה היא לשמור על מנגנון עובדים רזה ויעיל תוך שימוש בטכנולוגיה, מידע ואוטומציה ככל הניתן. נכון למועד הדוח, לחברה אין תלות מהותי בעובד מסוים.

מתוך מצבת העובדים הנזכרת לעיל, 7 עובדים הינם נושאי משרה: מנכ"ל החברה, 4 מנהלי חטיבות ו-2 נושאי משרה, הכפופים ישירות למנכ"ל, וכן מבקר פנים, אקטואר ממונה ביטוח כללי, ומנהל השקעות נוסטרו של החברה שהינם נותני שירותים כאמור במיקור חוץ.

החברה מגבשת תוכנית הדרכות שנתית לעובדיה, ומקיימת באופן שוטף הדרכות והשתלמויות בנושאים שונים בהתאם לצורך. ההדרכות כוללות את תחומי הביטוח השונים בהם עוסקת החברה, הדרכות על תוכנות מחשב שבשימושה, שירות לקוחות וכן הדרכות הנדרשות על פי הוראות הדין. מטרת תכנית ההדרכות הינה שיפור מתמשך ושמירה על רמתם המקצועית של עובדי החברה ומנהליה, וכן לבזר את מוקדי הידע לכמה שיותר פונקציות בארגון כדי לייצר שרידות לאורך זמן.

4.6.3. מדיניות התגמול של נושאי המשרה בחברה:

החברה קיבלה מהרשות הקלה לדחות את הנהגת מדיניות התגמול עד 31 בדצמבר 2019, ולכן נכון למועד הדוח, טרם קבעה מדיניות כאמור. יחד עם זאת, תנאי ההתקשרות של נושאי המשרה, שאינם דירקטורים נבחנו ואושרו על ידי ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה, בהתאם למגבלות הקיימות בהוראות הדין הרלוונטיות. החברה נערכת לאישור תכנית אופציות לנושאי משרה בכירים, כפוף להוראות הדין בנושא תגמול, אך נכון למועד הדוח, תכנית שכזו טרם אושרה.

למידע נוסף אודות תנאי העסקתם של נושאי המשרה בחברה ראה תקנה 21 לחלק ד' פרטים נוספים על התאגיד המצורף לדוח התקופתי.

שכרם של הדירקטורים החיצוניים והפנימיים בחברה (למעט יו"ר הדירקטוריון) נקבע באופן אחיד, בהתאם להוראות תקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס-2000, בטווח שנקבע בהתאם לדרגתה של החברה כמפורט בתוספת הרביעית לתקנות, וכפי שתהא מעת לעת. נכון למועד הדוח החברה מדורגת בדרגה א'. לפרטים נוספים ראה ביאור 24 ד' לדוחות הכספיים ותקנה 21 לחלק ד' פרטים נוספים על התאגיד המצורף לדוח התקופתי.

4.7. שיווק והפצה

4.7.1. כללי

פעילות השיווק וההפצה נוגעת לכל תחומי הפעילות של החברה. השיווק וההפצה בחברה צפוי להתבצע באמצעות שני ערוצים עיקריים: מכירה באופן ישיר ומכירה באמצעות סוכני ביטוח נבחרים וכל זאת באמצעות ועל גבי התשתית המיכונית החדשנית של החברה.

בשיווק ישיר, החברה תמכור פוליסות גם באופן ישיר למבוטחים (פרטיים ועסקיים כגון ציי רכב וקולקטיבים), ללא תיווך של סוכני ביטוח. שיטת עבודה זו מתאפיינת בקיום קשר ישיר בין החברה ללקוחותיה הקיימים והפוטנציאליים. קשר זה יתקיים בעיקר באמצעות פורטל ואפליקציית לקוחות באינטרנט עם העדפה למכשירי המובייל ובאמצעים טכנולוגיים, הכוללים מערכות מחשב מתקדמות, המאפשרות תהליכי חיתום והפקה אוטומטיים המבוססים הגדרות מפורטות על המידע הנדרש לקבלת החלטה בתחומי פעילות החברה, וכן בתמיכה מסויימת בשל מוקד השירות והשיווק של החברה. אתר האינטרנט ומוקד השירות של החברה צפויים להיות מקור שיווק ואמצעי מכירות מרכזי של החברה בהמשך. לכן, להפרעה במקורות תקשורת אלו ו/או שיבוש בהם לאורך זמן עלולה להיות השפעה רבה על פעילות החברה.

החברה משווקת פוליסות גם באמצעות סוכני ביטוח, הנבחרים בקפידה. סוכני החברה פועלים לפי תעריפים והנחיות חיתום שהחברה מפיצה מעת לעת בענפי הביטוח השונים. פעילות הסוכנים והתקשרויותיהם עם החברה כפופות לדין, ובכלל זה חוק חוזה הביטוח, חוק הפיקוח על הביטוח והוראות הממונה. יצוין, כי חוק הפיקוח על הביטוח מורה, בין היתר, על קיומו של הסכם התקשרות בכתב בין מבטח לבין סוכן ביטוח ורישיון מתאים. הוראות נוספות ביחס למערכת היחסים בין

המבטח לסוכני הביטוח קבועות גם בחוזרים שפורסמו על-ידי הממונה. הסוכנים מזוכים בעמלות הנקבעות כשיעור מדמי הביטוח והן משולמות לסוכנים על מכירות המבוצעות בפועל, לרוב לפי קצב התפתחות הגבייה של הפוליסות, ובכך מתאפשר לחברה לתמחר את מוצריה ועלויות השיווק שלהם.

החברה משתמשת, בין היתר, בשיטות מתקדמות לאחסון מידע המאפשרות קישוריות אוטומטיות וכן במערכות תומכות החלטה ומערכות עזר כגון: מערך טלפוני, הקלטות, שימוש ב SMS, בוטים, סריקת מכתבים, דואר אלקטרוני אוטומטי וכיוצ"ב.

4.7.2. שיווק והפצה – ענף ביטוח רכב חובה:

שיווק ומכירת הפוליסות נעשה באותם ערוצים כנ"ל. הפקת הפוליסות מבוצעת על גבי מערכות החברה, וניתן להפיק תעודות ביטוח רכב חובה משולמות באמצעות כרטיס אשראי, או לתשלום במזומן בבנק. שיעורי העמלה לסוכנים, במקרה של שיווק על ידי סוכן, נקבע בחלקו על פי המוצר ובחלקו מותנה בהיקף התפוקה של הסוכן. שיעור העמלה הממוצע המשולם לסוכנים לפני מע"מ הינו כ-4.5% מהפרמיות ברוטו. נכון ליום 31.12.2018, אין לחברה סוכן ביטוח שהיקף פעילותו בענף עולה על 10% מהפעילות בענף. התקשרויות העיקריות של החברה מול שני ציי הרכב בשנת 2018 נעשו ללא תיווך בביטוח.

4.7.3. שיווק והפצה – ענף רכב רכוש:

שיווק ומכירת הפוליסות נעשה באותם ערוצים כנ"ל. הפקת הפוליסות מבוצעת במערכות החברה, על ידי סוכני הביטוח וכן עובדי החברה בהתאם לסמכויות הפקה, וניתן להפיק פוליסות, ולשלמן, באמצעות כרטיס אשראי, גביה מרכוזת משכר וכן בגביה רגילה. שיעורי העמלה לסוכנים, במקרה של שיווק על ידי סוכן, נקבע בחלקו על פי המוצר ובחלקו מותנה בהיקף התפוקה של הסוכן. שיעור העמלה הממוצע המשולם לסוכנים לפני מע"מ אינו רלוונטי לשנת הדוח היות ולא נמכרו פוליסות ביטוח בענף רכב רכוש בתקופת הדוח. לפיכך, נכון ליום 31.12.2018, אין לחברה סוכן ביטוח שהיקף פעילותו בענף עולה על 10% מהפעילות בענף.

4.7.4. שיווק והפצה – ענף כללי אחר - דירות:

שיווק ומכירת הפוליסות נעשה באותם ערוצים כנ"ל. הפקת הפוליסות מבוצעת במערכות החברה, על ידי סוכני הביטוח וכן עובדי החברה בהתאם לסמכויות ההפקה, ניתן להפיק פוליסות משולמות הן באמצעות כרטיס אשראי והן בגביה רגילה. שיעורי העמלה לסוכנים, במקרה של שיווק על ידי סוכן, נקבע בחלקו על פי המוצר ובחלקו מותנה בהיקף התפוקה של הסוכן. שיעור העמלה הממוצע המשולם לסוכנים לפני מע"מ הינו כ-25% מהפרמיות ברוטו.

בהתאם ל**תקנות הפיקוח על שירותים פיננסים (ביטוח) (דמי עמילות מרביים בביטוח מבנה אגב הלוואה לדיור), התשע"ב-2012**, נקבעה מגבלה של 20% (כולל מע"מ) מדמי הביטוח שגבה המבטח

מהמבוטח, על דמי העמילות שמשלם מבטח לסוכן ביטוח עבור תיווך בפוליסות ביטוח מבנה אגב הלוואה לדיור. תחילתן של התקנות ביום 1 בינואר 2013 והן חלות על דמי עמילות המשולמים בשל חוזים לביטוח אגב הלוואה, שתחילת תוקפם או שחודשו מיום התחילה ואילך. נכון לתקופת הדוח החברה טרם החלה בשיווק פוליסות ביטוח מבנה אגב משכנתא.

יצויין כי נכון ליום 31.12.2018 היקף הפעילות בענף זה הינו זניח.

4.7.5. שינויים מהותיים בדינים:

בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בדינים אשר מתייחסים לעמלות או לתשלומים לערוצי הפצה בתחומים בהם פועלת החברה.

עם זאת, נציין כי במרץ 2017 פורסמה טיוטת חוזר בעניין מעורבות תומכי מכירה בהליך שיווק ומכירה של מוצר ביטוח, שעשויה להשפיע על פעילות החברה במידה ותיכנס לתוקף: הטיוטה מסדירה את פעילותם של תומכי מכירה שאינם מחזיקים ברישיון סוכן ומבצעים פעולות אגב מכירת מוצר ביטוח עבור מבטח או סוכן. הוראות הטיוטה, קובעות, בין היתר, כי פוליסה שנמכרה על-ידי תומך מכירה, לא תיכנס לתוקף עד לקבלת אישור יזום על-ידי הלקוח וכי לקוח שצורף לביטוח על-ידי תומך מכירה יהיה רשאי לבטל הצטרפות ולקבל חזרה את הפרמיות ששילם עד שישה חודשים ממועד הצירוף לביטוח.

4.8. ספקים ונותני שירותים

4.8.1. כללי

כחלק מהאסטרטגיה של החברת ליעילות תפעולית, החברה הגדירה מראש תחומים הקשורים לפעילותה המרכזית, שבהם היא תרכוש שירותי מיקור חוץ מנותני שירות מקצועיים, לפחות לתקופה הראשונית של תחילת הפעילות. החברה אישרה בדירקטוריון מדיניות מיקור חוץ לבחינת התקשרויות מהותיות ואופן אישורן. בנוסף, החברה רוכשת מוצרים ושירותים מספקים רבים, ביניהם ספקי פרסום ושיווק, ספקי ציוד ותחזוקה, ספקי שירותים משפטיים, שמאים, חוקרים, ספקי תוכנה וחומרה, ספקי שרותי תיקוני רכב וחלפים, גרירה, תיקוני שמשות, תיקון נזקים ועוד. העלות של חלק ניכר מההתקשרויות הללו נזקפות לעלות התביעות בענפי הביטוח השונים ובעיקר בתחומי רכב חובה ורכב רכוש. החברה בוחרת את ספקיה בהתאם לרמת המקצועיות והאיכות, לעלות, לטיב השירות, לזמינותם ולתחומי מומחיותם. בדרך כלל ההתקשרויות עם הספקים הינן לתקופה בלתי קצובה (חידוש שנתי אוטומטי) ואינן כוללות הסדר בלעדיות.

4.8.2. **ספקים ושירותים – ענף ביטוח רכב חובה:**

החברה קשורה בהסכמים עם ספקים שונים הקשורים בענף ביטוח רכב חובה. החברה מבצעת את סילוק התביעות בענף זה באמצעות מחלקת סילוק תביעות פנימית ונעזרת ביועצים חיצוניים על פי שיקול דעתה. לחברה ספקים שונים, ובכלל זאת עורכי דין, חוקרים, מומחים ועוד. יצוין כי החל משנת 2010, האחריות למתן שירותים רפואיים לנפגעי תאונות דרכים הכלולים בתוספת השנייה לחוק בריאות ממלכתי, תשנ"ד-1994 ובצו התרופות בחוק בריאות ממלכתי עברה מטיפולן של חברות הביטוח לאחריותן הבלעדית של קופות החולים, תמורת העברת שיעור של 9.4% מפרמיית ביטוח החובה בגין אותם שירותים לקופות החולים. לחברה אין תלות מהותית בספקים או בנותני שירותים בענף זה.

4.8.3. **ספקים ושירותים – ענף רכב רכוש:**

החברה התקשרה עם ספקי שירות שונים למתן שירות ללקוחותיה בענף ביטוח רכב רכוש, כגון: ספקי שירותים משפטיים; שמאים; חוקרים; שרותי תיקוני רכב וחלפים; חברות לרכישת כלי רכב שעברו תאונות, וכלי רכב שנמצאו לאחר גניבה; שירותי גרירה; תיקוני שמשות ועוד. בכל ההסכמים נקבעו תעריפים, על בסיס שנתי או תקופתי, אותם משלמת החברה לנותן השירותים. בהסכמים אלו אין כמויות מינימאליות או סכומי מינימום. החברה מבצעת את סילוק התביעות בענף זה באמצעות מחלקת סילוק תביעות פנימית ונעזרת ביועצים חיצוניים על-פי שיקול דעתה והצורך. לחברה אין תלות מהותית בספקים או בנותני שירותים בענף זה.

4.8.4. **ספקים ושירותים - ענף כללי אחר - ביטוחי דירות:**

החברה התקשרה עם ספקים ונותני שירותים בתחום תיקון נזקי מים למבנה במסגרת חלופה של מכירת כיסוי בגין נזקי מים באמצעות שרברב בהסדר.

החברה מבצעת את סילוק התביעות בביטוחי דירות באמצעות מחלקת סילוק תביעות של החברה ונעזרת ביועצים חיצוניים על-פי שיקול דעתה והצורך. החברה התקשרה ישירות עם חברת ניהול ליישוב תביעות נזקי מים וכן עם שרברבי הסדר. כמו-כן, לחברה ספקים נוספים, ובכלל זאת שמאים, סוקרים, עורכי דין, חוקרים וכדומה. לחברה אין תלות מהותית בספקים או בנותני שירותים בביטוחי דירות.

4.8.5. **ספקי מחשב ותכנה**

כפי שיפורט בסעיף 4.9.2 להלן, בעניין השקעות החברה במערכות מחשב, החברה מתקשרת בתחום המחשוב והתכנה עם ספקים שונים לשם פיתוח, תחזוקה ושירותים נוספים, הן לטווח ארוך והן לטווח קצר, שביחס למרביתם לחברה אין תלות מהותית בהם. אופן ההתקשרות עם הספקים כולל סוגי התקשרויות שונים, כגון התקשרות במחיר קבוע לפרויקט, התקשרות לפי שעות והתקשרות

במחיר רשיונות שימוש בתוכנות, לתקופה של שנה או מספר שנים. החברה קשורה עם ספקים שונים אשר מבצעים עבורה שירות הכולל בין השאר פיתוח ותחזוקה של מערכות מידע או תשתיות בפעילות מזדמנת ו/או שוטפת במשרדי החברה או משרדי הספק.

ניהול הגנת הסייבר – החברה התקשרה עם חברת אבטחת מידע, למתן מעטפת שירותים וניהול תחום הגנת הסייבר במיקור חוץ בחברה. מנכ"ל החברה, מר אורן אלימלך, בעל 20 שנות ניסיון בתחום, משמש כמנהל הגנת הסייבר של החברה. תחילת התקשרות בין הצדדים היא החל מ-1.6.2018. תקופת ההתקשרות: 12 חודשים, וההסכם מתחדש מאליו, כפוף לזכות סיום ההסכם. בין הצדדים נחתם הסכם המעגן את מכלול השירותים על פי דין.

4.9. רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים (תוכנות מחשב)

4.9.1. רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים (תוכנות מחשב) מהותיים

מרבית הרכוש של החברה נמצא במשרדי החברה, בדרך השרון 12 כפר סבא וכן בענן מבית Microsoft, כפי שיפורט בסעיף קטן ב' להלן. לפרטים נוספים ראה ביאורים 5 ו- 6 לדוחות הכספיים.

4.9.2. השקעות של החברה במערכות מחשב

החברה קשורה בהסכם משמעותי לרישיון שימוש, פיתוח והטמעה של מערכת הליבה הביטוחית של החברה עם חברת NDFS (NTT Data Financial Services), חברה בת של הקונצרן היפני NTT Corperation. פיתוח התוכנות ומערכות הליבה על ידי NDFS, עבור וביחד עם החברה, נעשה בהתאם לאבני דרך קבועות ומוגדרות מראש. מטבע הדברים בסוג התקשרות שכזה, לחברה תלות מסויימת בספק זה.

מערכת הליבה מכילה מספר רב של מודולים: הפקה בענפי הביטוח השונים, תביעות, גביה, ביטוח משנה, ארכיב אלקטרוני, מודול לניהול תהליכים וכן מודול להפקת דוחות. המערכת כוללת גם מודול שהינו פורטל לסוכנים (B2B), ופורטל לקוחות (B2C), שהותאמו לתקינה הישראלית, להוראות הרגולציה והדין החלות על מבטח וגוף מוסדי בישראל וכן לפעילות החברה כחברת ביטוח דיגיטלית.

כמפורט בסעיף 1.6.2 לעיל, התוכנה הועברה במועד תחילת הפעילות לחברה, מהחברה האם, על פי הערכת שווי כנגד הקצאת מניות. רישיון השימוש בתכנה הוא ללא הגבלה בזמן, כנגד תשלום רישוי חד פעמי ועלויות תחזוקה שוטפת שנתיות, המתעדכנות בין היתר גם על בסיס היקפי הפעילות של החברה. בתקופת הדוח, החברה לא שילמה תשלומים לספק התוכנה הנ"ל. ראה גם באור 1ב' בדוחות הכספיים.

מערכות החברה (לרבות מערכות הליבה הנ"ל) מתארחות, נכון למועד הדוח, בענן Microsoft Azure באתר מרכזי במערב אירופה. התשתיות שנבנו בענן עבור המערכות וכן האפליקציות ובסיסי המידע הנשמרים שם – מיישמים את הנחיות אבטחת מידע, הרגולציה והסרטיפיקטים הדרושים לטובת

יישום הנ"ל בענן ובכלל. ההתקשרות עם Microsoft נעשית באמצעות נציג בישראל (Contractor). השימוש במערכות ענן מאפשר לחברה גמישות בכל הקשור לאפשרות לנצל בצורה יעילה, בהתאם לצורכיה, משאבי מחשוב ושירותים שונים שמוצעים ללקוחות הענן. בנוסף, היכולת של החברה להחליף את ספק הענן ואת מבנה התשתיות בענן, היא יחסית גבוהה, בוודאי לעומת יכולת מקבילה של המתחרים, שמערכות המידע שלהם ישנות ומסורבלות. במסגרת הסכם שירותי הענן בו התקשרה החברה, החברה מקבלת שירותי גיבוי למערכות המחשוב של החברה המוטמעות כאמור בענן. כמו-כן, לחברה מערכות גיבוי נוספות גם בשטח משרדיה.

יחידת מערכות מידע של החברה מספקת את כלל שירותי מערכות מידע לארגון באמצעות עובדי חברה, ועל פי הצורך גם באמצעות קבלני משנה וספקי תוכנה שונים. שירותי הגנת הסייבר, הגנת הפרטיות ואבטחת המידע של החברה, מבוצעים במיקור חוץ בריטיינר שוטף כמפורט לעיל.

החברה השקיעה בתוכנה ורכישת ציוד מחשב בשנת 2018 כ-29,148 אלפי ₪. סך ההוצאות השוטפות של החברה בגין מערכות מידע עמדו על כ-718 אלפי ₪.

4.9.3. **עונתיות:**

לא ניתן למדוד את השפעת העונתיות על הרווחיות נכון למועד הדוח הואיל והחברה החלה בפעילות מינימלית ברבעון האחרון של השנה. עם זאת יצוין בכלליות כי בתחומי הביטוח הכללי השונים, לרוב מחזורי הפרמיות גדולים יותר בד"כ בתחילת השנה הקלנדרית, מאחר ובתי עסק רבים, לרבות ציי רכב, בוחרים לחדש את חוזי הביטוח השנתיים שלהם בתחילת השנה. בביטוחי רכב חובה ורכוש ישנה בדרך כלל עלייה בהיקף התביעות בחודשי החורף, כתוצאה מריבוי תאונות הדרכים ומנזקי מזג האוויר ובביטוחי דירות ישנה עליה בהיקף התביעות בחודשי החורף כתוצאה מפגעי מזג האוויר.

לא ניתן למדוד את התפלגות פרמיה ברוטו בביטוח כללי לפי רבעונים בשנת 2018 (כאמור החברה החלה לשווק פוליסות ביטוח רכב חובה ועשרות פוליסות ביטוח דירה ברבעון הרביעי של שנת 2018 בלבד). לפיכך, בגין שנת 2018 ברבעון הרביעי, שולמה לחברה 100% מהפרמיה ברוטו בביטוח כללי.

4.9.4. **נכסים לא מוחשיים:**

4.9.4.1. **נכסי קניין רוחני:**

החברה משתמשת לצורך פעילותה בשמות ובלוגו, שנכון למועד הדוח, החברה פועלת לרישומם כסימן מסחרי- אך טרם הושלם הרישום בגינם. לפרטים אודות רישיון השימוש במערכות הליבה הביטוחיות של החברה ראה סעיף 4.9.2 לעיל. בנוסף כמתואר לעיל, החברה משתמשת בפעילותה בתוכנות בבעלותה ו/או שנרכשו רשיונות לשימוש בהן. החברה מפתחת באמצעות עובדיה ובאמצעות ספקיה תוכנות לשימוש עצמי, ובחלקן יש לה זכויות יוצרים.

4.9.4.2. **מאגרי מידע:**

נכון למועד הדוח, החברה פועלת מול הרשות למשפט טכנולוגיה ומידע לרישום מאגרי מידע, שבמסגרתם נשמרים נתונים המשמשים את החברה בפעילותה. המידע הכלול במאגרי המידע

הנ"ל כולל מידע הנמסר לחברה על-ידי המבוטחים ו/או ו/או סוכני ביטוח ו/או מידע אשר החברה מאתרת ומקבלת במסגרת שירותים הניתנים על-ידה, כגון טיפול בתביעות ותובעים. מאגרי המידע שירשמו הם לקוחות ולקוחות פוטנציאלים, סוכנים וספקים, עובדים ומועמדים לעבודה, תביעות.

4.9.4.3. **אתר אינטרנט:**

בבעלות החברה אתר אינטרנט בכתובת: www.we-sure.co.il. החברה מפעילה את אתר האינטרנט בו נכלל מידע אודות החברה ומוצריה העומד לרשות הציבור. נכון למועד הדוח האתר טרם כולל איזור למידע אישי ללקוחות ולסוכנים.

4.9.5. **גורמי סיכון:**

להלן טבלת גורמי הסיכון של החברה ומידת השפעתם על עסקי החברה:

גורמי סיכון	מידת ההשפעה		
	השפעה גדולה	השפעה בינונית	השפעה קטנה
גורמי מקרו			
מצב המשק והאטה כלכלית		×	
סיכון שוק בשווקים בינלאומיים		×	
שינוי בשיעור הריבית		×	
שינוי במדד המחירים לצרכן		×	
סיכון שערי חליפין			×
סיכון מחירי מניות ואג"ח	×		
סיכוני אשראי	×		
גורמים ענפיים			
סיכוני ביטוח	×		
סיכוני תחרות ומתחרים	×		
שינויים רגולטוריים וסיכוני ציות	×		
סיכון ביטוח משנה	×		
סיכון קטסטרופה:			
סיכון רעידת אדמה /אסון טבע		×	
סיכון טרור / מלחמה			×
גניבות, תאונות, שריפות		×	
סיכונים מיוחדים לחברה			
תלות בבעלי השליטה	×		
סיכוני מערכות מידע	×		
סיכוני תמחור, מודלים וחיתום	×		
סיכונים תפעוליים		×	
יחסי עבודה			×
סיכונים משפטיים		×	
סיכוני נזילות	×		
סיכוני מוניטין		×	
התאמה בין נכסים להתחייבויות		×	
סיכוני סייבר		×	

ייחוס מידת השפעת גורמי הסיכון לעיל על החברה מבוססת על הערכה סובייקטיבית איכותית ושיקול הדעת של הנהלת החברה, בהתחשב בהיקף ובמאפייני פעילותה נכון לתאריך דוח זה. ייתכן כי בפועל מידת ההשפעה של כל אחד מגורמי הסיכון תהיה שונה, לאור השינויים העשויים לחול במאפייני פעילות החברה ו/או בתנאי השוק ו/או בהתנהלות הגורמים הרגולטוריים לאחר תאריך דוח זה וייתכן כי לגורמים שונים יהיו השפעות עקיפות במידה שיתרחשו בו זמנית. לפרטים נוספים אודות מכלול הסיכונים להם חשופה החברה - ראה ביאור 23 לדוחות הכספיים.

4.9.6. הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה:

- התקשרות עם שלושה לקוחות בעלי ציי רכב, לביטוח אלפי ועשרות אלפי כלי רכב בכל צי, בביטוחי רכב חובה.
- מערך הסכמים עם מבטחי משנה, במסגרתם רכשה ביטוח משנה כמפורט בסעיף 4.5 לעיל.
- הסכם עם חברת NDFS לשימוש, פיתוח והטמעה של מערכת ליבה ביטוחית כמפורט בסעיף 4.9.2 לעיל.
- הסכם לקבלת שירותי יישוב תביעות בנזקי מים – שרברב בהסדר בביטוחי דירה, כמפורט בסעיף 4.8.4 לעיל.
- ההתקשרות לשכירת משרדים במרכז שרונה בכ"ס. החברה המתקשרת – הארט, עבור כל החברות בקבוצה. תקופת ההתקשרות כ – 3.5 שנים, עם 2 תקופות אופציה של 3 שנים כ"א.

4.9.7. תחזיות אחרות והערכות לגבי עסקי החברה:

החברה מעריכה כי קיימת מגמת שוק של השוואת מחירים ורגישות הולכת וגוברת למחיר על חשבון נאמנות הלקוח לחברה כזו או אחרת. מגמה זו מתעצמת וצוברת תאוצה עם כניסתם לשוק חברות דיגיטליות חדשות, דוגמת החברה, ושל אתרי ההשוואה ומחשבונים רשמיים של אתר האינטרנט של רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, המספקים אפשרות להשוואה בין מחירי הביטוח של החברות בשוק. האסטרטגיה של החברה מושתתת על האפשרות הקיימת לה להציע מחירים אטרקטיביים בהשוואה לשוק, שירות יעיל ופלטרומות דיגיטליות מתקדמות, נוחות ושקופות, ובכך להוות תחרות ראויה לשאר החברות. שיטת הפעילות של החברה מבוססת על מבנה רזה, יעילות תפעולית, העדר סירבול ובירוקרטיה, מתן פיתרונות אישיים ומהירים, חיתום איכותי ועוד, אשר יאפשרו לה להציע מחירים תחרותיים ולתת שירות מהיר, אדיב, מקצועי ויעיל לכל אורך הדרך, מרגע המכירה עובר לטיפול בתביעות וכלה בבקשות לביטול חוזה הביטוח ועוד. החברה מאמינה כי שילוב של מחיר אטרקטיבי, שקיפות ושירות ברמה הגבוהה ביותר לסוכני החברה וללקוחותיה, הינם המפתח להצלחה. היעדים של החברה הינם להיות חברת ביטוח דגיטלית מובילה ולמקסם את רווחיה באמצעות בניית תיק לקוחות רחב ומגוון ושימורו לאורך זמן.

חלק ה' – היבטי ממשל תאגידי

5.1. מידע אודות דירקטורים חיצוניים מכהנים:

נכון למועד הדוח, בחברה מכהנים שלושה דירקטורים חיצוניים מתוך שבעה דירקטורים מכהנים כדלהלן:

- מר עומר בן פזי, מכהן כדירקטור חיצוני בחברה החל מיום 1.9.2018. מר בן פזי הינו בעל כשירות חשבונאית ופיננסית ומומחיות ביטוחית. מכהן כיו"ר ועדת הביקורת וכחבר ועדת השקעות.
- מר ראובן קפלן מכהן כדירקטור חיצוני בחברה החל מיום 1.9.2018. מר קפלן הינו בעל כשירות חשבונאית ופיננסית ומומחיות ביטוחית. מכהן כחבר ועדת הביקורת וכחבר ועדת השקעות.
- מר אבי קלר מכהן כדירקטור חיצוני בחברה החל מיום.1.9.2018. מר קלר הינו בעל כשירות חשבונאית ופיננסית ומומחיות ביטוחית. מכהן כחבר ועדת הביקורת.

5.2. מבקר פנים:

א. פרטי המבקר הפנימי-

שם: רו"ח עליזה שרון (ועובדי המשרד)

תאריך תחילת כהונה: 1.9.2018

נסיון מקצועי: כלכלנית ורואת חשבון, בעלת פירמת רואי חשבון כ-24 שנים. למשרד המבקרת ניסיון רב בכל סוגי המוסדות הפיננסיים (לרבות רגולציה לסוגיה), בגופים ציבוריים, בחברות ממשלתיות, מלכ"רים, בחברות נדל"ן לסוגיהן, תעשיה, ושירותים לסוגיהם– בחברות מהגדולות במשק.

ב. החזקה בניירות ערך וניגוד עניינים-

למיטב ידיעת החברה, למבקר הפנימי אין כל אחזקות בניירות ערך (או בגוף קשור), ואין לו קשרים עסקיים מהותיים או קשרים מהותיים אחרים עם החברה או עם גוף הקשור אליה.

ג. יחסי עבודה-

המבקר הפנימי מעניק שרותי ביקורת פנים במיקור חוץ ואינו עובד החברה. הממונה על מבקר הפנים הינו יו"ר הדירקטוריון. בביצוע ביקורתו הוא מסתייע בצוות משרדו (רואי חשבון, אנשי מחשב, משפטנים, כלכלנים וכיו"ב) ואנשי מקצוע חיצוניים בהתאם לסוג ומורכבות הפעילות. המבקר הפנימי אינו ממלא תפקידים נוספים בחברה.

ד. היקף העסקה-

המבקר הפנימי מועסק במיקור חוץ בהיקף שעות עבודה שנקבע מראש עם החברה, המאושר על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון.

פעילות הביקורת הפנימית בחברה בשנת 2018 הסתכמה בכ-40 שעות ביקורת (שכן החברה החלה, הלכה למעשה, במכירת פוליסות רק ברבעון האחרון של השנה).

תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית לשנת 2019 צפויה להיות חלק מתוכנית עבודה רב שנתית שתוגדר ותאושר במוסדות החברה, אשר אמורה לכסות אחת לתקופה את מרבית הפעילויות המהותיות של החברה.

ה. **תגמול-**

התגמול מבוצע על פי תעריף ריטיינר חודשי, בהתאם להיקף שעות צפוי ממוצע הנדרש לשירותי ביקורת הפנים. שכר המבקר הפנימי בשנת 2018 הסתכם בסך של כ-16 אלף ₪ (לא כולל מע"מ). דירקטוריון החברה סבור כי תנאי התגמול של המבקר הפנימי אין בהם כדי להשפיע על שיקול הדעת המקצועי של המבקר הנ"ל.

5.3. רואה חשבון מבקר:

א. **פרטי רואה חשבון מבקר-**

שם משרד רואה החשבון המבקר של החברה הינו משרד "סומך חייקין" החברים ב-KPMG ("רואה החשבון המבקר").

תאריך תחילת כהונת משרד רואה החשבון המבקר הינו 1.6.2018

רו"ח אברהם פרוכטמן הינו השותף מטעם משרד רואה החשבון המבקר האחראי על הטיפול בחברה.

ב. **השכר הכולל לו זכאי רואה החשבון המבקר-**

עבור שירותי ביקורת דוחות כספיים שנתיים, ביקורת על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי וביקורת דוח התאמה לצרכי מס ליום 31.12.2018 – שכ"ט בסך של 90 אלפי ש"ח. כמו כן, סקירה של מידע כספי וסקירת הדיווחים הנלווים לדוחות הכספיים ליום 19 יוני, 2018 כפי שנדרש מהחברה לצורך קבלת רישיון מבטח.

2018	שכר בגין שירותי ביקורת	שכר בגין שירותי מס מיוחדים	שכר בגין שירותים אחרים	סה"כ
אלפי ש"ח*	90	11	3	104
שעות	375	51	10	436

*לא כולל מע"מ

5.4. בקרה פנימית על דיווח כספי והיערכות ליישום משטר כושר הפירעון לפי הדירקטיבה Solvency II:

הקלות שקיבלה החברה מרשות שוק ההון

כחלק מהליך קבלת רישיון לפעול כמבטח בישראל, החברה קיבלה הקלות מסויימות מרשות שוק ההון לתקופות שונות ממועד כניסת הרישיון לתוקף.

חלק מההקלות שהתקבלו נוגעות לגילוי לציבור ולדיווחים כספיים כלהלן:

- החברה תהיה רשאית לדחות את הפרסום של גילוי דוח יחס כושר פירעון כלכלי בדוחות התקופתיים, כך שיפורסם לציבור לראשונה בגין הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020.
- דחיה בשנתיים של הביקורת על דוח יחס כושר פירעון כלכלי בהתאם לחוזר 2017-1-20 מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי ובאתר האינטרנט של חברות הביטוח בנושא משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solcency II, כך שבמקום שהביקורת תיעשה לראשונה על נתוני 31 בדצמבר 2018, היא תיעשה לראשונה על נתוני 31 בדצמבר 2020 (בתקופה זו החברה תגיש דוח מיוחד של רואה חשבון מבקר על התהליכים והחישובים כפי שייקבע).
- דחיית תחילת החישוב החצי שנתי לפי חוזר סולבנסי כך שייעשה החל מנתוני 30 ביוני 2020.
- החברה רשאית לדחות את יישום ההוראות בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המפורטות בחוזרים 2009-9-10 "אחריות ההנהלה על בקרה פנימית על דיווח כספי" ו 2010-9-7 "בקרה פנימית על דיווח כספי-הצהרות דוחות וגילויים", לרבות את דרישות הגילוי הנוגעות להוראות אלו והמפורטות בסעיף 5 לפרק 1 חלק 4 בשער 5 לחוזר המאוחד, לתקופה של שנתיים ממועד כניסת הרישיון לתוקף.

בהתאם לעיל החברה לא צירפה את הצהרת מנכ"ל החברה ומנהל הכספים של החברה בדבר הבקרה הפנימית בחברה.

אמיל ויינשל	**ניצן צעיר הרים**
יו"ר הדירקטוריון	**מנהל כללי**

27.03.2019

פרק 2 – דוח הדירקטוריון

ליום 31.12.2018

פרק 2 – דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

פרק 2 – דוח הדירקטוריון 73
תוכן עניינים 74
תחומי הפעילות של החברה- 75
הרכב ההכנסות בתקופת הדוח- 75
אירועים במהלך שנת הדוח- 76
תיאור הסביבה העסקית- 76

תחומי הפעילות של החברה-

החברה הינה חברת ביטוח ישראלית שקבלה רישון מבטח ביום 20 ביוני 2018 ובהתאם החלה את פעילותה במחצית השניה של שנת 2018 ופועלת, נכון למועד הדוח, בתחום הביטוח הכללי בישראל. פעילות החברה מתמקדת, נכון למועד הדוח, בשלושה ענפים עיקריים : ענף ביטוח רכב חובה, ענף ביטוח רכב רכוש (החברה החלה למכור פוליסות בענף זה החל מיום 1 בינואר 2019) וענף ביטוח כללי אחר, הכולל ביטוחי דירות. החברה פועלת באמצעות סוכני ביטוח ובאופן ישיר.

הרכב ההכנסות בתקופת הדוח-

1) נתונים על התפתחות מחזורי הפרמיות ברוטו ושייר בחברה (באלפי ש"ח)

להלן פרטים אודות פרמיות בחברה לשנת 2018 (במהלך המחצית השניה של השנה החלה החברה בפעילות) :

	2018
פרמיות :	
ברוטו	4,065
שייר	1,216
פרמיות שהורווחו	
ברוטו	370
שייר	111

הפעילות לעיל מיוחסת אף לתקופת הרבעון האחרון לשנת 2018, בה החלה החברה בפעילות מכירות. לא קיים גידול לעומת שנים קודמות, היות וכאמור לא היתה פעילות לחברה בשנת 2017.

2) התפלגות נתונים על התפתחות מחזורי הפרמיות לפי תחומי הביטוח ברוטו ושייר (באלפי ש"ח):

להלן פרטים אודות התפלגות הפרמיות בחברה שהסתיימו ביום 31.12.2018 (במהלך המחצית השניה של השנה החלה החברה בפעילות כמבטח) :

תחום ביטוח	2018	אחוז מסה"כ
רכב חובה :		
ברוטו	4,022	99%
שייר	1,199	99%
כללי אחר (דירות) :		
ברוטו	43	1%
שייר	17	1%
סה"כ :		
ברוטו	4,065	100%
שייר	1,216	100%

הפעילות לעיל מיוחסת אף לתקופת הרבעון האחרון לשנת 2018.

3) **התפלגות הפרמיות המורווחות ברוטו ושייר (באלפי ש"ח):**

להלן פרטים אודות התפלגות הפרמיות שהורווחו בחברה והסתיימו ב 31.12.2018 (במהלך המחצית השניה של השנה החלה החברה בפעילות כמבטח) :

תחום ביטוח	2018	אחוז מסה"כ
רכב חובה:		
ברוטו	361	98%
שייר	107	96%
כללי אחר (דירות):		
ברוטו	9	2%
שייר	4	4%
סה"כ:		
ברוטו	**370**	**100%**
שייר	**111**	**100%**

הפעילות לעיל מיוחסת אף לתקופת הרבעון האחרון לשנת 2018.

אירועים במהלך שנת הדוח-

- ביום 20.6.2018 החברה קיבלה מרשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון רישיון מבטח בענפי הביטוח הכללי.
- לעניין עסקאות בהון המניות ראה סעיף 1.4 לעיל בפרק תיאור עסקי התאגיד ובאור 11 ב' לדוחות הכספיים.

תיאור הסביבה העסקית-

לפי הנתונים שמפרסמת הרשות, פועלות בשנת 2018 בישראל למעלה מ- 15 חברות ביטוח ישראליות אשר מרביתן עוסקות בביטוח כללי. לפרטים נוספים אודות התחרות בתחומי הפעילות השונים של החברה ולאמצעים שהחברה נוקטת על מנת להתמודד עמה, ראה סעיפים 2.2.5.5, 2.4.4.5, 2.3.5.5 לעיל בפרק תיאור עסקי התאגיד. מצבה העסקי של החברה ורווחיותה מושפעים במידה ניכרת, בין היתר, מהתנודתיות בשוקי ההון והתשואות על ההשקעות, משינוי לרעה או האטה במצב הכלכלי במשק, משינויים בשערי הריבית, שינויים בבמדד המחירים לצרכן, שינויים בתנאי הסדרי ביטוח המשנה ועוד.

א. <u>מגמות והתפתחויות בענפי הביטוח העיקריים בהם עוסקת החברה-</u>

לפרטים ראה פרק תיאור עסקי התאגיד.

ב. <u>סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים-</u>

מצבו הכלכלי, הפוליטי והביטחוני של המשק הישראלי ותשואות שוק ההון בארץ ובעולם משליכים על עסקי החברה ותוצאות פעילותה בתחומים שונים. השלכות אלו, יכולות לבוא לידי ביטוי, בין היתר, בהיקף תביעות הביטוח המוגשות לחברה ובתשואות תיק הנוסטרו של החברה. מעבר לסיכון הביטוחי, חשופה החברה גם לסיכוני השוק. סיכון זה נובע משינויים במדדי שוק או מחירי שוק.

ג. הנתונים המקרו כלכלים העיקרים בישראל:

בשנת 2018 צמח המשק הישראלי בכ-3.3%. שיעור האבטלה בשנת 2018 הינו 4.3% בממוצע השנתי. הגירעון בתקציב המדינה הסתכם בשנת 2018 בכ-38.87 מיליארד ₪, המהווה כ-2.9% מהתוצר, זהה ליעד הגירעון אשר תוכנן בפועל.

מדד המחירים לצרכן עלה בשנת 2018 בכ-0.8%, ומשקף סביבת אינפלציה יחסית נמוכה.

במהלך השנה חל שינוי בריבית בנק ישראל והיא עלתה ועמדה על 0.25% לעומת 0.1% אשתקד.

במהלך שנת 2018, במונחי שער החליפין הנומינלי אפקטיבי, נרשם פיחות ביחס לדולר של כ-7.4% ופיחות ביחס לאירו של כ-2.6%.

להלן נתונים על השינויים במדדי ניירות הערך בבורסה:

המדד	2018	2017
מדד ת"א 35	(3.2%)	2.7%
מדד ת"א 125	(2.3%)	6.4%
מדד אג"ח כללי	(1.5%)	4.7%

לפרטים אודות המגמות הכלליות בענף הביטוח והשפעתן על עסקי החברה, ראה סעיף 4.2 לעיל.

ד. מצבה הכספי של החברה:

להלן נתונים מאזניים עיקריים מהדוחות הכספיים לשנה שהסתיימה ביום 31.12.18 (באלפי ש"ח):

נתונים מאזניים	2018	שיעור מסך מאזן
נכסים:		
השקעות פיננסיות	6,001	7%
נכסי ביטוח משנה	2,841	3%
מזומנים ושווה מזומנים	43,587	52%
רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים	29,156	35%
הון והתחייבויות:		
הון	38,577	46%
התחייבות בגין חוזי ביטוח	4,002	5%
זכאים ויתרות זכות (הכוללים פיקדונות מבטחי משנה ופרמיה מראש)	40,443	48%
סך כל המאזן	**83,597**	

הון החברה ליום 31 בדצמבר 2018 הסתכם ל 38,577 אלפי ש"ח, מורכב מהון מניות ופרמיה על מניות בסך של 41,201 אלפי ש"ח, ויתרת הפסד כולל לתקופה של 2,624 אלפי ש"ח.

נכון ליום 31.12.2018 לחברה עודף בהון העצמי הנדרש בסך של 22,645 אלפי ש"ח לעומת ההון הנדרש לפי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסים (ביטוח)(הון עצמי מזערי הנדרש לקבלת רישיון מבטח), התשע"ח-2018 וחוזר הממונה בעניין הוראות בדבר הון עצמי לכושר פירעון של מבטח.

ה. <u>סקירת תוצאות הפעילות:</u>

להלן נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2018 (באלפי ש"ח) :

	2018
הפסד בענף פעילות ביטוח רכב חובה	(2,895)
הפסד בענף פעילות רכוש אחר (דירות)	(86)
סה"כ הפסד בתחום הפעילות – ביטוח כללי	(2,981)
הוצאות אחרות שלא נכללו במסגרת עסקי הביטוח	(132)
הפסד לפני מסים	(3,113)
מסים על הכנסה (הטבת מס)	(489)
הפסד כולל לתקופה	(2,624)

בשנת 2018 רשמה החברה הפסד כולל של 2,624 אלפי ₪ זאת עקב חסרון לגודל בשלב ראשוני זה של פעילותה, שבה לחברה הוצאות הנהלה וכלליות קבועות ורמת הכנסות נמוכה.

ההפסד מתחומי הפעילות הסתכם בשנת 2018 ב – 2,981 אלפי ₪.

ההפסד הנקי בתקופת הדוח נובע בעיקרו מענף ביטוח רכב חובה, שהיווה את רוב הפעילות בתקופה. מרבית ההפסד נובע מהעובדה כי החברה נמצאת בתחילת פעילותה העסקית ויחס ההוצאות להכנסות למועד הדיווח הינו גבוה מאוד. כמו כן, בהתחשב בכך כי ענף רכב חובה מאופיין ב"זנב ארוך" ולחברה אין מידע סטטיסטי בתיק הקיים שלה נוקטת החברה בגישה זהירה באמצעות שמירת עתודה כך שבתחילת פעילותה לא צפוי להשתחרר רווח חיתומי בענפי רכב חובה וחבויות שהינם כאמור בעלי "זנב ארוך".

1) **תחומי הפעילות במסגרת הביטוח הכללי:**

רכב חובה-

הפרמיה שהורווחה ברוטו בשנת 2018 הסתכמה בסך של 361 אלפי ₪. הפעילות בענף זה החלה ברבעון הנוכחי ובהתאם הפרמיה שהורווחה ברוטו ברבעון שהסתיים ביום 31.12.2018 הסתכמה בסכום זהה.

ההפסד הכולל לפני מיסים בענף רכב חובה בשנה שהסתיימה ב- 31.12.2018 עמד על סך של כ-2,895 אלפי ₪, מקור ההפסד הינו יחס גבוה מאוד של הוצאות הנהלה וכלליות ביחס לפרמיה מורווחת נמוכה בתקופת הפעילות הראשונית של החברה. היות והפעילות בענף זה החלה ברבעון הנוכחי, בהתאם ההפסד מתחום הפעילות ברבעון שהסתיים ביום 31.12.2018, עמד על סכום זהה.

ענף ביטוח רכוש אחר-

הנתונים בענף פעילות זה לשנת 2018 הינם בתחום ביטוחי הדירות בלבד. היקפי הפעילות בענף זה בתקופה לעיל הינם זניחים, והחברה הציגה הפסד של 86 אלפי ₪ בתקופה עקב יחס הוצאות הנהלה קבועות גבוה ביחס לפרמיה המרווחת בתקופת הדוח.

2) **הכנסות והוצאות אחרות שאינם מהווים תחומי פעילות:**

הוצאות אחרות שלא נכללו במסגרת עסקי הביטוח, כוללות הוצאות הנהלה וכלליות שלא נזקפו לתחומי פעילות, מסתכמות בתקופת הדוח לסך של 132 אלפי ש"ח.

ו. **תזרים המזומנים ונזילות:**

סך המזומנים ושווי המזומנים ליום 31 בדצמבר 2018 – 43,487 אלפי ₪..

תזרימי המזומנים שנבעו מפעילות שוטפת הסתכמו ב - 31,912 אלפי ₪.

תזרימי המזומנים ששימשו לפעילות השקעה הסתכמו ב - 1,851 אלפי ש"חעבור רכישת רכוש קבוע ונכסים לא מוחשיים (תוכנה).

ותזרימי המזומנים שנבעו מפעילות מימון הסתכמו ב – 13,526 אלפי ₪ וזאת בגין הקצאת מניות החברה לחברת האם תמורת מזומן.

ז. **מקורות מימון:**

כל פעולות החברה ממומנות ממקורות עצמיים ומהונה העצמי. החברה איננה משתמשת במימון ממקורות חיצוניים.

ח. <u>האסטרטגיה העסקית של החברה ויעדיה העיקריים:</u>

לפרטים אודות האסטרטגיה העסקית של החברה ויעדיה העיקריים, ראה סעיף 14.4 בפרק 1 (תיאור עסקי התאגיד) של הדוח התקופתי.

ט. <u>הקלות שקיבלה החברה מרשות שוק ההון בנושא דין וחשבון לציבור ויישום משטר סולבנסי</u>

ראה סעיף 5.4 בפרק דוח פרטי התאגיד.

בהתאם לאמור לעיל, החברה לא צירפה את דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי וכן את הצהרות המנכ"ל ומנהל הכספים בדבר הבקרה הפנימית.

הדירקטוריון מודה להנהלת החברה, עובדיה וסוכניה על תרומתם להשגת יעדי החברה.

אמיל ויינשל, יו"ר הדירקטוריון _____

ניצן צעיר הרים, מנכ"ל _____

תאריך אישור הדוח: 27 במרס 2019

פרק 3 – דוחות כספיים

ווישור חברה לביטוח בע"מ

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר 2018

פרק 3 – דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר 2018

תוכן עניינים

פרק 3 – דוחות כספיים 81
תוכן עניינים 82
דוח על המצב הכספי 84
דוח רווח והפסד ורווח כולל 86
דוח על השינויים בהון 87
דוח על תזרימי המזומנים 88
באורים לדוחות הכספיים 90
נספח לדוחות הכספיים 143

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 61006

טלפון 03 684 8000
פקס 03 684 8444
אינטרנט www.kpmg.co.il

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של
ווישור חברה לביטוח בע"מ

ביקרנו את הדוח על המצב הכספי המצורף של ווישור חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה") ליום 31 בדצמבר 2018 ואת דוח רווח והפסד, הדוח על הרווח הכולל, הדוח על השינויים בהון והדוח על תזרימי המזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על פי תקנים אלה, נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה ליום 31 בדצמבר 2018 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בהון ותזרימי המזומנים שלה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם לדרישות הגילוי, שנקבעו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

סומך חייקין
רואי חשבון

27 במרס 2019

סומך חייקין, שותפות ישראלית וחברה ברשת KPMG של פירמות עצמאיות המאוגדות ב- KPMG International Cooperative, ("KPMG International") ישות שוויצרית.

נכסים	באור	ליום 31 בדצמבר 2018 אלפי ש"ח
נכסים בלתי מוחשיים	5	27,847
נכסי מסים נדחים	13	489
הוצאות רכישה נדחות		559
רכוש קבוע	6	1,309
נכסי ביטוח משנה	123ו'(1)	2,841
נכסי מסים שוטפים		480
חייבים ויתרות חובה	7	358
פרמיות לגבייה	8	126
השקעות פיננסיות אחרות:	9	
נכסי חוב שאינם סחירים		6,001
סך כל השקעות פיננסיות אחרות		6,001
מזומנים ושווי מזומנים אחרים	10	43,587
סך כל הנכסים		83,597

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

הון והתחייבויות

	באור	ליום 31 בדצמבר 2018 אלפי ש"ח
הון:	11	
הון מניות		1
פרמיה על מניות		41,200
יתרת עודפים (הפסד)		(2,624)
סך כל ההון		38,577
התחייבויות:		
התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה	12	4,002
התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו	14	575
זכאים ויתרות זכות	15	40,443
סך כל ההתחייבויות		45,020
סך כל ההון וההתחייבויות		83,597

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

27 במרס 2019			
תאריך אישור הדוחות הכספיים	אמיל ויינשל יו"ר הדירקטוריון	ניצן צעיר הרים מנכ"ל	יוסי מולקנדוב מנהל כספים

	באור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018
		אלפי ש"ח
פרמיות שהורווחו ברוטו		370
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה		259
פרמיות שהורווחו בשייר	16	111
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	17	4
הכנסות מעמלות	18	45
סך כל ההכנסות		160
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו		843
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח		251
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	19	592
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	20	1,357
הוצאות הנהלה וכלליות	21	1,324
סך כל ההוצאות		3,273
הפסד לפני מסים על ההכנסה		(3,113)
מסים על הכנסה (הטבת מס)	13	(489)
הפסד כולל לתקופה		(2,624)
הפסד למניה	22	(11)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

	הון מניות	פרמיה על מניות	יתרת עודפים (הפסד)	סה"כ הון
	אלפי ש"ח			
יתרה ליום 1 בינואר 2018	-	-	-	-
הנפקת מניות	1	41,200	-	41,201
הפסד כולל לתקופה	-	-	(2,624)	(2,624)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2018	1	41,200	(2,624)	38,577

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

	נספח	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018
		אלפי ש"ח
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת		
מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת	א'	31,912
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה		
השקעה ברכוש קבוע		(302)
השקעה בנכסים בלתי מוחשיים		(1,549)
מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה		(1,851)
תזרימי מזומנים מפעילות מימון		
הנפקת מניות		13,526
מזומנים נטו שנבעו מפעילות מימון		13,526
עלייה במזומנים ושווי מזומנים		43,587
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת שנה		-
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף שנה		43,587

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018
	אלפי ש"ח
נספח א - תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (1)	
הפסד לתקופה	(2,624)
פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:	
הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות אחרות:	
נכסי חוב שאינם סחירים	(1)
פחת והפחתות:	
רכוש קבוע	32
נכסים בלתי מוחשיים	338
שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה	4,002
שינוי בנכסי ביטוח משנה	(2,841)
שינוי בהוצאות רכישה נדחות	(559)
הוצאות מסים על ההכנסה	(489)
שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:	
השקעות פיננסיות אחרות:	
רכישות, נטו של השקעות פיננסיות	(6,000)
פרמיות לגבייה	(126)
חייבים ויתרות חובה	(358)
זכאים ויתרות זכות	40,443
התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו	575
סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת	**32,392**
מסים ששולמו	(480)
מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת	**31,912**

(1) תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים רכישות ומכירות נטו של השקעות פיננסיות הנובעים מהפעילות בגין חוזי ביטוח.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים

באורים לדוחות הכספיים

באור 1: - כללי

א. ווישור חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה) התאגדה בישראל ביום 1 בינואר 2018, וקיבלה ביום 20 ביוני 2018 רישיון מרשות שוק ההון ביטוח וחיסכון לפעול כמבטח בישראל בענפי הביטוח הכללי. כתובת משרדה הרשום של החברה הינה דרך השרון 12, כפר סבא. החברה הינה חברה בבעלות פרטית, שכל מניותיה מוחזקות בידי חברת האם, הארט דיגיטל בע"מ (להלן – הארט).
הארט נשלטת באמצעות החזקה במרבית מניותיה, על ידי יו. דיגיטל בע"מ (להלן – יו. דיגיטל), חברה בבעלות מלאה של מר אמיל ויינשל (בהחזקה ישירה ובאמצעות חברה בשליטתו) ושל מר ניצן צעיר הרים.

ב. <u>הקצאת מניות ורכישת נכסים</u>

ביום 18 ביוני 2018 העבירה הארט לחברה סך של 5 מיליוני ש"ח במזומן כנגד הקצאת מניות החברה להארט.
ביום 19 ביוני 2018 העבירה הארט לחברה את הנכסים הנדרשים לפעילותה כמבטח (רכוש קבוע, רכיבי חומרה ותוכנות אחרות), לרבות תוכנת ליבה ביטוחית, הכוללת מגוון מודולים רלוונטיים לפעילות החברה כמבטח ובכללם הזכויות הקנייניות שהיו להארט בתוכנת הליבה המועברת כאמור, בשווי של 27,675 אלפי ש"ח.
הנכסים שהועברו מהארט לחברה, הועברו על בסיס שווים ההוגן, בהתאם להערכת שווי שנערכה, בסמוך למועד העברתם לחברה, על ידי מעריך השווי ממשרד PWC. העברת הנכסים כאמור בוצעה כנגד הקצאת מניות החברה להארט. החברה דיווחה על העברת הנכסים בהתאם לסעיף 104 א לפקודת מס הכנסה.
ביום 9 בספטמבר 2018 העבירה הארט לחברה סל של 3.5 מיליוני ₪ במזומן כנגד הקצאת מניות החברה להארט.
ביום 9 בדצמבר 2018 העבירה הארט לחברה סל של 5.026 מיליוני ₪ במזומן כנגד הקצאת מניות החברה להארט.

ג. <u>הקלות שקיבלה החברה מרשות שוק ההון בנושא דין וחשבון לציבור ויישום משטר סולבנסי</u>

כחלק מהליך קבלת רישיון לפעול כמבטח בישראל, החברה קיבלה הקלות מסויימות מרשות שוק ההון לתקופות שונות ממועד כניסת הרישיון לתוקף (יום קבלת הרישיון - 20 ביוני 2018).

חלק מההקלות שהתקבלו נוגעות לגילוי לציבור ולדיווחים כספיים:

- החברה רשאית לדחות את הפרסום של גילוי דוח יחס כושר פירעון כלכלי בדוחות התקופתיים, כך שיפורסם לציבור לראשונה בגין נתוני 31 בדצמבר 2020.
- דחיה בשנתיים של הביקורת על דוח יחס כושר פירעון כלכלי בהתאם לחוזר 20-1-2017 מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי ובאתר האינטרנט של חברות הביטוח בנושא משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solcency II, כך שבמקום שהביקורת תיעשה לראשונה על נתוני 31 בדצמבר 2018, היא תיעשה לראשונה על נתוני 31 בדצמבר 2020 (בתקופה זו החברה תגיש דוח מיוחד של רואה חשבון מבקר על התהליכים והחישובים כפי שייקבע).
- דחיית תחילת החישוב החצי שנתי לפי חוזר סולבנסי כך שייעשה החל מנתוני 30 ביוני 2020.
- החברה רשאית לדחות את יישום ההוראות בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המפורטות בחוזרים 10-9-2009 "אחריות ההנהלה על בקרה פנימית על דיווח כספי" ו 7-9-2010 "בקרה פנימית על דיווח כספי-הצהרות דוחות וגילויים", לרבות את דרישות הגילוי הנוגעות להוראות אלו והמפורטות בסעיף 5 לפרק 1 חלק 4 בשער 5 לחוזר המאוחד, לתקופה של שנתיים ממועד כניסת הרישיון לתוקף.

ד. <u>פעילות החברה כמבטח</u>

עובר לקבלת הרישיון החברה החלה במאמצי שיווק וקשרי לקוחות במגזר ביטוח כללי ובעיקר בענף רכב חובה.
למועד אישור הדוחות הכספיים, החברה עוסקת בענפי ביטוח כללי, כלהלן: ביטוח רכב חובה, ביטוח רכב מנועי - רכוש (עצמי וצד ג'), ביטוח דירות וביטוח חבות צד ג' ואחריות מעבידים כחלק מביטוח הדירות. כמו כן לחברה פוליסה לביטוח דירה אגב משכנתא.

באור 1: - כללי (המשך)

הגדרות:

בדוחות כספיים אלו:

פרמיות	-	פרמיות לרבות דמים.
פרמיות שהורווחו	-	פרמיות המתייחסות לתקופת הדוח.
צדדים קשורים	-	כהגדרתם בתקן חשבונאות בינלאומי (2009) IAS 24 בדבר צדדים קשורים.
תקנות ההון	-	תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998, על תיקונן.
תקנות דרכי השקעה	-	תקנות הפיקוח על שירותים פיננסים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012.
נכסי ביטוח משנה	-	חלקם של מבטחי המשנה בעתודות הביטוח ובתביעות התלויות.
פרמיות	-	פרמיות לרבות דמים.
תקנות דרכי השקעה	-	תקנות הפיקוח על שירותים פיננסים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012.
תקנות פרטי דין וחשבון	-	תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998, על תיקונן.
בעלי עניין ובעלי שליטה	-	כמשמעותם בפסקה (1) להגדרת "בעל עניין" בתאגיד בסעיף 1 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968.
החברה ו/או ווישור	-	ווישור חברה לביטוח בע"מ.
החברה האם, הארט	-	הארט דיגיטל בע"מ.
החברה האם הסופית	-	יו. דיגיטל בע"מ.
הממונה	-	הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון כמשמעו בחוק הפיקוח.
הקבוצה	-	חברת האם הסופית וחברות הבנות שלה.
התחייבויות בגין חוזי-ביטוח		עתודות ביטוח ותביעות תלויות.
חוזי ביטוח	-	חוזים לפיהם צד אחד (המבטח) לוקח סיכון ביטוחי משמעותי מצד אחר (בעל הפוליסה), על ידי הסכמה לפצות את בעל הפוליסה אם אירוע עתידי לא ודאי מוגדר (מקרה הביטוח) ישפיע באופן שלילי על בעל הפוליסה.
חוק הפיקוח	-	חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

באור 2: - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים

הדוחות הכספיים הוכנו על ידי החברה בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן: "IFRS") ובהתאם לדרישות הגילוי כפי שנקבעו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסים (ביטוח), התשמ"א-1981 והתקנות שהותקנו על פיו.

הדוחות הכספיים אושרו על ידי דירקטוריון החברה ביום 27 במרס 2019.

ב. מטבע פעילות ומטבע הצגה

הדוחות הכספיים מוצגים בש"ח, שהינו מטבע הפעילות של החברה, ומעוגלים לאלף הקרוב.
השקל הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועלת החברה.

ג. בסיס המדידה

הדוחות הוכנו על בסיס העלות ההיסטורית למעט הנכסים וההתחייבויות הבאים:

- מכשירים פיננסים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד;
- נכסי והתחייבויות מסים נדחים;
- נכסים והתחייבות בגין הטבות לעובדים;
- התחייבויות בגין חוזי ביטוח ונכסי ביטוח משנה;
- הפרשות.

למידע נוסף בדבר אופן המדידה של נכסים והתחייבויות אלו ראה באור 3, בדבר עיקרי המדיניות החשבונאית. למידע בדבר בסיס המדידה של הנכסים הבלתי מוחשיים והרכוש הקבוע ראה גם באור 1 ב' לעיל.

תקופת המחזור התפעולי
תקופת המחזור התפעולי של החברה הינה שנה, למעט ענפי חובה וחבויות בביטוח כללי אשר הם בעלי "זנב ארוך".

ד. מבנה הדיווח

הדוחות על המצב הכספי הוצגו לפי סדר נזילות ללא הבחנה בין שוטף ללא שוטף. הצגה זו, המספקת מידע מהימן ורלבנטי יותר, תואמת את תקן חשבונאות בינלאומי מס' 1 - "הצגת דוחות כספיים" ותואמת את הנחיות הממונה.

באור 2: - בסיס עריכת הדוחות הכספיים (המשך)

ה. עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם ל- IFRS ובהתאם לחוק הפיקוח, לתקנות ולהוראות שנקבעו נדרשת הנהלת החברה להפעיל שיקול דעת בהערכות, ולהסתייע באומדנים והנחות לרבות הנחות ואומדנים אקטואריים (להלן: אומדנים), אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל ערכם של נכסים והתחייבויות, ועל סכומי הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. האומדנים העיקריים הכלולים בדוחות הכספיים מבוססים על הערכות אקטואריות וכן על הערכות שווי חיצוניות.

השיקולים

בתהליך יישום עיקרי המדיניות החשבונאית של החברה שקלה ההנהלה את הנושאים הבאים, שלהם ההשפעה המהותית ביותר על הסכומים שהוכרו בדוחות הכספיים:

1. סיווג חוזי ביטוח

חוזי ביטוח הינם חוזים בהם המבטח לוקח סיכון ביטוחי משמעותי מצד אחר. ההנהלה שוקלת לגבי כל חוזה וחוזה, או לגבי קבוצה של חוזים דומים, האם הם כרוכים בלקיחת סיכון ביטוחי משמעותי ועל כן יש לסווגם כחוזי ביטוח.

2. סיווג ויעוד ההשקעות הפיננסיות

ליום 31 בדצמבר 2018, לחברה פיקדון בתאגיד בנקאי המסווג כהלוואות וחייבים בקבוצת ההשקעות הפיננסיות.
למידע נוסף ראה באור 9 להלן.

3. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים ואקטואריים, כאמור לעיל ולהלן, המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של החברה, נדרשת הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.
האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

להלן מידע בדבר האומדנים שחושבו על ידי החברה ואשר שינוי מהותי בהם עשוי לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים:

- התחייבויות בגין חוזי ביטוח - התחייבויות אלה מבוססות על שיטות הערכה אקטואריות ועל הערכות בדבר משתנים דמוגרפיים וכלכליים. ההערכות האקטואריות וההנחות השונות נגזרות בעיקר מניסיון העבר ומבוססות על כך שדפוס ההתנהגות והתביעות בעבר מייצג את מה שיקרה בעתיד. השתנות בגורמי הסיכון, בשכיחות האירועים או בחומרתם, וכן שינוי המצב המשפטי עשויים להשפיע באופן מהותי על גובה ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח (ראה באור 23).

- קביעת ברות ההשבה של הוצאות רכישה נדחות - הוצאות רכישת פוליסות ביטוח כללי נדחות ומופחתות על פני תקופת הפוליסה.

באור 2: - בסיס עריכת הדוחות הכספיים (המשך)

ה. עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

קביעת שווי הוגן

לצורך הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת החברה לקבוע את השווי ההוגן של נכסים והתחייבויות מסוימים.

בקביעת השווי ההוגן של נכס או התחייבות, משתמשת החברה בנתונים נצפים מהשוק ככל שניתן. מדידות שווי הוגן מחולקות לשלוש רמות במדרג השווי ההוגן בהתבסס על הנתונים ששימשו בהערכה, כדלקמן:

- רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל לנכסים או התחייבויות זהים.
- רמה 2: נתונים נצפים מהשוק, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3: נתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

לעניין הנכסים שהועברו לחברה מהארט ראה באור 1 ב' לעיל.
לעניין הערכת שווי הוגן לפיקדון בבנק ליום 31 בדצמבר 2018, לצרכי באור בלבד, ראה באור 9 להלן.

ו. פרטים על השינויים במדד ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

	מדד המחירים לצרכן		שער חליפין יציג של
	מדד בגין	מדד ידוע	דולר ארה"ב
	%	%	%
לשנה שהסתיימה ביום			
31 בדצמבר 2018	0.8	1.2	8.1

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

כללי המדיניות החשבונאית המפורטת להלן יושמו בעקביות לכל התקופות המוצגות בדוחות אלה על ידי החברה.

א. חוזי ביטוח כללי

1) הכרה בהכנסה - ראה באור 3 ט' להלן.

2) סעיף תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו ושייר כולל, בין היתר, סילוק ועלויות טיפול ישירות בגין תביעות ששולמו, הוצאות עקיפות לישוב תביעות, תלויות שאירעו בשנת הדוח.

3) התחייבויות בגין חוזי ביטוח והוצאות רכישה נדחות: עתודות הביטוח והתביעות התלויות הכלולות בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח, וחלקם של מבטחי משנה בעתודה ובתביעות התלויות, הכלול בסעיף נכסי ביטוח משנה, והוצאות הרכישה הנדחות בביטוח כללי, חושבו בהתאם לתקנות חישוב עתודות, הנחיות המומנה ושיטות אקטואריות מקובלות לחישוב תביעות תלויות, המיושמות בהתאם לשיקול דעתו של האקטואר הממונה.

4) סעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח, כולל:

א. הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה (Unearned Premium Reserve), הפרשה זו משקפת את דמי הביטוח המתייחסים לתקופת ביטוח שלאחר תאריך הדיווח.

ב. הפרשה לפרמיה בחסר (Premium Deficiency). הפרשה זו נרשמת, ככל שנדרשת, במידה והפרמיה שטרם הורווחה (בניכוי ההוצאות הרכישה הנדחות) אינה מכסה את העלות הצפויה בגין חוזי הביטוח.

ג. עתודות ביטוח ותביעות תלויות המחושבות לפי השיטות כמפורט להלן:

1. תביעות תלויות וחלקם של מבטחי המשנה בהן נכללו לפי הערכה אקטוארית. הוצאות עקיפות ליישוב תביעות נכללות לפי הערכה אקטוארית. התחשיב האקטוארי מבוצע על ידי ד"ר סטיוארט קוטס, אקטואר החברה.

2. בדיקת נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי

החברה בוחנת את נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנוהג המיטבי כמפורט בבאור 23ה4 להלן.

3. שיבובים ושרידים מובאים בחשבון בחישוב ההערכות האקטואריות של התביעות התלויות.

4. להערכת החברה התביעות התלויות הינן נאותות, וזאת בהתחשב בכך שהתביעות התלויות מחושבות בעיקרן על בסיס אקטוארי ויתרתן כוללת הפרשות מתאימות ככל שנדרש ל-IBNR.

5. הוצאות רכישה נדחות בביטוח כללי כוללות עמלות לסוכנים והוצאות הנהלה וכלליות בקשר עם רכישת פוליסות, המתייחסות לפרמיות שטרם הורווחו. הוצאות הרכישה מחושבות לפי שיעורי ההוצאות בפועל או לפי שיעורים תקניים, שנקבעו בתקנות הפיקוח, כאחוז מהפרמיה שטרם הורווחה, לכל ענף בנפרד, לפי הנמוך שבהם.

6. עסקים המתקבלים מהמאגר הישראלי לביטוח רכב שליד איגוד חברות הביטוח בישראל (להלן – "הפול"), נכללים לפי דיווחים המתקבלים עד לתאריך המאזן, בהתאם לשיעור השתתפות החברה בהם.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. מכשירים פיננסיים

1. נכסים פיננסיים שאינם נגזרים

הכרה לראשונה בנכסים פיננסים:
החברה מכירה לראשונה בהלוואות וחייבים ובפיקדונות במועד היווצרותם. יתר הנכסים הפיננסיים הנרכשים בדרך הרגילה (regular way purchase), לרבות נכסים אשר יועדו לשווי הוגן דרך רווח והפסד, מוכרים לראשונה במועד קשירת העסקה (trade date) בו החברה הופכת לצד לתנאים החוזיים של המכשיר, משמע המועד בו התחייבה החברה לקנות או למכור את הנכס. נכסים פיננסיים שאינם נגזרים כוללים השקעות במניות ובמכשירי חוב, פרמיות לגבייה וחייבים אחרים ומזומנים ושווי מזומנים.

2. נכסים פיננסיים שאינם נגזרים

נכס פיננסי מסווג כנמדד לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד, אם הוא מוחזק למסחר או אם יועד ככזה בעת ההכרה הראשונית בו. נכסים פיננסיים מיועדים לשווי הוגן דרך רווח והפסד, אם החברה מנהלת השקעות מסוג זה ומקבלת החלטות קניה ומכירה בהתבסס על שווים ההוגן, בהתאם לאופן שבו תיעדה החברה את ניהול הסיכונים או אסטרטגיית ההשקעה. אם הייעוד נועד למנוע חוסר עיקביות חשבונאית (an accounting mismatch), או אם מדובר במכשיר משולב הכולל נגזר משובץ. עלויות העסקה הניתנות לייחוס נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

3. הלוואות וחייבים

הלוואות וחייבים הינם נכסים פיננסיים שאינם נגזרים, בעלי תשלומים קבועים או הניתנים לקביעה שאינם סחירים בשוק פעיל. נכסים אלו מוכרים לראשונה בשווי הוגן בתוספת עלויות עסקה הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה הראשונית, הלוואות וחייבים נמדדים בעלות מופחתת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית ובניכוי הפסדים מירידת ערך.

4. מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים ושווי מזומנים כוללים יתרות מזומנים לשימוש מיידי ופיקדונות לפי דרישה. שווי מזומנים כוללים השקעות לזמן קצר כאשר משך הזמן ממועד ההפקדה המקורי ועד למועד הפדיון הינו עד שלושה חודשים, ברמת נזילות גבוהה אשר ניתנות להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי ואשר אינם מוגבלים בשעבוד.

5. החברה קיבלה החלטות לייעוד הנכסים כדלקמן

נכסים שאינם סחירים הכלולים בתיק ההשקעות נוסטרו של החברה:
נכסים אלו, כוללים, פיקדון בבנק, נכללו בדוח על המצב הכספי במסגרת נכסי חוב שאינם סחירים, וסווגו לקטגוריית הלוואות וחייבים.

6. קביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של השקעות הנסחרות באופן פעיל בשווקים פיננסיים מוסדרים נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין השקעות שלהן אין שוק פעיל, השווי ההוגן נקבע באמצעות שימוש בשיטות הערכה. שיטות אילו כוללות התבססות על עסקאות שבוצעו לאחרונה בתנאי שוק, התייחסות לשווי השוק הנוכחי של מכשיר אחר דומה במהותו, היוון תזרימי מזומנים או שיטות הערכה אחרות. השווי ההוגן של אגרות חוב בלתי סחירות, הלוואות ופיקדונות, מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט ריביות ביחס לדירוגי הסיכון השונים.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. מכשירים פיננסיים (המשך)

7. גריעת נכסים פיננסיים

נכסים פיננסיים נגרעים כאשר הזכויות החוזיות של החברה לתזרימי המזומנים הנובעים מהנכס הפיננסי פוקעות, או כאשר החברה מעבירה את הזכויות לקבל את תזרימי המזומנים הנובעים מהנכס הפיננסי בעסקה בה כל הסיכונים וההטבות מהבעלות על הנכס הפיננסי עוברים למעשה.
כל זכות בנכסים פיננסיים שהועברו אשר נוצרה או נשמרה על ידי החברה מוכרת בנפרד כנכס או התחייבות.
מכירות נכסים פיננסים הנעשות בדרך הרגילה (regular way sale), מוכרות במועד קשירת העסקה (trade date), משמע, במועד בו התחייבה החברה למכור את הנכס.

ג. רכוש קבוע

1. הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מצטברים מירידת ערך.
עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד המתייחס, מהוונת כחלק מעלות ציוד זה.
רווח או הפסד מגריעת פריט רכוש קבוע נקבע לפי השוואת התמורה נטו מגריעת הנכס לערכו בספרים, ומוכר נטו בסעיף הכנסות בדוח רווח והפסד.

2. עלויות עוקבות

עלות החלפת חלק מפריט רכוש קבוע ועלויות עוקבות אחרות מוכרות כחלק מהערך בספרים של אותו רכוש קבוע אם צפוי כי ההטבה הכלכלית העתידית הגלומה בהן תזרום אל החברה וכי עלותן ניתנת למדידה באופן מהימן. הערך בספרים של החלק שהוחלף נגרע. עלויות תחזוקה שוטפות נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

3. פחת

פחת הוא הקצאה שיטתית של הסכום בר-פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר פחת הוא העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השייר שלו.
נכס מופחת כאשר הוא זמין לשימוש, דהיינו כאשר הוא הגיע למיקום ולמצב הדרושים על מנת שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה.
פחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע.

שיעורי הפחת בהם נעשה שימוש בתקופה השוטפת ובתקופות ההשוואתיות הינו כדלקמן:

מחשבים ותוכנה	33%-20%
ריהוט וציוד	15%-6%

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושי וערך השייר נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת דיווח.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

נכסים בלתי מוחשיים

ד. נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים מוגדר מופחתים על פני אורך החיים השימושיים שלהם על בסיס שיטת הקו הישר ונבחנת לגביהם ירידת ערך כאשר קיימים סימנים המצביעים על כך שקיימת לגביהם ירידת ערך. תקופת ההפחתה ושיטת ההפחתה של נכס בלתי מוחשי עם אורך חיים שימושיים מוגדר נבחנות לפחות בכל סוף שנה. שינויים באורך החיים השימושיים או בדפוס הצריכה הצפוי של ההטבות הכלכליות הצפויות לנבוע מהנכס מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן ולהבא. הוצאות ההפחתה בגין נכסים בלתי מוחשיים עם אורך חיים שימושיים מוגדר נזקפים לדוח רווח והפסד. בדבר נכס תוכנת מערכת ליבה ביטוחית שהועבר לחברה ראה באור 1 ב' לעיל.

1. תוכנות

נכסי החברה כוללים מערכות מחשב המורכבות מחומרה ותוכנות. תוכנות המהוות חלק אינטגרלי מחומרה, אשר אינה יכולה לפעול ללא התוכנות המותקנות עליה, מסווגות כרכוש קבוע. לעומת זאת, רישיונות לתוכנות העומדות בפני עצמן ומוסיפות פונקציונליות נוספת לחומרה, מסווגים כנכסים בלתי מוחשיים.

עלויות פיתוח תוכנה לשימוש עצמי מהוונות לאחר ששלב התכנון המקדמי הושלם וצפוי שהפרויקט יושלם והתוכנה תשמש לביצוע המטרות שיועדו לה. ההיוון מופסק במועד בו התוכנה מוכנה לשימושה המיועד. עלויות כאמור מופחתות על פני תקופת צריכת ההטבות הכלכליות הצפויה.

2. הפחתה

הפחתה נזקפת לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של הנכסים הבלתי מוחשיים מהמועד שבו הנכסים זמינים לשימוש.

אומדן אורך החיים השימושי לתקופה הנוכחית ולתקופות השוואתיות הינה כדלקמן:

תוכנות - מופחתות בקו ישר על פני 5 עד 7 שנים.

האומדנים בדבר שיטת הפחת ואורך החיים השימושי נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת דיווח.

ה. ירידת ערך

החברה בוחנת בכל תאריך דיווח אם קיימת ראיה אובייקטיבית לירידת ערך בגין נכס פיננסי או קבוצה של הנכסים הפיננסיים כדלקמן:

1. השקעות פיננסיות

נכסים פיננסיים המוצגים בעלות מופחתת

הראיה האובייקטיבית לגבי מכשירי חוב, הלוואות וחייבים המוצגים בעלותם המופחתת קיימת כאשר אירוע אחד או יותר השפיעו באופן שלילי על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים מהנכס לאחר מועד ההכרה. ראיות לירידת ערך כוללות סימנים לכך שלחייב קשיים פיננסיים, לרבות קשיי נזילות ואי יכולת לעמוד בתשלומי קרן או ריבית. סכום ההפסד הנזקף לדוח רווח והפסד נמדד כהפרש בין היתרה בדוחות הכספיים של הנכס לבין הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים (שאינם כוללים הפסדי אשראי עתידיים שטרם התהוו), המהוונים בהתאם לשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של הנכס הפיננסי (שיעור הריבית האפקטיבית שחושב בעת ההכרה הראשונית). אם הנכס הפיננסי נושא ריבית משתנה, ההיוון נעשה בהתאם לשיעור הריבית האפקטיבית הנוכחית. היתרה בדוחות הכספיים של הנכס מוקטנת באמצעות רישום הפרשה. בתקופות עוקבות הפסד מירידת ערך מבוטל כאשר ניתן לייחס באופן אובייקטיבי את השבת ערכו של הנכס לאירוע שהתרחש לאחר ההכרה בהפסד. ביטול כאמור נזקף לרווח והפסד עד לגובה ההפסד שהוכר.

באור 3: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. ירידת ערך (המשך)

1. השקעות פיננסיות (המשך)

נכסים פיננסיים המוצגים בעלות מופחתת

החברה בוחנת ראיות לירידת ערך לגבי נכסי חוב המסווגים להלוואות וחייבים הן ברמת הנכס הבודד והן ברמה של קבוצת נכסים בעלי מאפייני סיכון אשראי דומים (בחינה קולקטיבית). ההלוואות והחייבים שהינם משמעותיים באופן פרטני נבחנים ספציפית לירידת ערך. ההלוואות והחייבים אשר בגינם לא זוהתה ירידת ערך ספציפית מקובצים יחדיו ולגביהם נבחנת קיומה של ירידת ערך קולקטיבית במטרה לאתר ירידת ערך שהתרחשה וטרם זוהתה.

בבחינה קולקטיבית של ירידת ערך, החברה עושה שימוש במגמות היסטוריות של ההסתברות להפרה, עיתוי קבלת ההחזר וסך ההפסד בפועל, בהתאם לשיקול דעת ההנהלה בדבר השאלה האם ההפסדים בפועל צפויים להיות גדולים או קטנים יותר בהשוואה להפסדים העולים מהמגמות ההיסטוריות לאור המצב הכלכלי ותנאי האשראי הקיימים.

2. ביטוח משנה

א) ההתחייבויות של מבטחי המשנה כלפי החברה אינן משחררות אותה מהתחייבויותיה כלפי המבוטחים על פי פוליסות הביטוח.
מבטח משנה, אשר לא יעמוד בהתחייבויותיו על פי חוזי ביטוח המשנה, עלול לגרום לחברה הפסדים.

ב) החברה מבצעת, אם וכאשר נדרש, הפרשה לחובות מסופקים בגין חובות מבטחי משנה שגבייתם מוטלת בספק על בסיס הערכות סיכון פרטניות ועל בסיס עומק החוב.

בנוסף, בקביעת חלקם של מבטחי המשנה בהתחייבויות הביטוחיות מתחשבת החברה, בין היתר, בהערכת אפשרות הגביה ממבטחי המשנה. כאשר חלקם של מבטחי המשנה כאמור מחושב על בסיס אקטוארי, חלקם של אותם מבטחי משנה שבקשיים מחושב בהתאם להמלצת האקטואר, המביאה בחשבון את כלל גורמי הסיכון. כמו כן, מתחשבת החברה בעת עריכת ההפרשות, בין היתר, בנכונות הצדדים להגיע להסכמי CUT OFF (ניתוק התקשרויות בדרך של פירעון סופי של החובות) במטרה לצמצם את החשיפה.

3. פרמיות לגביה

הפרשה לחובות מסופקים בגין פרמיות לגביה בעסקי הביטוח מחושבות לפי אומדנים המבוססים, בין היתר, על עומק חובות בפיגור המשקפים את הערכת החברה לסיכונים הטמונים בהן ועל הבטחונות הקיימים.

4. נכסים שאינם פיננסיים

החברה בוחנת את הצורך בבחינת ירידת ערך נכסים לא פיננסיים של החברה, שאינם הוצאות רכישה נדחות, נכסים הנובעים מהטבות לעובדים ונכסי מס נדחים כאשר ישנם סימנים כתוצאה מאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהיתרה בדוחות הכספיים אינה ברת-השבה. במקרים בהם היתרה בדוחות הכספיים של הנכסים הלא פיננסיים עולה על אומדן הסכום בר-ההשבה שלהם, מופחתים הנכסים לסכום בר-ההשבה שלהם. הסכום בר-ההשבה הינו הגבוה מבין שווי הוגן בניכוי עלויות מכירה ושווי שימוש. בהערכת שווי השימוש מהוונים תזרימי המזומנים הצפויים לפי שיעור ניכיון לפני מס המשקף את הסיכונים הספציפיים לכל נכס. בגין נכס שאינו מייצר תזרימי מזומנים עצמאיים נקבע סכום בר-השבה עבור היחידה מניבת המזומנים שאליה שייך הנכס. הפסדים מירידת ערך נזקפים לדוח רווח והפסד לסעיף הוצאות אחרות.

באור 3: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ו. הון מניות

מניות רגילות מסווגות כהון. עלויות המתייחסות ישירות להנפקת מניות מוצגות כהפחתה מההון.

ז. הטבות לעובדים

בחברה קיימים מספר סוגי הטבות לעובדים:

1. הטבות לאחר העסקה

בחברה קיימת מספר תכניות הטבה לאחר העסקה. התכניות ממומנות בדרך כלל על ידי הפקדות לחברות ביטוח וקרנות פנסיה, והן מסווגות כתכניות הפקדה מוגדרת וכן כתכניות הטבה מוגדרת.

תכנית הפקדה מוגדרת
תכנית להפקדה מוגדרת הינה תוכנית לאחר סיום העסקה שלפיה החברה משלמת תשלומים קבועים לישות נפרדת מבלי שתהיה לה מחויבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים. מחויבויות החברה להפקיד בתכנית הפקדה מוגדרת, נזקפות כהוצאה לרווח והפסד בתקופות שבמהלכן סיפקו העובדים שירותים קשורים. התחייבויות להפקיד בתכנית הפקדה מוגדרת אשר עומדות לתשלום תוך יותר מ- 12 חודשים מתום התקופה בה העובדים סיפקו את השירות, מוכרות לפי ערכן הנוכחי.

2. תכנית להטבה מוגדרת

תוכנית להטבה מוגדרת הינה תוכנית הטבה לאחר סיום העסקה שאינה תוכנית להפקדה מוגדרת. מחויבות נטו של החברה, המתייחסת לתכנית הטבה מוגדרת בגין הטבות לאחר סיום העסקה, מחושבת לגבי כל תכנית בנפרד על ידי אומדן הסכום העתידי של ההטבה שתגיע לעובד בתמורה לשירותיו, בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות. הטבה זו מוצגת לפי ערך נוכחי בניכוי השווי ההוגן של נכסי התכנית. החברה קובעת את הריבית נטו על ההתחייבות (הנכס), נטו בגין הטבה מוגדרת על ידי הכפלת ההתחייבות (הנכס) נטו בגין הטבה מוגדרת בשיעור ההיוון ששימש למדידת המחויבות בגין הטבה מוגדרת כפי ששניהם נקבעו בתחילת תקופת הדיווח השנתית.
שיעור ההיוון נקבע בהתאם לתשואה במועד הדיווח על אגרות חוב קונצרניות צמודות באיכות גבוהה שהמטבע שלהן הינו שקל ושמועד פירעונן דומה לתנאי המחויבות של החברה. החישובים נערכים על ידי אקטואר מוסמך לפי שיטת יחידת הזכאות החזויה.

כמו כן כאשר קיימת חובה, במסגרת דרישת הפקדה מזערית, לתשלום סכומים נוספים ביחס לשירותים שניתנו בעבר, מכירה החברה במחויבות נוספת (הגדלת התחייבות נטו או הקטנת נכס נטו), במידה בה סכומים כאמור לא יהיו זמינים כהטבה כלכלית בצורה של החזר מהתוכנית או הקטנה בהפקדות עתידיות.

מדידה מחדש של ההתחייבות (הנכס), נטו בגין הטבה מוגדרת כוללת רווחים והפסדים אקטואריים, תשואה על נכסי תוכנית (למעט ריבית), וכן שינוי כלשהו בהשפעה על תקרת הנכסים (ככל שרלוונטי, למעט ריבית). מדידות מחדש נזקפות מיידית, דרך רווח כולל אחר ישירות לעודפים. עלויות ריבית בגין מחויבויות להטבה מוגדרת והכנסות ריבית בגין נכסי התכנית שנזקפו לרווח והפסד, מוצגות בסעיף שכר עבודה במסגרת הוצאות הנהלה וכלליות.

כאשר חל שיפור או צמצום בהטבות שמעניקה החברה לעובדים, אותו חלק מההטבות המוגדלות המתייחס לשירותי עבר של העובדים או הרווח/ההפסד מהצמצום מוכרים מיידית ברווח/הפסד כאשר מתרחש התיקון/הצמצום של התוכנית.
החברה מכירה ברווח או בהפסד מסילוק תוכנית להטבה מוגדרת כאשר הסילוק מתרחש. רווחים או הפסדים כאמור הינם ההפרש בין החלק המסולק מתוך הערך הנוכחי של המחויבות להטבה מוגדרת במועד הסילוק לבין מחיר הסילוק לרבות נכסי התוכנית שהועברו.

באור 3: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. הטבות לעובדים (המשך)

2. תכנית להטבה מוגדרת (המשך)

החברה מקזזת נכס המתייחס לתכנית הטבה אחת מול התחייבות המתייחסת לתכנית אחרת רק כאשר יש זכות לאכיפה משפטית להשתמש בעודף התכנית האחת כדי לסלק מחויבות בגין התוכנית האחרת, וכן יש כוונה לסלק את המחויבות על בסיס נטו או לממש את העודף בתכנית אחת ולסלק את המחויבות שלה בגין התוכנית האחרת בו זמנית.

3. הטבות בגין פיטורין

פיצויי פיטורין לעובדים מוכרים כהוצאה כאשר החברה התחייבה באופן מובהק, ללא אפשרות ממשית לביטול, לפיטורי עובדים לפני הגיעם למועד הפרישה המקובל על פי תכנית פורמלית מפורטת. הטבות הניתנות לעובדים בפרישה מרצון נזקפות כהוצאה כאשר החברה הציעה לעובדים תכנית המעודדת פרישה מרצון, צפוי שההצעה תתקבל וניתן לאמוד באופן מהימן את מספר הנענים להצעה. אם ההטבות עומדות לתשלום לאחר יותר מ- 12 חודשים מסוף תקופת הדיווח, הן מהוונות לערכן הנוכחי. שיעור ההיוון נקבע בהתאם לתשואה במועד הדיווח על אגרות חוב קונצרניות צמודות באיכות גבוהה שהמטבע שלהן הינו שקל ושמועד פירעונן דומה לתנאי המחויבות של החברה.

4. הטבות לזמן קצר

הטבות לעובדים לזמן קצר אשר כוללות משכורות, ימי חופשה, מחלה, הבראה והפקדות מעסיק לביטוח לאומי נמדדות על בסיס לא מהוון ומוכרות כהוצאה עם מתן השירותים או במקרה של העדרות שאינה נצברת בעת העדרות בפועל. התחייבות בגין בונוס במזומן או תוכנית להשתתפות ברווחים, מוכרת כאשר לחברה קיימת מחוייבות משפטית או משתמעת לשלם את הסכום האמור בגין שירות שניתן על ידי העובד וניתן לאמוד באופן מהימן את הסכום.
סיווג הטבות לעובדים לצרכי מדידה, כהטבות לזמן קצר או כהטבות אחרות לזמן ארוך נקבע בהתאם לתחזית החברה לסילוק המלא של ההטבות.

ח. הפרשות

הפרשה מוכרת כאשר לחברה יש מחוייבות נוכחית, משפטית או משתמעת, כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, הניתנת לאמידה בצורה מהימנה, וכאשר צפוי כי יידרש תזרים שלילי של הטבות כלכליות לסילוק המחוייבות.

ההפרשות נקבעות על ידי היוון תזרימי המזומנים העתידיים בשיעור ריבית לפני מס, המשקף את הערכות השוק השוטפות לערך הזמן של הכסף ואת הסיכונים הספציפיים להתחייבות וללא שקלול סיכון האשראי של החברה.
הערך בספרים של ההפרשה מותאם בכל תקופה על מנת לשקף את חלוף הזמן.

תביעות משפטיות

הפרשה בגין תביעות מוכרת כאשר לחברה מחוייבות משפטית בהווה או מחוייבות משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר ויותר סביר מאשר לא (more likely than not) כי החברה תידרש למשאביה הכלכליים לסילוק המחוייבות וניתן לאמוד את המחוייבות באופן מהימן. כאשר השפעת ערך הזמן מהותית, נמדדת ההפרשה בהתאם לערכה הנוכחי. בעת בחינת הצורך בהכרה בהפרשות ובכימותן, מסתייעת הנהלת החברה ביועציה המשפטיים.

באור 3: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ט. הכרה בהכנסה

1. פרמיות:

פרמיות בביטוח כללי נרשמות כהכנסות על בסיס דוחות תפוקה חודשיים. הפרמיות מתייחסות בעיקרן לתקופת ביטוח של שנה. ההכנסות מפרמיה ברוטו ושינויים בפרמיה שטרם הורווחה בגינה, נרשמים בסעיף פרמיות שהורווחו, ברוטו. פרמיות בענף רכב חובה נרשמות בעת פירעון הפרמיה הואיל והכיסוי הביטוחי מותנה בתשלום הפרמיה. פרמיות מפוליסות שתחילת הביטוח שלהן לאחר תאריך הדוחות הכספיים נרשמים כהכנסות מראש, בסעיף פרמיה מראש המוצג במסגרת זכאים ויתרות זכות.
ההכנסות שנכללו בדוחות הכספיים הינן לאחר ביטולים שנתקבלו מבעלי פוליסות, ובניכוי ביטולים והפרשות עקב אי פירעון דמי הביטוח, בכפוף להוראות כל דין.

2. עמלות:
הכנסות מעמלות ביטוח משנה בביטוח כללי נזקפות בעת התהוותן.

י. רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו, הכנסות מימון והוצאות מימון

רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו והכנסות מימון כוללים הכנסות ריבית בגין סכומים שהושקעו הכנסות מדיבידנדים, רווחים (הפסדים) ממכירת נכסים פיננסיים, , שינויים בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, רווחים (הפסדים) מהפרשי שער בגין נכסים ורווחים (הפסדים) ממימוש השקעות הנמדדות בעלות מופחתת המחושבים כהפרש בין תמורת המימוש נטו ובין העלות המקורית או העלות המופחתת ומוכרים בקרות אירוע המכירה. הכנסות ריבית מוכרות עם צבירתן, באמצעות שיטת הריבית האפקטיבית. הכנסות מדיבידנדים מוכרות במועד בו מוקנית לחברה הזכות לקבלת תשלום. באם מתקבל הדיבידנד בגין מניות סחירות, מכירה החברה בהכנסות מדיבידנד ביום האקס.
הוצאות מימון כוללות, שינויים בגין ערך הזמן בגין הפרשות.

יא. עלויות והוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות הנהלה וכלליות המיוחסות להוצאות עקיפות ליישוב תביעות מסווגות לסעיף תשלומים ושינויי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח והוצאות הנהלה וכלליות המיוחסות לעלויות רכישה לסעיף "עמלות והוצאות רכישה אחרות". הסיווג נערך בהתאם למודלים פנימיים של החברה המבוססים על הוצאות ישירות שנזקפו והוצאות עקיפות שהועמסו.

יב. מסים על הכנסה

הוצאת מסים על הכנסה כוללת מסים שוטפים ונדחים. מסים שוטפים ונדחים נזקפים לדוח רווח והפסד או ברווח כולל אחר או ישירות בהון במידה והמס נובע מפריטים אשר מוכרים ברווח כולל אחר או ישירות בהון.
המס השוטף הינו סכום המס הצפוי להשתלם (או להתקבל) על ההכנסה החייבת במס לשנה, כשהוא מחושב לפי שיעורי המס החלים לפי החוקים שנחקקו או נחקקו למעשה למועד הדיווח, וכולל שינויים בתשלומי המס המתייחסים לשנים קודמות.
החברה מקזזת נכסי והתחייבות מסים שוטפים במידה וקיימת זכות משפטית הניתנת לאכיפה לקיזוז נכסי והתחייבויות מסים שוטפים וכן קיימת כוונה לסלק נכסי והתחייבות מסים שוטפים על בסיס נטו או שנכסי והתחייבויות המסים השוטפים מיושבים בו זמנית.
הפרשה בגין עמדות מס לא וודאיות, לרבות הוצאות מס וריבית נוספות, מוכרת כאשר יותר צפוי מאשר לא כי החברה תידרש למשאביה הכלכליים לסילוק המחויבות.

באור 3: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יב. מסים על הכנסה (המשך)

ההכרה במסים נדחים הינה בהתאם לגישה המאזנית, בהתייחס להפרשים זמניים בין הערך בספרים של נכסים והתחייבויות לצורך דיווח כספי לבין ערכם לצרכי מסים.

המדידה של מסים נדחים משקפת את השלכות המס שינבעו מהאופן בו החברה צופה, בתום תקופת הדיווח, להשיב או לסלק את הערך בספרים של נכסים והתחייבויות.
המסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על ההפרשים הזמניים במועד בו ימומשו, בהתבסס על החוקים שנחקקו או שנחקקו למעשה לתאריך הדיווח.
החברה מקזזת נכסי והתחייבות מסים נדחים במידה וקיימת זכות משפטית הניתנת לאכיפה לקיזוז נכסי והתחייבויות מסים נדחים, והם מיוחסים לאותה הכנסה חייבת במס הממוסה על ידי אותה רשות מס, אשר בכוונתה לסלק נכסי והתחייבות מסים נדחים על בסיס נטו או שנכסי והתחייבויות המסים הנדחים מיושבים בו זמנית.
נכס מס נדחה מוכר בספרים כאשר צפוי שבעתיד תהיה הכנסה חייבת, שכנגדה ניתן יהיה לנצל את ההפרשים הזמניים. נכסי המסים הנדחים נבדקים בכל תאריך הדיווח, ובמידה ולא צפוי כי הטבות המס המתייחסות תתממשנה, הם מופחתים.

יג. עסקאות עם בעל שליטה

נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה נמדדים לפי שווי הוגן במועד העסקה.

יד. רווח למניה

החברה מציגה נתוני רווח למניה בסיסי לגבי הון המניות הרגילות שלה. הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד המיוחסים לבעלי המניות הרגילות של החברה במספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך התקופה.

טו. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה לפני יישומם

1. IFRS17 - חוזי ביטוח

בחודש מאי 2017 פרסמה הועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 בדבר חוזי ביטוח (להלן - התקן החדש).
התקן החדש קובע כללים להכרה, מדידה, הצגה וגילוי בקשר לחוזי ביטוח ומחליף את ההוראות הקיימות בנושא. התקן החדש צפוי לגרום לשינויים משמעותיים בדיווח הכספי של חברות ביטוח.

בהתאם לתקן החדש יש למדוד את ההתחייבות הביטוחית כערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הצפויים מחוזי הביטוח תוך התחשבות באי הוודאות הגלומה בתחזיות אלו (מרווח הסיכון).
כמו כן, הרווח הגלום הצפוי בחוזי הביטוח הנגזר מהחישובים כאמור יוכר על פני תקופת הכיסוי, וההשפעה של שינויים בהנחות (למעט ריבית) תיפרס גם היא על פני תקופת הכיסוי.
הפסד יוכר באופן מיידי אם קבוצת חוזי ביטוח אינה צפויה להיות רווחית או הופכת למפסידה.

לגבי חוזי ביטוח מסוימים (בדרך כלל חוזי ביטוח אלמנטרי עם כיסוי ביטוחי של עד שנה) ניתן ליישם מודל מדידה פשוט יותר.

התקן החדש ייושם החל מיום 1 בינואר 2021. אימוץ מוקדם אפשרי, כל עוד IFRS9 מכשירים פיננסים, מיושם במקביל. בחודש נובמבר 2018 הוחלט ב- IASB להציע דחייה של מועד היישום לראשונה של IFRS17 בשנה אחת ליום 1 בינואר 2022.

התקן החדש ייושם למפרע. אם יישום למפרע אינו מעשי ניתן לבחור באחת משתי הגישות הבאות:

א) גישת יישום למפרע חלקי.
ב) גישת השווי ההוגן.

החברה בוחנת את היערכותה ליישום התקן ואת השלכותיו על הדוחות הכספיים.

באור 3: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

טו. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה לפני יישומם (המשך)

2. IFRS9 - מכשירים פיננסיים

בחודש יולי 2014 ה-IASB פרסם את הנוסח המלא והסופי של IFRS9 - מכשירים פיננסיים, המחליף את IAS39 - מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה. IFRS9 ("התקן החדש") משנה בעיקר את הוראות הסיווג והמדידה של נכסים פיננסיים והוא חל על כל הנכסים הפיננסיים שבתחולת IAS39.

התקן החדש קובע כי בעת ההכרה לראשונה כל הנכסים הפיננסיים יימדדו בשווי הוגן. בתקופות עוקבות יש למדוד מכשירי חוב בעלות מופחתת רק אם מתקיימים שני התנאים המצטברים הבאים:

- הנכס מוחזק במסגרת מודל עסקי שמטרתו היא להחזיק בנכסים על מנת לגבות את תזרימי המזומנים החוזיים הנובעים מהם ("מבחן הקרן והריבית בלבד").

- על פי התנאים החוזיים של הנכס הפיננסי, החברה זכאית, במועדים מסויימים, לקבל תזרימי מזומנים המהווים אך ורק תשלומי קרן ותשלומי ריבית על יתרת קרן.

המדידה העוקבת של כל יתר מכשירי החוב והנכסים הפיננסיים האחרים תהיה על פי שווי הוגן. התקן החדש קובע הבחנה בין מכשירי חוב אשר ימדדו בשווי הוגן דרך רווח או הפסד ומכשירי חוב שימדדו בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר.

נכסים פיננסיים שהינם מכשירים הוניים יימדדו בתקופות עוקבות בשווי הוגן, וההפרשים ייזקפו לרווח והפסד או לרווח (הפסד) כולל אחר, על פי בחירת החברה לגבי כל מכשיר ומכשיר. אם מדובר במכשירים הוניים המוחזקים למטרות מסחר, חובה למדוד אותם בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

כמו כן, התקן החדש כולל מודל חדש הבנוי משלושה שלבים למדידת ירידת ערך של מכשירי חוב פיננסים אשר אינם נמדדים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד ומתבסס על הפסדי אשראי צפויים ("Expected Credit Loss Model"). כל שלב קובע את אופן המדידה של הפסדי האשראי הצפויים וזאת בהתבסס על שינויים שחלו בסיכון האשראי של מכשיר החוב. כמו כן, ניתנת הקלה במודל זה לנכסים פיננסים בעלי תקופות אשראי קצרות, כגון לקוחות.

לעניין גריעה ובנושא התחייבויות פיננסיות קובע התקן החדש את אותן הוראות שנדרשות לפי הוראות IAS39 לגבי גריעה ולגבי התחייבויות פיננסיות שלא נבחרה לגביהן חלופת השווי ההוגן. לגבי התחייבויות שלגביהן נבחרה חלופת השווי ההוגן, סכום השינוי בשווי ההוגן של ההתחייבות, המיוחס לשינויים בסיכון האשראי של החברה - ייזקף לרווח כולל אחר. כל יתר השינויים בשווי ההוגן ייזקפו לרווח או הפסד.

התקן החדש כולל דרישות חדשות בנוגע לחשבונאות גידור.

התקן אמור היה להיות מיושם החל מהתקופות השנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2018.

בחודש ספטמבר 2016 פורסם תיקון לתקן IFRS4 אשר מתיר לישות שמנפיקה חוזי ביטוח לאמץ את IFRS9 עם התאמות ("The overlay approach") או לדחות את אימוץ IFRS9 ליום 1 בינואר 2021 ("גישת הדחיה" או "הפטור הזמני").

בחודש ספטמבר 2018 הוחלט ב- IASB להציע הארכה של הפטור הזמני מיישום IFRS9 לחברות ביטוח אשר אימצו את גישת הדחייה, עד ליום 1 בינואר 2022.

לצורך יישום גישת הדחיה על הישות לעמוד בקריטריונים הבאים:

א) הישות לא יישמה קודם לכן גרסה כלשהי של IFRS9.
ב) פעילויות הישות הן באופן ניכר פעילויות הקשורות לביטוח.

באור 3: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

טו. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה לפני יישומם (המשך)

2. IFRS9 - מכשירים פיננסיים (המשך)

בהתאם לתקן, פעילויות הישות הן באופן ניכר פעילויות הקשורות לביטוח:

א) הערך בספרים של התחייבויותיה הנובע מחוזי ביטוח, כולל רכיבי פיקדון או נגזרים משובצים אשר הופרדו מחוזי הביטוח, הוא משמעותי ביחס לסך הערך בספרים של כלל התחייבויות; וכן
ב) שיעור הערך בספרים של ההתחייבויות הקשורות לביטוח ביחס לסך הערך בספרים של כלל ההתחייבויות הינו:

גדול מ-90% או;
בין 80% ל-90% כולל, וכן למבטח אין פעילות משמעותית שאיננה קשורה לביטוח.

החברה מיישמת את הפטור הזמני מ-IFRS9 כפי שמתאפשר על ידי IFRS4 מאחר והיא עומדת בקריטריונים לעיל שכן פעילויותיה קשורות בעיקרן לביטוח.

3. IFRS16 - חכירות

בינואר 2016 פרסם ה- IASB את תקן דיווח כספי בינלאומי 16 בדבר חכירות ("התקן החדש").
התקן מחליף את תקן דיווח כספי בינלאומי 17, חכירות (IAS17) ואת הפרשנויות הקשורות לתקן.
בהתאם לתקן, חכירה מוגדרת כחוזה, או חלק מחוזה, אשר מעביר בתמורה לתשלום את זכות השימוש בנכס לתקופת זמן מוגדרת.

להלן עיקרי השפעות התקן:

התקן דורש מחוכרים להכיר בכל החכירות בדוח על המצב הכספי (פרט לחריגים מסוימים, ראה להלן). חוכרים יכירו בהתחייבות בגין תשלומי החכירה ומנגד יכירו בנכס זכות שימוש, באופן דומה לטיפול החשבונאי בחכירה מימונית בהתאם לתקן הקיים- IAS17, חכירות.
כמו כן, החוכרים יכירו בהוצאות ריבית ובהוצאות פחת בנפרד.
תשלומי חכירה משתנים שאינם תלויים במדד או בריבית אשר מבוססים על ביצוע או שימוש יוכרו כהוצאה מצד החוכרים או כהכנסה מצד המחכירים במועד היווצרותם.
במקרה של שינוי בתשלומי חכירה משתנים הצמודים למדד, על החוכר להעריך מחדש את ההתחייבות בגין החכירה כאשר השפעת השינוי תיזקף לנכס זכות השימוש.
הטיפול החשבונאי מצד המחכיר נותר ללא שינוי מהותי לעומת התקן הקיים, קרי, סיווג כחכירה מימונית או כחכירה תפעולית.
התקן החדש כולל שני חריגים שבהם החוכרים רשאים לטפל בחכירות בהתאם לטיפול החשבונאי הקיים בהתייחס לחכירות תפעוליות וזאת במקרה של חכירות נכסים בעלי ערך כספי נמוך או במקרה של חכירות לתקופה של עד שנה.

התקן החדש מאפשר לחוכרים לבחור באחת מגישות היישום הבאות:

א) יישום למפרע מלא - לפי גישה זו, נכס זכות השימוש וההתחייבות יוצגו בדוח על המצב הכספי כאילו מאז ומעולם נמדדו בהתאם להוראות התקן החדש. במקרה זה, השפעת יישום התקן החדש לתחילת התקופה המוקדמת ביותר המוצגת תיזקף להון. כמו כן, החברה תציג מחדש את דוחותיה הכספיים המוצגים כמספרי השוואה. יתרת ההתחייבות למועד יישום התקן לראשונה תחת גישה זו, תחושב תוך שימוש בשיעור הריבית הגלום בחכירה אלא אם שיעור זה אינו ניתן לקביעה בנקל שאז יש להשתמש בשיעור הריבית התוספתי של החוכר במועד ההתקשרות בחכירה.

ב) יישום למפרע חלקי - לפי גישה זו, לא נדרשת הצגה מחדש של מספרי ההשוואה. יתרת ההתחייבות למועד יישום התקן לראשונה, תחושב תוך שימוש בשיעור הריבית התוספתי של החוכר הקיימת במועד היישום לראשונה. לגבי יתרת הנכס זכות השימוש, החברה יכולה להחליט, לגבי כל חכירה בנפרד, ליישם את אחת משתי החלופות הבאות:

באור 3: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

טו. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה לפני יישומם (המשך)

3. IFRS16 - חכירות (המשך)

הכרה בנכס בגובה ההתחייבות שהוכרה, עם התאמות מסוימות.
הכרה בנכס כאילו מאז ומעולם נמדד בהתאם להוראות התקן החדש.

הפרש כלשהו הנוצר במועד היישום לראשונה בעקבות יישום למפרע חלקי, אם נוצר, ייזקף להון.

התקן ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2019.

ההשפעה הצפויה על הדוחות הכספיים למועד היישום לראשונה הינה גידול ביתרת נכסי זכות השימוש ולגידול ביתרת התחייבות בגין חכירה בסך של כ - 5.8 מיליוני ₪.
שיעור ריבית ההיוון הנומינאלית בה נעשה שימוש למדידת ההתחייבות בגין החכירה בהתחשב במח"מ ההתחייבות, הינו 5% לשנה.

בתקופות עוקבות יוכרו הוצאות פחת והפחתות בגין נכס זכות שימוש וכן ייבחן הצורך ברישום ירידת ערך בגין נכס זכות שימוש בהתאם להוראות תקן חשבונאות בינלאומי IAS36. בנוסף יוכרו הוצאות מימון בגין התחייבות חכירה. לכן החל ממועד היישום לראשונה ובתקופות עוקבות, חלף ההכרה בהוצאות השכירות, המתייחסות לנכסים מושכרים בחכירה תפעולית, אשר הוצגו בסעיף הוצאות הנהלה וכלליות בדוח על הרווח או הפסד יוכרו הוצאות פחת והוצאות מימון.

טז. מגזרי פעילות

מגזר פעילות הינו רכיב פעילות של החברה העונה על שלושת התנאים הבאים:

1. עוסק בפעילויות עסקיות שמהן הוא עשוי להניב הכנסות ובגינן עשויות להתהוות לו הוצאות;
2. תוצאותיו התפעוליות נסקרות באופן סדיר על ידי מקבל ההחלטות התפעוליות הראשי של החברה, על מנת לקבל החלטות לגבי משאבים שיוקצו לו ועל מנת להעריך את ביצועיו; וכן
3. קיים לגביו מידע כספי נפרד זמין.

לחברה מגזר פעילות יחיד בר דיווח אשר הינו מגזר ביטוח כללי כמפורט להלן:

מגזר ביטוח כללי

מגזר הביטוח הכללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות הממונה מפורט מגזר הביטוח הכללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש אחרים וענפי חבויות אחרים. החברה מציגה בדוחותיה חלוקה לענפים הבאים:
בשנת 2018 החברה החלה פעילות בענפי הביטוח הבאים:

- **ענף רכב חובה**
ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.
- **ענפי רכוש אחרים**
מתמקד בכיסוי נזק רכוש לדירה, וביטוח אגב משכנתא (כולל כיסוי רלוונטי כלפי צד ג' ואחריות מעבידים, לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שהוא יגרום לצד שלישי, המשווקים כהרחבות בפוליסת הדירה).

החל מיום 1 בינואר 2019 החברה החלה לפעול גם בענף רכב רכוש – ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

באור 4: - מגזרי פעילות

מידע אודות מגזרים בני דיווח

תוצאות עסקי ביטוח כללי לפי ענפי הביטוח העיקריים ונתונים ומתייחסים לפעילות שאינה מיוחסת למגזרי הפעילות

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018				
	ביטוח כללי				
	רכב חובה	רכוש אחר	סה"כ ביטוח כללי	לא מיוחס למגזר הפעילות	סה"כ
	אלפי ש"ח				
פרמיות ברוטו	4,022	43	4,065	-	4,065
פרמיות ביטוח משנה	2,823	26	2,849	-	2,849
פרמיות בשייר	1,199	17	1,216	-	1,216
שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר	1,092	13	1,105	-	1,105
פרמיות שהורווחו בשייר	107	4	111	-	111
רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון	4	-	4	-	4
הכנסות מעמלות	44	1	45	-	45
סך כל ההכנסות	155	5	160	-	160
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	826	17	843	-	843
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	248	3	251	-	251
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	578	14	592	-	592
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	1,315	42	1,357	-	1,357
הוצאות הנהלה וכלליות	1,157	35	1,192	132	1,324
סך כל ההוצאות	3,050	91	3,141	132	3,273
הפסד לפני מסים על ההכנסה	(2,895)	(86)	(2,981)	(132)	(3,113)
הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה	-	-	-	-	-
סך כל הפסד כולל לתקופה לפני מסים על הכנסה	(2,895)	(86)	(2,981)	(132)	(3,113)
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר 2018	3,965	37	4,002	-	4,002
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר 2018	1,147	14	1,161	-	1,161

באור 4: - מגזרי פעילות (המשך)

מידע אודות מגזרים בני דיווח (המשך)

	ליום 31 בדצמבר 2018		
	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזר הפעילות	סה"כ
	אלפי ש"ח		
נכסים			
נכסים לא מוחשיים	-	27,847	27,847
נכסי מסים נדחים		489	489
הוצאות רכישה נדחות	559	-	559
השקעות פיננסיות אחרות			
נכסי חוב שאינם סחירים	5,214	787	6,001
סך כל השקעות פיננסיות אחרות			
מזומנים ושווי מזומנים	28,444	15,143	43,587
נכסי ביטוח משנה	2,841	-	2,841
פרמיות לגבייה	126	-	126
נכסים אחרים	358	1,789	2,147
סך כל הנכסים	37,542	46,055	83,597
התחייבויות:			
התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה	4,002	-	4,002
התחייבויות אחרות	33,540	7,478	41,018
סך כל ההתחייבויות	37,542	7,478	45,020

באור 5: - נכסים בלתי מוחשיים

א. ההרכב:

	תוכנת מחשב
	אלפי ש"ח
עלות (*)	
יתרה ליום 1 בינואר 2018	-
תוספות:	
העברת תוכנות מחשב (בעיקר מערכת ליבה ביטוחית) מהארט (ב)	26,636
רכישות ופיתוח עצמי (ג)	1,549
יתרה ליום 31 בדצמבר 2018	28,185
הפחתה שנצברה	
יתרה ליום 1 בינואר 2018	-
הפחתה שהוכרה במהלך השנה	338
יתרה ליום 31 בדצמבר 2018	338
ערך בספרים נטו:	
ליום 31 בדצמבר 2018	27,847
שיעור הפחת השנתי	20%-14%

ב. לעניין העברת הנכסים ובין היתר תוכנת הליבה הביטוחית של החברה ראה באור 1 ב' ובאור 2 ה' לעיל.

ג. העלויות להלן כוללות עלויות של החברה בגין פיתוח עצמי של מערכות מחשב בסך של 565 אלפי ש"ח.

באור 6: - רכוש קבוע

הרכב ותנועה

שנת 2018

	מחשבים	ציוד וריהוט משרדי	סה"כ
	אלפי ש"ח		
עלות			
יתרה ליום 1 בינואר 2018	-	-	-
תוספות במשך השנה (*)	963	378	1,341 (*)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2018	963	378	1,341
פחת שנצבר			
יתרה ליום 1 בינואר 2018	-	-	-
תוספות במשך השנה	28	4	32
יתרה ליום 31 בדצמבר 2018	28	4	32
יתרת עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2018	935	374	1,309

(*) ביום 19 ביוני 2018 הועבר רכוש קבוע בסך 1,039 אלפי ש"ח מהארט תמורת הנפקת מניות בחברה. לפרטים נוספים ראה באור 1 ב' ו – 2 ה' לעיל .

באור 7: - חייבים ויתרות חובה

ההרכב:	ליום 31 בדצמבר 2018
	אלפי ש"ח
הוצאות מראש	358
אחרים	-
סה"כ חייבים ויתרות חובה	358

באור 8: - פרמיות לגבייה

א. הרכב:

	ליום 31 בדצמבר
	2018
	אלפי ש"ח
פרמיות לגבייה	126
בניכוי הפרשה לחובות מסופקים	-
סה"כ פרמיות לגבייה	126

ב. גיול:

	ליום 31 בדצמבר
	2018
	אלפי ש"ח
סה"כ פרמיות לגבייה שערכם לא נפגם ללא פיגור	126
סה"כ פרמיה לגבייה שערכה נפגם	-
סה"כ פרמיות לגבייה	126

באשר לתנאי ההצמדה של הפרמיות לגבייה, ראה באור 23 (ז).

באור 9: - פירוט השקעות פיננסיות אחרות

א. ההרכב:

	ליום 31 בדצמבר
	2018
	אלפי ש"ח
סה"כ נכסי חוב שאינם סחירים מוצגים כהלוואות וחייבים (ב)	6,001

באור 9: - פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ב. 1. נכסי חוב שאינם סחירים

ההרכב:	ליום 31 בדצמבר	
	2018	
	ערך בספרים	שווי הוגן
	אלפי ש"ח	
נכסי חוב אחרים		
פיקדונות בבנקים	6,001	6,001
סך הכל נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה	6,001	6,001

2. נכסי חוב שאינם סחירים בחלוקה לרמות ששווים ההוגן ניתן לצורכי גילוי בלבד

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח מכשירים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

	ליום 31 בדצמבר 2018			
	רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
	אלפי ש"ח			
פיקדונות בבנקים	-	6,001	-	6,001
סך הכל	-	6,001	-	6,001

היתרה בדוחות הכספיים של מזומנים, פרמיות לגביה, חייבים ויתרות חובה, נכסי מסים שוטפים, תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם.

ג. פרטים בדבר ריבית והצמדה בגין נכסי חוב

		ריבית אפקטיבית
		ליום 31 בדצמבר
		2018
	בסיס הצמדה	%
נכסי חוב שאינם סחירים	שקלי	0.72

באור 9: - פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ד. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים

השווי ההוגן של פיקדונות בבנקים נקבע באמצעות ציטוטים שמתקבלים מהבנק.

שיעור הריבית להיוון הפיקדון נקבע בהתאם לציטוט שהחברה קיבלה, דהיינו 0.72% לשנה.

באור 10: - מזומנים ושווי מזומנים אחרים

	ליום 31 בדצמבר 2018 אלפי ש"ח
מזומנים ופיקדונות למשיכה מיידית	29,586
פיקדונות לזמן קצר	14,001
מזומנים ושווי מזומנים	43,587

המזומנים בתאגידים הבנקאיים נושאים ברובם למועד הדיווח ריבית שוטפת המבוססת על שיעורי ריבית בגין הפקדות בנקאיות יומיות בשיעור שנתי של 0.12%-0.15% .

פיקדונות לזמן קצר המופקדים בתאגידים הבנקאיים הינם לתקופות של בין שבוע לשלושה חודשים. הפיקדונות נושאים ריבית בשיעור שנתי של 0.20%.

באשר לתנאי ההצמדה של המזומנים ופיקדונות לזמן קצר, ראה באור 23.

באור 11: - הון עצמי ודרישות הון

א. הרכב הון המניות

	31 בדצמבר 2018	
	רשום	מונפק ונפרע
	ש"ח	
מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א	180,006,000	300

ב. התנועה בהון המניות

1. ביום 1 לינואר 2018 הונפקו 180 מניות יסוד בנות 1 ₪ ערך נקוב תמורן ערכן הנקוב.
2. ביום 18 ביוני 2018 הונפקו 15 מניות 1 ₪ ערך נקוב כל אחת לחברת האם תמורת העברת מזומן בסך של 5,000 אלפי ₪.
3. ביום 19 ביוני 2018 הונפקו 83 מניות 1 ₪ ערך נקוב כל אחת לחברת האם תמורת העברת נכסים בשווי הוגן של 27,675 אלפי ₪ (לפרטים נוספים בדבר העברת נכסים מחברת האם לחברה ראה באור 1 ב' לעיל).
4. ביום 9 בספטמבר 2018 הונפקו 9 מניות 1 ₪ ערך נקוב כל אחת לחברת האם תמורת העברת מזומן בסך של 3,500 אלפי ₪.
5. ביום 9 בדצמבר 2018 הונפקו 13 מניות 1 ₪ ערך נקוב כל אחת לחברת האם תמורת העברת מזומן בסך של 5,026 אלפי ₪.

ג. זכויות הנלוות למניות

זכויות הצבעה באסיפה הכללית, זכות לדיבידנד, זכויות בפירוק החברה וזכות למינוי הדירקטורים בחברה והכל בהתאם לתקנון החברה.

ד. דיבידנד שהוכרז

לא הוכרזו דיבדנדים בשנת 2018.

ה. מניות הטבה

בתקופת הדוח ולאחר תאריך הדיווח לא חולקו מניות הטבה.

באור 11: - הון עצמי ודרישות הון (המשך)

ו. ניהול ודרישות הון

1. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח) התשע"ז- 2017.

	ליום 31 בדצמבר 2018
	אלפי ש"ח
הסכום הנדרש על פי תקנות ההון והנחיות הממונה (א)	15,932
סכום ההון הקיים המחושב על פי תקנות ההון :	
הון ראשוני בסיסי	38,577
סך ההון הקיים המחושב על פי תקנות ההון	38,577
עודף ליום הדוח (*)	22,645

(א) פרוט הסכום הנדרש על פי תקנות ההון והנחיות הממונה

	ליום 31 בדצמבר 2018
	אלפי ש"ח
הסכום הנדרש כולל, דרישות הון בגין:	
פעילות בביטוח כללי/הון ראשוני נדרש	15,000
נכסי השקעה ונכסים אחרים	451
סיכונים תפעוליים	80
סיכוני קטסטרופה בביטוח כללי	401
סך הכל הסכום הנדרש על פי תקנות ההון המתוקנות	15,932

(*) מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברות ביטוח כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בתקנות דרכי ההשקעה.

באור 11: - הון עצמי ודרישות הון (המשך)

ו. ניהול ודרישות הון (המשך)

2. פרטים בדבר התקדמות ההיערכות ליישום Solvency II:

בחודש יוני 2017 פורסמו הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברות ביטוח מבוסס SOLVENCY II (להלן - "ההוראות החדשות"), לפיהן חברת ביטוח תקיים משטר כושר פירעון כלכלי בהתאם להוראות כאמור,
וזאת מבלי לגרוע מחובתה לקיים את הוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשע"ז- 2017 (להלן - "תקנות ההון").
כמו כן, צויין כי הממונה יפעל לתיקון תקנות ההון, כך שלאחר שחברת ביטוח תקבל את אישור הממונה שבוצעה ביקורת על יישום ההוראות החדשות בדוחותיה הכספיים, תקנות ההון לעניין הון עצמי מינימלי נדרש לא יחולו עליה. לפיכך, עד לקבלת אישור הממונה כאמור, על החברה חלות תקנות ההון וההוראות החדשות במקביל.

3. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס SOLVENCY II

כאמור לעיל, בחודש יוני 2017 פורסמו הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברות ביטוח בהתבסס על הוראות דירקטיבה שאומצה על ידי האיחוד האירופי המכונה " SOLVENCY II" (להלן - "הדירקטיבה"), שאומצה על ידי האיחוד האירופי ומיושמת החל מינואר 2016 בכל המדינות החברות בו.
הדירקטיבה כוללת בחינה מקיפה של סיכונים להם חשופות חברות ביטוח וסטנדרטים לניהולם ומדידתם, ומבוססת על שלושה נדבכים:
נדבך ראשון כמותי שעניינו יחס כושר פירעון מבוסס סיכון, נדבך שני איכותי, הנוגע לתהליכי בקרה פנימיים, לניהול סיכונים, לממשל תאגידי ולתהליך הערכה עצמי של סיכונים וכושר פירעון (ORSA) ונדבך שלישי שעניינו דרישות גילוי.
חוזר סולבנסי מבוסס על הנדבך הכמותי לפי הדירקטיבה והוראותיה הנלוות, תוך התאמה לשוק בישראל והוא מיושם בישראל החל מ-30 ביוני 2017 על נתוני 31 בדצמבר 2016.
בהתאם להוראות קיימות שתי רמות של דרישות הון:

- ההון הנדרש לשמירה על כושר הפרעון של חברת ביטוח (להלן - SCR). SCR-n רגיש לסיכונים ומבוסס על חישוב צופה פני עתיד על בסיס ההנחיות ליישום משטר כושר הפרעון החדש. דרישה זו נועדה להבטיח התערבות מדויקת ועתית של רשויות הפיקוח.
- רמה מינימלית של הון (להלן - MCR או "סף הון").
בהתאם להוראות, סף ההון יהיה שווה לגבוה שבין סכום ההון הראשוני המינימלי הנדרש לפי תקנות ההון לבין סכום הנגזר מגובה עתודות ביטוח ופרמיות (כהגדרתן בהנחיות) המצוי בטווח שבין 25% לבין 45% SCR-nc.

חוזר סולבנסי כולל, בין היתר, הוראות מעבר כדלהלן:

1) עמידה בדרישות ההון (SCR)
ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת ביטוח בתקופה שתחילתה ביום 30 ביוני, 2017 וסיומה ביום 31 בדצמבר 2024 (להלן - "תקופת הפריסה") יעלה בהדרגה, ב- 5% כל שנה, החל מ-60% SCR-no ועד למלוא ^SCR.
2) דרישת הון מוקטנת על סוגים מסוימים של השקעות המוחזקות ע"י המבטח בכל מועד דיווח, כאשר דרישה זו תלך ותגדל באופן הדרגתי במשך 7 שנים עד שדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.

לפי חוזר סולבנסי, ההון העצמי של חברת ביטוח יורכב מהון רובד 1 והון רובד 2. הון רובד 1 כולל הון עצמי המחושב לפי הוראות החוזר, והון רובד 1 נוסף. הון רובד 1 נוסף והון רובד 2 כוללים מכשירי הון עם מנגנונים לספיגת הפסדים לרבות מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני אשר הונפקו לפני מועד התחילה. החוזר כולל מגבלות על הרכב הון עצמי לעניין SCR, כך ששיעור הרכיבים הכלולים בהון רובד 2 לא יעלה על 40% (50% מה- SCR בתקופת הפריסה).

החברה קיבלה הקלות מרשות שוק ההון לעניין דוח יחס כושר פירעון כלכלי, לפרטים נוספים ראה באור 1 ג' לעיל.

באור 12: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח

א. הרכב ההתחייבויות:

	ליום 31 בדצמבר		
	2018	2018	2018
	ברוטו	משנה	שייר
	אלפי ש"ח		
ביטוח כללי (ב)	4,002	2,841	1,161

ב. ביטוח כללי

1. ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי לפי סוגים:

	ליום 31 בדצמבר		
	2018	2018	2018
	ברוטו	משנה	שייר
	אלפי ש"ח		
ענף רכב חובה			
הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה	3,661	2,569	1,092
אחר	304	248	56
סך ענף רכב חובה	3,965	2,817	1,148
ענפי רכוש ואחרים			
הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה	34	21	13
אחר	3	3	-
סך ענפי רכוש אחרים	37	24	13
סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (ראה ב2 להלן)	4,002	2,841	1,161
הוצאות רכישה נדחות:			
ענף רכב חובה	549	477	72
ענפי רכוש ואחרים	10	5	5
סך הכל	559	482	77
התחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי בניכוי הוצאות רכישה נדחות:			
רכב חובה	3,416	2,340	1,076
ענפי רכוש ואחרים	27	19	8
סה"כ התחייבויות בחוזי ביטוח כללי בניכוי הוצאות רכישה נדחות	3,443	2,359	1,084

באור 12: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

ב. ביטוח כללי (המשך)

2. ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי לפי שיטות חישובן:

	ליום 31 בדצמבר		
	2018	2018	2018
	ברוטו	משנה	שייר
	אלפי ש"ח		
הערכות אקטואריות ד"ר סטיוארט קוטס	307	251	56
הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה	3,695	2,590	1,105
סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי	4,002	2,841	1,161

3. תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי, בניכוי הוצאות רכישה נדחות:

מאחר וזו הינה שנת הפעילות הראשונה של החברה אין מידע נוסף מעבר לאמור בסעיפים לעיל.

4. נתונים בדבר שנות חיתום בענף רכב חובה

	שנת חיתום
	2018
	אלפי ש"ח
פרמיות ברוטו	4,022
הפסד כולל בשייר בגין שנת החיתום	(2,895)
השפעת ההכנסות מהשקעות על ההפסד הכולל בגין שנת החיתום	4

5. הרכב רווח (הפסד) כולל בשייר בענף ביטוח רכב חובה

בתקופת הפעילות הראשונה ההפסד הכולל בגין שנת חיתום 2018 הינו 2,895 אלפי ₪ וזאת לאור הוצאות הנהלה וכלליות קבועות גבוהות ביחס לפרמיה המורווחת בענף זה.

באור 13: - מסים על ההכנסה

א. חוקי המס החלים על החברה

1. כללי

החברה הינה "מוסד כספי" כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. המס החל על הכנסות של מוסדות כספיים מורכב ממס חברות וממס רווח.

2. הסדרי מס ייחודים לענף הביטוח
הסכם עם שלטונות המס

בין התאחדות חברות הביטוח לבין שלטונות המס קיים הסכם (להלן - הסכם המס) המתחדש ומתעדכן מדי שנה, המסדיר סוגיות מס ייחודיות לענף.

הדוחות הכספיים נערכו בהתאם לעקרונות האמורים.

ב. שיעורי המס החלים על ההכנסות של החברה

1. המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים ובכללם החברה מורכב ממס חברות וממס רווח.

2. בחודש דצמבר 2016, אושר חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו – 2018), התשע"ז – 2016, אשר במסגרתו הופחת מס חברות משיעור של 25% ל – 24% החל מחודש ינואר 2017 ולשיעור של 23% החל מחודש ינואר 2018 ואילך.

3. להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על החברה, שהינה מוסד כספי:

שנה	שיעור מס חברות	שיעור מס רווח	שיעור מס כולל במוסדות כספיים
	%		
2018 ואילך	23.0	17.00	34.19

ג. מסים על ההכנסה הכלולים בדוחות רווח והפסד

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018
	אלפי ש"ח
מסים שוטפים	-
מסים נדחים (הטבת מס)	(489)
	(489)

באור 13: - מסים על ההכנסה (המשך)

ד. מסים נדחים

ההרכב:

	הטבות לעובדים	הפסדים שוטפים ואחרים	סה"כ
	אלפי ש"ח		
יתרת נכס מס נדחה ליום 1 בינואר 2018	-	-	-
שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד	120	369	489
יתרת נכס מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2018	120	369	489

המסים הנדחים מוצגים בדוח על המצב הכספי כדלקמן:

	31 בדצמבר 2018
	אלפי ש"ח
נכסי מסים נדחים	489

ה. מס תיאורטי

להלן מובאת התאמה בין סכום המס, שהיה חל אילו כל ההכנסות וההוצאות, הרווחים וההפסדים בדוח רווח והפסד היו מתחייבים במס לפי שיעור המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים, לבין סכום מסים על ההכנסה ו/או ההפסד שנזקף בדוח רווח והפסד:

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018
	אלפי ש"ח
הפסד לפני מסים על ההכנסה	(3,113)
שיעור המס הסטטוטורי הכולל החל על מוסדות כספיים ראה ב לעיל	34.19%
חיסכון מס מחושב לפי שיעור המס הסטטוטורי הכולל	(1,064)
עלייה (ירידה) במסים על ההכנסה הנובעת מהגורמים הבאים:	
הוצאות שאינן מותרות בניכוי לצורכי מס	87
הפסדים לצרכי מס מהשנה, בגינם לא נרשמו מסים נדחים	489
מסים על ההכנסה	(489)
שיעור חיסכון מס אפקטיבי ממוצע	15.7%

באור 14: - <u>התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו</u>

הטבות לעובדים כוללות הטבות לטווח קצר, הטבות לאחר סיום העסקה, הטבות אחרות לטווח ארוך והטבות בגין פיטורין.

<u>הטבות לאחר סיום העסקה</u>

דיני העבודה וחוק פיצויי פיטורין בישראל מחייבים את החברה לשלם פיצויים לעובד בעת פיטורין או פרישה או לבצע הפקדות שוטפות בתוכנית הפקדה מוגדרת, לפי סעיף 14 כמתואר להלן. התחייבויות החברה בשל כך מטופלות כהטבות לאחר סיום העסקה.

חישוב התחייבות החברה בשל הטבות לעובדים מתבצע על פי הסכם העסקה בתוקף ומבוסס על משכורת העובד ותקופת העסקתו אשר לדעת ההנהלה, יוצרת את הזכות לקבלת הפיצויים.

ההטבות לעובדים לאחר סיום העסקה, ממומנות, בדרך כלל, על ידי הפקדות המסווגות כתוכנית הטבה מוגדרת או כתוכנית הפקדה מוגדרת כמפורט להלן:

<u>תוכניות להפקדה מוגדרת</u>

לגבי חלק מתשלומי הפיצויים, חלים תנאי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963, על-פיו הפקדותיה השוטפות של החברה בקרנות פנסיה ו/או בפוליסות בחברות ביטוח, פוטרות אותה מכל התחייבות נוספת לעובדים, בגינם הופקדו הסכומים כאמור לעיל. הפקדות אלו וכן הפקדות בגין תגמולים מהוות תוכניות הפקדה מוגדרת. ההוצאות בגין תוכניות ההפקדה המוגדרת הסתכמו לסך של 110 אלפי ש"ח, ונכללו במסגרת הוצאות הנהלה וכלליות.

<u>תוכנית להטבה מוגדרת</u>

החלק של תשלומי הפיצויים שאינו מכוסה על ידי הפקדות בתוכניות הפקדה מוגדרת, כאמור לעיל, מטופל על ידי החברה כתוכנית הטבה מוגדרת לפיה מוכרת התחייבות בגין הטבות עובדים.

א. <u>הרכב ההתחייבויות בשל הטבות לעובדים נטו</u>

1. כל עובדי החברה נכללים במסגרת תוכנית הפקדה מוגדרת אשר חלים עליה תנאי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין.
2. סך התחייבות החברה ליום 31 בדצמבר 2018 בגין תוכנית להפקדה מוגדרת שאינה כלולה בסעיף 1 לעיל הינה 575 אלפי ש"ח. ההפרשה הינה בגין דמי הסתגלות למנכ"ל ויו"ר החברה ובהתאם להסכמים העסקה שנחתמו עימם (לפרטים נוספים ראה באור 24 ה' להלן).
3. סך התחייבות החברה ליום 31 בדצמבר 2018 בגין הטבות לזמן קצר, הפרשה לחופשה– 126 אלפי ש"ח, אשר מוצגים במסגרת סעיף זכאים ויתרות זכות.

באור 15: - זכאים ויתרות זכות

	ליום 31 בדצמבר 2018 אלפי ש"ח
חברות ביטוח ותווכני ביטוח:	
פיקדונות של מבטחי משנה	1,431
חשבונות אחרים	1,102
סך כל חברות ביטוח ותווכני ביטוח	2,533
פרמיות ותשלומים מראש	35,403
הוצאות רכישה נדחות בגין ביטוח משנה	482
עובדים והתחייבויות אחרות בשל שכר ומשכורת	466
ספקים, נותני שירותים והוצאות לשלם	1,150
מוסדות ורשויות ממשלתיות	403
סוכני ביטוח ואחרים	6
	40,443

באור 16: - פרמיות שהורווחו

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018		
	ברוטו	ביטוח משנה	שייר
	אלפי ש"ח		
סה"כ פרמיות בביטוח כללי	4,065	2,849	1,216
בניכוי - שינוי ביתרת הפרמיה שטרם הורווחה	3,695	2,590	1,105
סה"כ פרמיות שהורווחו	370	259	111

באור 17: - רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 אלפי ש"ח
רווחים מהשקעות פיננסיות	
נכסים המוצגים כהלוואות וחייבים ורווחים מפקדונות בנקאיים לטווח קצר	4
סך הכל רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	4

באור 18: - הכנסות מעמלות

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2018
	אלפי ש"ח
עמלת ביטוח משנה, בניכוי שינוי בהוצאות רכישה נדחות בגין ביטוח משנה	45

באור 19: - תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2018
	אלפי ש"ח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	843
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	251
סה"כ תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	592

באור 20: - עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2018
	אלפי ש"ח
עמלות רכישה	1
הוצאות רכישה אחרות	1,915
שינו בהוצאות נדחות	(559)
סה"כ עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	1,357

באור 21: - הוצאות הנהלה וכלליות

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2018
	אלפי ש"ח
שכר עבודה ונלוות	2,424
פחת והפחתות	370
אחזקת משרדים ותקשורת	453
ייעוץ משפטי ומקצועי	479
אחרות	49
סה"כ (*)	3,775
בניכוי:	
סכומים שסווגו בסעיף שינוי בהתחייבויות ותשלומים בגין חוזי ביטוח	536
סכומים שסווגו בסעיף עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	1,915
הוצאות הנהלה וכלליות	1,324
(*) הוצאות הנהלה וכלליות כוללות הוצאות בגין מיכון בסך	718

באור 22: - רווח (הפסד) למניה

	2018
	מספר מניות
ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות	
יתרה ליום 1 בינואר	-
הנפקת מניות ביום 1 לינואר 2018	180
הנפקת מניות ביום 18 ביוני 2018	15
הנפקת מניות ביום 19 ביוני 2018	83
הנפקת מניות ביום 9 בספטמבר 2018	9
הנפקת מניות ביום 9 בדצמבר 2018	13
סה"כ הון מניות מונפק ונפרע ליום 31 בדצמבר	300
ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו לצורך חישוב רווח בסיסי למניה	237

באור 23: - ניהול סיכונים

פעילויות החברה בתחום ביטוח כללי, הכולל את ענפי הביטוח רכב רכוש, רכב חובה ורכוש אחר, חושפות אותה למגוון סיכונים שהעיקריים בהם הינם: סיכונים ביטוחיים, סיכוני שוק וסיכוני אשראי. לסיכונים אלה נלווים סיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים, סיכונים משפטיים, סיכוני מוניטין וסיכונים עסקיים.
מבחני הרגישות לסיכוני שוק נעשו בדומה לאופן החישובים, על מצבת הנכסים וההתחייבויות ליום הדיווח.

א. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים

החברה פועלת לניהול סיכונים אשר יוודא קיומם של תהליכים לזיהוי, הערכה, מדידה, ניהול וניטור של סיכונים, באופן יזום ומתוכנן על מנת לאפשר, ככל הניתן, חשיפה מבוקרת לסיכונים אלה, תוך עמידה בדרישות הרגולטוריות ושמירה על יעדיה העסקיים של החברה, על המוניטין שלה ועל איתנותה הפיננסית.
בהתאם למתווה לניהול סיכונים שערכה החברה במסגרת הליכי קבלת הרישיון, מדיניות ניהול הסיכונים מגובשת במקביל לבניית התהליכים העסקיים, התשתיתיים והאסטרטגיה של החברה, מתוך כוונה לאשרה כדין במוסדות החברה, במהלך שנת הפעילות הקרובה. עם זאת, החברה מיישמת כבר עתה, ותוך כדי פעילות שוטפת, עקרונות שונים לניהול סיכונים, ובין היתר:

- ממשל תאגידי הבנוי על שלושה קווי הגנה: הנהלות התחומים העסקיים, גורמי בקרה וניהול סיכונים וביקורת פנימית.
- הגדרה ברורה של חלוקת אחריות והאצלת סמכויות בנוגע לפעולות הכרוכות בנטילת סיכונים על הגורמים העסקיים בחברה.
- קביעת מגבלות ותקרות חשיפה לסיכונים.
- יישום מסגרת ניהול סיכונים ראשונית, הכוללת פעולות לזיהוי, מדידה, הערכה וניטור סיכונים ומוקדי סיכון חדשים.
- קיום סביבת בקרה פנימית המעוגנת בנהלים ברורים והסדרת אמצעי פיקוח ובקרה על הסיכונים, המאפשרים פיזור, קיזוז ו/או העברת הסיכונים לגורם אחר והגבלתם לרמה שנקבעה מראש. יצויין כי החברה פועלת לקידום יישום נהלים והגדרת מסמכי מדיניות שונים, שהחברה מחוייבת ליישם בהתאם להוראות הדין. מטבע הדברים, מאחר ומדובר בחברה בראשית דרכה, פעילות שכזו נבנית בשלבים, בהתאם לחשיבותם ומהות החשיפה שבה הם אמורים לטפל.

מנהל הכספים של החברה, מונה, בהתאם להקלה שהתקבלה מהרשות, גם לתפקיד מנהל הסיכונים, וזאת לתקופה של עד שנתיים מיום קבלת רישיון המבטח של החברה. בכובעו כמנהל הסיכונים והיכרותו המקצועית עם הנושא, הוא פועל תוך ראייה אובייקטיבית של הסיכונים, ועובד בשיתוף עם בעלי תפקיד אחרים, ובין היתר, האקטואר הממונה של החברה, יחידת הבקרה של מנהל תיק ההשקעות – פסגות ניירות ערך בע"מ, שהינה מנהלת תיק ההשקעות נוסטרו של החברה בהתאם להתקשרות במיקור חוץ ("חטיבת השקעות") , מנהלת ציות ועוד.
תפקידי מנהל הסיכונים כוללים, בין היתר, אחריות לוודא קיומם של תהליכי עבודה לזיהוי, הערכה, מדידה ודיווח של סיכונים, והתייחסות לסיכונים הגלומים בתחומי פעילות ומוצרים חדשים ובעסקאות משמעותיות.

אחד מתפקידי דירקטוריון החברה הינו לפקח על פעולות עסקיות המערבות נטילת סיכונים וכן על תהליכי ניהול הסיכונים בחברה, באמצעות הגדרת מדיניות ואסטרטגיות בתחום ניהול הסיכונים כולל, בין היתר, נהלים בעניין ניהול סיכונים ומגבלות חשיפה לסיכונים, וכן אופן הציות לנהלים ולגבולות החשיפה שנקבעו. כאמור לעיל, החברה מצויה בגיבוש הליכים אלו.

בחברה מתוכנן פורום לניהול סיכונים, שיתכנס על בסיס תקופתי, בהשתתפות מנהלי התחומים הרלבנטיים, שיכלול לכל הפחות את המנכ"ל, מנהל הכספים והסיכונים, מנהל התביעות, מנהל תחום הביטוח הכללי, מנהל מערכות מידע והיועצת המשפטית.
החברה מחוייבת ליישום מטרות ומדיניות החברה, ומשקיעה באמצעים להגדרת כלי בקרה בתחומי הסיכון השונים, ובניה מראש של תהליכי עבודה, שיוסדרו באמצעות נהלי עבודה. כמו כן, החברה משקיעה משאבים במחשוב ובתהליכי עבודה בתחום ניהול הסיכונים, תוך ציות לרגולציה שפורסמה.

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

א. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

סיכוני שוק, נזילות ואשראי

פעילות ההשקעות של החברה מתבצעת במיקור חוץ על ידי מנהל תיק ההשקעות של החברה – פסגות ניירות ערך (להלן : "חטיבת ההשקעות"). הפעילות מתבצעת בכפוף לתקנות ההשקעה ולחוזרי הרשות בנושא ניהול השקעות וסיכוני אשראי, ובהתאם למדיניות שמתווה הדירקטוריון. חוזרי הממונה בנושא ניהול סיכוני השקעות ואשראי מתווים תשתית לתמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית ומטרתם להבטיח קיומם של מנגנוני בקרה ופיקוח לניהול סיכונים מסוג זה, להם חשוף המבטח. יובהר כי החברה מקיימת את דרישות הרגולציה בנושא תוך הסתייעות במחלקות השונות של פסגות.

מגבלות שונות לחשיפות לסיכוני שוק, שנועדו לצמצם את הנזק שעלול להיגרם כתוצאה משינויים לא צפויים בשווקים, מתייחסות, בין היתר, לתקרות השקעה במניות, קרנות ונדל"ן, לחשיפה מרבית לאגרות חוב קונצרניות בהתאם לדירוג, לחשיפה מרבית להשקעה בודדת, לחשיפה למגזרי הצמדה, מגבלות חשיפה ללווה בודד ולקבוצת לווים וכן מגבלות על מתן אשראי בהתאם לסוגי בטחונות, חשיפה לריבית, וכיוצ"ב. מדיניות ניהול סיכוני השוק כפופה גם לתקנות ההשקעה.

הכלי המרכזי למדידת סיכוני השוק נעשה בעיקר באמצעות תרחישי קיצון שונים, המהווים אינדיקציה להפסד אפשרי בתיק ההשקעות של החברה (נוסטרו). תרחישים אלה מבוססים על אירועים היסטוריים או היפותטיים וההנחות בבסיסם מתעדכנים תקופתית בהתאמה לשינויים בסביבה הכלכלית, בגורמי הסיכון ובמאפייני התיק, תוך התייחסות לחשיפות הנובעות ממאפייני הנכסים לעומת ההתחייבויות (ALM).

בהתייחס לסיכוני אשראי בחשיפה למבטחי משנה, מדיניות החשיפה למבטחי משנה אושרה על-ידי דירקטוריון החברה, וזאת בהתאם לחוזר הממונה בעניין זה.

לפירוט בדבר החשיפה לסיכוני אשראי ראה סעיף ו' להלן. לפירוט בדבר החשיפה לסיכוני שוק ראה סעיף ג' להלן. לפירוט בדבר החשיפה לסיכוני נזילות ראה סעיף ד' להלן.

סיכונים תפעוליים

הסיכונים התפעוליים העיקריים בחברה מנוהלים על-ידי המנהלים האחראים על הפעילויות השונות, ומיושמים בשיטות העבודה, כך שמתחילת פעילותה, מוגדרים תהליכי עבודה מובנים וסדורים, המצמצמים חשיפות.

סיכון משפטי וסיכוני ציות

על מנת לסייע לחברה לקיים את אחריותה למלא אחר דרישות החוק, פועלת בחברה ממונה על ציות ואכיפה, שהינה היועצת המשפטית של החברה. ניהולם השוטף של הסיכונים המשפטיים וסיכוני הציות, מתבטא בעיקר במתן ייעוץ משפטי שוטף של היועצת המשפטית לאורגנים המוסמכים בחברה בנושאים השונים הכרוכים בפעילות החברה, בהכנת מסמכי התקשרות, בניהול הידע המשפטי בחברה, ובכלל זה עדכון הגורמים הרלבנטיים בשינוי הוראות דין ורגולציה לסוגיהם, אשר יש להם השלכה על עבודת החברה, בהתאמת מערך ההסכמים, הנהלים והמסמכים בחרה, לשינויים אלה ובריכוז התביעות המשפטיות נגד החברה.

סיכוני אבטחת מידע וסייבר

בהתייחס לסיכוני אבטחת מידע וסייבר, הדירקטוריון אימץ ואישר מדיניות מערכות מידע, מדיניות בנושא אבטחת מידע וסייבר וכן מדיניות פעילות בענן.

החברה קיבלה הקלה מרשות שוק ההון לדון ולאשר תוכנית להמשכיות עסקית ולערוך תרגול לכל המאוחר 18 חודשים ממועד קבלת הרישיון. למרות ההקלה שניתנה כאמור, החברה נערכה להמשך פעילות בעת משבר (DRP) והמשכיות עסקית בשני מישורים: הערכות לנפילת מערכות המחשוב והערכות לאירוע קטסטרופה במשרדיה הראשיים של החברה.

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

א. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

סיכוני שעת חירום והתאששות מאסון

בחברה הוגדרו נהלים לשעת חירום, בדגש על אירועי סייבר, המסדירים את אופן ההתנהלות עם קרות כל אחד מן האירועים הנ"ל. בנוסף, מתבצעים תרגולים בחברה לאירוע משבית (קטסטרופלי), בו מתורגלים תהליכים לוגיסטיים נבחרים ומופעלות תוכנות ומערכות מרכזיות מהאתר החלופי שבענן, תרגיל כנ"ל בוצע בחודש נובמבר 2018.

ב. דרישות חוקיות

על גופים מוסדיים מוטלת חובה חוקית למנות מנהל סיכונים שתפקידיו העיקריים הינם:

זיהוי הסיכונים הביטוחיים והפיננסיים המהותיים לחוסנו של המבטח ולעמידה בחבותו למבוטחים קיימים ועתידיים.

כימות החשיפה והערכת ההשפעה הפוטנציאלית של הסיכונים המהותיים שזוהו לפי אמות מידה שיוגדרו על ידי המבטח ולתקופות עתידיות שיקבעו.

הערכת ההון העצמי הנדרש (ההון הכלכלי) מחברת הביטוח לצורך נשיאה בסיכונים המהותיים תוך התייחסות למידת המתאם בין הסיכונים השונים.

דיווח תקופתי למנהל הכללי, לדירקטוריון ולוועדת ההשקעות בדבר הסיכונים.

בהתאם להקלה שקיבלה מרשות שוק ההון כאמור לעיל, החברה מינתה כמנהל סיכונים את מנהל הכספים של החברה, באופן זמני למשך עד שנתיים מיום קבלת הרישיון. מנהל הסיכונים אחראי בין השאר, ליישום הדרישות הרגולטוריות בתחום זה.

ניהול הסיכונים בחברה מונחה על-ידי דרישות רגולטוריות אשר פורסמו במהלך השנים האחרונות, הכוללות, בין היתר:

- החוזר המאוחד, פרק 10 ניהול סיכונים בגופים מוסדיים.
- הוראות לניהול סיכוני אשראי, הערכתם והבקרה עליהם.
- הוראות בנושא ניהול החשיפה למבטחי משנה.
- הוראות לעניין טיפול בקטגוריות ספציפיות של סיכונים תפעוליים: מעילות והונאות, אבטחת מידע, סיכוני טכנולוגיות מידע, ניהול המשכיות עסקית, סיכוני ציות ובקרה על דיווח כספי (SOX).
- בנוסף, החברה כפופה להוראות משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II .

החברה מיישמת את דרישות החוקים והחוזרים, בהתאם ללוחות הזמנים שנקבעו וכן בהתאם להקלות שקיבלה החברה בנושאים אלו.

ג. סיכוני שוק

1. סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים, התחייבויות פיננסיות או התחייבויות ביטוחיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכוני שוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, בשערי מניות, במרווחי אשראי, במחירי הנדל"ן, במדד מחירים לצרכן ובמטבע חוץ.

2. מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי במשתנים אלה על הרווח (הפסד) לתקופה ועל ההכנסה הכוללת (הון עצמי). ניתוחי הרגישות מבוססים על הערך בספרים ולא על השווי הכלכלי.

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

2. מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק (המשך)

ניתוח הרגישות הינו ביחס לנכסים הפיננסיים, וההתחייבויות בגין חוזי ביטוח בגין משתנה הסיכון הרלבנטי נכון לכל מועד דיווח, ובהנחה שכל שאר המשתנים האחרים קבועים. כך, למשל, השינוי בריבית הינו בהנחה, שכל הפרמטרים האחרים לא השתנו.

ניתוח הרגישות, מביא לידי ביטוי השפעות ישירות בלבד ללא השפעות משניות.

יצוין גם כי הרגישויות אינן ליניאריות, כך ששינויים גדולים או קטנים יותר ביחס לשינויים שמתוארים להלן אינם בהכרח אקסטרפולציה פשוטה של השפעת אותם שינויים.

ליום 31 בדצמבר 2018

	שיעור הריבית (1)		השקעות במכשירים הוניים (2)		שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן		שיעור השינוי בשע"ח של מטבעות	
	+1%	-1%	+10%	-10%	+1%	-1%	+10%	-10%
	אלפי ש"ח							
רווח (הפסד)	288	(77)	-	-	(6)	6	-	-
הכנסה כוללת (הון עצמי) (3)	288	(77)	-	-	(6)	6	-	-

(1) ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה ניתוחי הרגישות הינם ביחס לערך בספרים של המכשירים וביחס למכשירים עם ריבית משתנה ניתוחי הרגישות הינם ביחס להשפעה על התוצאות הכספיות, במהלך השנה השוטפת. בבאור סיכון ישיר להלן נכללו מזומנים ונכסי חוב והתחייבויות בגין חוזי ביטוח. כמו כן נכללה השפעת שינוי הריבית על ההתחייבויות הביטוחיות ככל שנדרש.
שיעור הנכסים מתוך סך הנכסים שהופעל עליהם ניתוח הרגישות הסתכם בכ- 63%.
ההשפעה של ירידה של 1% בשיעור הריבית או עלייה של 1% בשיעור הריבית על הרווח והרווח הכולל בגין התחייבויות ביטוחיות הכלולה בניתוח הרגישות הינה זניחה.

במסגרת חישוב ההתחייבויות הביטוחיות בוחנת החברה מעת לעת את שיעורי הריבית המשמשים בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות וזאת ביחס למאפיני ההתחייבות, המח"מ הרלונטי והריבית המתאימה לכל אחת מתחומי ההתחייבויות.

בניתוח הרגישות לשינוי בשיעור הריבית נכללו השפעות השינוי בשיעורי הריבית להיוון כאמור.

(2) השקעות במכשירים שאין להם תזרים קבוע, או שלחילופין, לחברה אין מידע ביחס לתזרים זה.

(3) ניתוחי הרגישות ביחס להכנסה הכוללת מביאים לידי ביטוי גם את ההשפעה על הרווח (הפסד) לתקופה.

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

3. סיכון ריבית ישיר

סיכון ריבית ישיר הינו הסיכון ששינוי בריבית השוק יגרום לשינוי בשווי ההוגן של הנכס או ההתחייבות. סיכון זה מתייחס לנכסים שהסליקה שלהם נעשית במזומן. תוספת המילה "ישיר" מבליטה את העובדה ששינוי הריבית יכול להשפיע גם על סוגי נכסים אחרים אבל לא באופן ישיר, כדוגמת השפעת שינוי הריבית על שערי המניות.

להלן יוצג פירוט הנכסים וההתחייבויות לפי החשיפה לסיכוני ריבית:

	ליום 31 בדצמבר 2018
	אלפי ש"ח
נכסים עם סיכון ריבית ישיר:	
נכסי חוב שאינם סחירים	6,001
מזומנים ושווי מזומנים	43,587
נכסי ביטוח משנה	2,841
סך כל הנכסים עם סיכון ריבית ישיר (1)	52,429
נכסים ללא סיכון ריבית ישיר	31,168
סך כל הנכסים	83,597
התחייבויות עם סיכון ריבית ישיר:	
התחייבויות בגין חוזי ביטוח (2)	4,002
אחרים	-
סך כל ההתחייבויות עם סיכון ריבית ישיר	4,002
התחייבויות ללא סיכון ריבית ישיר (3)	41,018
הון	38,577
סך כל ההון וההתחייבויות	83,597

(1) נכסים שאין להם סיכון ריבית ישיר כוללים, רכוש קבוע, הוצאות רכישה נדחות, נכסים בלתי מוחשיים, נכסי מסים נדחים ושוטפים וכן נכסים פיננסיים שסיכון הריבית בגינם הינו נמוך יחסית (פרמיות לגביה וחייבים ויתרות חובה).

(2) ההתחייבויות הביטוחיות המהוונות הינן בענף רכב חובה. שיעור ריבית ההיוון הינו 0.75% לשנה. אופן קביעת ריביות ההיוון המשמשות לחישוב ההתחייבויות הביטוחיות מפורט בסעיף ה' בבאור זה בחלק המתייחס להנחות העיקריות שנלקחו לצורך ההערכה האקטוארית.

(3) התחייבויות ללא סיכון ריבית ישיר כוללות עתודות למס נדחה ויתרות זכות למיניהן.

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני נזילות

סיכון נזילות הינו הסיכון שהחברה תידרש לממש את נכסיה במחיר נחות על מנת לעמוד בהתחייבויותיה.

1. החברה חשופה לסיכונים הנובעים מאי הוודאות לגבי המועד בו תידרש החברה לשלם תביעות והטבות אחרות למבוטחים ביחס להיקף הכספים שיהיו זמינים לכך באותו מועד. אולם, חלק ניכר מהתחייבויותיה הביטוחיות אינן חשופות לסיכון הנזילות בגלל אופיים של חוזי הביטוח כמתואר להלן.

   יצוין, עם זאת, כי צורך אפשרי לגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר עשוי לחייב מימוש נכסים משמעותי באופן מהיר ומכירתם במחירים שלא בהכרח ישקפו את שווי השוק שלהם.

2. יתרת המזומנים ושווי המזומנים של החברה ליום 31 בדצמבר 2018 הינה 43,587 אלפי ₪.

3. על-פי תקנות דרכי ההשקעה על החברה להחזיק בנכסים נזילים (דהיינו אגרות חוב ממשלתיות או מזומנים ושווי מזומנים) בסכום שלא יפחת מ-30% מההון העצמי המזערי הנדרש ממנה, בהתאמות המפורטות בכללי ההשקעה.

ניהול נכסים והתחייבויות

החברה מנהלת את נכסיה והתחייבויותיה בהתאם לדרישות חוק הפיקוח על תקנותיו.

הטבלאות להלן מרכזות את מועדי הפירעון המשוערים של סכומי ההתחייבויות הביטוחיות של החברה.

מועדי הפירעון המשוערים של ההתחייבויות בביטוח כללי נכללו בטבלאות כדלקמן:

התחייבויות בגין תביעות רכב חובה והתחייבויות אחרות בגין יתר עסקי ביטוח כללי בהתאם למועדי התשלום החזויים על בסיס אומדן אקטוארי.

אחר - מדווח תחת העמודה "ללא מועד פירעון מוגדר".

התחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי

	עד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים ועד 10 שנים	ללא מועד פרעון מוגדר	סה"כ
	אלפי ש"ח				
ליום 31 בדצמבר 2018	77	2,317	1,705	-	4,099

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים

פיזור, הקטנה או הגבלה של הסיכונים הביטוחיים, מיושמים הן באמצעות נהלי חיתום, תמחור וכללים לקבלת עסקים והן באמצעות הסדרי ביטוח משנה נאותים, בשים לב לגודל החברה.
תהליכי ניהול הסיכונים השונים בתחום הביטוח כוללים, בין היתר: תמחור אקטוארי והערכת התחייבויות ביטוחיות, תמחור מוצרים חדשים והסכמים קולקטיביים, נהלים ומגבלות חיתום ביחידות העסקיות השונות, קביעת וניהול ביטוח משנה, מעקב אחרי רווחיות הכיסויים בפוליסות. בנוסף מבוצעים תהליכי זיהוי ובקרה של סיכונים אקטוארים חדשים וקיימים, באמצעות דיווחים תקופתיים מהאקטואר הממונה.

סיכוני הביטוח כוללים, בין היתר:

1. סיכוני חיתום: הסיכון לשימוש בתמחיר שגוי כתוצאה מליקויים בתהליך החיתום ומהפער בין הסיכון בעת התמחור וקביעת הפרמיה, לבין ההתרחשות בפועל כך שהפרמיות הנגבות אינן מספיקות לכיסוי תביעות עתידיות והוצאות. הפערים עשויים לנבוע משינויים מקריים בתוצאות העסקיות ומשינויים בעלות התביעה הממוצעת ואו בשכיחות התביעות כתוצאה מגורמים שונים. הגבלתו של הסיכון נעשית באמצעות תהליכי חיתום המותאמים לכל סוג מוצר ביטוחי ועל ידי העברתו של חלק מהסיכון למבטחי משנה.

2. סיכון קטסטרופה: חשיפה לסיכון שאירוע בודד בעל השפעה רבה (קטסטרופה), כגון אסון טבע, מלחמה, טרור, נזקי טבע או רעידת אדמה, יביא להצטברות נזקים בהיקף גבוה. אירוע הקטסטרופה המהותי אליו חשופה החברה בארץ הינו רעידת אדמה.

גודל ההפסד המרבי הצפוי בעסקי ביטוח כללי בשייר עצמי ליום 31 בדצמבר 2018, כתוצאה מהחשיפה לנזק בודד גדול או הצטברות נזקים בגין אירוע גדול במיוחד, בהסתברות נזק מירבי (MPL בשייר) של כ- 1.8%, הינו זניח בשל היקף הפעילות הנמוך של החברה בשנת 2018.

החברה מנהלת סיכון זה באמצעות העברתו למבטחי משנה בחו"ל במסגרת חוזה לא יחסי מסוג Excess of Loss וחוזה יחסי מסוג Quota Share. לעניין נתונים בדבר מוצרי הביטוח השונים, שבגינם נוצרת למבטח חשיפה לסיכונים הביטוחיים, ראה פירוט ההתחייבויות הביטוחיות לפי סיכונים ביטוחיים להלן.

3. סיכוני רזרבה: הסיכון להערכה לא נכונה של ההתחייבויות הביטוחיות אשר עלולה לגרום לכך שהרזרבות האקטואריות אינן מספקות לכיסוי כל ההתחייבויות והתביעות. המודלים האקטוארים על פיהם בן היתר מעריכה החברה את התחייבויותיה הביטוחיות, מבוססים על כך שדפוס ההתנהגות והתביעות בעבר מייצג את העתיד לקרות. חשיפת החברה מורכבת מהסיכונים הבאים:

- סיכון מודל - הסיכון לבחירת מודל שגוי לתמחור ו/או להערכת ההתחייבויות הביטוחיות.
- סיכון פרמטר - הסיכון לשימוש בפרמטרים שגויים וביניהם הסיכון שהסכום שישולם עבור סילוק ההתחייבויות הביטוחיות של החברה, או שמועד סילוק ההתחייבויות הביטוחיות, יהיה שונה מזה הצפוי.

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

1. תיאור תמציתי של ענפי הביטוח העיקריים בהם החברה פועלת

חוזי הביטוח שהחברה ערכה עד ליום 31 בדצמבר 2018 כוללים חוזי ביטוח בענף רכב חובה ודירות.

פוליסת ביטוח רכב חובה מכסה את בעל הפוליסה והנוהג מפני כל חבות שהם עשויים לחוב לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975 בשל נזק גוף שנגרם כתוצאה משימוש ברכב מנועי לנהג ברכב, לנוסעים ברכב, או להולכי רגל שנפגעו על ידי הרכב. תביעות ברכב חובה מתאפיינות ב-"זנב ארוך, דהיינו לעיתים חולף זמן רב ממועד קרות האירוע ועד מועד הסילוק הסופי של התביעה.

ביטוחי דירות מיועדים להעניק למבוטח כיסוי כנגד נזק פיזי לרכושו ואובדן רווחים עקב הנזק לרכושו. הסיכונים העיקריים המכוסים בפוליסות רכוש הינם סיכוני אש, התפוצצות, פריצה, רעידת אדמה ונזקי טבע. ביטוחי הרכוש כוללים לעיתים כיסוי לנזקי אובדן רווחים עקב הנזק הפיזי שנגרם לרכוש וכן פרקים לכיסוי חבות לצד ג' וחבות מעבידים לעובדי משק הבית. במרבית המקרים, תביעות בגין פוליסות אלו מתבררות בסמוך למועד קרות מקרה הביטוח, למעט בגין הכיסוי בפרקי החבויות.

2. עקרונות חישוב ההערכה האקטוארית בביטוח כללי

כללי

(א) ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי כוללות את המרכיבים העיקריים הבאים:

- הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
- הפרשה לפרמיה בחסר
- תביעות תלויות, כולל הפרשה להוצאות עקיפות לסילוק תביעות
- בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה והוצאות הרכישה הנדחות מחושבים בדרך שאינה תלויה בהנחות כל שהן ולכן אינן חשופות לסיכון הרזרבה.

(ב) בהתאם להוראות הממונה, התביעות התלויות מחושבות על ידי אקטואר, על-פי שיטות אקטואריות מקובלות. ההערכות מתבססות, בעיקרן, על ניסיון העבר של התפתחות סכום התשלומים וההערכות הפרטניות. הערכת התביעות התלויות נעשתה ברמת ברוטו וברמת ביטוח משנה בנפרד. שיבובים והשתתפות עצמית שתגבה מהמבוטחים, מחושבים על בסיס ניסיון העבר המשתקף בנתוני המודל האקטוארי.

(ג) השימוש בשיטות אקטואריות המבוססות על התפתחות התביעות מתאים בעיקר כאשר קיים מידע יציב ומספק בתשלומי התביעות ובהערכות הפרטניות כדי להעריך את סך עלות התביעות הצפויה.

(ד) כן נכללות הערכות איכותיות ושיקול דעת באשר למידה שמגמות העבר לא ימשכו בעתיד וכן במצב שבו החברה נמצאת בשלבי פעילות ראשוניים וטרם נצבר ניסיון נרחב ויציב. לדוגמה: עקב אירוע חד פעמי, שינויים פנימיים, כגון שינוי בתמהיל התיק, במדיניות החיתום ונוהלי הטיפול בתביעות וכן בגין השפעת גורמים חיצוניים כגון פסיקה משפטית, חקיקה וכו'. כאשר שינויים כאמור לעיל, לא באו לידי ביטוי באופן מלא בניסיון העבר, האקטואר מעדכן את המודלים ו/או מבצע הפרשות ספציפיות על סמך הערכות סטטיסטיות ו/או משפטיות לפי העניין.

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

2. עקרונות חישוב ההערכה האקטוארית בביטוח כללי (המשך)

(ה) בתביעות גדולות בעלות אופי לא סטטיסטי, העתודה נקבעת (בברוטו ובשייר) על סמך חוות דעת מומחי החברה, ובהתאם להמלצות יועציהם המשפטיים.

(ו) חלקם של מבטחי המשנה בתביעות התלויות נאמד בהתחשב בסוג ההסכם (יחסי /בלתי יחסי), ניסיון התביעות בפועל והפרמיה שהועברה למבטחי משנה.

3. פירוט השיטות האקטואריות בענפי הביטוח העיקריים

הענפים בהם בוצעה הערכה על בסיס מודלים אקטואריים סטטיסטיים הינם רכב חובה ומקיף לדירות.
בכל הענפים (המקובצים והלא מקובצים) הערכת התביעות התלויות נעשתה ברמת הברוטו וברמת המשנה בנפרד. התביעות התלויות ברמת השייר חושבו כהפרש ביניהן.

בענף רכב חובה חושבה עתודה בהתבסס על שיעור התביעות בבסיס התמחור של הפוליסות שנמכרו בתוספת מרווח סיכון (סטיית תקן), תוך התחשבות גם כי מדובר על חברה שרק החלה את פעילותה, בתוספת הערכת חלק החברה בהפסדי הפול תוך שימוש במקדם היוון לתזרים הצפוי. חישוב שיעור ריבית ההיוון מתבסס על שיעור התשואה הגלומה בתיק הנכסים. התשואה הריאלית הפנימית הגלומה בנכסי החוב המוחזקים כנגד ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח חובה, בהתחשב בהערכת החברה למח"מ ההתחייבות.

לאחר תאריך הדוחות הכספיים פורסמה להערות הציבור טיוטת המלצות "ועדת קמיניץ" שעסקה בשיעור ריבית ההיוון המתאים בפיצויים הנפסקים בבתי משפט למי שניזוקו בנזקי גוף. הוועדה צפויה לפרסם את דוח הוועדה הסופי בחודש אפריל 2019. להערכת החברה לנושא זה אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018.

4. בחינת נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי
החברה בוחנת את נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנוהג המיטבי שנכללו בעמדת הממונה מחודש ינואר 2015. בהתאם לעקרונות אלו:

(א) עתודה שחושבה על ידי אקטואר, תחשב כ"עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח" אם קיים סיכוי סביר למדי - likely fairly - כי ההתחייבות הביטוחית שנקבעה תספיק לכיסוי התחייבויות המבטח. לגבי תביעות תלויות בענפי חובה וחבויות הבחינה של "סיכוי סביר למדי" תכוון לאומדן הסתברות של 75% לפחות. יחד עם זאת, ככל שישנן מגבלות בניתוח הסטטיסטי, יפעיל האקטואר שיקול דעת ויתכן שימוש בשיטות אקטואריות מקובלות. במסגרת זו יש להתייחס לסיכון הרנדומלי ולסיכון הסיסטמי

(ב) שיעור היוון תזרים המזומנים - ריבית ההיוון המתאימה לבחינת נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי תבוסס על עקום ריבית חסרת סיכון תוך התאמתו לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבויות הביטוחיות ובהתחשב באופן שיערוך הנכסים העומדים כנגד התחייבויות אלו.

5. רגישות ההפרשות לשינויים בהנחות

ההערכה האקטוארית כפופה לאי וודאות משמעותית במיוחד לחברה שרק החלה את פעילותה. האומדנים האקטואריים לחיזוי התביעות התלויות, מתייחסים לתוחלת התביעות על פי ניסיוננו ונתוני שוק ככל שקיימים. בגלל האופי הסטוכסטי של תשלומי התביעות, יש אפשרות של סטיות סביב התוחלת. בנוסף לכך, האומדן הסטטיסטי מבוסס על הנחות שונות, אשר לא בהכרח יתממשו. במידה ויחול שינוי באופן סילוק התביעות או לחילופין בהיקף התביעות המדווחות, עלול להיווצר פער בין ההערכה האקטוארית לבין התוצאה בפועל. גם שינוי בגובה התשואה, עלול לגרום לפערים בין ההערכות לתוצאה בפועל.
היות והמודל האקטוארי מבוסס על ניסיון העבר ונתוני שוק ככל שקיימים, הרי ששינוי לא צפוי בהנחות המודל או בהתנהגות התביעות, יגרמו לשינוי בעתודה
יצוין שסיכונים אלו נלקחו בחשבון תחת דרישות עמדת הממונה באומדנים לסיכונים הסיסטמיים.

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

ו. מידע בדבר סיכוני אשראי

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם

	ליום 31 בדצמבר 2018		
	סחירים	שאינם סחירים	סה"כ
		אלפי ש"ח	
בארץ	-	6,001	6,001
בחו"ל	-	-	-
סך הכל נכסי חוב	-	6,001	6,001

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים

א.1 נכסי חוב

	דרוג מקומי *)				
	ליום 31 בדצמבר 2018				
	AA- ומעלה	A+ עד -BBB	נמוך מ- -BBB	לא מדורג	סה"כ
	אלפי ש"ח				
נכסי חוב בארץ					
נכסי חוב שאינם סחירים:					
פיקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים	6,001	-	-	-	6,001
סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץ	6,001	-	-	-	6,001
סך הכל נכסי חוב בארץ	6,001	-	-	-	6,001
מזה - נכסי חוב בדירוג פנימי	-	-	-	-	-

*) המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג שאישר הממונה. נתוני הדירוג הומרו לסמלי הדירוג של S&P בהתאם למקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל בתוכו A- ועד A+.

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

ו. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים (המשך)

א.2. סיכוני אשראי בגין נכסים אחרים

מידע נוסף

	דרוג מקומי *)				
	ליום 31 בדצמבר 2018				
	AA- ומעלה	A+ עד BBB-	נמוך מ- BBB-	לא מדורג	סה"כ
	אלפי ש"ח				
נכסי מסים נדחים	489	-	-	-	489
חייבים ויתרות חובה	-	-	-	358	358
פרמיה לגביה	-	-	-	126	126
נכסי מסים שוטפים	480	-	-	-	480
מזומנים ושווי מזומנים	43,587	-	-	-	43,587
סך הכל סיכוני אשראי בגין נכסים אחרים	44,556	-	-	484	45,040

*) המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג שאישר הממונה. נתוני הדירוג הומרו לסמלי הדירוג של S&P בהתאם למקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל -A ועד A+.

3. מידע נוסף בדבר סיכוני אשראי

א. לעניין יתרות מבטחי משנה, ראה סעיף ו'(1) להלן בדבר נכסי ביטוח משנה.

ב. לעניין יתרות פרמיה לגבייה בסך 126 אלפי ש"ח ראה באור 8 לעיל.

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

ו. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

4. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב פיננסים סחירים ושאינם סחירים

	ליום 31 בדצמבר 2018		
	סיכון אשראי מאזני		סיכון חוץ מאזני
	אלפי ש"ח	% מסה"כ	אלפי ש"ח
ענף משק			
בנקים	6,001	100%	-
סך הכל השקעה בנכסי חוב	6,001	100%	-

5. סיכונים גיאוגרפיים

ליום 31 בדצמבר 2018, לחברה פיקדון בתאגיד בנקאי בישראל בסך של 6,001 אלפי ₪.

ו(1). ביטוח משנה

החברה מבטחת חלק ניכר מעסקיה בביטוח משנה, אשר נעשה באמצעות מבטחי משנה בחו"ל. עם זאת, ביטוח המשנה אינו משחרר את החברה מחובתה כלפי מבוטחיה על פי פוליסות הביטוח.

החברה חשופה לסיכונים הנובעים מאי וודאות לגבי יכולת מבטחי המשנה לשלם את חלקם בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח (נכסי ביטוח המשנה) ואת חובותיהם בגין תביעות ששולמו. חשיפה זו מנוהלת על ידי מעקב שוטף אחר מצבו של מבטח המשנה בשוק העולמי וכן אחר קיום התחייבויותיו הכספיות.

בהתאם להנחיית הממונה קובע דירקטוריון החברה, אחת לשנה, מסגרות חשיפה מרביות למבטחי המשנה, עימם התקשרה ו/או תתקשר החברה, המבוססות על דירוגם. חשיפות אלו מנוהלות בחברה על ידי הערכה פרטנית של כל אחד ממבטחי המשנה באופן נפרד.

כמו כן, חשיפות החברה מפוזרות בין מבטחי משנה שונים, והעיקריות שבהן הינן למבטחי משנה המדורגים בדירוגים גבוהים. בנוסף, החברה קובעת דרוג מינימאלי של מבטחי משנה להתקשר איתם בענפים השונים.

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

ו(1). ביטוח משנה (המשך)

מידע בדבר חשיפה לסיכוני אשראי של מבטחי משנה

ליום 31 בדצמבר 2018:

קבוצת דירוג	סך פרמיות למבטחי משנה	יתרות בזכות	ביטוח רכב חובה	ביטוח רכוש אחר	פיקדונות מבטחי משנה	סה"כ חשיפה (א)	חובות בפיגור
	נכסי ביטוח משנה						
	אלפי ש"ח						
AA							
Hannover	335	(111)	331	3	178	45	-
SCOR	399	(118)	398	3	213	70	-
Munich	333	(144)	331	3	142	48	-
אחרים	4	(35)	0	1	0	(34)	-
סך הכל בקבוצת דירוג AA	1,071	(408)	1,060	10	533	129	-
A							
AXIS	418	(227)	414	3	178	12	-
SANTAM	430	(85)	431	1	230	117	-
Odyssey	668	(198)	663	5	355	115	-
אחרים	262	(184)	249	5	135	(65)	-
סך הכל בקבוצת דירוג A	1,778	(694)	1,757	14	898	179	-
סך הכל	2,849	(1,102)	2,817	24	1,431	308	-

הערות

(א) סה"כ החשיפה למבטחי המשנה הינה: נכסי ביטוח משנה, בניכוי יתרות הזכות ובניכוי הפיקדונות ממבטחי המשנה שנתקבלו כערבות להתחייבויותיהם.

(ב) החברה בחנה את יתרות החוב של מבטחי משנה ולא היה צורך לבצע הפרשה לחובות מסופקים.

(ג) הדירוג של חברות ביטוח משנה בחו"ל נקבע בעיקרו לפי חברת הדירוג S&P, במקרים בהם לא ניתן דירוג על ידי S&P, נקבע על ידי חברת דירוג אחרת והומר הדירוג לפי מפתח שנקבע בתקנות דרכי ההשקעה (למעט מבטח משנה בקבוצת דירוג A שדירוגו נקבע לפי חברת הדירוג A.M. Best).

(ד) לא קיימים מבטחי משנה נוספים על אלו אשר פורטו לעיל אשר החשיפה בגינם עולה על 10% מהחשיפה הכוללת של מבטחי משנה או שהפרמיה בגינם עולה על 10% מסך הפרמיות לביטוח משנה לשנת 2018.

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

ז. פירוט הנכסים וההתחייבויות בחלוקה לבסיסי הצמדה

	ליום 31 בדצמבר 2018				
	בש"ח לא צמוד	בש"ח צמוד למדד	במטבע חוץ או בהצמדה אליו *)	פריטים לא פיננסים ואחרים	סה"כ
	אלפי ש"ח				
נכסים בלתי מוחשים	-	-	-	27,847	27,847
נכסי מסים נדחים				489	489
הוצאות רכישה נדחות	-	-	-	559	559
רכוש קבוע	-	-	-	1,309	1,309
נכסי ביטוח משנה	-	2,841	-	-	2,841
נכסי מסים שוטפים	-	480	-	-	480
חייבים ויתרות חובה	358	-	-	-	358
פרמיות לגביה	126	-	-	-	126
השקעות פיננסיות אחרות:					
נכסי חוב שאינם סחירים	6,001	-	-	-	6,001
סה"כ השקעות פיננסיות אחרות	6,485	3,321	-	30,204	40,010
מזומנים ושווי מזומנים אחרים	43,587	-	-	-	43,587
סך כל הנכסים	50,072	3,321	-	30,204	83,597

*) כל הביטוחים שמבצעת החברה נקובים בשקלים וחשיפתה לשינויים בשערי החליפין איננה רלוונטית.

באור 23: - ניהול סיכונים (המשך)

ז. פירוט הנכסים וההתחייבויות בחלוקה לבסיסי הצמדה (המשך)

	ליום 31 בדצמבר 2018				
	בש"ח לא צמוד	בש"ח צמוד למדד	במטבע חוץ או בהצמדה אליו *)	פריטים לא פיננסים ואחרים	סה"כ
	אלפי ש"ח				
סה"כ הון	-	-	-	38,577	38,577
התחייבויות:					
התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה		4,002	-	-	4,002
התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו	575	-	-	-	575
זכאים ויתרות זכות	40,443	-	-	-	40,443
סך כל ההתחייבויות	41,018	4,002	-	-	45,020
סך כל ההון וההתחייבויות	41,018	4,002	-	38,577	83,597
סך הכל חשיפה מאזנית	9,054	(681)	-	(8,373)	-
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא	-	-	-	-	-
סך הכל חשיפה	9,054	(681)	-	(8,373)	-

*) כל הביטוחים שמבצעת החברה נקובים בשקלים וחשיפתה לשינויים בשערי החליפין איננה רלוונטית.

באור 24: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

	ליום 31 בדצמבר
	2018
	אלפי ש"ח
זכאים ויתרות זכות	
הארט דיגיטל בע"מ	-
א.א שי אחזקות (2010) בע"מ	84
יתרת החובה הגבוהה ביותר במהלך השנה	
הארט דיגיטל בע"מ	-
א.א שי אחזקות (2010) בע"מ	-

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2018
	אלפי ש"ח
הוצאות שכר מנכ"ל ויו"ר הדירקטוריון במסגרת הוצאות הנהלה וכלליות לפרטים בדבר העברת נכסים מהארט לחברה והקצאת מניות להארט ראה באור 1 ב' לעיל ובאור 11 ב' לעיל.	1,181

פרטים נוספים לגבי הכנסות והוצאות מצדדים קשורים ומבעלי עניין

1. תנאי העסקאות עם צדדים קשורים

חלק מפעילותה הכספית והביטוחית של החברה נעשה עם צדדים קשורים ובעלי עניין במהלך העסקים הרגיל ובמחירי שוק. יתרות שטרם נפרעו לתום השנה אינן מובטחות, אינן נושאות ריבית ויישובן יעשה במזומן. לא התקבלו או ניתנו כל ערבויות בגין סכומים לקבל או לשלם. לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018, החברה לא רשמה כל הפרשה לחובות מסופקים בגין סכומים לקבל מצדדים קשורים. אומדן ההפרשה לחובות מסופקים מחושב בכל שנת כספים בדרך של בחינת המצב הכספי של הצד הקשור והשוק בו הוא פועל.

2. הסכם דמי ניהול יו"ר הדירקטוריון

ראה סעיף ה2 להלן.

ג. התחייבות לשיפוי נושאי משרה ודירקטורים

לעניין ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה, שיפוי נושאי משרה – ראה להלן בתקנה 29א' בדוח פרטים נוספים על התאגיד.

באור 24: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ד. הטבות לאנשי מפתח ניהוליים (1)

תגמולים והטבות בגין אנשי מפתח ניהוליים (לרבות יו"ר הדירקטוריון) כוללים:

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
	2018	
	מס' אנשים	סכום אלפי ש"ח
עובדים		
הטבות לזמן קצר	2	577
הטבות לאחר העסקה	2	491
		1,068
תגמולים והטבות בגין אנשי מפתח ניהוליים אשר הינם דירקטורים שאינם מועסקים על ידי החברה		
הטבות לזמן קצר	6	89

(1) הסכומים אינם כוללים מס שכר ומס ערך מוסף.

ה. הסכמי התקשרות

1. התקשרות עם מנכ"ל החברה ותנאי העסקתו

בחודש אוקטובר 2018 נקבע שכרו של מנכ"ל החברה, מר ניצן צעיר הרים, שהינו אחד מבעלי השליטה לסך של 50,000 ₪ לחודש, בתוספת בונוס שנתי תלוי יעדים בסך של עד 6 כפולות שכר, הנקבע לפי אישור הדירקטוריון, ותנאים סוציאליים כמקובל, וכמו כן החזר להוצאות רכב (כולל ביטוח), דלק, טלפון ולהוצאות שוטפות. כמו כן נקבע גמול במקרה של סיום עבודה בגובה 6 משכורות. יצוין כי השכר הוגדר כשכר הדרגתי, שצפוי לעלות לפי מדרגות קבועות מראש, בהתאם ובכפוף לעמידה ביעדי החברה: השכר יעלה ל-60,000 ₪ בחודש בשנה השנייה להתקשרות או עד למעבר החברה לרווחיות, המוקדם מבינהם, ול-70,000 ₪ בחודש, מהמועד בו יהיה לחברה רווח שנתי כולל של לפחות 5 מלש"ח, לפי הדוחות הכספיים של החברה. כמו כן, זכאות להסדרי הביטוח השיפוי והפטור שינתנו לשאר נושאי המשרה. תחילת ההתקשרות הינה החל מחודש יולי 2018. ההתקשרות ותנאיה אושררו על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון ביום 31 באוקטובר 2018 לאחר שסווגה כעסקה שאינה חריגה, במהלך עסקים רגיל ובתנאי שוק.

2. התקשרות עם יו"ר דירקטוריון החברה

התקשרות עם יו"ר הדירקטוריון - בחודש אוקטובר 2018 נקבעו תנאי ההתקשרות עם יו"ר הדירקטוריון, מר אמיל ויינשל וחברה בשליטתו, שהינם מבעלי השליטה בחברה. נקבע שהשירותים ינתנו על ידי מר ויינשל באופן אישי, באמצעות חברת אחזקות בשליטתו, א.א. שי אחזקות וייעוץ (2010) בע"מ ("שי אחזקות"), שגם היא מבעלי השליטה בחברה. התמורה בגין שירותי הניהול כיו"ר דירקטוריון (וכן תפקידים נוספים כדירקטור לשאר חברות הקבוצה, ככל ויידרש) תהיה תגמול חודשי של 68,000 ש"ח בתוספת מע"מ, וכמו כן החזר להוצאות רכב, דלק, טלפון ולהוצאות שוטפות. התמורה תשולם כדמי ניהול לשי אחזקות. כמו כן, זכאות להסדרי הביטוח השיפוי והפטור שינתנו לשאר נושאי המשרה, וגמול בסך 6 חודשי תמורה במקרה של סיום ההתקשרות כפוף להשלמת שנת שירותים. תחילת ההתקשרות – הינה החל מחודש נובמבר 2018. ההתקשרות ותנאיה אושרה על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון ביום 31 באוקטובר 2018 לאחר שסווגה כעסקה שאינה חריגה, במהלך עסקים רגיל ובתנאי שוק.

3. התקשרות עם דניאל ויינשל, שהינו אח של בעל השליטה, לתפקיד חשב החברה. שכר חודשי בסך 16,000 ₪ ותנאים סוציאליים כמקובל למנהלים ברמתו בחברה. כמו כן, זכאי להחזר הוצאות רכב וטלפון. בנוסף ובכפוף לעמידה ביעדים שנתיים, יהיה זכאי לבונוס שנתי בסכום של 2-6 משכורות. ההתקשרות ותנאיה אושרה על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון ביום 31 באוקטובר 2018 לאחר שסווגה כעסקה שאינה חריגה, במהלך עסקים רגיל ובתנאי שוק.

באור 25: - התקשרויות

א. התקשרויות

ברבעון הראשון של שנת 2019 התקשרה החברה בהסכם עם חברת האם, לפיו תשלם החברה דמי ניהול לחברת האם עבור מתן שירותי ניהול (להלן – הסכם דמי הניהול). על-פי הסכם דמי הניהול, הסכום שתשלם החברה לחברת האם יעמוד על 1.65% מהכנסות מפרמיות ברוטו בתוספת מע"מ ולא פחות מ 950 אלפי ₪ לשנה בתוספת מע"מ. דמי הניהול כאמור כוללים בעיקר את עלויות החכירה השוטפות (ראה סעיף ב' להלן) והמיסים העירוניים, בהם תישא החברה בגין חלקה היחסי. הסכם דמי הניהול הינו לתקופה מיום 1 בינואר 2019 ועד ליום 31 בדצמבר 2019, שלאחריה ממשיך ההסכם לחול כל עוד לא קבעו הצדדים אחרת. ההסכם אושר על ידי ועדת הביקורת, הדירקטוריון והאסיפה הכללית.

ב. חכירות תפעוליות

החברה קשורה בהתחייבות באמצעות החברה האם בהסכמי חכירה מסחריים ביחס לנדל"ן שבשימושה, אשר כוללים את משרדי החברה ומספר חניות. חכירות אלו לא ניתנות לביטול מצד המשכיר ובעלות אורך חיים של עד 9.5 שנים (תקופה ראשונה של כ- 3.5 שנים ועוד שתי תקופות אופציה של 3 שנים כל אחת), ממועד חתימת הסכם החכירה.

דמי החכירה המינימליים העתידים להיות משולמים בגין חוזי החכירה התפעולית (בגין חלקה של החברה), שאינם ניתנים לביטול ונכללים בהסכם דמי הניהול הנ"ל, הינם:

	ליום 31 בדצמבר
	2018
	אלפי ש"ח
חכירות משרדים	
שנה ראשונה	566
שנה שנייה עד חמש שנים	3,745
שנה שישית ואילך	4,119
סך הכל חכירות שכ"ד	8,430

נספח לדוחות הכספיים

מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 בדצמבר 2018, לחברה פיקדון בבנק, ראה באור 9 לעיל.

- - - - - - - - - - - - - -

פרק 4 – פרטים נוספים על התאגיד

ליום 31.12.2018

פרק 4 – פרטים נוספים על התאגיד

תוכן עניינים

פרק 4 – פרטים נוספים על התאגיד.....144
תוכן עניינים 145
תקנה 11 : רשימת השקעות בחברות בנות ובחברות קשורות לתאריך הדוח..... 147
תקנה 12 : שינויים בהשקעות בחברות בנות ובחברות קשורות בתקופת הדוח..... 147
תקנה 13 : רווחיהן או הפסדיהן של חברות בנות וקשורות במאזן לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2018 147
תקנה 14 : רשימת קבוצות של יתרות הלוואות שניתנו לתאריך הדוח 147
תקנה 20 : מסחר בבורסה..... 147
תקנה 21 : תגמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה 147
תנאי כהונה והעסקה של נושאי משרה שאינם דירקטורים 148
תקנה 21א' : בעלי השליטה בתאגיד 148
תקנה 22 : עסקאות עם בעל השליטה או שלבעל השליטה יש עניין אישי באישורן, שהחברה התקשרה בהן
בשנת הדיווח או במועד מאוחר לסוף שנת הדיווח ועד מועד הגשת הדוח או שהן בתוקף במועד הדוח 148
תקנה 24 : מניות וניירות ערך אחרים המוחזקים על ידי בעל עניין 150
תקנה 24א' : הון רשום, הון מונפק וניירות ערך המירים 150
תקנה 24ב' : מניות וניירות ערך אחרים המוחזקים על ידי בעל עניין 150
תקנה 26 : הדירקטורים של החברה..... 151
תקנה 26א : נושאי משרה בכירה של החברה 154
תקנה 26ב : מספר מורשי החתימה העצמאיים כפי שנקבעו בידי התאגיד 156
תקנה 27 : רואה החשבון של החברה ומענו 157
תקנה 28 : שינויים בתקנון ובתזכיר החברה בשנת 2018 157
תקנה 29 : החלטות והמלצות הדירקטורים 157
תקנה 29א' – החלטות החברה..... 159

ווישור חברה לביטוח בע"מ

מס' חברה ברשם החברות:	515764868
כתובת:	דרך השרון 12, כפר סבא 4427125
טלפון:	6835* או 09-7890000
פקס:	09-9791868
דואר אלקטרוני:	service@we-sure.co.il
אתר אינטרנט:	www.we-sure.co.il
תאריך המאזן:	31 בדצמבר 2018
תאריך הדוח:	27 במרץ 2019

תקנה 11: רשימת השקעות בחברות בנות ובחברות קשורות לתאריך הדוח

אין.

תקנה 12: שינויים בהשקעות בחברות בנות ובחברות קשורות בתקופת הדוח

אין.

תקנה 13: רווחיהן או הפסדיהן של חברות בנות וקשורות במאזן לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2018

אין.

תקנה 14: רשימת קבוצות של יתרות הלוואות שניתנו לתאריך הדוח

אין. נכון למועד הדוח, מתן הלוואות אינו עיסוק עיקרי של החברה.

תקנה 20: מסחר בבורסה

אין. נכון למועד הדוח לא רשומים ניירות ערך שהנפיקה החברה למסחר בבורסה.

תקנה 21: תגמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה

להלן פירוט התשלומים, ששילמה החברה וההתחייבויות לתשלומים שקיבלה על עצמה בשנת הדוח לכל אחד מחמשת מקבלי השכר הגבוה ביותר מבין נושאי המשרה שכיהנו בה, (הסכומים נקובים באלפי ש"ח וללא מס שכר או מע"מ):

תפקיד	היקף משרה	שיעור החזקה	שכר (*)	מענק	סה"כ
1 – יו"ר הדירקטוריון (**)	100%	69.68%	214	-	214
2 – מנכ"ל החברה	100%	17.42%	854	-	854
3 – מנהל תחום	100%	-	230	40	270
4 – מנהל תחום	100%	-	231	-	231
5 – מנהל תחום	100%	-	226	-	226

(*) רכיב השכר כולל מענק ו/או תשלום המחויב על פי הסכם שאינו תלוי יעדים ו/או שיקול דעת וכן כולל הפרשות סוציאליות ותנאים נלווים נוספים וכן מענק הסתגלות המשקף את ההוצאה שהוכרה בשנת הדוח.

(**) השכר כולל דמי ניהול ומענק הסתגלות המשקף את ההוצאה שהוכרה בשנת הדוח. ראה גם ביאור 24 יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים בדוחות הכספיים.

תנאי כהונה והעסקה של נושאי משרה שאינם דירקטורים

כמפורט בסעיף 4.6.3 בדוח פרטי התאגיד, נכון למועד הדוח, החברה טרם אישרה מדיניות תגמול לנושאי משרה בהתאם להקלה שקיבלה מהרשות. תנאי התגמול של נושאי המשרה בחברה אושרו בועדת הביקורת והדירקטוריון, לאחר שהתנאים המוצעים נבחנו על רקע הפרטרים הבאים: קידום מטרות החברה והאסטרטגיה שלה, שמירה על יציבות החברה ואיתנותה; גודל החברה ואופי פעילותה; השכלתם, כישוריהם, מומחיותם וניסיונם המקצועי של כל אחד מנושאי המשרה, ובהתחשב, בין היתר, בתנאי שכר של תפקידים מקבילים בחברות ביטוח דומות ומגבלות רגולטוריות, וניסיונם בתפקידיהם הקודמים.

כפוף לעמידה ביעדים שנתיים שיקבע מנכ"ל החברה ויאושרו על ידי ועדת התגמול, החברה רשאית לאשר לנושאי המשרה ולעובדי החברה בונוסים ו/או מענקים שנתיים (שיתכן ויהיו גם בדרך של תכנית אופציות שתגבש החברה). מאחר ומדובר בחברה בתחילת דרכה, ובשים לב להיקף הנכסים שלה, תנאי השכר של נושאי המשרה בחברה (לרבות המנכ"ל) נמוכים יחסית למקובל בתפקידים מקבילים בחברות ביטוח ופיננסים בהיקף פעילות נמוך. תנאי ההתקשרות שאושרו כפופים להוראות ההסדר התחיקתי, לרבות הוראות הרשות לעניין תגמול בגופים מוסדיים ולחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו – 2016.

שכר דירקטורים

השכר הכולל ששולם לדירקטורים בשנת הדיווח בגין השתתפות בישיבות הדירקטוריון ובועדותיו הוא 89 אלפי ש"ח לא כולל מע"מ.

תקנה 21א': בעלי השליטה בתאגיד

נכון למועד הדוח, כל מניות החברה מוחזקות על ידי חברת האם, הארט דיגיטל בע"מ. בעלי היתר השליטה הסופי בחברה הם מר אמיל ויינשל ומר ניצן צעיר הרים, המחזיקים בעקיפין, באמצעות חברות בשליטתם, ב- 87.1% מהון המניות המונפק והנפרע של החברה וזכויות ההצבעה בה. יתר אמצעי השליטה בחברת הארט מוחזקים על ידי בעלי מניות פרטיים, שכל אחד מהם מחזיק בעד 4.9% מהון המניות המונפק והנפרע שלה.

תקנה 22: עסקאות עם בעל השליטה או שלבעל השליטה יש עניין אישי באישורן, שהחברה התקשרה בהן בשנת הדיווח או במועד מאוחר לסוף שנת הדיווח ועד מועד הגשת הדוח או שהן בתוקף במועד הדוח

- השקעות בהון החברה ועסקאות מהותיות במניותיה – ראה סעיף 1.4 בפרק 1 (דוח עסקי התאגיד)
- התקשרות עם המנכ"ל ותנאי העסקתו – בחודש אוקטובר 2018 נקבע שכרו של מנכ"ל החברה, מר ניצן צעיר הרים, שהינו אחד מבעלי השליטה לסך של 50,000 ₪ לחודש, בתוספת בונוס שנתי תלוי יעדים בסך של עד

6 כפולות שכר, הנקבע לפי אישור הדירקטוריון, ותנאים סוציאליים כמקובל, וכמו כן החזר להוצאות רכב (כולל ביטוח), דלק, טלפון ולהוצאות שוטפות. כמו כן נקבע גמול במקרה של סיום עבודה בגובה 6 משכורות. יצוין כי השכר הוגדר כשכר הדרגתי, שצפוי לעלות לפי מדרגות קבועות מראש, בהתאם ובכפוף לעמידה ביעדי החברה: השכר יעלה ל-60,000 ₪ בחודש בשנת ההתקשרות השנייה או עד למעבר החברה לרווחיות, המוקדם מבינהם, ול-70,000 ₪ בחודש, מהמועד בו יהיה לחברה רווח שנתי כולל של לפחות 5 מלש"ח, לפי הדוחות הכספיים של החברה. כמו כן, זכאות להסדרי הביטוח השיפוי והפטור שינתנו לשאר נושאי המשרה. תחילת ההתקשרות – יולי 2018. ההתקשרות ותנאיה אושררו על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון ביום 31.10.18 לאחר שסווגה כעסקה שאינה חריגה, במהלך עסקים רגיל ובתנאי שוק.

- התקשרות עם יו"ר הדירקטוריון - בחודש אוקטובר 2018 נקבעו תנאי ההתקשרות עם יו"ר הדירקטוריון, מר אמיל ויינשל וחברה בשליטתו, שהינם מבעלי השליטה בחברה. נקבע שהשירותים ינתנו על ידי מר ויינשל באופן אישי, באמצעות חברת אחזקות בשליטתו, א.א. שי אחזקות וייעוץ (2010) בע"מ ("**שי אחזקות**"), שגם היא מבעלי השליטה בחברה. התמורה בגין שירותי הניהול כיו"ר דירקטוריון (וכן תפקידים נוספים כדירקטור לשאר חברות הקבוצה, ככל ויידרש) תהיה תגמול חודשי של 68,000 ש"ח בתוספת מע"מ, וכמו כן החזר להוצאות רכב, דלק, טלפון ולהוצאות שוטפות. התמורה תשולם כדמי ניהול לשי אחזקות. כמו כן, זכאות להסדרי הביטוח השיפוי והפטור שינתנו לשאר נושאי המשרה, וגמול בסך 6 חודשי תמורה במקרה של סיום ההתקשרות כפוף להשלמת שנת שירותים. תחילת ההתקשרות – נובמבר 2018. ההתקשרות ותנאיה אושרה על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון ביום 31.10.18 לאחר שסווגה כעסקה שאינה חריגה, במהלך עסקים רגיל ובתנאי שוק.

- התקשרות עם דניאל ויינשל, שהינו אח של בעל השליטה, לתפקיד חשב החברה. שכר חודשי בסך 16,000 ₪ ותנאים סוציאליים כמקובל למנהלים ברמתו בחברה. כמו כן, זכאי להחזר הוצאות רכב וטלפון. בנוסף, בכפוף לעמידה ביעדים שנתיים, יהיה זכאי לבונוס שנתי בסכום של 6-2 משכורות. ההתקשרות ותנאיה אושרה על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון ביום 31.10.18 לאחר שסווגה כעסקה שאינה חריגה, במהלך עסקים רגיל ובתנאי שוק.

- העמדת ערבות מהחברה בסך 400 אלש"ח, עבור חיובי החברה האם, לטובת החברה הכלכלית לישראל, כנדרש על פי הסכם לשכירת המשרדים בהם מתקיימת פעילות החברה והקבוצה. הערבות תחול עד תום תקופת ההסכם. העסקה סווגה כעסקה שאינה חריגה, במהלך עסקים רגיל ובתנאי שוק ואושרה על ידי ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה ביום 29.7.18 וביום 31.10.18.

- התקשרות בהסכם ניהול עם החברה האם, למתן שירותים שונים, לרבות עלויות שכירות המשרדים והוצאות נלוות, לפיו תשלם החברה דמי ניהול בשיעור 1.65% (ולא פחות מ- 950 אלפי ₪ בשנה), בתוספת מע"מ, מהכנסות החברה מפרמיות ברוטו. לפרטים נוספים ראה ביאור 25א' לדוחות הכספיים.

תקנה 24 : מניות וניירות ערך אחרים המוחזקים על ידי בעל עניין

א. החזקה במניות של החברה-

				שיעורי החזקה		
שם בעל הענין	מספר החברה ברשם החברות	שם הנייר	ע.נ. 1 ₪ מוחזק ביום 31.12.18	בהון	בהצבעה ובסמכות למנות דירקטורים	בדילול מלא
הארט דיגיטל בע"מ	515559169	מניות רגילות	300	100%	100%	100%

ב. החזקה במניות רדומות וניירות ערך המירים- לחברה אין מניות רדומות וניירות ערך המירים.

תקנה 24א' : הון רשום, הון מונפק וניירות ערך המירים

הונה הרשום של החברה הוא 180,006,000 ש"ח, המורכב מ- 180,006,000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחת. הונה המונפק והנפרע של החברה הוא 300 ש"ח, המורכב מ- 300 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחת .

תקנה 24ב': מניות וניירות ערך אחרים המוחזקים על ידי בעל עניין

ראה פירוט בתקנה 21 לעיל.

תקנה 26: הדירקטורים של החברה

1. **שם:** אמיל ויינשל
מספר ת.ז.: 014650287
שנת לידה: 30/11/1971
מען: רחוב הזית 13, מושב גן חיים
התפקיד שהוא ממלא בחברה: יו"ר הדירקטוריון, יו"ר ועדת השקעות נוסטרו
דירקטור בלתי תלוי/דירקטור חיצוני: לא
האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: כן, בעל היתר שליטה בחברה.
האם הוא עובד של החברה, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין: יו"ר החברה ודירקטור בהארט ויו.דיגיטל.
השכלה ונסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: B.COMM עם התמחות בחשבונאות ומשפט עסקי, דיפלומה גבוהה בחשבונאות, MBA במנהל עסקים עם התמחות במימון.
בשנים קודמות - מנכ"ל איילון חברה לביטוח, משנה למנכ"ל מגדל חברה לביטוח - מנהל חטיבת הלקוחות וערוצי ההפצה, משנה למנכ"ל הראל חברה לביטוח - מנהל חטיבת עסקי הביטוח.
שנת תחילת הכהונה: 2018

2. **שם:** ראובן- יריב קפלן
מספר ת.ז.: 022645287
שנת לידה: 20/09/1966
מען: רחוב הקוצר 4, כפר הס
התפקיד שהוא ממלא בחברה: דירקטור חיצוני, חבר ועדת ביקורת, חבר ועדת השקעות נוסטרו
דירקטור בלתי תלוי/דירקטור חיצוני: חיצוני
האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא
האם הוא עובד של החברה, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין: לא
השכלה ונסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: תואר ראשון במנהל עסקים, התמחות בשיווק ומימון ; תואר שני במנהל עסקים, התמחות בניהול אסטרטגי.
כיום: חברת סטרטאפ בתחום הרפואי.
בשנים קודמות – מנכ"ל עמידר ; מנכ"ל כלל בריאות חברה לביטוח ; משנה למנכ"ל כלל חברה לביטוח - מנהל מערך קשרי לקוחות שיווק ואסטרטגיה.
שנת תחילת הכהונה: 2018.

3. **שם:** אביגדור קלר
מספר ת.ז.: 058814542
שנת לידה: 28/06/1964
מען: רחוב לוי אשכול 24, גבעת שמואל.
התפקיד שהוא ממלא בחברה: דירקטור חיצוני, חבר ועדת ביקורת
דירקטור בלתי תלוי/דירקטור חיצוני: חיצוני
האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא
האם הוא עובד של החברה, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין: לא
השכלה ונסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: תואר ראשון במנהל עסקים, התמחות במימון ושיווק.
כיום: יועץ ודירקטור במספר חברות.
בשנים קודמות : מנכ"ל דקלה חברה לביטוח בע"מ, מנכ"ל סטנדרד סוכנות לביטוח מקבוצת הראל.
שנת תחילת הכהונה: 2018

4. **שם:** עומר בן פזי
מספר ת.ז.: 059052209
שנת לידה: 08/01/1965
מען: רחוב הגפן 12, ת.ד. 213, מושב צופית.
התפקיד שהוא ממלא בחברה: דירקטור חיצוני, יו"ר ועדת הביקורת, חבר ועדת השקעות נוסטרו
דירקטור בלתי תלוי/דירקטור חיצוני: חיצוני
האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא
האם הוא עובד של החברה, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין: לא
השכלה ונסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: תואר ראשון ושני במנהל עסקים.
כיום: טייס באל על נתיבי אוויר לישראל ובארקיע ויועץ עצמאי בתחום הכספים ומערכות לתמיכה בניהול כספים.
בשנים קודמות : משנה למנכ"ל כלל חברה לביטוח בחטיבת הפיננסים (אגף כלכלה).
שנת תחילת הכהונה: 2018.

5. **שם:** אירית שפירא ובר
מספר ת.ז.: 050849249
שנת לידה: 20/11/1951
מען: רחוב כיסופים 12, תל אביב.
התפקיד שהיא ממלאת בחברה: דירקטורית, חברת ועדת ביקורת
דירקטורית בלתי תלוי/דירקטורית חיצונית: לא
האם היא בעלת עניין בחברה או בת משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא
האם היא עובדת של החברה, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין: לא
השכלה ונסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: תואר במשפטים באוניברסיטה העברית, ירושלים.
כיום: בעלים של משרד עו"ד בוטיק, המעניק ייעוץ משפטי בתחומי הביטוח השונים.

בשנים קודמות: שותפה במשרד עו"ד מוביל, בעל התמחות בביטוח, ולפני כן היועצת המשפטית הראשית של כלל חברה לביטוח בע"מ.

שנת תחילת הכהונה: 2018

6. **שם:** דרור הר

מספר ת.ז.: 24437956

שנת לידה: 03/07/1969

מען: רחוב יונק הדבש 8, קדימה.

התפקיד שהוא ממלא בחברה: דירקטור

דירקטור בלתי תלוי/דירקטור חיצוני: לא

האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא

האם הוא עובד של החברה, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין: לא

השכלה ונסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: תואר ראשון בהנדסת תעשייה וניהול. תואר שני במנהל עסקים.

כיום: מנכ"ל חברת Actiview מקבוצת יעל תכנה.

בשנים קודמות: מנכ"ל חברת כלל אשראי ומנכ"ל חברת G-STATE חברת תכנה בתחום כריית מידע וניהול קמפיינים.

שנת תחילת הכהונה: 2018.

7. **שם:** אורי גינוסר

מספר ת.ז.: 55895080

שנת לידה: 04/06/1959

מען: רחוב הורד 1, ראש העין.

התפקיד שהוא ממלא בחברה: דירקטור, חבר ועדת השקעות נוסטרו

דירקטור בלתי תלוי/דירקטור חיצוני: לא

האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא

האם הוא עובד של החברה, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין: לא

השכלה ונסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: תואר ראשון במדעי המדינה ובנוסף קולנוע וטלוויזיה. תואר שני במנהל עסקים.

כיום: יועץ עצמאי בשיווק, אסטרטגיה תוכן ותקשורת.

בשנים קודמות: מנכ"ל לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים, סמנכ"ל קשרי חוץ בכלל חברה לביטוח, עיתונאי כלכלי בכיר במעריב וחדשות ערוץ 2.

שנת תחילת הכהונה: 2018

תקנה 26א: נושאי משרה בכירה של החברה

1. **שם:** ניצן צעיר הרים
ת.ז.: 059615617
תאריך לידה: 16/04/1965
התפקיד שהוא ממלא בחברה: מנהל כללי
האם הוא בעל עניין או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: כן, נמנה על בעלי השליטה.
השכלה: תואר ראשון בהנדסה תעשיה וניהול. תואר שני במנהל עסקים עם התמחות במימון.
נסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: תפקיד אחרון כסמנכ"ל, מנהל תחום ביטוח כללי במגדל חברה לביטוח בע"מ.
תפקיד קודם כסמנכ"ל בכיר, מנהל אגף ביטוחי פרט ובקרה בחברת הביטוח איילון.
שנת תחילת כהונה: 2018

2. **שם:** יוסף מולקנדוב
ת.ז.: 023941800
תאריך לידה: 25/06/1968
התפקיד שהוא ממלא בחברה: מנהל כספים וסיכונים.
האם הוא בעל עניין או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא
השכלה: תואר ראשון במנהל עסקים עם התמחות ראשית בחשבונאות ומשנית במימון.
נסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: תפקיד אחרון בהראל חברה לביטוח בע"מ כמנהל אגף תשלומי שכר. תפקיד קודם כסמנכ"ל כספים בדקלה חברה לביטוח.
שנת תחילת כהונה: 2018

3. **שם:** אלון ברזילי
ת.ז.: 027987049
תאריך לידה: 14/12/1970
התפקיד שהוא ממלא בחברה: מנהל תחום ביטוח כללי
האם הוא בעל עניין או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא
השכלה: תואר ראשון בכלכלה וסטטיסטיקה. תואר שני במנהל עסקים עם התמחות במימון וחקר ביצועים.
נסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: מנהל אגף ביטוח אלמנטרי פרט בהראל חברה לביטוח בע"מ.
שנת תחילת כהונה: 2018

4. **שם:** פיני שחר
ת.ז.: 032819948
תאריך לידה: 24/07/1978
התפקיד שהוא ממלא בחברה: מנהל דיגיטל, שירות ומיצוי זכויות מבוטחים
האם הוא בעל עניין או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא
השכלה: תואר ראשון בכלכלה וסטטיסטיקה. תואר שני במנהל עסקים עם התמחות במימון ושיווק.
נסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: סגן בכיר לממונה הפיקוח על הביטוח במשרד האוצר.
מרצה לתואר שני באוניברסיטה העברית, ומרצה לתואר ראשון במכללת נתניה.
שנת תחילת כהונה: 2018

5. **שם:** ראובן קלוט
ת.ז.: 029359197
תאריך לידה: 11/05/1972
התפקיד שהוא ממלא בחברה: מנהל מערכות מידע
האם הוא בעל עניין או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא
השכלה: תואר ראשון במדעים ותואר שני במשפטים. בנוסף השתלמויות בניתוח והנדסת מערכות מידע, הנדסת תוכנה, השקעות ונגזרים פיננסים, יסודות הביטוח א'+ב', סייבר ואבטחת מידע.
נסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: תפקיד אחרון כסמנכ"ל דיגיטל במגדל חברה לביטוח בע"מ.
שנת תחילת כהונה: 2018

6. **שם:** מורן דביר סופר
ת.ז.: 043190933
תאריך לידה: 23/10/1981
התפקיד שהיא ממלאת בחברה: יועצת משפטית וקצינת ציות.
האם היא בעלת עניין או בת משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא
השכלה: תואר ראשון במשפטים.
נסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: עו"ד במחלקה המשפטית במגדל חברה לביטוח בע"מ.
שנת תחילת כהונה: 2018

7. **שם:** יוסי גולדהמר
ת.ז.: 038499224
תאריך לידה: 29/04/1976
התפקיד שהוא ממלא בחברה: עוזר מנכ"ל ומנהל פרויקטים ביטוחיים.
האם הוא בעל עניין או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא
השכלה: תואר ראשון במנהל עסקים, רישיון סוכן ביטוח כללי ותואר שני בביטוח.
נסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: מנהל פיתוח עסקי במגדל חברה לביטוח בע"מ.
שנת תחילת כהונה: 2018

8. **שם:** עליזה שרון
ת.ז.: 052245537
תאריך לידה: 10/06/1954
התפקיד שהיא ממלאת בחברה: מבקרת פנים במיקור חוץ
האם היא בעלת עניין או בת משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא
השכלה: תואר ראשון בכלכלה מורחב, הרחבה ללימודי חשבונאות בהמשך. תואר שני במימון. בנוסף השתלמויות תעודה במספר נושאים- דיני עסקים ודיני נירות ערך, מסלול דירקטור, ביקורת עמיתים וסוקר אבטחת איכות במערך הביקורת הפנימית.
נסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: בעלת פירמה לראיית חשבון משנת 1993.
בנוסף משמשת כדירקטורית בתעשייה הצבאית לישראל.
שנת תחילת כהונה: 2018

9. **שם:** סטיוארט מלקום קוטס
ת.ז.: 337998256
תאריך לידה: 17/04/1944
התפקיד שהוא ממלא בחברה: אקטואר ראשי
האם הוא בעל עניין או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא
השכלה: תואר ראשון בסטטיסטיקה ובנוסף תואר שני בסטטיסטיקה, דוקטורט באקטואריה מתמטית.
נסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: בעל חברת ייעוץ אקטוארי בינלאומית באנגליה LLP IAC .
משנת 2015 בעל עסק עצמאי לייעוץ בנושאי אקטואריה.
שנת תחילת כהונה: 2018

10. **שם:** דודו רייכמן
ת.ז. 039734736
תאריך לידה: 28/04/1984
התפקיד שהוא ממלא בחברה: מנהל תיק השקעות נוסטרו במיקור חוץ מטעם פסגות ניירות ערך בע"מ
האם הוא בעל עניין או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא
השכלה: תואר ראשון בכלכלה, תואר ראשון בניהול, בעל רישיון ניהול השקעות ורישיון שיווק השקעות.
נסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: מנהל השקעות – קופות גמל מפעליות ומוסדיים - פסגות
שנת תחילת כהונה: 2018.

<u>תקנה 26ב: מספר מורשי החתימה העצמאיים כפי שנקבעו בידי התאגיד</u>

אין.

תקנה 27: רואה החשבון של החברה ומענו

סומך חייקין KPMG רואי חשבון, רחוב הארבעה 17, תל-אביב. למיטב ידיעת החברה, משרד רואי החשבון ובכלל זה מר אברהם פרוכטמן, רו"ח, שהינו השותף במשרד האמור, המטפל בחברה, אינם בעלי עניין או בני משפחה של בעל עניין או של נושא משרה בכירה בחברה.

תקנה 28: שינויים בתקנון ובתזכיר החברה בשנת 2018

ביום 6 במאי 2018, אישרה האסיפה הכללית להחליף את תקנון החברה ולהתאימו לתקנון חברת ביטוח. נוסח התקנון אומץ מתקנון החברה האם, הארט, אשר בתחילה היתה אמורה להיות חברת הביטוח בעצמה, לפני שינוי ארגוני שבוצע בקבוצה. יצויין שבהתאמה ובמקביל להחלפת תקנון החברה והתאמתו לתקנון מבטח, עודכן תקנון הארט, כך שהארט תשמש בין היתר, חברת אחזקות של מבטח ותאגיד הפועל לפי דין.

ביום 28 ביוני 2018, אישרה האסיפה הכללית לעדכן את תקנון החברה, על מנת להתאימו להחלטות החברה בדבר שינוי שם החברה והגדלת ההון.

תקנה 29: החלטות והמלצות הדירקטורים

א. להלן המלצות דירקטוריון לאסיפה הכללית והחלטות הדירקטוריון שלא טעונות אישור אסיפה כללית:

1. **תשלום דיבידנד או ביצוע חלוקה, כהגדרתה בחוק החברות, בדרך אחרת, או חלוקת מניות הטבה**: אין

2. **שינוי ההון הרשום או המונפק של החברה:** אין (לא נדון בדירקטוריון).

שינוי תזכיר או תקנון החברה: ביום 6 במאי 2018, אישרה האסיפה הכללית להחליף את תקנון החברה ולהתאימו לתקנון חברת ביטוח. ביום 28 ביוני 2018, אישרה האסיפה הכללית לעדכן את תקנון החברה, על מנת להתאימו להחלטות החברה בדבר שינוי שם החברה והגדלת ההון.

3. **פדיון מניות:** אין

4. **פדיון מוקדם של איגרות חוב:** אין.

5. **עסקה שאינה בהתאם לתנאי שוק, בין החברה ובעל עניין בה, למעט עסקה של החברה עם חברת בת שלה:** העסקאות הן בתנאי שוק. ראה פירוט בתקנה 22 לעיל.

ב. **החלטות האסיפה הכללית שנתקבלו שלא בהתאם להמלצות הדירקטורים**: אין.

ג. **החלטות אסיפה כללית מיוחדת**:

1. ביום 23 באפריל 2018, התקבלה באסיפה הכללית החלטה כי מורשי החתימה שלה לכל דבר יהיו שניים מהבאים: אמיל ויינשל, ניצן צעיר הרים ויוסף מולקנדוב, בתוספת חותמת החברה ו/או שמה המודפס.

2. ביום 6 במאי 2018, התקבלה באסיפה הכללית התקבלו ההחלטות הבאות: לשנות את תקנון החברה, באופן שהתקנון עמו נפתחה החברה יוחלף בתקנון חדש אשר מותאם לתאגיד מבטח, ולאשר את נוסחו. בכפוף לאישור רשם החברות להחלפת התקנון, לשנות את שם החברה, מווישור בע"מ לווישור חברה לביטוח בע"מ ובאנגלית WeSure Insurance Company Ltd.

3. ביום 3 ביוני 2018, התקבלו באסיפה הכללית ההחלטות הבאות: למנות את המועמדים לכהן כדירקטורים של החברה, שמינויים הוגש לבחינת הממונה במסגרת הליך קבלת רישיון מבטח, כחברי הדירקטוריון של המבטח (המפורטים בתקנה 26), כפוף לתנאים המתלים הבאים:

א. אישור הרשות לאי התנגדות למינוי כל אחד מהמועמדים.

ב. מילוי כל המסמכים וההצהרות הנדרשות מדירקטורים, בהתאם להוראות הדין.

ג. אישור מינוי הדח"צים על ידי ועדת הביקורת של החברה, לכשתוקם ועדה כאמור.

ד. אישור תנאי תגמול מוצעים לדירקטור, טרם מינויים.

ממועד השלמת התנאים המתלים וכניסת המינוי של הדירקטורים לתוקף– סיום כהונתו של מר ניצן צעיר הרים, המכהן כמנכ"ל החברה, כדירקטור.

4. ביום 7 ביוני 2018, התקבלה באסיפה הכללית החלטה להגדיל את הון המניות הרשום של החברה ב-180,000,000 (מאה ושמונים מיליון) מניות רגילות בנות 1 ₪ ערך נקוב כל אחת, באופן שלאחר הגדלת ההון, יסתכם הון המניות של החברה בהון מניות רשום של 180,006,000 (מאה ושמונים מיליון וששת אלפים) מניות רגילות בנות 1 ₪ ערך נקוב כל אחת.

5. ביום 18 ביוני 2018, התקבלו באסיפה הכללית ההחלטות הבאות: לאשר התקשרות בין החברה לבין החברה האם, הארט, בהסכמי השקעה כמפורט להלן, כנגד הקצאת מניות רגילות של החברה להארט:

א. הסכם השקעה במזומן בסך 5,000,000 ₪ (חמישה מיליון ₪) של הארט בחברה, תמורת הקצאה של 15 מניות רגילות בעלות 1 ₪ ע.נ..

ב. הסכם להעברת נכסים רלוונטיים לפעילות ווישור, מהארט לחברה, בהתאם לסעיף 104א' לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), תשכ"א-1961, בפטור ממס. הנכסים הרלוונטיים הוערכו בשווי שוק בהתאם להערכת שווי של משרד רו"ח PWC המתמחה בתחום ובעיקרם כללו את מערכת תכנת הליבה הביטוחית ופרטי רכוש קבוע אחרים, שתמורת העברתם לחברה, הוקצו להארט 83 מניות רגילות בעלות 1 ₪ ע.נ..

בנוסף, אושר מינוי משרד רו"ח סומך חייקין- KPMG כרוה"ח המבקר של החברה לשנת 2018, ואישור שכר הטרחה. היקף שכר הטירחה שאושר לשנת פעילות מלאה - 180,000 ₪ לשנה.

6. ביום 28 ביוני 2018, אישרה האסיפה הכללית לעדכן את תקנון החברה, על מנת להתאימו להחלטות החברה הקודמות בדבר שינוי שם החברה והגדלת ההון.

7. ביום 29 ביולי 2018 התקבלו באסיפה הכללית ההחלטות הבאות:

א. אישור התקשרות עם פועלים סהר לצורך פתיחת חשבון ניירות ערך עבור החברה וקבלת שירותים נלווים מהם.

ב. אישור התקשרות חברות הקבוצה עם חכ"ל בניה ופיקוח בע"מ, בהסכם לשכירת משרדים, לרבות אישור העמדת בטוחות.

ג. אישור הגשת הצעה של החברה במכרז לביטוחי הרכב של עובדי המדינה לשנת 2019-2020.

ד. אישור פעולה מול רשות שוק ההון בבקשה להרחבת רישיון החברה גם לתחום ביטוח חיים ריסק בלבד (לצורך השתתפות במכרז) וניתוח המשמעויות בהתאם לחוזר הממונה בעניין כניסה לתחום פעילות חדש.

ה. קביעת מסגרת אשראי לחברה, על דרך של ערבויות ובטוחות, לצורך השתתפות במכרזים ופעילות שוטפת של החברה, לרבות אישור נטילת ערבות נדרשת אגב מכרז ביטוח רכב עובדי מדינה.

8. ביום 9 בספטמבר 2018, התקבלה באסיפה הכללית החלטה להתקשר עם חברת האם בהסכם השקעה, לפיו כנגד השקעה של הארט בסך 3,500,000 ₪ (שלושה וחצי מיליון ₪) במזומן בחברה, יוקצו לה 9 מניות רגילות בעלות 1 ₪ ע.נ..

9. ביום 31 באוקטובר 2018, התקבלו באסיפה הכללית ההחלטות הבאות:

א. לאשר את תנאי הכהונה והעסקה המבוקשים ביחס לדירקטורים (למעט יו"ר).

ב. לאשר את תנאי הכהונה והעסקה של יו"ר הדירקטוריון, מר אמיל ויינשל.

10. ביום 9 בדצמבר 2018, התקבלה באסיפה הכללית החלטה להתקשר עם חברת האם בהסכם השקעה, לפיו כנגד השקעה של הארט בסך 5,026,000 ₪ (חמישה מיליון ועשרים אלף ₪) במזומן בחברה, יוקצו לה 13 מניות רגילות בעלות 1 ₪ ע.נ. .

תקנה 29א' – החלטות החברה

א. אישור פעולות לפי סעיף 255 לחוק החברות: אין

ב. פעולה לפי סעיף 254(א) לחוק החברות אשר לא אושרה: אין.

ג. עסקאות הטעונות אישורים מיוחדים לפי סעיף 270(1) לחוק החברות, ובלבד שהמדובר בעסקה חריגה, כהגדרתה בחוק החברות: ראה תקנה 22 לעיל.

ד. פטור, ביטוח או התחייבות לשיפוי, לנושא משרה כהגדרתו בחוק החברות, בתוקף בתאריך הדוח: אין.

נכון למועד אישור הדוח, החברה נערכת לאישור במוסדות החברה של הסדרי ביטוח, פטור ושיפוי אחידים לכל נושאי המשרה והדירקטורים, בהתאם להוראות הדין ותקנון החברה. להלן תיאור כללי של הסדרי הפטור והשיפוי שהחברה צפויה להעניק, בכפוף לאישור ועדת התגמול, הדירקטוריון והאסיפה הכללית. יובהר כי מאחר ונושאים אלו טרם אושרו כדין, יתכנו שינויים בתנאים הסופיים שיאושרו:

ביטוח: החברה צפויה לרכוש עבורה ועבור חברות הקבוצה, פוליסת ביטוח אחריות לדירקטורים ונושאי משרה, מכהנים ועתידיים, בהתאם להיקף הפעילות. רכישת פוליסה זו צפויה לצמצם את החשיפה של החברה, בשל כתבי שיפוי ופטור, שצפויים להינתן אף הם לדירקטורים ולנושאי המשרה, ותאפשר לנושאי המשרה למלא את תפקידם כראוי ולטובת החברה, בהתחשב בסיכונים הכרוכים בתפקידם ובאחריות המוטלת עליהם על פי דין. הפוליסה תעניק כיסוי סביר בנסיבות העניין, בהתחשב בגודלה של החברה, היקפי ותחומי פעילותה ותכניותיה העסקיות; מדובר בכיסוי ביטוחי המקובל בחברות בתחומי הביטוח והפיננסים, במהלך עסקים רגיל ובפרמיות בתנאי שוק, שלא צפויים להשפיע באופן מהותי על רווחיות החברה, רכושה או התחייבויותיה.

שיפוי: בכוונת החברה להתחייב לשפות את נושאי המשרה והדירקטורים בחברה, מראש, בהתאם לנוסח כתב התחייבות לשיפוי שינתן להם ויאושר במוסדות החברה, כפוף להוראות הדין והתקנון. לפי טיוטת כתב השיפוי, בכוונת החברה להעניק לנושאי המשרה והדירקטורים שיפוי, בין היתר, בשל חבות או הוצאה שתוטל עליהם ו/או שיוציאו עקב פעולות שעשו ו/או שיעשו בתוקף היותם נושאי משרה בחברה. סכום השיפוי המצטבר הצפוי, לכל נושאי המשרה בגין אחד או יותר מן האירועים שקבע הדירקטוריון, לא יעלה על סכום השווה ל- 10% מההון העצמי של החברה או 10 מיליון ₪, לפי הגבוה.

פטור: בהתאם לטיוטת כתב פטור הקיים נכון למועד הדוח, בכוונת החברה להתחייב לפטור את נושאי המשרה והדירקטורים בחברה, בכפוף להוראות חוק החברות וכל הוראת דין שתבוא במקומם, מכל אחריות כלפיה בשל כל נזק שייגרם לה ו/או נגרם לה, בין במישרין ובין בעקיפין, בשל הפרת חובת הזהירות כלפי החברה בפעולות שנעשו בתום לב ובתוקף היותם נושאי משרה בחברה ו/או מועסקים בחברה, למעט, בין היתר, הפרת חובת הזהירות שנעשתה מתוך כוונה או מתוך פזיזות או עקב הפרת חובת הזהירות בכל הקשור לעניין חלוקה.

ווישור חברה לביטוח בע"מ

27 מרס, 2019

אמיל ויינשל	**ניצן צעיר הרים**
יו"ר הדירקטוריון	**מנהל כללי**

נספח – הצהרת אקטואר בענפי ביטוח כללי

ליום 31.12.2018

נספח הצהרת אקטואר בענפי ביטוח כללי

תוכן עניינים

נספח – הצהרת אקטואר בענפי ביטוח כללי 161
תוכן עניינים 162
פרק א' - זהות האקטואר 163
פרק ב' - היקף חוות הדעת האקטוארית 163
פרק ג' - חוות הדעת 165
פרק ד' - הערות והבהרות 165

פרק א' - זהות האקטואר

נתבקשתי על ידי ווישור חברה לביטוח בע"מ (WeSure) (להלן - המבטח) להעריך את ההפרשות המפורטות בפרק ב' להלן בענפי ביטוח כללי עבור הדוחות הכספיים של המבטח (להלן - ההפרשות) ליום 31 בדצמבר 2018, כפי שמפורט להלן.

אינני בעל עניין במבטח ואין לי קשרים עסקיים עם בעל עניין במבטח או עם בן משפחה של בעל עניין במבטח או עם חברה קשורה למבטח.

מוניתי לתפקיד אקטואר ממונה בביטוח כללי במבטח החל מחודש ספטמבר 2018, בין היתר, לצורך הערכת סכום העתודות של החברה בענפי הביטוח הכללי.

פרק ב' - היקף חוות הדעת האקטוארית

1. **<u>נוסח פסקת היקף חוות הדעת האקטוארית</u>**

א. לצורך חישוב ההפרשות של המבטח, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי המבטח. בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך הערכת ההפרשות לצורכי הדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים ובכלל זה השוויתי את הנתונים האמורים לנתוני השנה אליה מתייחס הדוח.

ב. במידת הצורך הסתמכתי בהערכתי גם על נתונים שהתקבלו ממקורות מהימנים אחרים. בחנתי את מידת התאמת הנתונים והרלוונטיות שלהם.

ג. ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ההפרשות המפורטות בסעיף 2 להלן נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוטי המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים בסעיף 1 לפרק ג' להלן.

ד. לצורך חישוב השייר ביקשתי מהגורמים המוסמכים על ביטוח משנה של המבטח מידע בדבר הסדרי ביטוח המשנה של המבטח, יכולת גביית התביעות ובעיות במדיניות התשלום של מבטחי המשנה. בחנתי על סמך המידע שנמסר לי את ההשלכות וההשפעות של הסדרי ביטוח המשנה על ההפרשות.

ה. בחוות דעתי נלקחו בחשבון גם העניינים הבאים:

1) הפרשה שחושבה בגין הסדר ביטוח שיורי ("הפול") כפי שנתקבלה מהפול - ההפרשה התבססה על חישוב שבוצע על ידי הפול.

2) הפרשה שחושבה עבור ביטוחים משותפים בהם החברה אינה מבטח מוביל - אין לחברה ביטוחים מסוג זה לכן לא חושבה הפרשה.

3) לא נלקח בחשבון העדר מתאם בין הענפים השונים לצורך הפחתת סך ההפרשה הכוללת בגין תביעות תלויות עבור כל הענפים הכלולים בהערכתי.

2 . נתונים המצורפים לפסקת היקף חוות הדעת האקטוארית

א. להלן הערכת סכום העתודות:

		ליום 31 בדצמבר 2018 באלפי ₪ ברוטו	 שייר
	תביעות תלויות		
1)א)	ענפים שאינם מקובצים:		
	מקיף דירות	3	-
	רכב חובה	292	44
	סה"כ ענפים שאינם מקובצים	295	44
1)ב)	סה"כ ענפים שאינם מקובצים ומקובצים[1]	295	44
2)	הוצאות עקיפות ליישוב תביעות	12	12
3)	הפער בין העתודה לסיכונים שטרם חלפו לבין הפרמיה שטרם הורווחה		
	רכב חובה	0	0
	מקיף דירות	0	0
	סה"כ התחייבויות ביטוחיות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי המחושבות לפי הערכה אקטוארית	307	56

פרק ג' - חוות הדעת

אני מצהיר ומאשר כי בענפים הבאים: רכב חובה ומקיף דירות:

1. הערכתי את הפרשות המבטח המפורטות בפרק ב' בהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים להלן, והכל כתוקפם ביום הדוח הכספי:
   א. הוראות חוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א - 1981 והתקנות לפיו;
   ב. הוראות והנחיות המפקח על הביטוח;
   ג. עמדת המפקח בנושא חישוב עתודות בביטוח כללי;
   ד. כללים אקטוארים מקובלים.
2. לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים בפרק ב', הגעתי לידי מסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכתי.
3. ההנחות והשיטות להערכת ההפרשות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים לעיל.
4. ההפרשות המפורטות בפרק ב' סעיף 2.א.1)א), בגין הענפים שאינם מקובצים (רכב חובה ומקיף דירות) מהוות לפי מיטב ידיעתי והערכתי רזרבה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין התביעות התלויות, המוגדרות לעיל, בכל ענף שפורט בנפרד, כתוקפם ביום הדוח הכספי.
5. סך ההפרשות המפורט בפרק ב' סעיף 2.א.1)ב), מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין התביעות התלויות בענפים המקובצים ושאינם מקובצים בכללותם, כתוקפם ביום הדוח הכספי. אין לחברה בתקופת הדוח פעילות בענפים מקובצים.
6. ההפרשה המפורטת בפרק ב' סעיף 2.א.2), מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין הוצאות עקיפות ליישוב התביעות, כתוקפם ביום הדוח הכספי.
7. ההפרשות המפורטות בפרק ב' סעיף 2.א.3), מהוות לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין הפער בין הסיכונים שטרם חלפו והפרמיה שטרם הורווחה ברמת השייר (ככל שקיים) בענפים שפורטו, כתוקפם ביום הדוח הכספי.

פרק ד' - הערות והבהרות

החברה נמצאת בתחילת דרכה וזהו הדוח האקטוארי הראשון שהחברה מגישה. החברה החלה במכירת פוליסות ברבעון האחרון של השנה. החברה שיווקה בשנת 2018 פוליסות רכב חובה ודירות בהיקף קטן.

האומדנים האקטואריים מתייחסים לתוחלת התביעות ובגלל האופי הסטוכסטי של תשלומי התביעות, מתקיימות סטיות סביב התוחלת.

אי הוודאויות הסטטיסטיות והאחרות קיימות בכל תהליך תביעה ובמיוחד בהערכת רזרבה בענף רכב חובה. אי הוודאות נובעת משינויים עתידיים בלתי צפויים בסביבה הסוציו-אקונומית והמשפטית (שינוי גיל הפרישה, שינויים בהוצאות רפואיות, הוראות לעניין שיבובי ביטוח לאומי וכו'), אשר לא ניתן לחזותן מראש ולכן, עלות התביעות בפועל תהיה שונה (גבוהה או נמוכה) מההערכה האקטוארית.

מאחר והחברה נמצאת בראשית דרכה ומן הטבע, טרם התפתח בה בסיס נתונים אקטוארי, התבססתי בחוות דעתי הנ"ל על ניסיוני המקצועי בתחומים לעיל, בסיסי ודוחות נתונים חיצוניים ועל נתוני החיתום והתביעות (ככל שהיו) שקיבלתי מנציגי החברה שהם בעלי ניסיון מספק בתחום. כמו כן, נלקח בחשבון גם מקדם של שמרנות בגין היות החברה חדשה ובעלת היקף חשיפה קטן שנתון לתנודתיות גדולה יחסית. ככל שהיקף החשיפה יגדל יבחן גם מקדם השמרנות כאמור.

העתודות חושבו עם שיעורי היוון של 0.75% לשנה וזאת בהתאם לאומדנים שהתקבלו מהחברה בדבר ההכנסות מהשקעות הצפויות בתיק הנכסים שיעמוד מול ההתחייבויות הביטוחיות, תוך התחשבות בהרכב התיק שלוקח בחשבון את רמת הנזילות של ההשקעות, מתאם בסיסי ההצמדה, מח"מ וכו' .

כמו כן, יצוין כי לא הוגשו כנגד החברה בקשות לתובענות ייצוגיות.

מאחר וטרם נצטבר בחברה בסיס נתונים אקטוארי משלה, ההנחות לעיל והשפעות נוספות ששימשו להערכת ההתחייבויות הביטוחיות ייבחנו במהלך שנת 2019, בהתאם לנתונים שימשיכו להצטבר בחברה.

27 במרץ 2019	**אקטואר ממונה**	**ד"ר סטיוארט קוטס**	
תאריך	תפקדי	שם האקטואר	חתימה